

HÅKAN NESSER

cu ochii minții

«Niciun iubitor al literaturii polițiste scandinave n-ar trebui să rateze
romanele lui Håkan Nesser!» Publishers Weekly
Autor recompensat de trei ori cu BEST SWEDISH CRIME NOVEL AWARD

Gazeta
JURIDICĂ

TREI

3

FICTION
CONNECTION

Håkan Nesser

Cu ochii minții

Un roman polițist din seria
Inspectorul Van Veeteren

Traducere de Constantin Dumitru-Palcus

Când, în sfârșit, găsim ceea ce am căutat în întuneric, aproape întotdeauna constatăm că era exact asta.
Întunericul.

— C.G. Reinhart, ofițer de poliție

I
Sâmbătă, 3 octombrie – Vineri, 20 noiembrie

1

Se trezi, dar nu reuși să-și aducă aminte cum îl cheamă.

Dureri avea o droaie. Tije de foc îi pâRJoleau țeasta și beregata, stomacul și pieptul. Încercă să înghită în sec, dar rămase la stadiul de încercare. Avea limba lipită de cerul gurii. Ardea, mocnit.

Ochii îi palpitau de durere. Mai-mai să-i iasă din orbite. „E ca atunci când te naști”, își zise. „Nu sunt o persoană, ci doar o masă de suferință.”

În cameră era întuneric. Bâjbâi în jur cu mâna liberă, cea care nu-i amorțise sub el.

Da, era o măsuță lângă pat. Un telefon și un pahar. Un ziar. Un ceas deșteptător.

Îl ridică, dar la jumătatea drumului îi alunecă printre degete și căzu pe podea. Bâjbâi din nou, îl apucă iar și îl ținu ridicat, aproape de față.

Limbile erau ușor luminoase. Le recunosc.

Opt și douăzeci. Dimineața, probabil.

Nici acum n-avea habar cine era.

Nu credea că mai pățise una ca asta. Sigur, i se mai întâmplase să se trezească și să nu știe unde se află. Sau ce zi era. Dar numele... Își mai uitase oare numele vreodată?

John? Janos?

Nu, dar era ceva asemănător.

Era acolo, undeva în fundal, nu numai numele lui, ci totul... Viața și stilul de viață și circumstanțele atenuante. Stăteau acolo și-l așteptau. Îndărătul unei membrane subțiri care va trebui să fie străpunsă, ceva care încă nu se trezise. Dar nu era îngrijorat cu adevărat. Avea să afle în curând.

Probabil că nu era ceva pe care să-l aștepte cu nerăbdare.

Deodată, durerea din spatele ochilor se înrăutăți. Poate că din cauza efortului de gândire; dar era acolo, în tot cazul. Albă, fierbinte și cumplită. Un țipăt al cărnii.

Nimic altceva nu mai conta.

Bucătăria era la stânga și părea familiară. Găsi pilulele fără dificultate; devenea tot mai sigur că asta era casa lui. Fără îndoială că totul avea să se limpezească dintr-o clipă în alta.

Se întoarce în hol. Lovi cu piciorul o sticlă ascunsă în umbra aruncată de un raft de cărți. Sticla se rostogoli pe parchet și ajunse sub calorifer. Se duse până la baie. Apăsă clanța.

Era blocată.

Se aplecă în față, cu stângăcie. Își puse palmele pe genunchi, ca să nu se dezechilibreze, și verifică indicatorul de pe ușă.

Roșu. Așa se și gândise. Era ocupat. Simțea cum i se ridică fierea în gât.

— Deschide... încercă să strige, dar nu reuși să scoată decât un orăcăit. Își lipi fruntea de lemnul rece al ușii.

— Deschide ușă! Încercă din nou, iar de data asta aproape că izbuti să pronunțe sunetele potrivite. Pentru a sublinia gravitatea situației în care se afla, lovi de câteva ori în ușă cu pumnii.

Niciun răspuns. Niciun sunet. În mod evident, oricine se afla înăuntru n-avea de gând să-i dea voie să intre.

Brusc, simți cum i se ridică un val din stomac. Sau poate chiar de mai jos... Acum nu mai era decât o chestiune de câteva secunde. Cu pași șovăielnici, făcu cale întoarsă spre bucătărie.

Acum, i se părea mai familiară ca oricând.

„Asta sigur e casa mea”, își zise în timp ce vomita în chiuvetă.

Folosind o șurubelniță, reuși să descuie ușa de la baie. Avea sentimentul distinct că nu era prima oară când făcea asta. — Îmi pare rău, dar chiar a trebuit să...

Intră în încăpere și, exact în clipa în care aprindea lumina, se lămurii de-a binelea cine era.

Putea totodată s-o identifice pe femeia care zăcea în cadă.

Numele ei era Eva Ringmar și, de trei luni, era soția lui.

Trupul ei era răsucit într-un mod ciudat. Brațul drept îi atârna peste marginea căzii într-o poziție nefirească. Ungھیile bine îngrijite ajungeau până la pardoseală. Părul negru plutea în apă. Capul era îndreptat cu fața în jos și, cada fiind plină ochi, nu încăpea nicio îndoială că femeia era moartă.

Numele lui era Mitter. Janek Mattias Mitter. Profesor de istorie și filosofie la Liceul Bunge din Maardam.

Cunoscut printre amici ca J.M.

După ce avu aceste gânduri, vomită din nou, de această dată în lavoar. Apoi mai înghiți două pastile din flacon și telefona la poliție.

Celula avea forma literei L și era verde. Aceeași nuanță peste tot: pereții, podeaua și tavanul. O rază timidă de lumină se furișase printr-o fereștrică situată sus, pe unul dintre pereți. Noaptea, putea să vadă o stea.

Camera avea un colț pentru abluțiuni, cu o chiuvetă și un WC. Un pat fixat pe perete. O masă rahitică și două scaune. O lumină în tavan. O veioză la marginea patului.

În rest, zgomote și liniște. Singurul miros era cel al propriului său corp.

Pe avocat îl chema Rürger. Era înalt și strâmb și șchiopăta cu piciorul stâng. Din câte-și putea da seama Mitter, era trecut de cincizeci de ani. Cu câțiva ani mai în vârstă decât el. Posibil să-l fi cunoscut pe băiatul individului la școală. Poate chiar îi fusese elev. Un tinerel palid, cu fața pătată, și nu cel mai bun elev la învățătură, dacă-și amintea bine. Cu vreo opt, zece ani în urmă.

Rürger strânse puternic și îndelung mâna întinsă de Mitter, părând serios, dar, totodată, într-o dispoziție binevoitoare. Pentru Mitter era evident că urmasa un curs privind relația dintre avocat și client.

— Janek Mitter?

Mitter încuviință din cap.

— Urâtă treabă.

Se dezbracă de palton. Îl scutură de apă și-l atârnă de cârligul de lângă ușă. Gardianul încuie de două ori înainte să se ducă mai încolo, pe coridor.

— Afară plouă. E mult mai plăcut aici, ca să fiu sincer.

— Ai o țigară?

Rürger scoase un pachet din buzunarul hainei.

— Ia câte vrei. Nu înțeleg de ce nu vă lasă nici măcar să fumați. Se așeză la masă. Își puse în față servieta subțire din piele.

Mitter aprinse o țigară, dar rămase în picioare.

— N-ai de gând să iei loc?

— Nu, mulțumesc.

— Cum vrei.

Deschise un dosar maro. Luă niște pagini dactilografiate și un blocnotes. Scoase și puse la loc de câteva ori capacul unui pix, sprijinindu-și coatele pe masă.

— Urâtă treabă, cum ziceam. Vreau ca, de la bun început, să-ți spun foarte clar cum stau lucrurile.

Mitter așteptă.

— Sunt multe lucruri împotriva dumitale. De-aia este important să fii sincer cu mine. Dacă nu avem deplină încredere unul în celălalt, n-o să fiu în măsură să te apăr la fel de bine ca... Hei, ești atent la ce spun?

— Da.

— Presupun că n-o să eziți să-ți faci cunoscute părerile...

— Părerile?

— Despre cum ar trebui să abordăm situația. Firește, eu o să pun la punct strategiile, dar dumneata o să ai de dus greul. Din câte-mi pot da seama, ești un om inteligent.

— Înțeleg.

— Bun. Cum preferi, să-mi povestești ce s-a întâmplat sau să-ți pun eu întrebări?

Mitter strivi chiștocul în chiuvetă și se așează la masă. Nicotină îl amețise ușor și dintr-odată se simți copleșit de o senzație de epuizare.

Se simțea obosit de viață. De acest avocat cocoșat, de celula asta incredibil de urâtă, de gustul scârbos din gură și de toate întrebările și răspunsurile inevitabile care-l așteptau.

O epuizare extremă.

— Am trecut deja prin toate aspectele cu cei de la poliție. Două zile n-am făcut nimic altceva.

— Știu, dar va trebui să te rog s-o faci din nou. Este o parte esențială a întregului joc și nu mă-ndoiesc că îți dai seama de asta.

Mitter ridică din umeri. Își luă altă țigară, scuturând pachetul.

— Cred c-ar fi mai bine să-mi pui întrebări.

Avocatul se lăsă pe spate. Se legănă în fotoliu și-și aranja blocnotesul pe genunchi.

— Majoritatea avocaților lucrează cu magnetofonul, dar eu prefer să iau notițe, explică el. Cred că e mai puțin stresant pentru client...

Mitter aprobă cu o mișcare a capului.

— Și-apoi, dacă va fi nevoie, am acces la înregistrările poliției, în tot cazul, înainte să intrăm în detalii, trebuie să-ți pun întrebarea obligatorie. Probabil că vei fi acuzat de omor calificat sau, în cel mai fericit caz, de omuciderea soției dumitale, Eva Maria Ringmar. Cum intenționezi să pledezi? Vinovat sau nevinovat?

— Nevinovat.

— Bun. În privința asta nu trebuie să existe nicio îndoială. Nici din partea dumitale, nici din partea mea.

Se opri și rostogoli pixul între degete.

— Există vreo îndoială? Mitter oftă.

— Sunt nevoit să-ți cer să-mi răspunzi la întrebare. Ești absolut sigur că nu ți-ai omorât soția?

Mitter șovăi câteva secunde înainte de a răspunde. Căută să surprindă privirea avocatului, în încercarea de a înțelege ce credea de fapt, dar în zadar. Fața lui

Rüger era la fel de inexpresivă ca un cartof.

— Nu, bineînțeles că nu sunt sigur. Știi asta foarte bine. Avocatul făcu o însemnare.

— Domnule Mitter, sunt nevoit să-ți cer să nu ții cont de faptul că am citit stenograma interogatoriului dumitale. Trebuie să încerci să te prefaci că acum îți spui povestea pentru prima oară. Pune-te în acea situație.

— Nu-mi aduc aminte.

— Nu, am înțeles faptul că nu-ți mai amintești ce s-a întâmplat: tocmai de aceea trebuie să fim meticuloși în încercarea de a o lua din nou de la zero. Memoria n-o să ți se trezească dacă nu faci efortul să te întorci la acea noapte. Totalmente lipsit de prejudecăți. Nu ești de acord?

— Dumneata ce crezi că fac în tot timpul pe care-l am la dispoziție? La ce-ți închipui că mă gândesc în această celulă?

Începea să se supere. Avocatul evită să-l privească în ochi și făcu o însemnare în blocnotes.

— Ce tot scrii acolo?

— Scuze.

Clătină din cap ca să arate că era vorba despre un lucru pe care nu era pregătit să-l dezvăluie. Scoase o batistă din buzunar și-și suflă zgomotos nasul.

— Afurisită vreme, explică el. Mitter aprobă din cap.

— Vreau doar să înțelegi, spuse Rüger, cât e de precară situația în care te afli. Suștii că nu ești vinovat, dar nu-ți amintești. E o fundație foarte nesigură pe care să clădim argumentația pentru apărarea dumitale, după cum sunt sigur că-ți dai seama.

— E treaba procurorului să dovedească faptul că-s vinovat. Nu eu trebuie să dovedesc contrariul, greșesc?

— Desigur. Așa spune legea, dar...

— Dar?

— Dacă nu-ți amintești, nu-ți amintești. Dar ar putea fi foarte dificil să convingi un juriu. Îmi promiți că îmi vei da de veste în clipa în care îți aduci aminte de ceva?

— Desigur.

— Indiferent despre ce-ar fi vorba?

— Firește.

— Să mergem mai departe. De când o cunoșteai pe Eva Ringmar?

— De doi ani. Ceva mai mult de doi ani. De când a început să lucreze la școala noastră.

— Ce anume predai la școală?

— Istorie și filosofic Mai ales, istorie. Cei mai mulți dintre elevi nu aleg să studieze filosofia.

— De cât timp ocupi postul?
— De douăzeci de ani, aproximativ. Poate nouăsprezece.
— Iar soția dumitale?
— Limbi moderne. De doi ani, așa cum am spus.
— Când ați început să aveți o relație?
— Acum șase luni. Ne-am căsătorit vara trecută, la începutul lui iulie.
— Era gravidă?
— Nu. De ce...
— Ai copii, domnule Mitter?
— Da. Un fiu și o fiică.
— Cât de mari?
— Douăzeci și respectiv șaisprezece ani. Locuiesc cu mama lor în Chadow.
— Când ai divorțat de prima soție?
— În 1980. Jürg a locuit cu mine până când a plecat la universitate. Dar nu văd ce legătură are asta cu...

— Contextul. Vreau să reconstitui contextul. Chiar și un avocat trebuie să dezlege enigme, lucru cu care sunt sigur că ești de acord. Ce fel de relație ai cu fosta soție?

— Niciun fel de relație.

Urmă o pauză. Rüger își suflă din nou nasul. Era în mod vădit nemulțumit de ceva, dar Mitter n-avea nicio dorință să-l îmbuneze. Irene n-avea nimic de-a face cu asta. Nici Jürg și nici Inga. Era recunoscător pentru faptul că toți trei avuseseră bunul-simț să nu se implice. Luaseră legătura cu el, firește, dar numai în prima zi. De atunci, nu mai ziseseră nimic. Primise o scrisoare de la Inga chiar în dimineața aceea, dar conținea doar două rânduri. În care-și exprimau sprijinul.

„Suntem alături de tine. Inga și Jürg.”

Se întrebă dacă același lucru era valabil și pentru Irene. Era alături de el? Poate că nu avea importanță.

— Ce fel de relație aveți?

— Poftim?

— Căsătoria dumitale cu Eva Ringmar. Cum era?

— Așa cum sunt căsătoriile.

— Cum adică?

— ...

— Era o căsnicie fericită sau vă certați tot timpul?

— ...

— În definitiv, erați căsătoriți doar de trei luni.

— Da, așa e.

— Și deodată îți găsești nevasta moartă în baie. Sunt sigur că înțelegi că va

trebui să oferi o explicație, nu?

— Da, firește.

— Înțelegi și că nu te ajută deloc să nu spui nimic în această privință? Tăcerea va fi interpretată ca un indiciu al faptului că ascunzi ceva. Va fi folosită împotriva dumitale.

— Mă aștept la așa ceva.

— Ți-ai iubit soția?

— Da.

— Vă certăți?

— Uneori.

Rüger notă ceva.

— Procurorul va susține că a fost omorâtă. În sprijinul lui vor veni dovezile de la specialiștii tehnici și în medicină legală. Nu vom fi în măsură să demonstrăm că a murit din cauze naturale, întrebarea este dacă ar fi putut să-și ia singură viața.

— Da, eu așa presupun.

— Ce anume presupui?

— Că depinde de asta. De posibilitatea ca ea să-și fi luat viața.

— Probabil. În orice caz, în seara aia... cât ai băut?

— Mult.

— Asta însemnând cât?

— Nu mai știu sigur...

— Cât trebuie să bei ca să-ți pierzi memoria, domnule Mitter? Era vădit iritat acum. Mitter își trase scaunul în spate. Se ridică și se duse la ușă. Își vârî mâinile în buzunare și contemplă spinarea gârbovită a avocatului. Așteptă. Dar Rüger nu zise nimic.

— Nu știu, răspunse în cele din urmă Mitter. Am încercat să-mi dau seama. Știi, după sticlele goale și așa mai departe. Cred că vreo șase, șapte sticle.

— De vin roșu?

— Da, vin roșu. Nimic altceva.

— Șase sau șapte sticle în doi oameni? Ați fost singuri toată seara?

— Da, din câte-mi pot aminti.

— Domnule Mitter, ai o problemă cu alcoolul?

— Nu.

— Ai fi surprins dacă alți oameni ar fi de altă părere?

— Da.

— Dar soția dumitale?

— Ce vrei să spui?

— E adevărat că a fost internată – își consultă hârtiile, frunzărindu-le – internată într-o instituție pentru ceea ce îndeobște se consideră a fi dezalcoolizare? În Rejmershus? Am aici detaliile.

— Păi atunci, de ce mă mai întrebi? A fost cu șase ani în urmă. A pierdut un copil, iar căsătoria i s-a dus de râpă.

— Știu, știu. Iartă-mă, domnule Mitter, dar trebuie să-ți pun aceste întrebări, oricât de neplăcute ar putea părea. Va fi mult mai rău la proces, de asta pot să te asigur. Nu strică să te obișnuiești.

— Mulțumesc, m-am obișnuit deja.

— Putem continua?

— Desigur.

— Care este ultima dumitale amintire clară din seara aceea? Una de care să poți fi absolut sigur?

— Mâncarea aia... Am mâncat o tocană mexicană. Le-am spus polițiștilor despre asta.

— Mai spune o dată!

— Am mâncat niște tocană mexicană. În bucătărie.

— Da?

— Am început să facem dragoste.

— Le-ai spus asta polițiștilor?

— Da.

— Continuă!

— Ce vrei să știi? Amănunte?

— Tot ce poți să-ți amintești.

Mitter se întoarse la masă. Își aprinse o țigară și se aplecă spre avocat. Putea foarte bine să i-o servească după cum se cuvenea scriptologului ăștia cocoșat.

— Eva purta un kimono. N-avea nimic pe dedesubt. În timp ce mâncam, am început să o mângâi. Beam și vin, bineînțeles, iar ea a început să mă dezbrace. Parțial, cel puțin. În cele din urmă, am ridicat-o pe masă...

Făcu o scurtă pauză. Avocatul încetase să mai facă însemnări.

— Am ridicat-o pe masă, i-am smuls kimonoul de pe ea și i-am tras-o. Cred că a țipat – nu de durere, ci de extaz senzual, desigur. Așa făcea de obicei când ne iubeam. Cred că am ținut-o așa destul de mult timp. Am continuat în tot acest timp să mâncăm și să bem. Știu că i-am turnat vin pe păsărică și apoi am lins-o.

— Vin pe păsărică?

Dintr-odată, vocea lui Rüger scăzuse.

— Da. Mai voiai să știi și altceva?

— Țasta-i ultimul lucru pe care ți-l amintești?

— Cred că da.

Rüger își dresă glasul. Scoase batista și-și suflă din nou nasul.

— Cât crezi că se făcuse ora?

— N-am nici cea mai mică idee.

— Nici măcar cu aproximație?

— Nu. Putea să fie oricând între nouă și două. Nu m-am uitat deloc la ceas.

— Înțeleg. De ce-ai fi făcut-o?

Rüger începu să-și adune hârtiile împrăștiate pe masă.

— Mi-aș permite să-ți sugerez să te abții să dai prea multe detalii legate de, ăă, partida de amor, dacă problema va fi pusă în discuție la tribunal. Mă tem că s-ar putea interpreta greșit.

— Fără îndoială.

— Apropo, nu s-a găsit nicio urmă de spermă... Ă, presupun că ești conștient că examinările care se fac sunt cât se poate de amănunțite...

— Da, domnul inspector-șef mi-a explicat asta. Nu, n-am ejaculat. Probabil că ăsta e unul dintre efectele vinului. Sau unul dintre avantajele, depinde din ce perspectivă privești problema. Nu-i așa, domnule Rüger?

— Hm. Cred că știi că s-a stabilit ora?

— Ce oră?

— Ora decesului. Nu exact, desigur, pentru că așa ceva, practic, nu e niciodată posibil. Dar undeva între patru și cinci și jumătate.

— Eu m-am trezit la opt și douăzeci.

— Știm asta.

Se ridică. Își aranja cravata și se încheie la sacou.

— Cred că ajunge pentru azi. Mulțumesc foarte mult. O să revin mâine cu alte întrebări. Sper că vei fi cooperant.

— Dar ce, azi n-am fost cooperant?

— Ba da, foarte.

— Îmi lași mie țigările?

— Te rog. Pot să-ți pun o ultimă întrebare, care ar putea să fie puțin cam, ăă, incomodă?

— Desigur.

— Eu cred că e importantă. Nu vreau să-mi dai un răspuns superficial.

— Nu?

— Dacă nu vrei să spui nimic, o să înțeleg. Dar cred că e important să fii sincer cu dumneata. În tot cazul, ești convins că vrei cu adevărat să-ți amintești ce s-a întâmplat sau ai prefera să nu știi?

Mitter nu răspunse. Rüger evită să se uite la el.

— Sunt întru totul alături de dumneata. Sper că ai înțeles asta. Mitter încuviință din cap. Rüger apăsă butonul soneriei și, după câteva secunde, gardianul apărui și-l lăsă să iasă. Rüger șovăi în prag. Părea că e nesigur pe el.

— Fiul meu m-a rugat să-ți transmit salutări. Edwin. Edwin Rüger. I-ai predat istoria acum zece ani, nu știu dacă-ți mai amintești de el. În tot cazul, lui i-a plăcut de dumneata. Erai un profesor interesant.

— Interesant?

- Da, ăsta-i cuvântul pe care l-a folosit. Mitter încuviință din nou.
- Mi-l amintesc. Te rog să-l saluți din partea mea și să-i mulțumești. Își strânseseră mâinile și apoi rămase singur.

3

O insectă se târa pe brațul lui drept. O găză insistentă, de doar câțiva milimetri lungime. O privea, întrebându-se unde se îndrepta.

Spre lumină, probabil. Lăsase aprinsă veioza de lângă pat, cu toate că se făcuse miezul nopții. Îi venea greu să se acomodeze cu întunericul, nu știa din ce motiv. Nu-i stătea în fire. Întunericul nu însemnase niciodată pentru el o amenințare, nici măcar în copilărie. Își amintea câteva ocazii în care atrăsese mai multă admirație decât ar fi meritat pentru îndrăzneală și curaj, pur și simplu, pentru că nu se temea de întuneric. Mankel și Li erau deosebit de impresionați.

Mankel murise între timp. Habar n-avea ce se întâmplase cu Li... Era ciudat că se gândea la ei tocmai acum: de ani și ani nu-și mai îndreptase gândurile spre ei. Erau atâtea alte lucruri la care ar fi trebuit să se gândească în schimb – dar cine poate controla capricioasele mecanisme ale memoriei?

Se uită la ceas. Trei și jumătate. Visase?

Avusese un somn agitat, în orice caz. Poate ceva venise la el în timp ce picotea? În ultimele zile, devenise tot mai convins că are să-și amintească totul în vis. Nu se întâmplase absolut nimic cât timp fusese treaz. După mai bine de o săptămână, noaptea aceea rămăsese la fel de lipsită de conținut cum fusese în dimineața imediat următoare. Revelatorul folosit în camera obscură era prost; nicio imagine, nici măcar o sugestie de contur materializată pe hârtie. Era ca și cum nu fusese niciun moment acolo, ca și cum nu se mai întâmplase absolut nimic după ce făcuseră dragoste ca nebunii. Ultimele imagini erau îndeajuns de clare: coapsele Evei desfăcându-se și închizându-se în jurul penisului său, spatele ei arcuindu-se extravagant în clipa extazului, sânii legănându-i-se cu violență, iar unghiile ei înfigându-se în pielea lui... Fusese mai mult decât îi descrisese lui Rüger, dar nu avea nicio semnificație. După îmbrățișarea din bucătărie, nu-și mai amintea nimic. Era la fel de gol ca o oglindă.

Ca gheața nou formată peste o apă întunecată.

Oare adormise pur și simplu? Leșinase? Se pomenise gol în pat când se trezise a doua zi de dimineață, fir-ar să fie.

Ce mama dracului se întâmplase?

Eva? Îi auzise vocea de câteva ori în vise, era sigur de asta, dar niciodată nu rostise vreun cuvânt. Niciodată nu-i lăsase vreun mesaj, doar vocea ei. Gravă, neastâmpărată, cumva ademenitoare. Vocea ei îl fascinasese dintotdeauna.

În apartament era relativ ordine. În afară de resturile din bucătărie și hainele de pe podea, nu găsisese nicio urmă de fapte dubioase. Două scrumiere pline, câteva pahare golite pe jumătate, sticla din hol. Strânsese și pusese la locul lor puținele lucruri de acolo până să vină poliția.

Aceleași întrebări. Iar și iar. Repetate la nesfârșit. Reflectându-se în oglindă. Ricoșând ca un pumn de pietriș aruncat pe gheață. Dar nu-și amintea nimic. Absolut nimic.

Și chiar dacă și-ar fi amintit ceva în somn, cum naiba se putea aștepta să țină minte? Și să nu piardă șirul, așa cum făcea mereu?

Somnul lui era mai neregulat ca oricând. Niciodată mai lung de o oră, adesea doar de cincisprezece sau douăzeci de minute. Fumase ultima dintre țigările lăsate de Rūger cam pe la două noaptea. Acum ar fi dat o avere pentru un fum: simțea o furnicătură în corp de care nu se putea descotorosi, un soi de mâncărime adânc, sub piele, care era inaccesibilă.

Și epuizarea.

Epuizarea venea și pleca, iar asta putea foarte bine să fie o binecuvântare deghizată, căci ținea la distanță alte lucruri care ar fi putut fi mai rele.

Despre ce-l întrebase Rūger?

Chiar voia cu adevărat să știe? Chiar...?

Simți o ușoară înțepătură pe umăr. Insecta îl mușcase. Ezită o clipă înainte să o prindă între degete și să o zdrobească.

Când o înghiți, parc-ar fi fost o firimitură de pâine.

Se întoarse cu fața la perete. Stătea acolo cu fața lipită de beton, ascultând. Tot ce putea auzi era suflul monoton al sistemului de ventilație.

„Întreaga mea lume se va prăbuși și mai catastrofal”, își zise. „E doar o chestiune de timp.”

Când căruciorul cu micul dejun sosi la scurt timp după șapte, el încă mai stătea lungit acolo, în aceeași poziție. Dar nu dormise nicio clipită.

4

Răceala nu-l slăbise deloc pe Rūger.

— Ar trebui să beau un coniac și să mă culc, dar mai întâi trebuie să vorbesc ceva cu dumneata. Ai dormit bine?

Mitter clătină din cap.

— Ai apucat să dormi măcar?

— Nu cine știe ce.

— Nu, arăți de parcă n-ai fi dormit. Ai luat vreo pastilă, ceva? Un tranchilizant?

— Nu.

— O să vorbesc cu cei de-aici. Nu trebuie să-i lăsăm să te calce în picioare. Presupun că nu crezi că această lungă așteptare de dinaintea procesului este o coincidență.

Se opri să-și sufle nasul.

— Ah, da, țigările.

Aruncă un pachet nedesfăcut pe masă. Mitter rupse celofanul și observă că nu-și putea controla pe deplin mâinile. Primele fumuri trase îl făcură să vadă negru în fața ochilor.

— Van Veeteren va veni să te interogheze din nou în după-amiaza asta. Aș fi vrut să fiu de față, dar se pare că nu se poate. Sfatul meu e să spui cât mai puțin posibil. Cred că știi că ai dreptul să nu spui nimic de la început până la sfârșit.

— Parcă m-ai sfătuit să nu fac una ca asta.

— Da, la proces. Dar nu și când te interoghează poliția. Nu trebuie decât să taci și să-i lași să pună câte întrebări vor. Sau să le spui cel mult că nu-ți aduci aminte. Bine?

Mitter fu de acord. Începea să capete un dram de încredere în Rüger, indiferent dacă-i plăcea sau nu. Se întrebă dacă asta se datora faptului că nu dormise sau răcelii tot mai grave a avocatului.

— Cel mai stupid lucru pe care l-ai putea face e să tragi concluzii pripite, să-ți dai cu presupusul, să speculezi și pe urmă să fii nevoit să retractezi. Fiecare cuvânt pe care-l pronunți în timpul interogatoriilor va fi folosit împotriva dumatiale la proces. Dacă, de exemplu, sugerezi că inspectorul-șef ar trebui să se pupe singur în fund, poți să pariezi pe viața dumatiale că el îi va povesti asta juriului – ca un exemplu al caracterului pe care-l ai. Vrei o cafea?

Mitter clătină din cap.

— În regulă. Aș vrea să vorbim despre acea dimineață.

— Despre dimineață?

— Da, când ai găsit-o. Sunt mai multe aspecte care trebuie lămurite.

— Cum ar fi?

— Comportarea ta de după ce ai sunat la poliție.

— Da?

— Ai făcut curat în apartament în timp ce soția ta zăcea moartă în cadă, așa e?

— Doar am pus la locul lor câteva lucruri, atâta tot.

— Nu crezi că e cam ciudat?

— Nu.

— Ce anume ai făcut, mai exact?

— Am pus la locul lor niște ochelari, am golit o scrumieră, am ridicat niște haine de pe jos...

- De ce?
- Nu... nu prea știu. Presupun că eram șocat. Nu voiam să mă duc din nou în baie, asta-i sigur.
- Cât a durat până a venit poliția?
- Un sfert de oră. Poate douăzeci de minute.
- Da, cam așa a fost. Apelul tău a fost înregistrat la 8:27 și conform raportului întocmit ei au ajuns la 8:46. Nouăsprezece minute. Ce-ai făcut cu hainele?
- Le-am pus în mașina de spălat.
- Pe toate?
- Da. Nu erau multe.
- Unde e mașina de spălat?
- În bucătărie.
- Și ai pus toate hainele acolo?
- Da.
- Ai și pornit-o?
- Da.
- Îți speli singur hainele, de obicei?
- Am trăit singur zece ani.
- În regulă, dar cum rămâne cu categoriile diferite de haine? Era același program potrivit pentru toate? Sigur trebuie să fi fost acolo culori și materiale diferite, și așa mai departe.
- Nu, toate erau de culori închise.
- Deci ai folosit programul pentru rufe colorate?
- Da.
- La ce temperatură?
- La patruzeci de grade. E posibil ca la unele să fi fost nevoie de șaizeci de grade, dar de regulă nu prea are importanță.
- Urmă o pauză. Rüger își suflă nasul. Mitter aprinse altă țigară. A treia. Rüger se rezemă de spătar și se uită la tavan.
- Nu-ți dai seama că toate astea sunt al naibii de ciudate?
- Ce anume?
- Faptul că ți-ai spălat rufe după ce ți-ai găsit soția moartă în baie.
- Nu știu. Poate...
- Sau ai dat drumul la mașină înainte să suni la poliție?
- Nu, am sunat imediat.
- Imediat?
- Da. Ei bine, mai întâi am înghițit două pastile. Mă durea capul îngrozitor.
- Ce altceva ai mai făcut în timp ce-i așteptai pe polițiști? În afară de golirea unei scrumiere, clătirea câtorva pahare și spălarea unor rufe?...

— Am aruncat câteva resturi de mâncare la gunoi. Am făcut un pic de curat în bucătărie...

— N-ai udat florile?

— Nu.

— N-ai spălat geamurile?

Mitter închise ochii. Încrederea abia căpătată în Rüger era în standby acum, simțea asta cu claritate. Probabil că se datorase doar țigărilor. Cea pe care o fuma acum avea un gust despre care puteai să spui orice, doar c-ar fi plăcut nu. O stinse iritat.

— Domnule Rüger, dumneata ți-ai găsit vreodată soția moartă în cadă? Chiar dacă nu ți s-a întâmplat, probabil că poți să-mi spui cum trebuie să se comporte cineva în așteptarea poliției; ar fi interesant de știut...

Rüger scoase din nou la iveală batista, dar se opri.

— Nu poți să-nțelegi, pentru numele lui Dumnezeu?

— Ce să înțeleg?

— Că ai avut un comportament al naibii de suspect, fir-ar să fie. Nu mă-ndoiesc că înțelegi cum va fi interpretată întâmplarea asta. Pentru numele lui Dumnezeu! Să speli paharele, să te-apuci să speli hainele! Și mai vorbim despre distrugerea dovezilor!...

— Din câte văd, presupui că eu am ucis-o! Rüger își suflă nasul.

— Nu, nu presupun nimic. Și slavă Domnului că ai avut un comportament atât de idiot încât probabil c-o să-ți aducă mai multe plusuri decât minusuri.

— Cum adică?

— Îți îneci nevasta în cadă. Reușești cumva să încui ușa pe dinafară. Te dezbraci și te duci să te culci, ca să uiți totul. A doua zi de dimineață, te trezești, spargi ușa de la baie, intri și o găsești... Iei două pastile ca să-ți treacă durerea de cap, suni la poliție și te-apuci să speli rufe...

Mitter se ridică și se duse la patul lui. Dintr-odată, epuizarea îl copleși. Nu mai voia nimic altceva decât ca Rüger să plece și să-l lase în pace.

— N-am omorât-o eu... Se întinse în pat.

— Nu; sau, cel puțin, nu crezi c-ai omorât-o. Știi, eu cred că nu e imposibil ca autoritățile să vrea să te supună unui examen medical, ca să-ți evalueze starea psihică. Ce-ai avea de spus în privința asta?

— Vrei să spui că nu mă pot forța să accept?

— Nu, dacă nu sunt motive suficiente.

— Și nu sunt?

Rüger se ridică și-și îmbracă paltonul.

— Greu de spus... Greu de spus. Dumneata ce crezi?

— Habar n-am.

Închise ochii și se ghemui cu fața la perete. Îl auzea pe Rüger zicând ceva de

la depărtare, dar epuizarea lui se transformase într-un abis învolburat, în care alunecă, fără să se opună deloc.

5

Inspectorul-șef Van Veeteren nu era răcit.

Pe de altă parte, avea totuși tendința de a fi deprimat când vremea era urâtă și, cum ploaia mai mult sau mai puțin neîntrerupt de zece zile, melancolia profitase la maximum de prilejul de a-și înfișe rădăcini adânci în sufletul lui.

Închise portiera și porni mașina. Porni și casetofonul. Un concert pentru mandolină de Vivaldi. Ca de obicei, un spiriduș își făcea de lucru într-unul dintre difuzoare. Sunetul se auzea cu intermitențe.

Nu era doar ploaia. Mai erau și alte lucruri.

Soția lui, de exemplu. Pentru a patra sau a cincea oară – pierduse șirul – părea a fi pe cale să se întoarcă la el. Cu opt luni în urmă se despărțiseră definitiv, dar acum ea începuse să-l sune din nou.

Punctul de întoarcere încă nu fusese atins, dar era limpede încotro bătea vântul. Era cât se poate de sigur că putea conta pe o folosire în comun a casei și a patului până în ajunul Crăciunului, sau cam așa ceva.

Din nou.

Singura cale de scăpare ar fi fost ca el să spună nu, dar vezi bine, nici de data aceasta nu exista nimic care să sugereze o asemenea evoluție.

O luă pe drumul spre Kloisterlaan și scoase o scobitoare din buzunarul de la piept. Ploaia cu găleata, iar parbrizul se aburise din nou. Ca de obicei. Îl șterse cu mâneca hainei, dar pentru câteva momente nu mai reuși să vadă absolut nimic.

„Moarte, pregătește-te că vin”, își zise el. Dar nu se întâmplă nimic. Acționea butoanele pentru aer condiționat și regula temperatura. Suflul de aer fierbinte peste picioare i se păru mai intens.

„Trebuie să-mi iau o mașină mai bună”, cugetă el. Nu pentru prima oară.

Bismarck era și ea bolnavă.

Când fiica lui, Jess, împlinise doisprezece ani, se pricopsise cu această reprezentantă cretină a rasei Newfoundland, care acum nu făcea altceva decât să zacă în fața frigiderului, unde vomita cocoloașe galben-verzui urât mirositoare, obligându-l să se ducă acasă de câteva ori pe zi ca să facă curat.

Era vorba de cățea. Nu de fiica lui.

Nu putea decât să sperie că Jess era într-o stare mult mai bună. Acum avea douăzeci și patru de ani, sau poate douăzeci și trei. Locuia la mare distanță, în Borges, avea alți câini, un soț care repara dinți și doi gemeni care își ocupau

timpul învățând să meargă și să-njure într-o limbă străină. Ultima oară îi văzuse la începutul vacanței de vară și nu simțise nicio obligație să-i ferească cu prezența lui înainte de Anul Nou.

Mai avea și un băiat. Erich.

Erich locuia mult mai aproape. La închisoarea de stat din Linden, mai exact, unde ispășea o sentință de doi ani pentru contrabandă cu droguri. Cu alte cuvinte, era îngrijit cum se cuvine. Dacă ar fi simțit nevoia, Van Veeteren ar fi putut să-l viziteze în fiecare zi – nu trebuia decât să se urce în mașină și să parcurgă cei douăzeci și ceva de kilometri de-a lungul canalelor, arătându-i gardianului cardul lui de identitate și intrând în penitenciar. Erich se afla acolo; nu avea nicio posibilitate să-l evite pe tatăl lui și, atâta timp cât Van Veeteren aducea cu el ceva țigări și ziare, în general nu părea să fie întru totul nepoftit.

Dar uneori se întreba ce rost are să stea și să se uite lung la acest infractor cu plete care era fiul său.

Coborî geamul ca să lase să pătrundă puțin aer curat. O răpăială de picături de ploaie căzu pe coapsa lui. Ce mai era?

Piciorul lui drept, firește.

Și-l scrântise în timpul meciului de badminton din ziua precedentă cu Münster: 6–15, 3–15, terminat cu abandon din cauza accidentării la scorul de 0–6 în cel de-al treilea set... Bineînțeles că cifrele înregistrate vorbeau de la sine. De dimineață îi fusese greu să-și încalțe piciorul scrântit și fiecare pas îi provoca un chin groaznic. O, ce bucurie e să fii viu!

Încercă să-și miște degetele de la picioare, întrebându-se dacă trebuia într-adevăr să se ducă să-și facă o radiografie; dar nu era un gând sincer, după cum știa prea bine. Nu trebuia decât să și-l amintească pe tatăl lui, acel stoic care refuzase să se ducă la spital, deși avea dublă pneumonie, pe motiv că n-ar fi fost de demnitatea unui bărbat.

A murit două zile mai târziu, în patul lui, mândru de faptul că serviciul de sănătate nu cheltuisese din cauza lui nici măcar un bănuț și, de asemenea, că nu lăsase să-i treacă de buze niciun strop de medicament.

Avea cincizeci și doi de ani.

N-a prea reușit să prindă a optsprezecea aniversare a fiului său.

Iar acum, acest profesor de liceu.

Fără tragere de inimă, își îndreptă gândurile asupra activității profesionale. Sincer vorbind, nu era doar un alt caz plictisitor. Dimpotrivă. De n-ar fi fost toate celelalte și ploaia asta blestemată care nu părea să înceteze nicio clipă, poate ar fi fost obligat să admită că respectivul caz conținea un dram de interes.

La drept vorbind, nu era sigur.

În nouă cazuri din zece, era. Ei bine, chiar mai des, ca să respectăm adevărul.

În general, Van Veeteren era în stare să decidă, dacă se uita în ochii inculpatului, în nouăsprezece cazuri din douăzeci, dacă nu și mai mult.

Excesul de modestie nu-și avea rostul. Întotdeauna apăreau o mulțime de indicii mărunte ce arătau într-o direcție sau alta, iar de-a lungul anilor învățase să identifice și să interpreteze acele indicii. Nu că ar fi fost în stare să le detecteze pe toate, dar asta nu mai conta. Important era faptul că putea să vadă tabloul general. Tiparul.

Acest lucru nu i se părea dificil și nu trebuia să se suprasolicite.

Apoi, găsirea dovezii și construirea dosarului care ar fi putut să reziste la tribunal – asta era cu totul altceva. Dar știința, certitudinea, întotdeauna pogorau asupra lui.

Indiferent dacă-i plăcea sau nu. Interpreta semnalele emise de către suspect; uneori i se părea că e la fel de ușor ca și cititul unei cărți, așa cum un muzician poate să deslușească o linie melodică din vălmășagul de note ale partiturii, sau așa cum un profesor de matematică poate să identifice o greșală de calcul. Nu era nimic deosebit; dar, firește, era o artă. Nu era ceva pe care să-l poți învăța pe căi normale, și nici ceva pe care să-l împărtășești și altora; doar o aptitudine pe care o dobândise după atâția ani de activitate polițienească.

Pentru numele lui Dumnezeu! Era un dar, și în niciun caz ceva care să poată fi considerat doar ca o recompensă pentru o treabă bine făcută.

Nici măcar n-avusese bunul-simț să fie recunoscător, așa cum s-ar fi cuvenit.

Bineînțeles că știa că era cel mai bun ofițer anchetator din district; poate chiar din țară. Dar ar fi renunțat bucuros la această pretenție în schimbul posibilității de a-i administra lui Münster o bătaie zdravănă la badminton.

O singură dată ar fi fost de ajuns.

Și, inutil de precizat, tocmai această capacitate a sa motivase promovarea în funcția de inspector-șef al detectivilor, în pofida faptului că erau și alții mult mai interesați de post decât el, atunci când bătrânul Mort s-a pensionat.

Și, iarăși inutil de precizat, de aceea șeful poliției îi rupea mereu scrisorile prin care-și cerea demisia, aruncându-le la coș.

Van Veeteren simțea nevoia să se ducă la postul lui.

În cele din urmă, se împăcase cu soarta. Poate că așa era mai bine: cu trecerea anilor, îi venea tot mai greu să se imagineze lucrând în orice alt loc în care să nu devină imediat evident că era imposibil să se colaboreze cu el. De ce să fii un maestru grădinar deprimat sau un șofer de autobuz deprimat, când poți să fii un inspector-șef de poliție deprimat, așa cum remarcase Reinhart într-unul din momentele sale de inspirație.

Dar cum stăteau lucrurile acum?

În nouăsprezece cazuri din douăzeci era sigur.

În al douăzecilea caz, îndoielile ieșeau la suprafață.

Dar în al douăzeci și unulea?
O poezioară veche îi veni în minte.

Nouășpe fete drăguțe...

Bătu cu degetele pe volan și încercă să extragă urmarea din cotloanele întunecate ale memoriei.

... au vrut să-l ia de bărbat?

Suna un pic cam ciudat, dar n-avea importanță. Deci, cum era mai departe?

Nouășpe fete drăguțe au vrut să-l ia de bărbat,

A douăzecea-l respinse...

„Îl respinse?”, se întrebă Van Veeteren. „De ce nu?”

A douăzecea-l respinse,

Iar ultima viața i-a luat!

Ce tâmpenie! Scuipă scobitoarea și parcă lângă secția de poliție. Ca de obicei, se simțea obligat să se îmbărbăteze înainte de a se da jos din mașină, căci nu încăpea nicio îndoială că această clădire era una dintre cele mai urâte trei clădiri din oraș.

Celelalte două erau Liceul Bunge, stabiliment al învățaturii pe care și el îl absolvise cândva și unde era angajat Mitter, și Klagenburg 4, clădirea cu apartamente de închiriat în care Van Veeteren locuia de șase ani.

Deschise portiera și căută cu mâna pe bancheta din spate după umbrelă, dar își aduse aminte că o lăsase la uscat pe palier, acasă.

6

— Bună ziua.

Ușa se închise în urma inspectorului-șef. Mitter nu se uită la el. Dacă nu-i punea la socoteală pe fostul lui socru și pe colegul Jean-Christophe Colmar, care preda chimie și fizică, Van Veeteren era, de bună seamă, cel mai antipatic om pe care-l întâlnise vreodată.

Când omul se așeză la masă și începu să-și molfăie nelipsita scobitoare, lui Mitter i se năzări că ar fi o bună idee să recunoască totul. Doar ca să scape de el.

Doar ca să fie lăsat în pace.

Dar probabil că nu era așa de simplu. Van Veeteren nu s-ar fi lăsat prost. Stătea cu trupul lui mătăhălos aplecat peste casetofon, arătând ca o depresiune barometrică amenințătoare și malițioasă pe o hartă meteorologică. Avea fața brăzdată de vinișoare albastre, multe dintre ele sparte, iar expresia lui amintea de cea a unui copoi împietrit. Singurul lucru mobil era scobitoarea, care se deplasa lent dintr-un colț al gurii spre celălalt. Putea să vorbească fără să-și miște buzele, să citească fără să-și miște ochii, să caște fără să deschidă gura. Era mai mult o

mumie decât o ființă alcătuită din carne și sânge.

Dar fără doar și poate că era un ofițer de poliție extrem de eficient.

Nu părea deloc improbabil ca inspectorul-șef să știe până unde se întindea vinovăția lui Mitter cu mult înainte ca Mitter însuși să-și dea seama. Vocea lui Van Veeteren se modula între două pătrimi de ton sub do de jos. Tonul mai înalt indica o întrebare, o îndoială sau o undă de dispreț. Tonul mai jos enunța adevăruri.

— Așadar, nu ți-ai amintit lucruri noi, afirmă el. Fii, te rog, amabil și stinge țigara aia! N-am venit aici să fiu otrăvit.

Porni casetofonul. Mitter stinse țigara în chiuvetă. Se întoarse la pat și se întinse pe spate.

— Avocatul meu m-a sfătuit să nu-ți răspund la niciuna dintre întrebări.

— Serios? Faci cum vrei, oricum o să te demasc. Șase ore sau douăzeci de minute, pentru mine nu e nicio diferență. Am timp berechet.

Tăcu. Mitter ascultă sistemul de ventilație și așteaptă. Van Veeteren nu mișcă niciun mușchi.

— Ți-e dor de soția ta? Întrebă el după câteva minute.

— Bineînțeles.

— Nu te cred.

— Nici că-mi pasă de ce crezi dumneata.

— Iar minți. Dacă nu-ți pasă de ceea ce cred, de ce-mi spui minciuni atât de idioate? Folosește-ți mintea, pentru numele lui Dumnezeu!

Mitter nu răspunse nimic. Van Veeteren se întoarse la tonul mai jos.

— Știi că am dreptate. Vrei să mă faci să cred că-ți este dor de soție. Dar nu-ți e și știi că eu știu că nu-ți e. Dacă ai spune adevărul, cel puțin n-ai mai fi nevoit să te rușinezi de tine însuși.

Nu era o critică. Mai degrabă, o descriere a situației. Mitter nu spuse nimic. Se uita fix la tavan. Închise ochii. Poate că era mai bine să urmeze întocmai sfatul avocatului. Dacă nu spunea nimic și evita contactul vizual, fără îndoială că ar fi...

Dar în spatele pleoapelor închise, altceva devenea limpede. Ceva diferit apărea și-l țintuia de perete. Întotdeauna era ceva.

Nu avea Van Veeteren dreptate, la urma urmei? Întrebarea îl săcâia.

Nu-ți e dor de ea, nu-i așa?

Să fie al naibii dacă știa. Intrase în viața lui. Trântise o ușă deschisă, pornise la atac ca o prințesă întunecată și-l subjugase. Complet, total.

Îl făcuse al ei, ținuse bine de el... după care dispăruse.

Așa se întâmplase?

Fără îndoială că lucrurile puteau fi descrise astfel, dar din momentul în care începea să preschimbe lucrurile în cuvinte, nu mai exista cale de întoarcere. Eva

Ringmar apăruse în al paisprezecelea capitol al vieții sale. Între paginile 275 și 300, cu aproximație. Interpretase rolul care le pusese pe toate celelalte în umbră. Preoteasa iubirii, zeița pasiunii... Apoi plecase, probabil că o vreme avea să mai ducă un fel de viață printre rânduri, dar curând avea să fie uitată. Totul fusese atât de intens, încât era sortit să se termine. Un episod de adăugat la tramă? Un sonet? O iluzie?

Terminată. Moartă, dar nu jeliță.

Sfârșitul discursului de adio. Sfârșitul contradicției.

Scaunul inspectorului-șef scrâșni pe podea. Mitter tresări. Fără îndoială că... fără îndoială că paralizia, starea de șoc trebuia să fie cea care-i dirija gândurile pe asemenea făgașuri. Cea care zdrobise și demolase totul, aducându-l în imposibilitatea de a înțelege ce i se întâmplase. De a înțelege ce i se întâmpla...?

— Am dreptate, așa-i?

Van Veeteren scuipe scobitoarea și scoase alta din buzunarul de la piept.

— Da, desigur. M-am plictisit de ea și am înecat-o în cadă. De ce mi-ar fi dor de ea?

— Bun. Exact cum m-am gândit și eu. Acum, să trecem la altceva. Avea un trup destul de frumos, așa-i?

— De ce întrebi asta?

— O să pun orice întrebare am chef. Era puternică?

— Puternică?

— Era puternică? Crezi c-o să-ți fie mai ușor dacă-ți pun fiecare întrebare de mai multe ori?

— De ce vrei să știi dacă era puternică?

— Ca să exclud posibilitatea ca ea să fi fost înecată de un copil sau de un invalid.

— Nu era chiar așa de puternică.

— De unde știi? V-ați bătut?

— Doar când ne plictiseam.

— Ai tendința de a fi violent, domnule Mitter?

— Nu, nu trebuie să-ți fie teamă.

— Poți să-mi dai șase candidați?

— Poftim?

— Șase candidați care ar fi putut s-o ucidă, dacă nu ai făcut-o tu.

— Am dat deja câteva nume.

— Vreau să știu dacă-ți amintești persoanele pe care le-ai menționat.

— Nu înțeleg de ce.

— Asta nu e relevant. Nu mi-am făcut idei exagerate cu privire la inteligența ta.

- Mulțumesc.
- N-ai pentru ce. Acum, să-ți explic. Să mă oprești dacă vorbesc prea repede pentru tine. În șapte cazuri din zece, soțul este cel care-și omoară soția. În două cazuri din zece, e altă persoană din cercul de cunoștințe.
- Și în al zecelea?
- E un outsider. Un nebun sau un ucigaș în serie, obsedat sexual.
- Deci nu-i consideri nebuni pe ucigașii obsedați sexual?
- Nu neapărat. Ei bine?
- Dușmanii noștri comuni, vrei să spui?
- Sau ai ei.
- Nu aveam o viață socială prea bogată. Ți-am vorbit deja despre asta.
- Știu. De când ați început să fiți împreună, ai încetat să te mai întâlnești cu majoritatea așa-numiților tăi prieteni. Ei bine? Dacă-mi dai șase nume, poți să fumezi o țigară. Nu așa procedați voi la școală?
- Marcus Greijer.
- Fostul tău cumnat?
- Da.
- Pe care-l urăști. Mai departe!
- Joanna Kemp și Gert Weiss.
- Colegi. Limbi și... studii sociale?
- Klaus Bendiksen.
- Statutul?
- Prieteni apropiați. Andreas Berger.
- Asta cine e?
- Fostul ei soț. Încă unul?
- Van Veeteren făcu semn că da.
- Uwe Borgmann.
- Vecinul tău.
- Da.
- Greijer, Kemp, Weiss... Bendiksen, Berger și... Borgmann. Cinci bărbați și o femeie. De ce tocmai acești oameni?
- Nu știu.
- Ieri mi-ai dat o listă de... scoase o foaie de hârtie și adună rapid — douăzeci și opt de nume. Andreas Berger nu e pe lista aceea, dar toți ceilalți sunt. De ce i-ai ales tocmai pe aceștia șase?
- Pentru că așa mi-ai cerut să fac.
- Mitter își aprinse o țigară. Avantajul inspectorului-șef nu mai era la fel de mare acum, asta se simțea în mod vădit, cu toate că era posibil să fi slăbit nițel lațul în speranța ca Mitter să dezvăluie totuși ceva.
- Dar ce anume?

Van Veeteren aruncă o privire cruntă la țigară și închise casetofonul.

— O să-ți spun cum stau lucrurile. Am primit astăzi raportul final de la medicina legală și e absolut exclus ca ea să se fi sinucis. Asta lasă în picioare trei posibilități. Unu: tu ai omorât-o. Doi: unul dintre oamenii de pe lista ta a făcut-o, ori unul dintre cei șase pe care tocmai i-ai numit, ori unul dintre ceilalți. Trei: a fost victima unui criminal necunoscut.

Făcu o scurtă pauză, scoase scobitoarea din gură și o contemplă, în mod evident, nu era complet molfăită, așa că o vârî la loc între dinții din față.

— Eu, personal, cred că tu ai făcut-o, dar recunosc că nu sunt întru totul sigur.

— Mulțumesc foarte mult.

— Pe de altă parte, sunt aproape sigur că tribunalul te va găsi vinovat. Vreau să fii conștient de asta, iar când vine vorba de verdict date în tribunal, nu mă înșel aproape niciodată.

Se ridică. Puse casetofonul în servietă și sună după gardian.

— Dacă avocatul ăla al tău încearcă să te prostească și să te convingă de altceva, e doar pentru că vrea să-și facă meseria. N-ar trebui să-ți faci iluzii. Nu intenționez să te mai deranjez. Ne vedem la tribunal.

Pentru o clipă, Mitter crezu că Van Veeteren o să-i strângă mâna, dar, desigur, așa ceva n-ar fi fost posibil. În schimb, inspectorul-șef se întoarse cu spatele la Mitter și cu toate că mai erau aproape două minute până să vină gardianul, rămase nemișcat, cu privirea la ușă.

De parcă s-ar fi aflat într-un ascensor. Sau de parcă Mitter ar fi încetat să mai existe în clipa în care conversația luase sfârșit.

7

Elmer Suurna șterse un fir de praf imaginar de pe birou cu mânăca sacoului. Se uită pe fereastră în timp ce făcea asta și-și dori să fi fost vacanța de vară.

Sau măcar cea de Crăciun.

Dar era octombrie. Oftă. Încă de când preluase postul de director al Liceului Bunge cu cincisprezece ani în urmă, nutrise o ambiție. Una singură.

Să-și păstreze tăblia frumosului său birou din stejar roșu curată și lucitoare. În tinerețe, pe când era profesor suplinitor, țelul lui fusese altul: „Indiferent ce vor face ceilalți, nu-mi vor tulbura liniștea sufletească!” Dar după ce fusese forțat să admită că acest credo era zdruncinat până-n temelii zi după zi, oră după oră, Suurna a decis să-și fixeze ca obiectiv o carieră de administrator de școală. Adică a decis să devină director.

Plătise tributul cerut: câțiva prieteni, câteva invitații, câțiva ani, dar când și-a

sărbătorit a patruzecoa aniversare, țelul lui era atins. Stătea la birou și privea în viitor spre un sfert de secol de liniște sufletească netulburată. Dacă erau probleme care trebuiau rezolvate – demonstrații ale elevilor, deficite bugetare sau orare care trebuiau modificate – întotdeauna găsea câte un adjunct căruia să-i delege problema cu pricina. El era mult prea ocupat cu îngrijirea stejarului roșu.

Și deodată, după cincisprezece ani de lustruit cu devotament, iată că apare afacerea asta nenorocită.

Zilele au trecut. Serile. Chiar și nopțile, dar lucrurile păreau să nu se mai sfârșească. Chiar acum, avocatul ăsta smiorcăit stătea tolănit în fotoliul pentru vizitatori, amintindu-i în mod misterios de un vultur lihnit de foame pe care-l văzuse odată pe când își petrecea vacanța de vară în Serengeti.

„Singura persoană pe care l-aș lăsa să o apere la tribunal, cugetă Suurna, este soacră-mea.”

— Trebuie să înțelegeți, domnule Rütter...

— Rürger.

— Scuze, domnule Rürger. Trebuie să înțelegeți că perioada asta a fost dificilă pentru noi toți, dificilă și extenuantă. Avem un profesor decedat, iar un altul se află la închisoare. Poliția e pe capul nostru zilnic. Cu siguranță înțelegeți că școala noastră trebuie scutită de alte motive de stres.

— Bineînțeles. Nu trebuie să vă faceți griji.

— Poate că nu e nevoie să vă atrag atenția că elevii noștri au fost afectați în moduri regretabile, domnule Rürger. Sunt persoane tinere, ușor de aruncat într-o stare de confuzie. Ce trebuie să facem noi de urgență este să strângem rândurile și să mergem mai departe. Pe umerii mei stă răspunderea pedagogică supremă și nu pot doar să stau și să privesc pasiv...

Ușa se deschise șovăielnic și o femeie cu părul vopsit mov și ochelari de culoare mov își iți capul pe după ea.

— Doriți să servesc cafeaua acum, domnule Suurna? Avea o voce suavă și meticulos articulată.

„De parcă cuvintele rostite de ea ar fi făcute din porțelanul cel mai fin”, își zise Rürger.

— Desigur, domnișoară Bellevue. Aduceți-o de îndată. Rürger se grăbi să profite la maximum de prilejul ivit.

— Fără doar și poate că vă înțeleg dificultățile. Am un băiat care a absolvit această școală cu zece ani în urmă.

— Serios? N-aș fi crezut...

— Rürger, așa îl chema. Edwin Rürger. Evident, îmi dau seama că perioada asta trebuie să fie deosebit de grea pentru dumneavoastră, dar chiar și așa, domnule Suurna, trebuie să ne asigurăm că justiția își poate urma cursul, nu sunteți de acord și dumneavoastră?

— Desigur, domnule Rüger. Sunt convins că nu v-a trecut nicio clipă prin minte că eu aș vrea altceva.

Se uită după domnișoara Bellevue, care tocmai părase încăperea, iar Rüger se întrebă dacă dramul de neliniște pe care-l observase exista cu adevărat în omul din fața lui sau dacă imaginația îi jucase o festă.

— Nu, nici măcar o clipă. Nu doriți decât un anumit grad de... discreție. Asta voiți să spuneți?

— Întocmai. Dar, dacă-mi permiteți, aceasta n-a fost chiar calitatea cea mai vădită a autorităților noastre polițienești. Sau, ca să mă exprim altfel, să sperăm că au și calități mai solide.

Se uită pe deasupra ochelarilor și încercă să zâmbească, ca și cum ar fi sugerat că ei doi cântau de pe aceeași partitură. Rüger își suflă nasul.

— În tot cazul, dumneavoastră reprezentați pe...? întrebă Suurna, punând trei cuburi de zahăr în ceașca sa din material plastic.

— Sunt avocatul domnului Mitter. Nu mă îndoiesc că sunteți de acord că e în interesul școlii ca dânsul să fie găsit nevinovat.

Suurna tresări.

— Firește, fără nici cea mai mică umbră de îndoială, dar...

— Dar ce?

— Nu mă înțelegeți greșit... Dar dumneavoastră ce părere aveți?

— Eu sunt cel care ar trebui să întreb asta. Să vă întreb pe dumneavoastră, desigur.

Directorul amestecă cu lingurița în cafea. Își aranja cravata. Se uită pe fereastră și roti creioanele din suportul de pe birou.

— Mitter a fost întotdeauna un membru loial al personalului, un profesor foarte apreciat. Are o vechime în școala asta mai mare decât mine. Foarte cult și... independent. Am mari dificultăți în a crede... Reale dificultăți.

— Și Eva Ringmar?

Creioanele începeau încet să revină la poziția inițială.

— Mă tem că nu prea știu multe lucruri despre ea. Se angajase la noi de puțin timp, doi ani, sau cam pe-acolo. Dar, firește, era un profesor foarte bine pregătit. Pot să vă întreb ceva? Ce fel de poziție a adoptat Mitter?

— Ce vreți să spuneți? Suurna se foi în scaun.

— Păi, ăă, ce fel de poziție a adoptat?

— Nevinovat.

— Înțeleg... Da, desigur. Nu pledează pentru crimă fără premeditare, nimic de genul ăsta?

— Nu. Nimic de genul ăsta. Suurna încuviință din cap.

— Și dumneavoastră căutați acum ce anume?...

— Caut doi sau trei martori.

— Martori? Dar cu siguranță că e imposibil așa ceva.

— Martori pentru caracterizare, domnule Suurna. Oameni dispuși să apară la tribunal și să vorbească în favoarea lui Mitter. Oameni care îl cunosc, ca persoană și în calitate de coleg, care pot oferi o imagine pozitivă a acestuia. Și una adevărată, desigur.

— Am înțeles acum. Omul din spatele numelui?

— Ceva de genul ăsta. Poate fi chiar un elev. Și, preferabil, chiar dumneavoastră, domnule Suurna.

— Oh, chiar nu cred că...

— Sau cineva pe care puteți să-l propuneți. Dacă îmi dați patru-cinci nume, pot să aleg dintre acestea.

— El pe cine ar prefera? N-ar fi mai potrivit ca el să spună pe cine ar prefera?

— Hm, asta-i o parte foarte înșelătoare...

Rüger sorbi din cafea. Era slabă și cu un vag gust de dezinfectant. Mulțumi în gând răcelii sale rebele.

— Mitter a spus, ăă... cum să mă exprim? În principiu, refuză să vorbească în favoarea lui. E împotriva firii lui să... facă prozești. Trebuie să spun că-l înțeleg în privința asta. Sigurdson și Weiss par să fi fost cei mai apropiați de el dintre colegii lui, dar știu și eu?...

— Weiss și Sigurdson? Da, probabil că e corect ce spuneți. Da, nu am nimic împotriva numirii lor.

— Chiar și așa, s-ar putea să fie bine să avem pe cineva care să nu fi fost atât de apropiat de el. În mod firesc, prietenii buni nu au decât lucruri bune de spus unii despre ceilalți. Nimeni nu se așteaptă la altceva de la ei.

— Înțeleg.

Rüger închise ochii și se forță să înghită și restul de cafea.

— Ca să fiu mai exact, ce vă cer e să-mi dați un coleg, unul dintre elevii lui și, ă, să zicem un reprezentant al conducerii școlii – dumneavoastră înșivă sau pe cineva despre care credeți că ar fi potrivit.

— O să vorbesc cu Eger, e șeful directorilor adjuncți. Nu mă îndoiesc că va fi bucuros să fie de folos. Cât despre elevi, habar n-am. Trebuie să vă rog să fiți extrem de discret. Poate că v-ar putea ajuta Sigurdson și Weiss, dacă vorbiți cu ei.

— Vă sunt foarte recunoscător.

— Trebuie să știți că sunt... ă, cu toții suntem, desigur... foarte afectați de cele întâmplate. Unii au fost mai tulburați decât ceilalți, dar e evident că toți membrii personalului au avut nervii întinși la maximum. Dar chiar și așa, am reușit să ne continuăm activitatea. Vreau să nu uitați acest lucru. A fost... și este în continuare... o perioadă foarte dificilă pentru noi toți cei aflați în această școală. Totuși, am reușit să le arătăm copiilor că nu-i dezamăgim chiar și atunci când suntem supuși unor asemenea presiuni.

— Înțeleg, domnule director. Sunt foarte conștient de situația grea căreia ați fost nevoit să-i faceți față. Când credeți că voi putea să-i cunosc pe martorii mei?

— Când v-ar aranja? Trebuie să-mi dați un mic răgaz, și bineînțeles întâlnirea va trebui să aibă loc după ce se termină orele. Nu trebuie să deranjăm activitatea didactică mai mult decât am făcut-o deja.

— Procesul începe joi. Este puțin probabil ca martorii apărării să fie convocați înainte de marțea sau miercurea viitoare.

— O să fac aranjamentele convenite, domnule Rüger. Să zicem, mâine după-amiază?

— Excelent.

— Ținem legătura.

Împinse înapoi scaunul. Rüger îi întinse cartea lui de vizită și începu să se ridice din fotoliu.

— Edwin Rüger... Da, cred că mi-l amintesc. Un tânăr promițător. Ce face acum?

— E șomer.

— Ah, înțeleg... Atunci, la revedere, domnule Rüger. Vă mai pot ajuta cu ceva?

„Nu prea”, gândi Rüger. Clătină din cap și-și șterse nasul. Directorul Suurna se aplecă peste interfon și o chemă pe femeia în mov.

— N-aveți umbrelă? întrebă ea în timp ce-l conducea pe coridoare.

— Nu, spuse Rüger. Dar tocmai mă gândeam să-mi cumpăr una. N-avea niciun chef să-i explice că, de fapt, avea două umbrele. Una era acasă, iar cealaltă, în mașină. Pe când traversa cu pas grăbit curtea udă a școlii, se întrebă de cine naiba îi amintea directorul școlii. Vreun politician implicat într-un scandal cu mulți ani în urmă, bănuia el. Sigur nu puteau fi una și aceeași persoană?

Pentru binele lui Mitter, spera ca Suurna să nu se răzgândească și să se ofere să fie chiar el martor. Nimeni în afară de partea acuzării nu ar fi savurat mai mult perspectiva unei mărturii date de un martor ca acesta, lucrul ăsta era evident. Și se îndoia că ar fi avut curajul să-i pună botniță individului.

Și, că tot veni vorba, oare câți martori reușise acuzarea să-și atragă dintre aceste ziduri? Avea impresia distinctă că erau vreo doi sau trei de găsit, dacă-și dăduse cineva osteneala.

Dar, pe când se afla din nou la volanul mașinii și privea cum se pierd în oglinda retrovizoare contururile sumbre ale liceului Bunge, ceea ce punea stăpânire pe mintea lui mai presus de toate celelalte era o baie fierbinte și un coniac mare și binemeritat.

E drept că soția lui susținea că, în zilele astea, nimeni nu-și mai tratează răceala cu băi fierbinți și coniac, dar el decisese să nu-i mai acorde atenție. Vreme

de trei zile, micul lui dejun fusese alcătuit dintr-o mică pastilă cu vitamine cu gust oribil, iar asta nu reușise să-l aducă mai aproape de starea de sănătate nici măcar cu un centimetru.

8

De ce nu veneau?

Întrebarea s-a conturat a doua zi, dar nu până aproape de înserat. Ziua trecuse, oră după oră, într-un soi de transă sticloasă, o stare de confuzie desăvârșită; dar de îndată ce gândurile reușiseră să-și facă loc, asta a fost prima întrebare care a apărut.

De ce nu primise nicio veste de la ei?

A trecut încă o noapte. Și încă o zi.

Nimic nu s-a întâmplat. S-a dus la lucru, a făcut ceea ce avea de făcut, s-a întors seara acasă. Își recupera forțele rapid și fără probleme și știa că o confruntare nu i-ar fi provocat absolut niciun necaz.

Dar nimic nu s-a întâmplat.

După o săptămână, întrebarea ridicolă continua să-l sâcâie. Se gândi că trebuie să fi fost o eroare – probabil că îl căutaseră, dar nu reușiră să dea de el.

Nici acasă, nici la muncă.

Asta era la fel de ridicol, firește, dar, cu toate acestea, în cursul celei de-a doua săptămâni, a rămas acasă câteva zile. Le-a spus șefilor că-l supăra stomacul și a rămas în casă tot timpul.

Ca să fie sigur că-l vor putea găsi.

În tot cazul, avea nevoie de acea perioadă de odihnă. A stat în apartament zi după zi, lăsând toate circumstanțele să se deruleze cu încetinitorul în mintea lui. Și deodată, toate piesele căzură la locul lor. Își dădu seama că întreaga lui viață îl adusese exact în acest punct. Își dădu seama că ar fi trebuit să se prindă mult mai devreme. Asta l-ar fi scutit de o mulțime de necazuri. Își dădu seama că asta era calea lui de scăpare, și că nu exista altă posibilitate. Acum devenise atât de evidentă, încât era obligat să-și scuture capul zdravăn în compensație pentru orbirea de care dăduse dovadă.

Ea era moartă. Acum el putea să trăiască.

Și nimic nu s-a întâmplat.

Nicio voce necunoscută nu l-a abordat la telefon, cerându-i să răspundă la câteva întrebări. Nici nu i-au bătut la ușă bărbați cu înfățișare severă, îmbrăcați în

trenciuri umede. Nimic.

Ce așteptau?

Când și când, se posta în spatele perdelelor și se uita în jos, la stradă, căutând vreo mașină misterioasă parcată în preajmă. A încercat să deslușească acel declic care ar fi trădat faptul că telefonul îi era ascultat. A citit toate ziarele de care a putut face rost, dar nicăieri... nicăieri n-a găsit nici măcar o umbră de explicație.

Era de neînțeles.

După trei săptămâni, situația rămăsese tot de neînțeles, dar între timp se obișnuise cu asta. Situația nu era într-un tot neplăcută. Incertitudinea aducea cu ea o ușoară furnicătură.

Furnicătura aceea.

În dimineața în care trebuia să înceapă procesul, se trezi devreme. Zăbovi o veșnicie în fața oglinzii de la baie, zâmbind la propria sa reflexie. Cochetă cu ideea de a merge acolo. Să stea în galeria pentru public, holbându-se la toată desfășurarea.

Dar știa că asta ar fi însemnat să meargă prea departe. Să-și sfideze norocul.

De ce să sfideze ceva care-l tratase atât de favorabil?

În mașină, în drum spre serviciu, se pomeni cântând, pe neașteptate.

Nu era ieri. Își privi ochii în oglinda retrovizoare. Văzu o scânteiere în ei.

Și în timp ce aștepta la lumina roșie a semaforului, văzu cu coada ochiului femeia din Volvoul oprit alături de el. Aceasta întoarse capul și-i zâmbi.

Înghiți în sec și simți cum patimile pun stăpânire pe el.

9

Visul veni la primele ore ale dimineții; când prima lumină cenușie începu să alunge încetul cu încetul întunericul din celulă. Cărucioarele pentru micul dejun începuseră probabil să troncânească pe coridoare.

Și își amintea totul în detaliu; se poate să se fi întâmplat chiar când se trezea și probabil că o mulțime de lucruri ar fi putut fi explicate dacă i s-ar fi îngăduit câteva minute de somn în plus. Chiar și câteva secunde ar fi fost de ajuns.

La început, era afară, la plimbare. Un marș sumbru, peste o câmpie nesfârșită, pustie. Un peisaj dezolant, fără sate, fără copaci, fără cursuri de apă. Nimic în afară de pământul ăsta arid, crăpat, în afară de șopârlele astea mici, de culoare negru-verzui, care fojgăiau de colo-colo dintre pietre și fisuri, el era singura ființă vie. Era singur, purtând în spate un rucsac fără formă, ale cărui curele îi iritau umerii, strângându-l și în jurul taliei. Avea prea puțin habar de destinația sau de scopul lui, dar știa că e vorba de ceva important. Poate că știuse mai mult la

început și uitase pe parcurs.

Dar nu trebuia să renunțe, nu trebuia să se oprească, nu trebuia să se așeze; doar să meargă în continuare, metru după metru, pas după pas. Iar vântul devenea tot mai puternic, forțându-l să se aplece ca să-i poată ține piept; sufla spre el cu o forță din ce în ce mai mare, aruncându-i în față nisip și rămurele uscate, iar el se apleca tot mai mult în față, închizându-și ochii ca să și-i protejeze.

După care a ajuns acolo, în fața acelei case mari și coșcovite, atât de străină și totuși, în același timp, atât de familiară. Iar oamenii stăteau în rânduri lungi ca să-i ureze bun venit, lipiți de pereții coridoarelor; toate felurile imaginabile de oameni, dar el îi cunoștea pe toți și nimeni nu-i părăsea memoria. Mulți dintre prietenii lui, Bendiksen, Weiss și Jürg, fiul lui, dar și alții. Oameni din lumea largă și din istorie: Dalai Lama, Winston Churchill și Mihail Gorbaciov. Gorbaciov citea fluent un poem în latină despre caracterul efemer al tuturor lucrurilor și îi strânse mâna. Toți cei de-acolo îi strângeau mâna și îl treceau la următorul; îl duceau blând, dar ferm, spre interiorul casei, pe scările întortocheate și prin coridoare lungi, slab iluminate.

În cele din urmă, a intrat într-o cameră mai întunecoasă decât restul și și-a dat seama că a ajuns la destinație. Bărbatul așezat de cealaltă parte a mesei joase... recunoștea masa, era chiar a lui... și era fără doar și poate un bărbat, era... trebuie să fi fost... era sigur?

Becul atârnat de tavan avea un abajur plat din tablă de cositor și era lăsat la un nivel ridicol de jos, încât nu reușea să vadă decât antebrățele și palmele așezate pe masă, dar i se păru că le recunoaște. Erau, erau... erau?

Iar pe masă era kimonoul Evei; primul lui impuls a fost să-l înșface și să-l arunce în mașina de spălat, dar ceva îl reținu; nu știa ce era, pentru că bărbatul dinăuntru, din întuneric, era mai speriat decât el însuși; iată de ce nu putea să-și arate fața, dar era sigur... Apoi simți o aversiune subită, un imbold irezistibil, o forță teribilă care-l obliga să iasă din acea încăpere înainte să fie prea târziu, și atunci se trezi.

Se trezi.

Da, acum, când privea în urmă, era sigur că nu fusese nimic din afară care-l trezise din vis. Încăperea însăși îl aruncase afară. Nimic altceva.

Era treaz. Treaz de-a binelea. Avea respirația îngreunată din pricina pastilelor pentru dormit pe care Rürger îl convinsese să le ia. Poate că dacă n-ar fi fost efectul acestor pastile, ar fi avut tăria să mai rămână un pic în acea încăpere. Destul ca să obțină un indiciu măcar.

Kimonoul de pe masă nu era doar un vis, știa asta; era o amintire, un fragment din acea noapte. Nu era un kimono adevărat, desigur. Doar o imitație. Ea îl găsisese vara trecută pe una dintre aleile înguste din Levkes, iar el i-l cumpărase. Una din acele seri când ședeau pe terasa tavernei până la ora

închiderii și apoi se întorceau în camera lor închiriată, mergând pe plajă. Făceau dragoste pe nisip, în întunericul cald și negru, apoi parcurgeau restul drumului dezbrăcați și, ici-colo, întâlneau oameni, foarte aproape de ei, dar întunericul era atât de dens, încât nu aveau nevoie de alt acoperământ. Chiar și așa, cerul era presărat cu o puzderie de stele, miriade de stele, și stea căzătoare după stea căzătoare, după stea căzătoare. Încetaseră să le mai țină socoteala din momentul în care-și puseseră toate dorințele posibile...

Asta fusese, calculă el, cu mai puțin de trei luni în urmă. Putea la fel de bine să fi fost cu trei milioane de ani în urmă. Natura irevocabilă a trecerii timpului îl izbi cu toată forța; succesiunea irevocabilă și nealterabilă a fiecărei secunde, a fiecărui moment. Inevitabilitatea disperată a tuturor acestor lucruri. Suntem mai aproape de sfârșitul lumii decât de momentul care tocmai a trecut pentru că acela e pierdut pentru totdeauna. Nu există nicio posibilitate ca Levkes să se întoarcă vreodată; așa cum nu se va întoarce nici vinul sau cerșetorul cu ochi albaștri; nu se vor mai întoarce niciodată.

Dar, pe de altă parte, nici toate celelalte nu se vor mai întoarce.

Conta oare cu adevărat?

Conta oare viața cu adevărat?

Greu de găsit echilibrul potrivit acum.

Afli cine ești atunci când sosește momentul dificil.

„Sunt nimeni, gândi el. Deci, sunt nimeni.”

Mi se pare mult mai important să stau aici întins în patul meu și să observ o mică porțiune de perete. S-o observ și s-o cercetez de aproape, să disting o pată, mare cât un timbru poștal, sau cât o unghie. Să mă concentrez asupra ei cu toate simțurile, s-o miros, s-o simt cu limba, cu degetele, iarăși și iarăși, s-o ascult, până când ajung s-o cunosc cu de-amănuntul... mai important decât să mă întorc și să-mi amintesc ce a fost și ce s-a întâmplat.

Acestea erau gândurile lui din momentul trezirii din acel vis și nu erau gânduri noi sau gânduri pe care să le poată alunga.

Acum, cărucioarele pentru micul dejun se apropiaseră. Trapa din ușa lui se deschise și tava cu micul dejun fu împinsă în interior. Trapa se închise la loc. Era ora șapte; dormise aproape opt ore; era prima oară în ultimele trei săptămâni când dormise o noapte întreagă. Iar astăzi...

Ce zi era azi?

Îi luă câteva secunde ca să calculeze. Procesul lui avea să înceapă azi.

Mușcă din pâine și-și contemplă gândurile. Ce sentimente avea?

Un soi de așteptare apatică?

Voia să se termine odată toată povestea?

Sau, poate, pur și simplu... nu simțea și nu dorea nimic.

Tribunalul era aproape gotic. Un stil arhitectonic vertical, înalt, care-i amintea de amfiteatrul pentru lecții de anatomie din Oosterbrügge. Galerii abrupte de locuri pe trei laturi; pe cea de-a patra latură erau cocoțați judecătorul și alți funcționari ai tribunalului, în spatele unor bare negre cu nuanțe maronii. Puțina lumină naturală căreia i se îngăduia să ajungă în interior venea de la un cerc de ferestre cu vitralii situate sus în acoperișul conic, care fără îndoială întăreau impresia de ierarhie verticală, descendentă, o viziune asupra ordinii mondiale care trebuie să fi zăbovit în ochii minții celui care crease clădirea la mijlocul secolului precedent.

Tribunalul era înțesat de lume, fără niciun loc neocupat.

Majoritatea, ajungând la două sute de oameni, erau, bineînțeles, așezați în galeriile publice. Iar cei mai mulți erau elevi ai Liceului Bunge. Mitter socoti că el era cauza directă a scorului de top obținut anul acesta în materie de chiul.

Tot în galeriile publice erau și jurnaliști. Aceștia ședeau, fără excepție, pe rândul din față, picior peste picior și cu blocnotesurile pe genunchi. Sau cu blocurile de desen – căci în tribunal nu aveai voie să faci fotografii, își aminti el acum. Era surprins de numărul lor mare. Erau, probabil, cam doisprezece ziariști. De aici se putea deduce că acest caz era de interes național, nu doar un eveniment provincial.

Locul lui Mitter era sub nivelul galeriilor, chiar în arenă. Acolo stătea și Rürger, care părea să-și mai fi revenit din răceală; Havel, judecătorul; procurorul Ferrati și asistenții acestuia; și un mic număr de alți avocați și aprozi.

Plus un juriu. Acesta era compus din patru bărbați și două femei, toți așezați în spatele unei partiții la dreapta judecătorului și având expresii de compasiune. În afară de al doilea din dreapta, care era un gentleman cu atitudine rigidă, cu un braț artificial și cu sprâncene stufoase.

De față era și o muscă albastră mare. Stătea mai mult pe tavan, exact deasupra biroului unde era așezat procurorul; dar uneori făcea tururi ale încăperii și aproape de fiecare dată își alegea drept țintă una dintre cele două femei membre ale juriului; cea care ședea la dreapta lui „sprâncene stufoase”. Musca lansa un atac repetat asupra nasului ei și, în pofida faptului că victima încerca s-o alunge cu mâna, revenea cu energie reînnoită și insistență neabătută. Aceste raiduri erau însoțite de un bâzâit jos, care contrasta plăcut cu vocea mai degrabă stridentă a procurorului. Era cam ca un duet la care participau un violoncel și un clavecin și care putea fi remarcat mai ales în pauze, când procurorul se oprea ca să-și tragă suflul.

În afară de asta, evenimentele zilei au fost cât se poate de plictisitoare.

Mai întâi, toată lumea a trebuit să se ridice și să se așeze la loc după ce judecătorul și membrii juriului și-au ocupat locurile. Apoi, judecătorul a descris liniile generale ale cazului, iar Rüger a explicat că Mitter, clientul său, era nevinovat. În continuare, procurorul a început să prezinte rechizitoriul, un exercițiu care a durat o oră și patruzeci de minute și s-a încheiat cu acuzarea inculpatului Janek Mattias Mitter, în vârstă de patruzeci și șase de ani, născut la Rheinau, rezident în Maardam în ultimii douăzeci și șase de ani, numit profesor de istorie și filosofie la Liceul Bunge în 1973, de uciderea premeditată (sau, alternativ, de omucidere) a soției sale, Eva Maria Ringmar, în vârstă de treizeci și opt de ani, născută în Leuven, rezidentă în Maardam din 1990 și, până în momentul morții, angajată ca profesor de engleză și franceză la sus-menționatul liceu, prin înecarea ei în baia din apartamentul în care locuiau împreună, aflat pe Kloisterlaan 24, la un moment dat în zorii zilei de 5 octombrie. Crima a fost comisă sub influența băuturilor alcoolice, dar nu exista nimic, și a repetat că nu exista absolut nimic, care să sugereze că Mitter a fost atât de beat, încât să nu fie responsabil pentru acțiunile sale. Aceste acuzații urmau să fie sprijinite de o cantitate copleșitoare de dovezi tehnice, expertize și declarații luate de la martori, iar când procesul se va încheia, va fi limpede pentru membrii juriului ca și pentru toți cei de față că inculpatul era fără niciun dubiu vinovat de faptele de care era acuzat și că nu se putea da decât un singur verdict: vinovat.

De omor calificat.

Sau, cel puțin, de omucidere.

Apoi a venit rândul lui Rüger. Acesta și-a suflat nasul și a petrecut o oră și douăsprezece minute afirmând că nimic nu se întâmplase conform descrierii făcute de procuror, clientul lui nu avusese nimic de-a face cu moartea soției sale și că acest lucru va fi dovedit fără urmă de îndoială.

A urmat o pauză de masă de două ore. Musca albastră a părăsit locurile juraților și și-a croit drum spre tavan ca să doarmă, în vreme ce toți ceilalți părăseau sala tribunalului murmurând în surdină și respectând cum se cuvine conveniențele ocaziei. Una dintre fetele de la galerie a avut îndrăzneala să-i facă semn cu mâna lui Mitter, care i-a răspuns printr-o mișcare încurajatoare a capului.

I-a luat puțin peste zece minute ca să termine de mâncat porția de paste în celula aflată la subsolul tribunalului. Și-a petrecut restul pauzei stând lungit în pat pe spate și observând o pată de umezeală pe tavan, în timp ce aștepta să înceapă lucrările de după-amiază ale tribunalului.

Aceste lucrări au fost dedicate exclusiv așa-numitelor dovezi tehnice. Mai mulți ofițeri de poliție, având diferite grade și specializări, au fost chemați la bară, inclusiv Van Veeteren. De asemenea, un patolog, un medic, un specialist în medicină legală și cineva numit Wilkerson. Bâlbâindu-se, acesta s-a prezentat

drept toxicolog.

Galeriile publice erau parcă mai puțin pline – era de presupus că directorul Suurna auzise ce se întâmplă. Dar jurnaliștii erau în continuare prezenți în primele rânduri, stând relaxați pe spate ca să-și înlesnească procesele digestive. Dacă unii dintre ei mai moțăiau, cel puțin se abțineau să sforăie.

Nu era ușor de determinat ce anume se realizase în timpul după-amiezii. Ferrati și Rüger au făcut schimb de sofisticării, despicând firul în patru, judecătorul Havel a intervenit când și când ca să restabilească ordinea, iar un membru al juriului a pus o întrebare despre posibila prezență a unor fragmente de piele sub unghii.

În niciun moment n-a fost nevoie ca Mitter însuși să vorbească, iar când, în sfârșit, curtea a suspendat ședința după ora șaisprezece, el încetase de mult să mai fie atent la ce se întâmplă, în schimb, tânjea după trei lucruri: singurătate, liniște și întuneric.

Cât despre cine-i luase viața Evei Ringmar se putea spune, vorbind la modul general, că nimeni nu știa cu nimic mai mult decât musca albastră.

11

Rüger își făcu apariția tocmai când își lua micul dejun.

— Aș vrea să schimbăm câteva vorbe.

— Bine.

— Presupun că nu ai o ceașcă și pentru mine?

Mitter chemă gardianul și primi încă o cană cu cafea prin trapă.

— Ți-ai mai amintit ceva?

— Nu.

— Înțeleg.

Rüger se aplecă peste masă, își rezemă greutatea în coate și suflă în cafeaua fierbinte.

— Aș vrea să... te gândești la mărturia ta.

Mitter se uită cu atenție la Rüger, în timp ce continua să-și mestece sendvișul.

— Cum adică?

— Să te gândești dacă o să spui ceva sau nu.

Mitter reflectă o clipă. Poate că implicația nu era deloc surprinzătoare, la urma urmei...

— După cum ți-am explicat, spuse Rüger, nu e necesar ca inculpatul să se lase interog.

— Ai spus că e neobișnuit ca un inculpat să... Rüger încuviință din cap.

— De obicei așa este, dar chiar și așa, aș vrea să te gândești bine. Așa cum

arată lucrurile, după părerea mea, șansele dumitale ar fi la fel de bune și dacă nu ajungi în boxa martorilor.

— De ce?

— Pentru că nu poți să adaugi nimic nou. Nu poți nici măcar să spui ceva în favoarea dumitale. Cel mai important e faptul că nu poți oferi nicio dovadă care să arate că nu dumneata ai ucis-o. Singurul lucru pe care-l poți spune e că nu-ți amintești, iar asta nu e un argument convingător, după cum îți poți da seama și singur. N-am avea nimic de câștigat în privința asta și, la drept vorbind, aici e cheia întregii povești.

Se opri și luă o gură de cafea.

— Iar în alte privințe?

— Îh, cafeaua asta e otrăvitoare. Nu înțeleg de ce nu sunt în stare să înveț cum să... În tot cazul, un alt lucru este dacă vei putea sau nu să faci o impresie bună în sala de judecată.

Mitter aprinse o țigară și-și pipăi barba nerasă. Rürger continuă:

— E vital să faci o impresie bună. Nimeni nu va ști sigur dacă ai înecat-o sau nu, așa că vor fi nevoiți să ghicească. Ferrati nu se va da în lături de la nimic ca să te facă să-ți pierzi cumpătul, iar Havel îi va da libertate totală. Dacă Ferrati reușește în manevra asta, am putea pierde totul. Omul poate să fie extrem de dificil. Dacă ajunge să te taie în bucăți, nu e deloc sigur că mai reușesc să te peticesc la loc dup-aia.

Mitter ridică din umeri.

— Nu trebuie să le oferi un motiv?

— Teoretic, nu, dar așa se obișnuiește, dă o impresie mai bună. Am putea spune că nu te simți în stare, că stresul ar fi prea mare. O presiune psihologică severă, o stare de șoc sau chestii similare. Cunosc un doctor care ar putea să-ți semneze un certificat medical imediat. Ar fi acceptat și n-ar dăuna deloc cazului tău, asta pot să-ți promit. Ce zici?

— Dar tu, ce zici?

Rürger reflectă la întrebare. Sau se prefăcu că o face. Ar fi fost desigur tare ciudat dacă s-ar fi grăbit să ajungă în celula lui Mitter la ora asta a dimineții fără să fi luat dinainte o decizie. Pur și simplu nu voia să-l vadă pe Mitter la bară.

— Vreau să refuzi să depui mărturie, spuse el în cele din urmă. Mitter se duse la chiuvetă și-și stinse țigara. Se întinse în pat și închise ochii.

— N-am să refuz, domnule Rürger. Poți să-ți scoți din minte orice asemenea posibilitate. Poți să te duci acasă și să te speli pe mâini de chestia asta.

Rürger rămase tăcut câteva secunde înainte de a răspunde.

— Cum dorești, domnule Mitter. Cum dorești. Indiferent ce crezi, o să fac tot ce-am să pot pentru dumneata. Ne vedem la tribunal.

Sună după gardian și ieși escortat de acesta. Mitter nu deschise ochii până

când ușa celei nu se închise.

Ferrati purta ochelari astăzi. Lentile mari, rotunde, cu rame metalice de culoare deschisă, care-l făceau să arate ca un lemurian abia trezit din somn. Sau poate cu un hipnotizator.

— Janek Mattias Mitter, își începu el discursul. Mitter încuviință din cap.

— Vă rog să răspundeți la întrebările domnului procuror tare și clar, interveni judecătorul Havel.

— N-am auzit întrebarea, spuse Mitter. Havel se întoarse către Ferrati:

— Repetați, vă rog, întrebarea!

— Sunteți Janek Mattias Mitter? întrebă Ferrati.

— Da, răspunse Mitter.

Ceva care putea fi interpretat ca un chicotit se auzi dinspre galeria publicului, iar Havel bătu puternic cu ciocănelul de lemn în birou.

Era deja agasat. Țsta nu era un început prielnic. Rüger își suflă nasul și continuă prin a-și contempla pixul.

— Sunteți, vă rog, amabil să ne spuneți când ați cunoscut-o pe Eva Ringmar?

— Păi să fi fost... în septembrie 1990. La începutul anului școlar.

— Care a fost prima dumneavoastră impresie despre ea?

— Absolut niciuna.

— Absolut niciuna? Nu ați fost de părere că era o femeie atrăgătoare?

— Ba da, cred că da.

— Dar nu vă amintiți exact?

— Nu.

— Când ați început relația cu ea?

— În aprilie.

— În ce an?

— Anul acesta.

— Puteți să ne povestiți cum s-a întâmplat?

— Am fost amândoi la un curs într-un weekend și am stat de vorbă mai mult.

Am dus-o la cinema și după aceea am băut câte ceva.

— Și apoi ați început relația?

— Da.

— Amândoi erați... celibatari?

— Da.

— Pot să vă întreb de ce ați început să fiți împreună?

— Cred că asta e o întrebare idioată.

— În regulă, o retrag. Când ați luat decizia să vă căsătoriți?

— În iunie. Ne-am mutat în aceeași locuință la începutul lui iulie și ne-am căsătorit pe zece.

— Cu puțin înainte de a pleca în Grecia?

— Da.

— Un fel de lună de miere, nu-i așa?

— Dacă vreți să-i ziceți așa, da.

— De ce v-ați căsătorit? Sper să nu considerați și întrebarea asta idioată, pentru că aș dori un răspuns.

Mitter făcu o pauză. Un scurt moment, își luă privirea de la Ferrati și se uită în schimb la membrii juriului.

— Eu am pus întrebarea, iar ea a răspuns da, declară el.

— Puteți să detaliați un pic?

— Nu.

Se auzi un murmur ușor de la galeria publicului, dar Havel nu fu nevoit să intervină.

— Amândoi ați fost căsătoriți înainte, afirmă procurorul. V-ați cunoscut și ați început o relație. După trei luni, v-ați căsătorit. Nu credeți că pare un pic cam... pripit?

— Nu.

— Nu vă grăbeați pentru un motiv anume, nu?

— Nu.

— Nu era gravidă?

— Mai e asta un motiv suficient în zilele noastre?

— Vreți să răspundeți la întrebare?

— Nu, Eva nu era însărcinată.

— Mulțumesc.

Urmă o scurtă pauză în care Ferrati se întoarse la birou ca să-și consulte niște note.

— Domnule Mitter, cum ați descrie relația dumneavoastră și căsnicia cu Eva Ringmar?

— Ce doriți să știți?

— Erați fericiți împreună? Regrețați că v-ați căsătorit?

— Nu, n-am regretat și nici Eva n-a regretat. Am avut o relație bună.

— Erați fericiți?

— Da.

— V-ați iubit soția?

— Da.

— Și ea v-a iubit?

— Da.

— Am unele informații despre un incident care a avut loc pe 22 septembrie, cu unsprezece zile înainte de omucidere. Erați împreună la restaurantul Mephisto. După masă, v-ați certat crunt, iar soția dumneavoastră a ieșit trântind ușa. O să

aducem mai târziu martori care să confirme acest lucru. Așa s-a întâmplat, domnule Mitter?

— Da.

— Care a fost motivul certei?

— Nu vreau să intru în detalii.

— Domnule Mitter, sunteți acuzat de crimă. Vreau să știu de ce v-ați certat.

— N-a fost nimic relevant pentru acest proces.

— Nu credeți că asta ar trebui să decidă juriul?

Mitter nu răspunse. Ferrati lăsa să treacă un scurt răgaz înainte de a continua.

— Va rog să se consemneze la dosar că acuzatul a refuzat să răspundă la întrebarea mea privind motivele certei de la restaurantul Mephisto de pe 22 septembrie. Ați rămas în restaurant după ce soția dumneavoastră a plecat, domnule Mitter. Pot să vă întreb cât ați stat acolo?

— Nu știu. Câteva ore.

— Avem o mărturie de la un vecin de-al dumneavoastră – se duse din nou să-și verifice notele – un anume domn Kurczak, care spune că a fost trezit de niște zgomote puternice venind dinspre apartamentul dumneavoastră mai târziu, în aceeași noapte, cam pe la două și jumătate. Asta s-a întâmplat cam când ați ajuns acasă, ce părere aveți?

— E posibil.

— Și care a fost motivul scandalului?

— Nu-mi amintesc. Eram cam beat.

— Nu vă amintiți?

— Nu.

— Nu știți care a fost motivul scandalului?

— Nu.

— Dar știți care a fost motivul scandalului din restaurant?

— Da.

— Dar recunoașteți că v-ați certat cu soția dumneavoastră când ați ajuns acasă, în toiul nopții?

— Da.

— Ați lovit-o?

— Nu.

— Sunteți sigur, sau nu vă amintiți?

— Sunt sigur.

— Vecinul dumneavoastră a auzit niște zgomote care puteau fi provocate de niște lovituri.

— Serios?

— V-ați amenințat soția?

— Nu.

— Sunteți sigur?

— Da.

— Kurczak susține că v-a auzit țipând, și citez: „Dacă nu-mi vorbești despre asta, nu mai sunt responsabil pentru ce-o să se întâmple!” Ce aveți de spus despre asta?

— E o minciună.

— O minciună? De ce-ar minți vecinul dumneavoastră?

— A auzit aiurea. N-am amenințat-o niciodată.

— Și ce-ați făcut în continuare?

În acest moment, Rüger interveni.

— Onorată instanță, clientul meu a explicat deja că nu-și aduce aminte. Nu există motive ca domnul procuror să-l oblige să facă speculații.

— De acord! rosti Havel cu glas sonor. Sunteți, vă rog, amabil, onorate coleg, să vă rezumați la întrebări la care acuzatul să poată răspunde?

— Sigur că da, spuse Ferrati cu un zâmbet. Dar nu e întotdeauna ușor să știm ce anume-și amintește și ce nu. Doamne Mitter, știati că soției dumneavoastră îi era frică?

— Prostii.

— Cu câteva zile înainte de a muri, ea i-a mărturisit unei colege că îi era teamă că urma să se întâmple ceva.

— Nu cred asta. De ce să-i fie teamă?

— Pot să vă rog să încercați mai bine să răspundeți la această întrebare?

— Habar n-am. De ce n-o întrebați... pe femeia aia, care-o fi fost.

— Pentru că nu știe. A fost doar o întrevedere scurtă, dar, cu toate acestea, ea a rămas cu impresia că soția era speriată de dumneavoastră.

— Aiureli.

— Cred că putem lăsa în seama juriului să decidă când e vorba de aiureli și când nu. Colega dumneavoastră își va prezenta mărturia săptămâna viitoare... În tot cazul, nu puteți explica de ce se temea soția dumneavoastră.

— Nu, deloc.

— Cum stăteau lucrurile cu fosta dumneavoastră soție, Irene Beck? Aveați obiceiul s-o bateți?

— Ce naiba...

Dar Rüger se dovedi mai rapid. Sări brusc de pe scaun.

— Onoratul meu coleg face insinuări!

— Luați loc! urlă Havel. Ce vreți să spuneți, doamne Ferrati?

— Irene Beck a declarat că fostul ei soț, acuzatul, a lovit-o în cel puțin două rânduri.

— Asta s-a întâmplat când eram pe cale să ne despărțim. Ea m-a lovit și eu i-am răspuns la fel. Pentru numele lui Dumnezeu, sunt sigur că nu sugerează că...

— Recunoașteți sau nu că v-ați bătut fosta soție? Mitter nu răspunse nimic. Rüger se ridică din nou.

— Onorată instanță, de ce permiteți procurorului să insinueze lucruri care sunt complet lipsite de relevanță pentru acest proces?

Havel se făcuse purpuriu la față.

— Mă văd nevoit să insist ca onoratul meu coleg să ia loc și să se abțină de la întreruperi! Și ca domnul procuror să fie amabil să ne explice unde speră să ducă aceste întrebări.

Ferrati zâmbi din nou. Părea că întotdeauna zâmbește când se uită la judecător.

— Nu vreau decât să încerc să stabilesc cât de pregnantă e tendința acuzatului de a recurge la violență.

Havel păru să cugete.

— Pot să cer acuzatului să răspundă la întrebare? spuse el în cele din urmă.

— Ce întrebare?

— Dacă v-ați bătut sau nu fosta soție.

Mitter așteptă câteva secunde până să răspundă.

— Am pocnit-o de două ori în treisprezece ani. Este evident că n-am făcut-o destul de des.

Răspunsul provocă murmure în galeria publicului, dar o privire din partea lui Havel avu darul să restabilească ordinea. Între timp, un asistent se apropie de Ferrati ca să-i șoptească ceva la ureche. Acesta încuviință din cap și se apropie de rândul-i de judecător pentru a-i spune la ureche ceva ce Mitter nu reuși să audă. Havel păru să ezite, dar apoi încuviință.

Ferrati continuă:

— Ați fost vreodată violent față de elevii dumneavoastră, domnule Mitter?

— Obiecție! strigă Rüger, care începea să se arate indignat.

— Se respinge! urlă Havel. Răspundeți la întrebare!

— Niciodată, spuse Mitter.

— Nu este adevărat că ați fost reclamat pentru lovirea unui elev? În martie 1983, conform unei informații aflate la dispoziția mea?

Ferrati părea încântat de sine. Mitter nu spuse nimic.

— Intenționați să răspundeți sau nu vă amintiți?

— Da, am fost reclamat.

— Dar cu toate acestea susțineți că n-ați fost niciodată violent față de elevi?

— Am fost acuzat pe nedrept. Apoi condamnat în mod abuziv, exact așa cum se va întâmpla din nou, acum.

Galeria reacționa din nou. De data asta, atât de gălăgios, încât Havel se văzu nevoit să recurgă la ciocănelul de lemn.

— Trebuie să rog publicul să păstreze liniștea în timpul desfășurării

procesului... și să cer acuzatului să răspundă la întrebările care i se pun! Atât și nimic mai mult!

Rüger simți, fără doar și poate, că sosise momentul să intervină decisiv.

— Onorată instanță, trebuie să insist cu toată seriozitatea să punem capăt acestei linii de interogare. A trecut prea mult timp de când onoratul meu coleg, domnul procuror, pune întrebări nerelevante. Intenția sa e clară: e hotărât să-l defăimeze pe clientul meu, pentru că nu are dovezi suficiente de solide ca să susțină capetele de acuzare. Dacă i se va îngădui să continue, trebuie să insist să pună întrebări care să fie relevante pentru acest caz!

Pentru o clipă, ai fi zis că Havel vrea să arunce cu ciocănelul în capul lui Rüger, dar de fapt se întoarse spre Ferrati:

— Vă rog, domnule procuror, să treceți la chestiune!

— Desigur.

Ferrati afișă încă o dată zâmbetul lui prietenos, de data asta către juriu. Cele două femei membre atâta așteptau, ca să-i răspundă zâmbind la rândul lor.

— Domnule Mitter, v-ați înecat soția?

— Nu.

— De unde știți?

— Pentru că... pentru că n-am făcut-o.

— Va să zică, n-ați omorât-o pentru că n-ați omorât-o? Mitter lăsă să treacă două-trei secunde suplimentare înainte de a răspunde. Apoi spuse, calm și reținut:

— Nu, știu că n-am omorât-o pentru că n-am omorât-o. Așa cum sunt sigur că și dumneavoastră știți că nu purtați chiloței cu volănașe astăzi, pentru că nu purtați. Nu astăzi.

Galeria explodează. Ferrati se așeză. Havel bătea de zor cu ciocănelul în birou. Rüger clătină din cap, în vreme ce Mitter se ridică drept în boxa lui și apoi se înclină cu modestie ca să mulțumească pentru aplauze.

Acum se afla într-o dispoziție excelentă, chiar dacă îi crăpa buza după o țigară. Cu toate acestea, următorul lui comentariu apărură ca o surpriză pentru el, ca să nu mai vorbim de toți ceilalți.

— Recunosc totul! strigă el. Cu condiția să-mi dea cineva o țigară!

Când judecătorul Havel reuși în sfârșit să se facă auzit, anunță:

— Ședința se suspendă timp de douăzeci de minute! Procurorul și avocatul să vină în cabinetul meu imediat!

Și, cu o lovitură răsunătoare de ciocan, încheie pentru moment ședința.

Van Veeteren se ajută de coate ca să dea la o parte doi reporteri și-și făcu loc în cabina telefonică. Trânti ușa ca să nu mai audă înjurăturile și protestele... Cine naiba credeau ăștia că sunt? Cu siguranță că poliția are prioritate în fața presei, nu?

În timp ce aștepta să i se răspundă la apel, observă chipul grotesc care se zgâia la el dinspre suprafața lucioasă de deasupra telefonului. A durat câteva secunde până să-și dea seama că se uita la propria-i reflexie. Era ceva neobișnuit la ea, evident, și mai dură câteva secunde până înțelese ce era.

Pur și simplu, zâmbea.

Colțurile buzelor erau ridicate pentru a forma o curbă generoasă, ceea ce dădea feței sale o expresie care sugera o tentă de nebunie.

Ca un urangutan care se dă mare în fața semenilor, își zise el morocănos, dar asta nu-i fu de prea mare folos. Zâmbetul rămase la locul lui și undeva în sinea lui, adânc, începu să simtă niște vibrații, ca un fel de tors de pisică înăbușit, și-și dădu seama că toate această combinație alcătuia o expresie de satisfacție. O satisfacție caldă și plină de recunoștință.

Nu-și amintea să fi trăit ceva mai amuzant de-atât; poate doar atunci când fostul șef al poliției și-a călcat soția pe o trecere de pietoni. Imaginea procurorului Ferrati în chiloți cu volănașe era o reprezentare de păstrat în cele mai ascunse cotloane ale minții sale, pentru tot restul vieții, și pe care să o dezgroape ori de câte ori i-ar fi picat bine. O imagine asupra căreia să reflecteze și pe care s-o savureze.

Ca să nu mai vorbim de plăcerea teribilă pe care o va resimți când va intra în diminețile zilelor de luni în biroul lui Ferrati și-l va întreba:

— Hei, salutare! Și ce culoare zici că au azi chiloții tăi?

Ceva de neprețuit. În timp ce se uita încruntat la imaginea urangutanului, avu revelația că prezenta lui stare era ceva ce amintea de un soi de fericire.

Măsurată după propriile sale standarde, cel puțin.

Păcat însă că nu dură prea mult; dar, cel puțin, fusese ceva real.

Totuși, problema în acel moment era Múnster. Meciul de badminton programat pentru la prânz va trebui amânat. Van Veeteren urma să dea vina pe picior.

— De vină-i vremea asta îngrozitoare. Nu cred că s-a refăcut complet. Îmi pare rău, dar nu și-a revenit.

Múnster a înțeles. Nicio problemă. Putea să-l ia în schimb pe subofițerul Nelde. Domnul inspector-șef nu trebuia să-și facă griji.

Griji? Își zise Van Veeteren. De ce naiba să-mi fac griji? Cine-și închipuie că e?

Dar apoi își îndreptă mintea spre adevăratul motiv.

Adevărul era că nu avea niciun chef să părăsească tribunalul în favoarea sălii de sport. Nu încă.

Mitter.

Blestematul ăsta de Mitter.

Vibrațiile începeau din nou să se facă simțite, dar și le reprimă, în orice caz, procesul ăsta. Venise aici de dimineață pentru că nu avea chef să înceapă ceva nou. Dosarul unui piroman își aștepta rezolvarea pe biroul lui, știa asta; și dacă ura ceva pe lumea asta, piromanii erau ăia.

Se gândise că o să zăbovească la tribunal cam o oră. Doar ca să vadă cum se descurca profesorul ajuns în boxă și față în față cu Ferrati. N-avea de gând să stea mult – doar atât cât să treacă o oră, două, până venea timpul pentru meciul de badminton.

Dar acum era prins. Îi era imposibil să plece. Nu încă. Nu. Replica legată de chiloțeei lui Ferrati îl convinsese să rămână, cu toate că ar fi fost pregătit să petreacă la tribunal alte câteva ore drept mulțumire pentru privilegiul de a se fi aflat acolo în acel moment. Nu, era altceva. Chiar înainte de schimbul de replici și de suspendarea ședinței, devenise limpede că va trebui să rămână și să vadă cum va evolua procesul – nu pentru că ar fi crezut că Mitter avea o cât de mică șansă pe termen lung. Nu ăsta era motivul. Nu avea nicio îndoială că Mitter va fi găsit vinovat până la urmă.

Dar o făcuse el oare?

Oare profesorul ăsta nebun ținuse apăsat capul soției sale sub apă până când aceasta murise?

Două minute? Nu, n-ar fi fost de ajuns. Trei, trei și jumătate?

Van Veeteren se îndoia. Și nu-i plăceau îndoielile.

Și era Mitter oare în toate mințile?

Cu siguranță că fusese în momentul crimei.

Dar acum?

Nu porți chiloței cu volănașe. Nu acum!

Recunosc totul dacă-mi dai cineva o țigară!

Să spui asta în tribunal. Fusese magistrat.

Și apoi, în definitiv, dacă Mitter nu și-a ucis soția, cine-a făcut-o?

Își aminti cum Reinhart spusese odată că nu există două profesii mai asemănătoare decât cea de actor și cea de profesor.

Dacă Reinhart se înșelase, probabil că următorii pe listă erau ofițerii de poliție și luptătorii în noroi, își zicea Van Veeteren în timp ce-și croia drum cu coatele pentru a se întoarce la locul lui din galeria pentru public.

— Vreți, vă rog, să ne povestiți tot ce vă amintiți despre seara și noaptea dintre 2 și 3 octombrie?

Havel îi avertizase pe toți cei de față în deschiderea ședinței: vor fi noi suspendări și discuții în spatele ușilor închise dacă se vor mai produce întreruperi sau acte de indisciplină. Cu toate acestea, în așteptarea răspunsului lui Mitter, se auzi un murmur dinspre galerie.

— De unde ați vrea să încep?

— De când ați plecat de la școală.

— În regulă. Mitter își dresese glasul. Am terminat orele la trei și jumătate. Eva avusese ore doar de dimineață, așa că nu am plecat acasă împreună. Mașina mi-a rămas mie. Am intrat la Keen's și am cumpărat niște vin.

— Cam cât vin?

— Cât? O ladă. Douăsprezece sticle.

— Mulțumesc. Va rog, continuați.

— Am ajuns acasă cam pe la patru și jumătate. Eva începuse să pregătească masa de seară, o mâncare pentru mai târziu. S-a oprit când am ajuns acasă și ne-am dus pe balcon, unde-am băut un pahar de vin și-am fumat câte-o țigară. Vremea era foarte plăcută și cred că am stat afară cam o oră sau chiar mai mult.

— Despre ce ați discutat?

— Nimic deosebit. Școală, cărți...

— N-ați avut niciun musafir?

— Nu.

— Niciun apel telefonic?

— Doar unul, Bendiksen.

— Cine e Bendiksen?

— Un bun prieten de-al meu. Plănuisem să mergem la pescuit în duminica aceea. M-a sunat ca să stabilim un detaliu oarecare.

— Ce anume, mai exact?

— Nu pot să-mi amintesc. Cred că voia să știe la ce oră urma să plecăm.

— Niciun alt telefon?

— Nu.

— Nici vreo vizită?

— Nu.

— Din câte vă amintiți? Ferrati zâmbi.

— Da. Din câte îmi amintesc.

— În regulă. Așadar, ați stat pe balcon până pe la... cinci și jumătate, e corect?

— Aproximativ.

- Cât ați băut?
- Nu știu. O sticlă, cred.
- De fiecare?
- Nu, amândoi.
- Nu mai multe?
- Mă rog, e posibil.
- Și pe urmă? Vă rog să continuați.
- Ne-am dus înăuntru și am terminat de pregătit mâncarea. După care am făcut un duș.
- Separat sau...?
- Nu, împreună.
- Continuați!
- Ne-am uitat la televizor, o vreme.
- La ce program?
- La știri, apoi la un film.
- Ce film era?
- Nu-mi amintesc. Franțuzesc, din anii șaizeci, cred. L-am oprit.
- Și pe urmă?
- Ne-am dus în bucătărie și-am început să mâncăm.
- Ce oră se făcuse între timp?
- Nu știu. Probabil, opt și jumătate... sau nouă... ceva de genul ăsta.
- De ce credeți că era ora aia?
- La poliție mi-au arătat programul TV din seara aia. Un film franțuzesc începea la ora opt.
- Dar dumneavoastră nu vă amintiți?
- Nu.
- Mulțumesc. Să presupunem că e corect, chiar în condițiile astea. Dumneavoastră și soția vă aflați în bucătărie, mâncați, cam pe la orele nouă. Ce s-a întâmplat mai departe?
- Nu știu.
- Nu știți?
- Nu. Nu-mi aduc aminte nimic din ce s-a întâmplat după asta.
- Nu vă amintiți nimic din toată seara?
- Nu.
- Dar celor de la poliție le-ați spus că ați avut și un raport sexual cu soția dumneavoastră...
- Da.
- Așa este?
- Da, dar s-a întâmplat în același timp.
- Ce vreți să spuneți?

- S-a întâmplat în timp ce mâncam.
- Ați avut un raport sexual cu soția în timp ce mâncați? Cineva de la galerie oftă. Ferrati întoarce capul.
- Da. Mai mult sau mai puțin în același timp.
- Alte murmure, iar Havel apucă ciocănelul. Dar de data asta nu mai fu nevoie nici să-l ridice. Era limpede că ținea situația sub control.
- Ce altceva vă mai amintiți din acea seară? întrebă Ferrati.
- Nimic, după cum v-am spus deja.
- Nimic?
- Nu.
- Nu vă amintiți că v-ați dezbrăcat și v-ați dus la culcare? Sau că soția dumneavoastră a făcut baie?
- Nu. Sunteți amabil să nu-mi mai puneți aceeași întrebare iar și iar?
- Să lămurim o treabă, domnule Mitter. Sunteți acuzat de crimă. Cred că e în interesul dumneavoastră să fim ceva mai exacti. Un singur lucru mai vreau să știu, înainte de a trece la dimineața zilei următoare. Cât de mult ați băut în cursul serii?
- Nu știu. Cred că șase sau șapte sticle. Precizez, împreună.
- Vin?
- Da.
- Dar sigur nu ați reușit să beți șase sticle de vin în timp ce luați cea, ăă, cină cu sex?
- Cineva chicoti, iar Rüger protestă.
- Respins! urlă Havel. Răspundeți la întrebare!
- Nu... nu cred.
- Deci, pot să trag concluzia că nu v-ați dus la culcare în jurul orelor nouă?
- Da, presupun că da.
- În orice caz, trebuie să fi fost destul de beat – sau ce credeți, domnule Mitter?
- Da.
- Nu v-am auzit! strigă Havel.
- Da, eram beat.
- Tot beat erați și când v-ați palmuit fosta soție de două ori?
- De ce întrebați asta?
- Sunt sigur că înțelegeți de ce, spuse Ferrati cu un zâmbet.
- Obiecție! strigă Rüger, dar zadarnic.
- Da, tot beat am fost și atunci, recunosc Mitter. Sper că a fi beat nu e un delict.
- Cu siguranță că nu, spuse înțelegător Ferrati. Și soția dumneavoastră, respectiv Eva Ringmar, era și ea beată?

— Da.

— Se întâmpla des să beți asemenea cantități, domnule Mitter? Soția dumneavoastră avea o concentrație de alcool în sânge de peste trei sute.

— Se întâmpla.

— Este corectă afirmația că soția dumneavoastră avea probleme legate de consumul de alcool?

— Obiecție! strigă din nou Rüger.

— Reformulați întrebarea, vă rog! spuse Havel.

— Soția dumneavoastră a primit tratament clinic pentru probleme legate de consumul de alcool? întrebă Ferrati.

— Da. În urmă cu șase ani. Ea a solicitat acel tratament. Era în legătură cu niște incidente foarte tragice... cred...

— Mulțumesc, suficient. Cunoaștem detaliile. Care este următoarea dumneavoastră amintire?

— Poftim?

— Care este lucrul următor pe care vi-l amintiți după mâncare și raportul sexual?

— Că m-am trezit.

— La ce oră?

— La opt și douăzeci. Dimineața zilei următoare.

— Spuneți-mi ce-ați făcut!

— M-am sculat... și am găsit-o pe Eva în baie.

— Care era starea ușii – a ușii de la baie, mai exact?

— Era încuiată. Am deschis-o cu o șurubelniță.

— A fost greu de deschis?

— Nu, deloc.

— Deci, ați deschis de afară ușa încuiată, fără nicio problemă. Ați putea s-o și încuiați pe dinafară?

— Obiecție! Onorabilul meu coleg îl forțează pe cli...

— Se respinge! Răspundeți la întrebare!

— Păi... cred că da.

— Ați fi putut să vă înecați soția în baie și pe urmă să încuiați ușa pe dinafară, așa-i?

Rüger dădu să se ridice în picioare, dar Havel ridică un deget în semn de avertisment.

— Rog acuzatul să răspundă la întrebarea procurorului! Mitter își umezi buzele.

— Desigur, spuse el calm. Dar n-am făcut-o.

Ferrati rămase nemișcat câteva secunde, fără să spună nimic. Apoi se întoarse cu spatele la Mitter, ca și cum n-ar mai fi suportat să dea cu ochii de el. Când

începu din nou să vorbească, își coborâse glasul cu o jumătate de octavă și vorbi lent, de parcă s-ar fi adresat unui copil. Încercând să-l facă să înțeleagă.

— Domnule Mitter, nu aveți absolut nicio amintire din noaptea aceea, dar cu toate acestea susțineți că nu v-ați ucis soția. Ați avut la dispoziție o lună în care să vă gândiți și trebuie să spun că mă aștept la mai multă logică din partea unui profesor de filosofie. De ce nu recunoașteți măcar că nu puteți să vă amintiți dacă ați omorât-o sau nu?

— N-aș putea să uit așa ceva.

— Poftim?

— N-aș putea să uit că mi-am înecat soția. Nu-mi amintesc că aș fi ucis-o... ergo, n-am ucis-o.

Rüger își suflă nasul. Se poate să fi fost o încercare de a abate atenția de la ultimele cuvinte ale lui Mitter. Tentativa eșua însă, căci Ferrati le repetă, chiar dacă oarecum schimbate. Stând în fața juriului, la doar o jumătate de metru de aceștia, el intona:

— Nu-mi amintesc, prin urmare nu sunt vinovat! Pot să vă rog, stimați membri ai juriului, să reflectați cu atenție la aceste cuvinte și să le evaluați semnificația? La ce concluzie ajungeți? Văd că știți deja răspunsul – cântăresc mai puțin decât aerul! Iar asta e caracteristic pentru întreaga argumentație a apărării! Vorbe, nimic altceva decât vorbe goale!

Se întoarce din nou către Mitter.

— Domnule Mitter, pentru ultima oară... de ce nu mărturisiți că v-ați ucis soția, Eva Ringmar, înecând-o în cada de la baie? De ce continuați să fiți atât de încăpățânat?

— Aș sublinia, dacă-mi este permis, că am recunoscut deja asta înainte de suspendarea ședinței, spuse Mitter. Cine e încăpățânat?

Replica iscă un entuziasm considerabil în rândurile publicului, iar Havel fu nevoit să recurgă la ciocănel. Ferrati se folosi de prilej ca să se consulte cu asistentul lui înainte de a se confrunța încă o dată cu Mitter.

— Povestiți-ne ce ați făcut în timp ce așteptați sosirea echipajului de poliție!

— Am... făcut puțină ordine.

— Ce ați făcut cu hainele pe care dumneavoastră și soția le purtați în seara precedentă?

— Le-am spălat.

— Unde?

— În mașina de spălat.

Ferrati își scoase ochelarii și-i puse în buzunarul interior al hainei.

— În timp ce soția dumneavoastră zăcea moartă în cadă și în timp ce așteptați sosirea poliției, ați profitat de prilej și ați spălat hainele?

— Da.

O nouă pauză.

— De ce, domnule Mitter? De ce?

— Nu știu.

Ferrati ridică din umeri. Se întoarce și se postă în spatele scaunului său. Întinse larg brațele.

— Onorată instanță, nu mai am întrebări de pus acuzatului.

Havel se uită la ceasul de perete.

— Mai avem o jumătate de oră până la prânz. De cât timp ar avea nevoie onorabilul meu coleg?

Rüger se ridică și ieși la rampă.

— E suficient. Clientul meu este supus unor presiuni psihologice intense, așa că voi fi foarte scurt. Domnule Mitter, ce-mi puteți spune despre ușa apartamentului dumneavoastră? Era încuiată sau descuiată în acea noapte?

— Descuiată. Nu încuiem niciodată... ăă, nu obișnuiam să încuiem ușa când eram acasă.

— Nici măcar noaptea?

— Nu, niciodată.

— Dar ușa de la intrarea în blocul de locuințe, ușa de la stradă?

— Ar trebui să stea încuiată, dar nu-mi amintesc să o fi găsit vreodată încuiată de când locuiesc acolo.

Rüger se întoarce spre Havel și ținu la vedere o foaie de hârtie.

— Am o declarație semnată de proprietarul imobilului care confirmă că ușa de la stradă nu era încuiată în noaptea respectivă. Domnule Mitter, este corect să spunem că oricine ar fi putut să intre în apartamentul dumneavoastră și s-oucidă pe soția dumneavoastră în noaptea de 2 octombrie?

— Da, presupun că da.

— Dacă ținem cont de faptul că ați adormit, să zicem, la ora zece sau în jur de zece, nu e posibil ca soția dumneavoastră să fi părăsit apartamentul...

— Pure speculații! protestă Ferrati, dar Havel abia dacă-l învrednici cu o privire.

— ... părăsit apartamentul fără știința dumneavoastră? întrebă Rüger.

— Nu cred c-a făcut-o, spuse Mitter.

— Nu, dar nu e imposibil, nu-i așa?

— Nu.

— Ce alți prieteni de sex bărbătesc avea soția dumneavoastră?

— Ce vreți să spuneți?

— Ei bine, trebuie să fi avut și alte relații în afară de dumneavoastră... În definitiv, erați împreună doar de șase luni. S-a despărțit de fostul ei soț, Andreas Berger, acum șase ani. Știți ceva despre relațiile pe care le-a avut între timp?

— N-a avut niciuna, răspunse Mitter brusc. Rüger păru surprins.

— De unde știți?

— Pentru că așa mi-a spus.

— Înțelegeți bine lucrul ăsta? Vreți să spuneți că soția dumneavoastră n-a avut nicio relație cu un alt bărbat vreme de șase ani?

— Da.

— Era o femeie frumoasă, domnule Mitter. Cum e posibil așa ceva? Șase ani!

— N-a avut niciun alt bărbat. V-a intrat asta bine-n cap? Credeam că sunteți avocatul meu. Domnule judecător, am dreptul să pun capăt acestui șir de întrebări?

Judecătorul părea întru câtva confuz, dar până să aibă timp să reacționeze, Rüger vorbi din nou.

— Îmi cer scuze, domnule Mitter. Voiam doar ca respectiva chestiune să fie limpede și pentru membrii juriului. Dați-mi voie să folosesc altă abordare. Toată lumea este de acord că soția dumneavoastră, Eva Ringmar, era o femeie frumoasă și atrăgătoare. Chiar dacă ea n-a dorit să intre într-o relație, sigur trebuie să fi fost alți bărbați care, ăă, și-au exprimat interesul?

Mitter nu spuse nimic.

— Înainte să apăreți dumneavoastră, cel puțin. Care era situația la școala dumneavoastră, de exemplu?

Dar era evident că Mitter nu avea niciun chef să răspundă. Se lăsă pe spate și-și încrucișa brațele la piept.

— Va trebui să puneți altcuiva aceste întrebări, onorabilul meu coleg. Nu am nimic de adăugat.

Rüger ezită un moment înainte de a pune următoarea întrebare.

— Cearta de la restaurantul Mephisto, amintită de domnul procuror, n-a avut, întâmplător, legătură cu vreun alt bărbat?

— Nu.

— Sunteți sigur?

— Firește.

Ferrati interveni pe neașteptate.

— Sunteți gelos, domnule Mitter?

— Stop! urlă Havel. Ștergeți întrebarea aceasta! Nu aveți niciun drept să interveniți în această etapă, asta a fost...

— Chiar și așa, pot să răspund, insistă Mitter, iar Havel rămase tăcut. Nu, nu sunt mai înclinat spre gelozie decât oricine altcineva. Și nici Eva nu era. Și-apoi, niciunul dintre noi nu avea de ce. Nu înțeleg ce vrea să demonstreze avocatul meu.

Havel oftă și se uită la ceas.

— Dacă mai aveți ceva de întrebat, vă rog să fiți concis, spuse el

întorcându-se spre Rüger.

Rüger încuviință din cap.

— Desigur. O singură întrebare, domnule Mitter. Sunteți absolut sigur că soția dumneavoastră nu vă mințea?

Mitter păru să ezite înainte să răspundă.

— Sută la sută sigur, spuse el. Rüger ridică din umeri.

— Mulțumesc. Nu mai am întrebări.

„Minte, își zise Van Veeteren. Omul ăsta stă acolo și-și netezește mințind drumul spre pușcărie.

Sau... sau împinge până la absurd premisa spunerii adevărului? Numai bunul Dumnezeu știe. Dar de ce? Dacă nu-i e dor de ea, de ce să-i ia apărarea de parc-ar fi maica precista?”

Și, în timp ce-și făcea loc prin mulțimea de reporteri, hotărî să-l lase pe piroman să mai aștepte o jumătate de zi.

14

De ce mama?

Nici el nu știa să răspundă la această întrebare. Poate că era o chestiune de geografie. Doamna Ringmar locuia în Leuwen, unul dintre vechile porturi pescărești de pe coastă. Ca să ajungă acolo, trebuia să meargă o oră cu mașina printre poldere, și poate că de asta avea nevoie în acest moment. Mult cer și foarte puțin pământ.

Ajunse la destinație chiar în momentul în care ceasul din micul turn al primăriei bătea ora trei. Parcă în piață și întrebă cum să ajungă la locuința doamnei Ringmar.

Aerul era încărcat de mare.

Mare, vânt și sare. Dacă voia, putea îngădui ca asta să-i aducă aminte de verile copilăriei, dar nu avea niciun motiv să procedeze astfel.

Era o casă mică și albă. Pitită într-o aglomerare de cocioabe, șoproane și garduri, precum și rame pentru năvoade. Se întrebă dacă ar putea exista integritate într-un loc ca ăsta. Oamenii trăiau unii în bucătăriile celorlalți și fiecare dormitor era înconjurat de urechi care ascultau.

Cu cât e cerul mai sus, cu atât mai jos sunt oamenii, își zise în timp ce apăsa butonul soneriei. De ce e nevoie să existe oameni în orice peisaj?

Femeia care se zgâia la el prin ușa întredeschisă era mărunță și slabă. Avea părul scurt, drept și complet alb, iar fața ei părea să fie a unei persoane

introvertite. Van Veeteren văzuse această expresie la o mulțime de alți bătrâni. „Poate că are legătură cu dinții lor falși... Ca și cum ar fi mușcat ceva în urmă cu treizeci de ani și de atunci refuză cu încăpățănare să-i dea drumul”, își zise el.

Sau poate că în cazul acestei femei însemna mai mult decât atât?

— Da?

— Doamna Ringmar?

— Da.

— Mă numesc Van Veeteren. Eu v-am telefonat.

— Vă rog, intrați.

Femeia deschise ușa, dar doar atât cât Van Veeteren să se poată strecura înăuntru.

Îl conduse în sufragerie și îi arătă canapeaua din colț. Van Veeteren luă loc.

— Am pus cafeaua la fiert. Presupun că beți o cafea? Van Veeteren încuviință din cap.

— Da, vă rog. Dacă nu e prea mare deranjul.

Ea ieși din cameră. Van Veeteren se uită în jur. O încăpere ordonată, atrăgătoare. Un tavan jos și o doză de atemporalitate, îi plăcea. În afară de televizor, nu erau multe lucruri în ea mai noi de anii cincizeci. Canapeaua, masa și fotoliile toate lucrate în lemn de tec, o vitrină, o mică bibliotecă. Pervazul geamului era înșesat cu ghivece cu plante – pentru a-i împiedica pe cei de afară să se uite înăuntru, probabil. Câteva picturi cu peisaje marine, fotografiile de familie. Un cuplu de proaspeți însurăței. Doi copii, în diferite etape ale vieții. Un băiat și o fată. Păreau să fie de vârste apropiate. Fetița era Eva, de bună seamă.

Femeia apăru cu tava cu cafea.

— Vă rog să acceptați condoleanțele mele, doamnă Ringmar. Ea acceptă condoleanțele și-și înclășta dinții și mai tare. Îl făcea pe Van Veeteren să se gândească la un pin oprit din creștere.

— A trecut deja pe-aici un ofițer de poliție.

— Știu. Colegul meu, inspectorul Münster. Nu vreau să vă inoportunez, dar sunt câteva întrebări pe care aș dori să vi le pun, ca să avem o imagine completă.

— Dați-i drumul. M-am obișnuit deja.

Turnă cafeaua și întinse spre Van Veeteren o farfurie cu biscuiți.

— Ce vreți să știți?

— Un pic despre... trecut, ca să zic așa.

— De ce?

— Nu se știe niciodată, doamnă Ringmar.

Pentru cine știe ce motiv, ea păru mulțumită de răspuns și, fără să mai aștepte alte îndemnuri, începu să vorbească.

— Știți, sunt singură pe lume – sunteți inspector-șef? Van Veeteren aprobă printr-o mișcare a capului.

— Nu știu dacă puteți să mă înțelegeți, dar am știut întotdeauna că așa se va întâmpla. Am știut cumva întotdeauna că voi fi ultima care va rămâne în viață.

— Soțul dumneavoastră?

— A murit în 1969. A fost mai bine așa. N-a mai fost... n-a mai fost el însuși în acei ultimi ani. Bea foarte mult, dar până la urmă cancerul a fost cel care i-a venit de hac.

Van Veeteren vâri în gură un biscuit mic, de o culoare ștersă.

— Copiii nu i-au dus dorul, dar el era bine intenționat. Atât doar că n-a avut tăria să facă ceea ce ar fi trebuit să facă. Unii oameni așa sunt, nu-i așa, domnule inspector-șef?

— Ce vârstă aveau copiii atunci? Greșesc dacă presupun că e vorba despre Eva și un frate?

— Cincisprezece. Sunt gemeni... erau gemeni, nici nu știu cum ar trebui să mă exprim.

Scoase o batistă din buzunarul șorțului și-și suflă nasul.

— Rolf și Eva. Da, a fost foarte bine că s-au avut unul pe altul.

— De ce ziceți asta? Ea șovăi.

— Walter avea ceea ce s-ar numi niște idei învechite despre cum trebuie crescuți copiii.

— Înțeleg. Adică îi bătea?

Ea dădu din cap că da. Van Veeteren se uită pe fereastră. Nu mai trebuia să pună alte întrebări. Cunoștea implicațiile; nu trebuia decât să se gândească la propria-i copilărie.

Încuiat în mansardă. Pași grei pe trepte. Tusea aceea uscată.

— Ce s-a întâmplat cu fiul dumneavoastră, Rolf?

— A emigrat. S-a îmbarcat pe o navă când avea doar nouăsprezece ani. Trebuie să fi fost la mijloc vreo fată, dar n-a spus niciodată nimic. Era introvertit, semăna un pic cu taică-su. Sper că a scăpat de meteahna asta.

Era ceva în tonul ei care sugera... ei bine, ce anume sugera? se întrebă Van Veeteren. Că renunțase deja la tot, dar, cu toate acestea, era hotărâtă să-și trăiască viața până la capăt?

— Vă duceți la biserică, doamnă Ringmar?

— Niciodată. De ce întrebați?

— Nu contează. Ce s-a întâmplat cu Rolf?

— S-a stabilit în Canada. Nu l-am... nu l-am mai văzut niciodată din seara în care a plecat.

Cu toate că trăia cu acest adevăr în suflet de-atâta timp, îi venea greu să-l exprime, asta era evident.

— Presupun că v-a trimis scrisori.

— Două. Una a sosit în 1973, anul în care a plecat. Cealaltă a venit după doi

ani. Cred...

— Vă ascult.

— Cred că-i era rușine. E posibil să-i fi scris Evei. Ea așa susținea, în orice caz, dar nu mi-a arătat niciodată nimic. Poate că a inventat, ca să mă facă să mă simt mai bine.

O vreme, au stat în tăcere. Van Veeteren își sorbea cafeaua; ea întinse farfuria cu prăjituri înspre el.

— Când a plecat Eva de-acasă?

— La șase luni după Rolf. S-a descurcat bine la examenele de la sfârșitul școlii și și-a câștigat locul la Universitatea Karpatz. Ea era deșteapta familiei, nu știu de unde i s-a tras. A studiat limbi moderne și a devenit profesoară de franceză și engleză... dar deja știți asta, firește.

Van Veeteren încuviință din cap.

— După care s-a măritat cu omul ăla, Berger. Poate că, în pofida tuturor lucrurilor, s-ar fi înțeles până la urmă. După câțiva ani, au avut un copil. Willie. Ția au fost anii fericiți, cred, dar pe urmă a fost accidentul. Băiatul s-a înecat. Familia noastră e blestemată, domnule Van Veeteren. Cred că am fost conștientă de asta toată viața mea. Așa se întâmplă cu unii oameni... Nu poți să faci nimic în privința asta... Nu sunteți de aceeași părere?

Van Veeteren bău restul de cafea. Se gândi fugitiv la propriul său fiu.

— Da, într-adevăr, doamnă Ringmar, spuse el. Cred că aveți perfectă dreptate.

Ea zâmbi vag. Van Veeteren își dădu seama că era unul dintre acei oameni care au învățat să găsească o satisfacție sumbră în toiul întregii nenorociri. Un fel de: „Ce ți-am spus, Doamne! Tu m-ai dus pe cărarea din grădină de la bun început!”

— Înțeleg că au divorțat după accident?

— Da, a distrus-o pe Eva, iar Andreas n-a putut să facă față întregii situații.

— Ce vreți să spuneți?

— Păi, pierderea băiatului și Eva care a început să bea și să se poarte ca o nebună... a fost internată într-un azil... vreme de șase luni – cred că știți despre asta, nu?

Van Veeteren făcu semn că da.

— Ei bine, așa s-a întâmplat.

Oftă. Dar, din nou, nu era expresia unei descurajări totale. Doar o resemnare, un fel de calm stoic în fața realităților ostile ale vieții. Van Veeteren constată că simte ceva ce trebuia să fie compasiune pentru această femeie micuță, care suferea de-atâta timp. Compasiune plină de căldură. Nu era o emoție pe care să fie predispus s-o simtă, și apăruse în mod cu totul neașteptat. Rămase în tăcere o vreme înainte să pună următoarea întrebare.

— Dar și-a revenit până la urmă, fiica dumneavoastră?
— Oh, da. Cu siguranță. Am fost de părere că soțul ei ar fi putut s-o ajute ceva mai mult, dar până la urmă s-a descurcat. Da.

— Luați deseori legătura cu fiica dumneavoastră, doamnă Ringmar?

— Nu, n-am fost niciodată apropiate. Nu știu de ce, dar a avut viața ei. Nu a apelat la mine pentru ajutor, nici măcar atunci. Cred...

Rămase tăcută. Mesteca o prăjiturică și părea să scoțoască prin memorie.

— Ce credeți, doamnă Ringmar?

— Cred că a considerat că am dezamăgit-o. Ca și Rolf, de altfel.

— În ce sens?

— Că aș fi putut să-i protejez mai mult față de Walter.

— N-ați făcut-o?

— Am încercat, cred, dar poate că n-a fost de ajuns. Nu știu, domnule inspector-șef. E greu să știi asemenea lucruri.

Urmă o scurtă pauză. Van Veeteren scutură cu atenție câteva firimituri pe podea. Îi mai rămăseseră de pus doar două întrebări, cele pentru care venise, de fapt, până aici.

— Știți cumva dacă Eva a cunoscut un alt bărbat? Înainte de Janek Mitter, vreau să spun?

Doamna Ringmar clătină din cap.

— Nu știu. Nu cred. Nu mi-a spus nimic de genul ăsta, dar, la drept vorbind, niciodată n-a făcut-o. Câțiva ani a locuit în Gimsen, a avut un post la o școală catolică pentru fete. Îi telefonam o dată pe săptămână, dar nu ne-am întâlnit niciodată.

— De ce s-a mutat la Maardam?

— Nu știu. Slujba, probabil. Nu cred că i-a plăcut să predea doar pentru fete. Atmosfera era cam ca într-o mănăstire de maici, îmi imaginez.

— Pot să înțeleg asta. Și Janek Mitter – ce părere aveți despre el?

— Niciuna. Nu l-am întâlnit niciodată. Fata mea mi-a trimis o vedere din Grecia în care-mi spunea că s-a recăsătorit.

— Ați fost surprinsă?

— Da, cred că am fost. Și totodată, încântată. Dar pe urmă, lucrurile s-au întâmplat așa cum s-au întâmplat...

Ridică din nou din umeri.

Ca și cum viața n-ar avea nimic de-a face cu ea, constată Van Veeteren. Poate că genul ăsta de atitudine nu era chiar așa de caraghios.

— Deci nu știți nimic despre relația lor. Eva nu v-a spus nimic?

— Nu. Cred că am vorbit cu ea la telefon doar de două ori de când s-a întors din Grecia. Oh, într-una din acele ocazii, a răspuns Mitter. Mi s-a părut că are o voce plăcută.

Când ieși în piață, începuse din nou să plouă. Câțiva dintre vânzătorii la tarabă întindeau folii din plastic peste mărfuri: legume, un sortiment variat de pești, câteva borcane din sticlă cu ceva ce păreau să fie prăjituri făcute în casă. Îl salutau dând din cap când trecea pe lângă ei, dar la atât se mărginea comunicativitatea lor.

Își trase gulerul în sus și-și vârî mâinile în buzunare. Zăbovi o vreme lângă mașină, întrebându-se ce să facă în continuare. Ploaia era doar o burniță, nu cădea, ci doar plutea în bătaia vântului ca un vâl umed. Ca o mână grijulie și sensibilă care mângâia acoperișurile joase și clădirea modestă, dată cu var, a primăriei, o mână care dezmierda turla singuratică a bisericii – singurul lucru care îndrăznea să se ridice și să sfideze cerul atotputernic.

Întâlnirea cu doamna Ringmar nu prea decursese conform așteptărilor. Nu era ușor de spus la ce anume se așteptase, dar cu siguranță că avusese așteptări...

Nu scoase cheile mașinii din buzunar. Se uită la ceas și o porni către mare. Merse până la capătul unui debarcader, stătu la marginea acestuia și privi cum valurile mărunte se sparg apatic de fundația din beton. Aerul era o trinitate de umezeală, sare și țipete de pescăruși. Brusc, băgă de seamă că înghețase de frig.

E ceva, își zise el. Ceva care mă obligă să rămân aici.

Apoi își vârî și mai adânc mâinile în buzunare și porni înapoi spre uscat.

15

Ceruse câteva foi de hârtie și primise un teanc. Chiar în partea de sus, numele ei; apoi, un singur rând. Nimic altceva. Un rând. Privea fix la el. Cum de nu mi-e dor de ea?

Era o formulare neobișnuită. Sublinie „cum”. *Cum* de nu mi-e dor de ea?

Sublinie și „nu”.

Cum de nu mi-e dor de ea?

Și mai neobișnuit. Cu cât se holba mai mult la întrebare, cu atât mai grăitoare deveneau implicațiile; nu inversul, ceea ce ar fi fost mai logic. Zâmbi, concentrându-se, și nu se lăsă nicio clipă furat de peisaj, nici cu privirea, nici cu gândurile. Undeva în subconștientul lui, răspunsurile începuseră deja să capete contur.

În același fel în care nu mi-e dor de trecut.

În același fel în care nu vreau ca lucrurile întâmplare în trecut să se întâmple acum.

„Când voi fi găsit nevinovat sau când voi fi pus în libertate condiționată, își zise el, mă voi duce la mormântul ei și voi sta acolo. O să stau cu țigări și cu vin.”

Vinovăție, pedeapsă, milostenie. Vinovăție, pedeapsă, milostenie. Ce conta

dacă erai pedepsit pentru altceva?

Condamnați-mă! Condamnați-mă cu asprime, dar grăbiți-vă!

Aruncă creionul cât colo. Se ghemui iar în pat, cu genunchii aduși la bărbie și mâinile strânse, exact ca un copilăș. Închise ochii și imaginile începură să se reverse în mintea lui.

25 iunie, o zi de joi.

— Știi ce mi s-a întâmplat azi, Janek? spusesese ea. Am fost cerută în căsătorie. Sângele îi înghețase în vine. Zâmbetul îi împietrise.

— Da, un bărbat pe care nu-l cunosc a venit la mine în timp ce așteptam autobuzul și mi-a cerut să mă căsătoresc cu el. E clar că unii oameni știu cum să profite de un moment favorabil.

— Și tu ce-ai spus?

— Că o să mă gândesc.

Zâmbise la rândul ei, dar el știa că pântecele ei era larg deschis și că avea sânge între dinți.

— Hai să ne căsătorim, Eva. Și asta a fost.

Își lipi fruntea de perete. Se simțea bine. În orice moment, putea să aleagă să fie complet normal; era un act de voință, nimic altceva – să aleagă cea mai subțire și mai durabilă și mai cenușie dintre toate liniile de gândire și să se agate de ea asemenea unui preot orb.

Cum de nu-i era dor de ea?

În același fel în care nu ți-e dor de insuportabil.

Așa cum unui pui de tigru nu-i e dor de propria moarte.

Bărbatul acesta.

Care a existat. Care n-a existat.

Care suna întruna, dar așeza receptorul în furcă atunci când răspundea Mitter. Iarăși și iarăși.

Cu care ea vorbea când Mitter nu era acasă.

Care n-a existat, dar din pricina căruia ea avea coșmaruri. Care a făcut-o să spună:

— Dacă mor în curând, te rog să mă ierți, Janek! Iartă-mă, iartă-mă!

La care ea a renunțat de nenumărate ori.

— Nu există niciun bărbat. Nu există niciun bărbat. Suntem doar tu și cu mine, Janek. Crede-mă, crede-mă, crede-mă!

Era atât de teatral, încât trebuie să fi fost adevărat. Căci sângele și suferința și moartea ei trebuiau să fie adevărul... nu minciuna. Iar când ea îl primea între picioarele ei, asta nu putea să fie decât adevărul. Nu era loc de îndoieli. Trebuia să fie forță, nu slăbiciune. Vinovăția, pedeapsa și milostenia nu aveau nici loc, nici nume în toată această poveste.

Uită-mă! Hai să ne uităm unul pe celălalt când vom fi plecat! Am putea oare să facem dragoste dacă n-ar exista un lucru precum moartea?

Care a fost motivul celei voastre?

Despre ce ați vorbit acolo, pe balcon?

Își lovi capul de zid. Râse în hohote și plânse.

16

— Care este numele dumneavoastră complet, vă rog?

— Gudrun Elisabeth Traut.

— Ocupația?

— Profesor de germană și engleză la Liceul Bunge.

— Este adevărat că sunteți colegă cu Janek Mitter și Eva Ringmar?

— Păi... sunt colegă cu Mitter. Am fost colegă cu Eva Ringmar.

— Desigur. Sunteți... erați... apropiată de vreunul dintre ei?

— Nu, n-aș spune așa ceva. Lucrez la acest liceu cam de tot atâta timp ca și Mitter, dar predăm materii diferite. N-am avut niciodată prea mult de-a face unul cu celălalt.

— Și Eva Ringmar?

— S-a angajat în urmă cu doi ani, când domnul Monsen s-a pensionat. Lucram amândouă la catedra de limbi moderne.

— Erați apropiate?

— Nu, sigur nu. Participam la aceleași ședințe de planificare, făceam unele examinări împreună, ne țineam una alteia locul când una dintre noi era bolnavă, lucrurile obișnuite care se fac la o catedră de limbi străine.

— Dar nu ați socializat în timpul liber?

— Cu Eva Ringmar?

— Da.

— Nu, niciodată.

— Știți cumva dacă Eva Ringmar se întâlnea cu vreunul din ceilalți profesori... în afara orelor de program?

— Nu, nu cred că se întâlnea cu cineva... în afară de Mitter, bineînțeles.

— Firește. Domnișoară Traut, v-aș ruga să ne relatați un incident despre care ați povestit celor de la poliție și care a avut loc pe data de treizeci septembrie, cu trei zile înainte ca Eva Ringmar să fie omorâtă.

— Vă referiți la episodul din cabinet?

— Da.

— Desigur. Era după ultima oră din ziua aceea. Le dădusem un test de germană celor din anul al doilea și depășisem puțin timpul. Cred că era cam patru

și un sfert când am ajuns în cabinetul de limbi străine, unde avem birourile. Mă și gândeam că o să fiu ultima care ajunge acolo, dar, spre surprinderea mea, am găsit-o pe Eva Ringmar așezată la biroul ei. Nu e ceva obișnuit pentru niciunul dintre noi să rămânem după ultima oră. Te simți atât de obosit după șase sau șapte lecții, încât pur și simplu, nu ai energia necesară să mai faci ceva; mai bine îțiiei acasă lucrările care trebuie corectate și-ți petreci o jumătate de noapte cu ele. Asta e soarta profesorilor...

— Înțeleg. Dar în această zi, Eva Ringmar era încă acolo?

— Da, dar nu lucra. Stătea cu capul sprijinit în mâini și se uita pe fereastră.

— Ați vorbit cu ea?

— Da. Am întrebat-o dacă nu avea de gând să se ducă acasă, desigur.

— Și ce-a răspuns?

— Mai întâi a tresărit, ca și cum nu m-ar fi observat când am intrat. Apoi a spus... fără să se uite la mine... continua să se uite afară, pe fereastră... a spus că era speriată.

— Speriată?

— Da.

— Vă puteți aminti exact vorbele ei?

— Desigur. A spus: „Oh, dumneata ești, nu-i așa, doamnă Traut? Slavă Domnului! Știi, sunt tare speriată azi”.

— Sunteți sigură că astea au fost cuvintele pe care le-a folosit?

— Da.

— Ați mai spus și altceva?

— Da, am întrebat-o dacă-i era frică să se ducă acasă.

— Și cum v-a răspuns?

— N-a răspuns. A spus: „Nu, nu e nimic”. Apoi și-a luat geanta și a plecat.

— Domnișoară Traut, ce concluzii ați tras din ceea ce a spus colega dumneavoastră? Care a fost prima dumneavoastră impresie?

— Nu știu... poate că, de fapt, suna mai mult resemnată decât speriată.

— Vi s-a părut că se așteaptă să vadă pe altcineva și nu pe dumneavoastră? Felul cum s-a exprimat pare să sugereze acest lucru.

— Da, cred că aveți dreptate.

— Ați interpretat asta în sensul că era încântată să vadă că erați dumneavoastră și nu unul dintre ceilalți colegi?

— Da, așa mi s-a părut.

— Cine-ar fi putut să fie?

— Există mai multe posibilități?

— Vă referiți la acuzat?

— Da.

Abia acum Rüger își formulă obiecția.

— Insist ca ultimele cinci întrebări și răspunsuri să fie șterse din procesul-verbal! Onorabilul meu coleg o îndeamnă pe martora să ghicească! Să speculeze asupra unor lucruri despre care n-are nici cea mai mică idee...

— Obiecția se respinge! spuse Havel. Dar membrii juriului trebuie să aibă în vedere faptul că martora a tras concluzii pornind de la niște observații firave. Mai are onorabilul nostru coleg întrebări pentru acest martor?

— Două, domnule judecător. Domnișoară Traut, știți cumva dacă Eva Ringmar avea o relație, în afară de cea pur profesională, cu unul dintre colegii dumneavoastră? Desigur, exceptându-l pe Janek Mitter.

— Nu.

— Ați văzut sau auzit ceva referitor la alt bărbat în afară de Mitter, care să aibă o legătură cu Eva Ringmar, în cei doi ani de când vă era colegă?

— Nu.

— Mulțumesc, domnișoară Traut. Nu mai am întrebări.

Rüger nici nu se osteni să se ridice în picioare.

— Domnișoară Traut, știți ceva, orice, despre viața personală a Evei Ringmar?

— Nu, n-am avut nici...

— Mulțumesc. Știți ceva despre relația dintre Ringmar și Mitter?

— Nu.

— Atunci, nu există niciun motiv, dar absolut niciunul pentru care dumneavoastră să știți ceva despre posibilitatea existenței unor alți bărbați în viața Evei Ringmar?

— Ăă... nu.

— Mulțumesc, nu mai am întrebări.

— Numele complet și ocupația?

— Beate Kristine Lingen. Sunt cosmeticiană la Institutul Mètre din Krowitz, dar locuiesc aici, în Maardam.

— Ce relație aveați cu decedata, Eva Ringmar?

— Cred că se poate spune că eram prietene, cu toate că nu ne vedeam prea des.

— Cum ați ajuns s-o cunoașteți pe Eva Ringmar?

— Am fost colege de clasă la liceu. În Muhlboden. Am absolvit în același timp. Ne-am mai văzut și după aceea, puțin.

— Și pe urmă?

— Pe urmă, am pierdut legătura. Ne-am mutat în orașe diferite, ne-am căsătorit, și așa mai departe.

— Acum sunteți căsătorită?

— Nu, sunt divorțată de cinci ani.

- Înțeleg. Când v-ați regăsit cu Eva Ringmar?
- Imediat după ce s-a mutat aici. Asta s-a întâmplat cam în urmă cu doi ani. Ne-am întâlnit întâmplător pe stradă și am stabilit să ne revedem – nu ne mai văzuserăm de peste cincisprezece ani. Ei bine, ne-am mai întâlnit ocazional după asta, dar nu așa de des.
- Cât de des?
- Păi, cred că ne-am văzut cam o dată pe lună. Nu, poate puțin mai rar. Probabil de zece, douăsprezece ori în total în ultimii doi ani.
- Și ce făceați?
- Când ne întâlneam? Păi, depinde. Uneori, stăteam pur și simplu împreună la ea acasă sau la mine, alteori ieșeam în oraș, la un film sau la restaurant.
- Vă duceați să dansați?
- Nu, niciodată.
- Erați, cum s-ar spune, prietene intime?
- Da, cred că se poate spune așa. Poate nu tocmai, totuși.
- Știți cumva dacă Eva Ringmar a avut și alte prietene, sau măcar o singură altă prietenă, de care să fi fost apropiată?
- Nu, sunt foarte sigură că n-a avut. Îi plăcea să fie independentă.
- De ce?
- Cred că era ceva legat de lucrurile prin care trecuse. Accidentul suferit de băiatul ei – cred că știți despre accident?
- Da. Vreți să spuneți că prefera să ducă o viață mai degrabă solitară?
- Poate nu solitară, dar nu părea să simtă nevoia să fie cu alți oameni. De altfel, chiar obișnuia să spună foarte răspicat ceva de genul ăsta.
- Ce ne puteți spune despre relațiile ei cu bărbații?
- Nu cred că a avut vreuna. Nu înainte de Mitter, mai exact.
- Credeți?
- Sunt chiar sigură.
- N-a pomenit niciodată pe nimeni?
- Nu.
- Dar vorbeați despre bărbați?
- Uneori. Știți, sunt și subiecte mai interesante.
- Serios? În tot cazul... în perioada în care vă întâlneați, în acele zece sau douăsprezece rânduri, ați observat vreodată ceva care să sugereze că ar avea o relație cu un bărbat?
- Nu.
- Credeți că ați fi observat, dacă ar fi fost cazul?
- Da. Și mai cred că și ea mi-ar fi spus.
- Serios?
- Da. În definitiv, mi-a spus despre Mitter.

— Când a fost asta?

— În mai. Cam în jur de 10, dacă-mi amintesc bine. Am sunat-o s-o întreb dacă vrea să mergem la un film și mi-a zis că nu are timp. A cunoscut un bărbat, mi-a mai spus.

— A spus cine era?

— Da, desigur.

— Ați vorbit cu ea sau v-ați mai întâlnit cu ea după aceea?

— Da. Mi-a telefonat pe la mijlocul lui septembrie. Mi-a zis că s-a căsătorit și mă întreba dacă ne-am putea întâlni.

— Ce ați hotărât?

— Mă pregăteam să plec la Linz – mergeam la un curs de două săptămâni – așa că i-am spus că o s-o caut la întoarcere.

— Dar atunci a fost prea târziu?

— Da.

— Cum vi s-a părut că sună la telefon, când ați vorbit cu ea în septembrie?

— Cum adică?

— Ați observat ceva deosebit? Părea fericită, îngrijorată sau altcumva?

— Nu, n-am remarcat nimic neobișnuit.

— Ați fost surprinsă că s-a căsătorit?

— Da, cred că am fost.

O scurtă pauză. Ferrati își frunzări hârtiile. Musca albastră se trezi la viață după ce dormise patru zile. Survola sala tribunalului dar, negăsind nimic interesant, se retrase la locul ei, pe tavan. Judecătorul o urmări o vreme, în timp ce-și ștergea ceafa cu o batistă multicoloră.

— Domnișoară Lingen, spuse în cele din urmă Ferrati. În cei doi ani în care ați reluat legătura cu Eva Ringmar, ați avut vreodată motive să bănuiți că ar fi avut o relație cu un alt bărbat în afară de Janek Mitter?

— Nu.

— A avut... dușmani?

— Dușmani? Nu, de ce naiba să fi avut dușmani?

— Mulțumesc, domnișoară Lingen. Nu mai am întrebări.

Și de data asta Rüger rămase pe scaun.

— Domnișoară Lingen, vă spune ceva numele Eduard Caen?

— Nu.

— Nimic?

— Nu, absolut nimic.

— Sunteți sigură?

— Da.

Rüger se ridică. Luă o foaie de hârtie împăturită din buzunarul interior al

hainei și i-o înmâna lui Havel.

— Onorată instanță, vă rog să-mi permiteți să prezint Curții lista întâlnirilor pe care Eva Ringmar le-a avut cu Eduard Caen din 15 octombrie 1990 până în 20 februarie 1992. Paisprezece întâlniri în total. Datele sunt trecute în ordine cronologică și sunt confirmate de domnul Caen însuși. Nu mai am alte întrebări.

17

Se trezi la cinci și douăzeci de minute.

Rămase în pat o vreme și încercă să adoarmă din nou, dar asta îi fu imposibil. Vechi imagini și amintiri ale tuturor ocaziilor posibile îi înundară conștiința, așa că după o jumătate de oră se ridică. Își puse un pulover și-și trase pantalonii peste pijama și se duse în bucătărie. Se uită pe fereastră, văzu că jos, în piață, chioșcul de ziare era încă închis și se așeză la masă și așteptă.

Când se traseră obloanele, el era deja acolo, pregătit. Nu era niciun risc. Vânzătoarea de la chioșc îl recunoscuse, dar nu era prima oară când îl vedea acolo așa de devreme.

Având la subsuoară ziarul *Neuwe Blatt*, se grăbi să urce scările cu o serie de salturi lungi. Încuie ușa și întinse ziarul pe masa din bucătărie. Începu să caute.

Reportajul ocupa o pagină întreagă și-l citi de două ori. Împături apoi ziarul, își rezemă capul în mâini și reflectă. Pierderea memoriei?

Dintre toate posibilitățile pe care le luase în calcul în ultimele săptămâni, asta era o variantă care nu-i trecuse niciodată prin minte.

Pierderea memoriei?

După o vreme, ajunsese la concluzia că asta era singura explicație posibilă.

Singura și cea corectă. Mitter îl uitase. Fusese atât de beat, încât pur și simplu nu-și mai amintea.

La colțurile buzelor se producea un mic spasm, îl simțea. Acum i se făcuse iarăși somn, după ce se sculase atât de devreme. Dar sigur că asta era un semn prevestitor. Încă unul care-i arăta că se afla pe calea cea bună. Era liber acum și puternic. Nu trebuia decât să privească înainte. Nu era nevoie să se teamă de nimic. Un leu.

Ceva îl săcâia undeva adânc, în stomac.

Teama?

Era posibil oare ca Mitter să-și aducă aminte? Râgâi. Un gust acru îi umplu gura.

Luă două tablete ca să-și domolească stomacul. Le împinse pe gât cu niște

apă minerală. Se întoarse în pat.

Gândul se formase deja în mintea lui. Nu se osteni să-l examineze îndeaproape. Deocamdată, nu era nevoie. Nu era nicio grabă. Cel mai bine era să aștepte și să vadă cum evoluau lucrurile. Mâncărimea apăru din nou, dar o reprimă. Avea tăria și determinarea necesare, fără doar și poate; dar era prea devreme. Pentru moment, se putea dedica altor lucruri. Altor mâncărimi.

Liz. Își vârî mâna adânc în pantaloni. Țasta era lucrul pe care trebuia să-l aștepte cu nerăbdare. Întâmplările macabre ale trecutului erau acum undeva în urmă. Miercuri, va fi Liz. Femeia lui.

Ea îl va seduce, citise asta în ochii ei. Iar el o va lăsa să-și facă mendrele. O va lăsa să facă tot ce voia, până în ultima clipă, după care își va înfige cu forța bărbăția în ea și o va face să țipe de plăcere. Pe la spate și din față și dintr-o parte.

Eva dispăruse. Acum era Liz. Miercuri.

18

— De ce naiba n-am știut nimic despre Caen ăsta?

Van Veeteren se pornise înainte ca Münster să aibă măcar timpul să închidă ușa. Münster se lăsă să cadă pe scaunul pe care ședea de obicei, între cele două fișete, și aruncă în gură două tablete pentru gât.

— Ei?

— Ni s-a spus că nu trebuie să scotocim în tot trecutul ei. Nu înțeleg de ce insistați în continuare cu cazul ăsta. Tocmai am stat de vorbă cu șeful poliției jos, în cantină, și mi-a spus că trebuie să ne ocupăm serios de atacurile piromanului.

— Münster, mi se rupe mie-n paișpe de ce crede Hiller că ar trebui să facem noi. Dacă te interesează câtuși de puțin, pe piromanul tău îl cheamă Garanin. E rus și o să fie de-ajuns dac-o să punem un om pe urmele lui de la doișpe încolo.

— De ce?

— Pentru că e lunatic. Nu pune de-un pârjol decât când e Lună plină. M-am uitat peste materiale azi-dimineață. Am și adresa lui, dar cel mai bine ar fi să-l prindem în flagrant. Dar în acest moment ne concentrăm pe Caen. Ce-ai aflat?

Münster își drese glasul.

— N-am vorbit personal cu el. Am trimis un fax în dimineața asta. Probabil c-o să primim un răspuns diseară – ei funcționează după alt program.

— Pe bune?

— Da. Pe lângă asta, m-am dus să vorbesc cu Rüger. N-a vrut să spună nimic, firește, așa că i-am dat câteva ponturi legate de cazul Henderson.

— Bravo, Münster! Mai departe!

— Ei bine, Caen a fost terapeutul ei. A îngrijit-o când se afla în Rejmershus

și au păstrat legătura după ce a fost externată. De fapt, Rüger nu are prea multe în afară de datele întâlnirilor dintre ei. Principalul lui scop a fost să-i închidă gura acelei martore care susținea că știe tot ce era de știut despre Eva Ringmar, așa mi-a zis.

— Asta-i tot?

— A vorbit cu Caen la telefon de două ori, dar nu crede că ar fi relevant pentru caz. Sunt înclinat să fiu de acord cu el.

— Lasă-mă pe mine să hotărâsc ce e important și ce nu e, Münster! Ce altceva mai știi?

— S-a mutat în Australia în luna martie a acestui an. De-aia au încetat să se mai întâlnească. Are o clinică particulară în Melbourne. Soția lui e de acolo, așa că, probabil, de-aia...

— Ce a avut de spus despre Eva Ringmar?

— Se pare că nu cine știe ce; dar nu cred că Rüger l-a presat foarte tare.

Van Veeteren se scarpină la ceafă cu creionul și reflectă.

— Rüger? Nu, probabil că nu. Ce-ai scris în fax? Münster se foi.

„Precis a făcut iar vreo prostie, își zise Van Veeteren. Îl spânzur cu propriile-i mâțe dacă iar a încurcat itele!”

— Ăă... l-am rugat să confirme datele și să rămână disponibil pentru contact telefonic – i-am spus că veți lua legătura cu el. Dacă răspunde la fax, puteți să-l sunați mâine dimineață.

Van Veeteren scoase o scobitoare și se gândi câteva momente.

— Foarte bine, Münster! zise el în cele din urmă. Münster roși.

„Nu se cade ca un bărbat care a împlinit patruzeci de ani să mai roșească, își zise Van Veeteren. Mai ales dacă e ofițer de poliție. Dar n-are importanță.”

Van Veeteren se ridică în picioare.

— Și acum, hai să jucăm badminton!

Exersa câteva smeciuri.

— Simt că azi o să spăl podeaua cu tine, inspectore!

— Dar...

— Niciun dar! Bagă nasul pe ușa lui Hiller și spune-i că ne spetim ca să rezolvăm cazul piromanului. Ei da, o să trecem mai întâi pe la mine acasă. Trebuie să am grijă de câinele ăla blestemat...

Münster oftă cu discreție. Când inspectorul-șef avea chef de glume, putea să însemne aproape orice – dar un lucru era sigur: nu voia să fie contrazis.

— Ce impresie ți-a lăsat Andreas Berger? vru să afle Van Veeteren în timp ce Münster încerca să găsească ieșirea din labirintul care era garajul sediului central al poliției.

— Nevinovat, fără nicio îndoială.

— De ce?

— Are alibi pentru toată noaptea. Locuiește tocmai în Karpatz, cu noua lui soție și doi copii, și cu al treilea pe drum. Un tip foarte plăcut, și nevastă-sa la fel. A încercat s-o ajute pe Eva să-și revină după tragedie, a vrut ca ei doi să încerce să treacă cu bine peste toată povestea. Ea a fost cea care a cerut divorțul.

— Da, sunt la curent cu asta. Deci, nu era nimic putred?

— Putred?

— Da, în Danemarca. N-a încercat să te aburească, sper. Münster făcu o pauză de câteva secunde.

— Nu ați ascultat înregistrarea?

— Da... Da, bineînțeles c-am ascultat-o. Vreau doar să fiu sigur c-am apucat bățul de la capătul bun...

— Deci nu puteți să mă lămuriți de ce ne cramponăm de cazul ăsta? Am crezut că ați hotărât că Mitter e făptașul cu secole în urmă!

— Doar boii nu-și schimbă opiniile, Münster. Merge ca pe roate, toată povestea; tocmai asta-i problema. Nu-mi plac procesele care merg ca pe roate. Pentru numele lui Dumnezeu, până și martorii aduși de apărare au reușit să arunce o umbră asupra lui. Weiss și... cum îl chema pe celălalt?

— Sigurdsen.

— Așa, Sigurdsen. Și directorul, ăla palid la față. Au fost colegi cu el timp de cincisprezece ani și cel mai bun lucru pe care-l pot spune e că n-au observat nicio tendință spre violență? Cum adică? Noi n-am văzut nimic! Păi, cu așa prieteni, cine mai are nevoie de dușmani? Al naibii să fiu dacă profesorii n-au rămas la fel de răi ca pământarii care ne predau nouă când învățam la același liceu. Unii dintre ei încă mai predau acolo, desigur.

— Atunci, ce ziceți de Bendiksen?

— Un pic mai bun, dar nici el nu pare să excludă posibilitatea ca Mitter să fi fost ucigașul. Asta-i cheia, Münster. Toți netrebnicii, inclusiv Mitter, la drept vorbind, cred că el a făcut-o. Dar în dosarul lui abia dacă găsești o pată. Câteva palme trase fostei soții, care nu mă îndoiesc că le merita, și o înscenare de cacao pentru găsirea unui țap ispășitor pentru o întâmplare de la o petrecere a elevilor. Aș putea să pariez, Münster, că propriul tău cazier e de zece ori mai urât!

— Nu spuneți asta, domnule inspector-șef. Măcar eu n-am fost niciodată arestat.

Van Veeteren pufni.

— Păi sigur că nu! Doar ești ofițer de poliție, la urma urmelor. Ofițerii de poliție nu sunt arestați.

Rămase tăcut o vreme, ocupat să-și ronțăie scobitoarea.

— În tot cazul, spuse el în cele din urmă, nu există nicio urmă de dovadă care să sugereze că Mitter a făcut-o și asta înseamnă că va fi găsit vinovat. Dup-aia or

să discute despre obligația de a dovedi în sus și obligația de a dovedi în jos pân-or să facă mucegai la gură. Totul e irelevant în acest caz. Procurorul nu a dovedit nimic. Dar, cu toate astea, Mitter va fi găsit vinovat.

— De omor calificat?

— Nu m-ar mira așa de tare. Da, cred că ăsta va fi verdictul. Dar chiar dac-or să-l trimită la balamuc, tot aia e. Amărătul ăla cred că n-o să mai înțeleagă niciodată ce i s-a întâmplat. Păcat – la drept vorbind, pare să fie un ticălos amuzant. Stop! De ce n-ai mers drept înainte, Münster? Am zis că trecem mai întâi pe la mine acasă!

— E o stradă cu sens unic, șefu'.

— Of, Doamne! exclamă exasperat Van Veeteren. Îmi pare rău că trebuie să ți-o spun, dar n-ai deloc motive să te fâleşti cu lista ta de păcate.

Münster oftă și mări viteza. Inspectorul-șef era dus pe gânduri. Când ajunseră la Keymer biserica scoase o țigară subțire de foi din buzunarul interior al hainei și aruncă o privire înspre Münster în timp ce și-o aprindea. Nu era un fumător inveterat, dar știa că fumul înțepător produs de arderea acestui minunat produs din tutun va afecta negativ forma fizică a adversarului său mai mult decât pe-a lui însuși. Mai ales dacă nu trăgea fumul în piept. Și chiar dacă nu se produceau efectele dorite, era o mișcare tactică importantă în războiul psihologic ce preceda apropiatul meci de badminton.

Münster opri mașina în dreptul casei de pe Klagenburg 4. Van Veeteren așează țigara cu grijă într-un echilibru fragil pe marginea scrumierei și se dădu jos din mașină.

— Așteaptă-mă aici. Mă-ntorc în cinci minute.

Münster opri motorul și coborî geamul. Se uită la inspectorul-șef cum urcă sprintar treptele.

„O să se pensioneze în zece ani, își zise. Zece ani... Oare până la ce vârstă o să mai aibă suficientă energie ca să joace badminton?”

Își aminti că văzuse bătrâni care aveau, de bună seamă, peste șaptezeci de ani, topăind de zor prin sălile de sport. Prefera să se gândească la altceva.

La Synn, de exemplu. Frumoasa lui soție care voia să meargă anul acesta cu el și cu copiii într-o vacanță de iarnă adevărată. Două săptămâni în decembrie, când prețurile sunt la nivelul cel mai de jos – asta avea ea de gând, dacă o înțelesese corect, într-o insulă oarecare, departe, pe o mare albastră, cu palmieri foșnitori și un bar pe plajă.

Și la cea mai bună metodă de a-l convinge pe Hiller să-i aprobe concediul. Avea o grămadă de ore suplimentare la activ... dar două săptămâni?

— Două săptămâni?! ar fi exclamat indignat Hiller, făcând o mutră de parcă tocmai i s-ar fi cerut să pozeze nud în revista poliției. Două săptămâni?

Iar acum urma să joace iar badminton în orele de serviciu.

Cineva îi trimisese un preot. Nu știa cine. Rüger, șeful poliției sau judecătorul ăla senil: greu de spus. Probabil că venise din proprie inițiativă. După părerea lui Mitter, nu era nevoie de niciun intermediar. Doar Dumnezeu, Tatăl.

Preotul avea pe figură un zâmbet abia schițat. Se ștergea întruna la ochi. Dădea vina pe aerul uscat și pe sistemul de ventilație.

— Petrec mult timp ascultând sistemul de ventilație, spuse Mitter. Cred că ar putea fi vocea Domnului.

Preotul făcu un semn de aprobare din cap, părând interesat.

— Serios?

— Să înțeleg că ești familiar cu vocea Domnului?

— Da...

— E cam monotonă, nu ți se pare?

— Presupun că vocea lui Dumnezeu sună diferit în urechile unor oameni diferiți.

— Ce fel de relativism blestemat mai e și ăsta? se întreabă cu glas tare Mitter.

— Oh... încercam doar să...

— Sugerezi că bunul Dumnezeu nu e nimic altceva decât o manifestare fenomenologică? Cred că ar trebui să mă uit mai atent la buletinul duminical. Ai ceva împotriva?

Preotul zâmbi vag. Dar o încruntare, semn de îndoială, făcu un efort să se statornicească pe fruntea lui lucioasă.

— Dacă nu ești în stare să-mi prezinți o dovadă ontologică a existenței lui Dumnezeu, o să cer să fii aruncat afară fără prea multe discuții!

Preotul se șterse la ochi.

— Poate c-ar fi mai bine să revin altădată. Observ că prezența mea te agasează.

Mitter sună după gardian și, două minute mai târziu, rămânea din nou singur.

De asemenea, i s-a trimis și un asistent social. Era o femeie la treizeci și ceva de ani, iar gardianul stătu de pază lângă ușă tot timpul cât dură vizita.

— Sunteți daneză? o întreabă Mitter.

Avea părul blond și gâtul longilin, așa încât întrebarea avea logică. Ea clătină din cap.

— Mă cheamă Diotima, spuse ea. O să-mi permiteți să vorbesc puțin cu dumneavoastră?

— Aveți un nume frumos și neobișnuit, remarcă Mitter. Puteți să rămâneți aici cât doriți.

— Veți fi supus unei examinări psihiatrice, spuse Diotima. Indiferent care va

fi verdictul.

— Mă bucur s-aud asta, spuse Mitter. Vă rog să rețineți totuși că n-aveam de gând să mă apuc imediat să predau din nou.

Diotima aprobă. Avea părul prins într-o coadă de cal, care se legăna într-o parte și-n alta ori de câte ori mișca din cap. Lui Mitter i-ar fi plăcut să se apropie și să-și pună palma pe ceafa ei, dar nu se simțea îndeajuns de curat. Diotima avea un aer de puritate virginală care era de neconfundat. Mitter își ascunse mâinile între genunchi și încercă să se gândească la altceva.

— Cum vă simțiți?

El reflectă la întrebare, dar nu reuși să găsească un răspuns potrivit.

— A fost foarte greu de îndurat..., spuse ea coborându-și vocea spre final, așa încât el nu putu să deslușească dacă fusese o întrebare sau o afirmație. Dacă se referea la el, sau la ea însăși.

— Iar asta nu e chiar locul cel mai potrivit dacă vrei să mai fii vreodată sănătos, spuse ea.

El zâmbi.

— Ce zi e azi?

— Miercuri.

— Da. Verdictul dumneavoastră va fi anunțat în această după-amiază. De ce ați hotărât să nu fiți de față?

El ridică din umeri.

— Vreți o țigară?

— Da, vă rog.

Ea scoase din servietă un pachet de țigări. Îl puse pe masă, între ei. El își eliberă mâna dreaptă dintre genunchi. Luă o țigară și o aprinse. Era slabă și mentolată, tipică pentru femei, dar era recunoscător pentru prilejul care i se oferise de a o fuma până la filtru.

Într-un fel sau altul, era nevoie de mai multă concentrare ca de obicei ca să fumeze o astfel de țigară și nu înțelese mai deloc întrebările pe care ea i le puse în timp ce el se chinuia să simtă gustul tutunului. În orice caz, nu dădu niciun răspuns.

Când stinse țigara în chiuvetă, ea se ridică, iar el realizează că se pregătea să plece. Simți un nod în gât; împreună cu gustul fad al fumului rece, dădea o combinație foarte neplăcută. Probabil că ea îi remarcă starea de disconfort, căci făcu doi pași spre el și-i puse o clipă mâna pe braț.

— O să mă întorc, domnule Mitter, spuse ea. Și orice s-ar întâmpla, n-o să fie nevoie să rămâneți încuiat aici.

— Janek, spuse el. Mă cheamă Janek. Nu vreau să-mi spui „domnule Mitter”.

— Mulțumesc. Pe mine mă cheamă Diotima.

— Știu. Deja mi-ai spus.

Ea zâmbi. Avea dinții de un alb pur, imaculat. El oftă.

— Sigur nu ești daneză?

— Bunica mea era din Copenhaga.

— Ei, ai văzut! Mi-am dat seama.

— La revedere, Janek.

— La revedere, Diotima.

Rüger apăru la o oră după cină ca să-l informeze pe Mitter cu privire la verdict. Părea și mai cocoșat ca de obicei și-și suflă nasul de două ori înainte să vorbească.

— N-am reușit, spuse el.

— Serios? spuse Mitter. N-am reușit.

— Nu. Dar juriul s-a mulțumit cu omucidere. A fost unanimitate. Șase ani.

— Șase ani?

— Da. Cu un comportament bun, ai putea să ieși după cinci. Rüger făcu o pauză, apoi spuse:

— Vei fi supus unei mici examinări psihiatrice. Din nefericire, totul e legat de actuala dumitale stare de sănătate mentală. Poate că ar fi trebuit să adoptăm o altă abordare, dar nimeni nu crede că nu ai fost responsabil pentru acțiunile dumitale în momentul crimei.

— Înțeleg, spuse Mitter. Începea să se simtă tare obosit. Te rog să-mi spui ce ai de spus cât mai pe scurt posibil. Cred că am de recuperat niște ore de somn.

— Dacă vei fi găsit în deplinătatea facultăților mentale, or să te trimită într-o închisoare de stat. Dacă nu, va fi instituția securizată din Greifen sau Majorna.

— Majorna?

— Da, din Willemsburg. Știi locul? E un vechi azil pentru nebuni din secolul al nouăsprezecelea. Poate că la Greifen ar fi mai bine.

— Hm. Nu cred că are vreo importanță pentru mine.

— Dacă-ți recapeți sănătatea psihică cât timp vei fi internat în instituție, vei fi transferat imediat la închisoare – dar timpul petrecut în instituție se va scădea din perioada prevăzută în sentință. În orice caz, așa pare că stau lucrurile. Ești obosit?

Mitter încuviință din cap.

— Vei fi mutat de aici mâine. Sper să reușești să dormi bine la noapte, în orice caz.

Întinse mâna. Mitter i-o strânse.

— Îmi pare rău că n-am reușit. Foarte rău...

— Nu contează, spuse Mitter. Te rog să mă lași singur acum. Fără îndoială că vom mai avea prilejul să vorbim și altădată.

— Și eu sunt sigur, spuse Rüger, suflându-și nasul pentru ultima oară. La revedere și noroc mâine, domnule Mitter.

— La revedere.

„Omul ăsta are diaree verbală, își zise el în timp ce ușa se închidea în spatele avocatului. Trebuie să mă asigur ca data viitoare să-l fac să fie scurt și la obiect.”

20

— Ei bine, spuse Münster, asta a fost tot.

— Serios? zise Van Veeteren.

— Unde l-au expediat?

Van Veeteren pufni disprețuitor.

— La Majorna. Nu ți-a răspuns Caen încă?

— Nu, dar avem o mulțime de alte lucruri de rezolvat.

— A, da? Ca de exemplu?

— Asta, pentru început, spuse Münster, dându-i să citească ziarul.

Cazul prostituatei negre care fusese descoperită răstignită și ținută de o cruce în eleganta suburbie Dikken i-a ținut ocupați pe Van Veeteren și pe Münster treizeci și șase de ore fără întrerupere. Apoi, o organizație neonazistă a revendicat crima și întreaga afacere a fost transferată celor de la brigada antiteroristă națională.

Münster se duse acasă și dormi șaisprezece ore, iar Van Veeteren ar fi făcut la fel de n-ar fi fost Bismarck. Câinele ajunsese într-un asemenea hal, încât nu mai rămânea altă soluție decât eutanasierea. Îi dădu telefon lui Jess și îi explică situația, ceea ce abătu asupra fiicei sale un acces subit de sentimentalism, soldat cu rugămintea fierbinte de a mai ține în viață câinele măcar două zile, până când ar fi ajuns și ea acolo, ca să fie de față la final.

Era câinele ei, la urma urmei.

Van Veeteren petrecu acele două zile pe jumătate înnebunit de epuizare, înfundând terci de ovăz pe la un capăt al animalului și ștergând celălalt capăt cu un prosop umed. Când Jess își făcu în sfârșit apariția, era atât de vânăt la față de mânie și oboesală, încât se simți obligată să-i amintească de a Cincea Poruncă.

— Of, tăticule, spuse ea sărutându-l pe obraz. Nu crezi c-ar fi bine să te luăm și pe tine, dacă tot am ajuns aici?

Asta îl făcu pe Van Veeteren să urle atât de strașnic, încât doamna Loewe, văduva care locuia în apartamentul de sub ei, simți un îmbold nestăvilnit să sune la poliție. Ofițerul de serviciu, un tânăr și promițător subofițer pe nume Widmar Krause, recunoscuse adresa și avu o imagine destul de exactă asupra circumstanțelor. Din proprie inițiativă, anulă intervenția poliției pe care i-o promisese reclamantei.

Jess o prelua pe Bismarck, o duse cu mașina până la cabinetul veterinar și, după câteva ore, animalul își dădea duhul în poala tinerei.

Van Veeteren făcu un duș după care îl sună pe Münster abordându-l cu un entuziasm neobișnuit.

— Ți-a răspuns Caen? urlă el în receptor.

— Nu, spuse Münster.

— De ce mama naibii?

— Cum e Bismarck? se interesă Münster, înviorat după ce se odihniise.

— Ține-ți pliscul! zberă Van Veeteren. Răspunde la întrebare!

— Habar n-am. Care credeți c-ar putea fi motivul?

— Credința e ceva pentru care te duci la biserică, iar Dumnezeu e mort!

Dă-mi imediat numărul lui de telefon, iar faxul ăla bagă-i-l lui Hiller drept în cur!

Münster căută numărul și i-l dădu; jumătate de oră mai târziu, Van Veeteren ajunsese la Caen.

— Caen.

— Eduard Caen?

— Da.

— Sunt inspectorul-șef Van Veeteren. Vă sun din Maardam, din Europa.

— Da?

— Aș dori să vă pun câteva întrebări. Îmi pare rău că ne aflăm la o distanță așa de mare.

— Despre ce e vorba?

— Eva Ringmar. Presupun că numele vă este cunoscut. Urmă o tăcere de câteva secunde.

— Ei bine?

— Dați-mi voie să vă amintesc că am depus un jurământ privind secretul profesional...

— Și la mine e la fel. O să vă rog să-mi permiteți să vă reamintesc că am autoritatea să vă chem în Europa pentru un interogatoriu, dacă vreau.

— Înțeleg. Atunci, să auzim. Ce doriți să știți?

— Câteva detalii minore. În primul rând, ați avut o aventură cu ea?

— Bineînțeles că nu. N-am avut niciodată o aventură cu vreuna din pacientele mele.

— Deci nu ăsta e motivul pentru care ați emigrat în Australia?

— Nu fiți caraghios, domnule inspector. Chiar n-am nicio intenție de a răspunde la acest gen de...

În acel moment, legătura telefonică se întrerupse. Van Veeteren bătu cu receptorul în birou de câteva ori și, după un scurt intermezzo în japoneză, Caen reveni pe recepție.

— Acest gen de ce? întrebă Van Veeteren.
— Insinuări, spuse Caen.
— Caut un criminal, spuse Van Veeteren, neclintit. Un bărbat. Puteți să-mi dați vreo sugestie?

Urmă o pauză.

— Nu... răspunse Caen ezitant. Nu, nu cred că pot. Ca să vă spun sincer... pot să am încredere în dumneavoastră, domnule inspector?

— Desigur.

— Ca să vă spun sincer, n-am ajuns la niciun liman cu ea. Dar, cu toate astea, ea s-a vindecat. Motivul pentru care s-a apelat la mine au fost problemele provocate de moartea fiului ei... Dar era ceva...

„Pare că-și cântărește fiecare cuvințel, își zise Van Veeteren. O avea habar cât costă să telefonezi la celălalt capăt al planetei?”

— Ce?

— Nu știu. Era ceva ascuns. Nu se ostenea să se prefacă... că n-ar fi nimic, la asta mă refer. Probabil că era imposibil de ascuns. Era ceva despre care nu-mi vorbea, în condițiile în care ea era foarte deschisă cu privire la acel subiect. Mă urmăreți? Nu e ușor să vă explic asta la telefon.

— Deci, avea un secret?

— Simplu spus, da.

— Un bărbat?

— N-am nicio idee, domnule inspector. Absolut niciuna.

— Dați-mi un indiciu!

— Nu mai am ce să vă spun. Vă jur!

— Despre ce naiba ați discutat?

— Despre Willie. Băiatul ei. Da, am discutat aproape exclusiv despre el. Mă folosea ca pe un mijloc de a-și aduce aminte de el. Și eu am un băiat, cam de aceeași vârstă cu al ei, și îi plăcea să facă comparații... Adeseori pretindeam că Willie e încă în viață; discutam despre băieții noștri și despre viitorul lor. Genul ăsta de lucruri.

— Înțeleg... și s-a făcut mai bine?

— Da, s-a făcut. Întâlnirile acelea din Maardam nu se justificau deloc din punct de vedere terapeutic, dar ea a insistat. O plăceam, iar ea mi-a plătit onorariul. De ce s-o fi refuzat?

— Chiar așa, de ce, domnule Caen? Ce impresie v-a făcut soțul ei, Andreas Berger?

— Nu cine știe ce. Nu ne-am întâlnit niciodată, iar ea nu vorbea prea mult despre el. Ea fusese cea care solicitase divorțul... Cauza a fost accidentul, fără doar și poate; dar nu mă întrebați în ce fel. Cred că el ar fi vrut să rămână împreună, chiar și când ea se afla în cea mai nenorocită stare.

Van Veeteren reflectă la spusele interlocutorului.

— Dar parcă ați arestat un suspect? spuse Caen.

— A fost judecat și condamnat, spuse Van Veeteren.

— Condamnat? A recunoscut? Atunci de ce mai...

— Pentru că nu el a făcut-o, îl întrerupse Van Veeteren. Pot să vă rog să faceți ceva pentru mine?

— Desigur.

— Dacă vă amintiți ceva, oricât de lipsit de importanță vi s-ar părea, sunteți de acord să luați legătura cu mine și să-mi spuneți? Aveți numărul meu, parcă?

— Nu, nu cred că-l am.

— N-ați primit faxul nostru?

— Faxul dumneavoastră? Mă tem că n-am mai verificat faxul de peste o săptămână. Știți, sunt în concediu.

— În concediu, în noiembrie?

— Da, aici suntem la începutul verii. Douăzeci și patru de grade, lămâii au înflorit...

— Mda, sunt sigur c-au înflorit, spuse Van Veeteren.

21

Când Lotte Kretschmer s-a trezit duminică, pe 15 noiembrie, a hotărât aproape pe loc să pună capăt relației cu prietenul ei, un electrician de douăzeci și unu de ani din Süsslingen, pe nume Weigand. Decizia stătea la maturat de câteva săptămâni, iar acum sosise momentul. Ca de obicei, Weigand stătea culcat lângă ea, cu gura larg deschisă, și întrucât ea nu dorea ca el să petreacă și zilele următoare fără să cunoască o decizie atât de importantă, îl zgâlțâi sănătos, îl trezi și-i explică cum stăteau lucrurile.

Erau împreună de opt luni, e-adevărat. Dar cu toate astea, nu se așteptase ca cearta, lacrimile și acuzațiile să ocupe o zi întreagă.

Când în cele din urmă a plecat la muncă, seara la șapte, simțea că lucrul de care avea nevoie mai mult decât orice pe lumea asta erau douăsprezece ore de somn sănătos. În loc de asta, o așteptau douăsprezece ore de muncă în tura de noapte.

Acest lucru este menționat ca o explicație, nu ca o scuză.

Oricum, când s-au administrat medicamentele de seară, la ora nouă, Janek Mitter – alături de o serie de alți pacienți – nu a primit obișnuitele antidepresive și sedative ușoare, ci i s-a cerut să înghită două tablete cu multivitamine ameliorate cu zece minerale vitale plus seleniu. Ambele tipuri de pilule erau de culoare galben pal, aveau formă rotundă și erau ținute în același dulăpior.

Nici acest lucru nu e menționat ca o scuză.

Repercusiunile nu au lipsit. În loc să cadă într-un somn profund și fără vise, Mitter s-a pomenit surprins că stă cât se poate de treaz în patul lui din tubulatură de oțel, privind afară pe fereastră la cerul aproape la fel de înstelat ca acela din noaptea petrecută în Levkes. Își aminti că noiembrie este luna ideală pentru astronomi și că ziua lui de naștere trebuie să fi venit și să fi trecut – pentru că tatăl lui îi dăruise un telescop când împlinise paisprezece ani.

Unde era acum telescopul?

Dură ceva timp până își aduse aminte. Dar reuși. Era la Jürg, desigur. Jürg îl ținea în camera lui pe când locuia cu Mitter, dar îl luase cu el când se mutase la Chadow.

Așadar, putea să-și mai amintească unele lucruri.

Diferite alte detalii îi răsăreau în minte, apoi dispăreau din nou în timp ce stătea culcat; unele de demult... amintiri din copilăria și din tinerețea lui; altele mai recente... Irene și copiii, întâmplări de la școală și excursiile împreună cu Bendiksen; dar abia spre orele mici ale dimineții ajunse să vadă cu ochii minții noaptea aceea...

Stătea pe sofaua din colț. Se îmbrăcase și ici-colo ardeau lumânări. Eva se plimba prin încăpere îmbrăcată în kimono și fredonând ceva; îi venea greu s-o urmărească cu privirea. Ținea un pahar în mână și-și aminti că era absolut esențial... absolut vital ca el să nu mai bea niciun strop. Întoarse capul, iar camera se legăna încoace și-ncolo... Niciun singur strop.

Luă o gură. Era un vin bun, îi simțea gustul în ciuda tuturor țigarilor: sec și cu un gust satisfăcător. Apoi se auzi soneria. Cine naiba...

Eva strigă ceva și dispăru. Își dădu seama că plecase să-i deschidă musafirului, dar din locul în care stătea nu vedea ce se întâmplă în hol. Zâmbi larg.

Da, își aminti că zâmbise la gândul că era atât de beat, că nu îndrăznea nici măcar să încerce să se uite în spate, peste umăr. Apoi Eva reveni în cameră cu musafirul, acesta intrând primul. Nu putea să vadă fața individului, era mult prea sus; era imposibil să facă o mișcare ca aceea necesară pentru a vedea. Musafirul rămase destul de mult în picioare, iar Eva era în altă parte, strigase ceva, dar acum bărbatul ședea acolo în orice caz; Mitter îi vedea torsul și brațele, numai partea de jos a brațelor, mânecile suflecate... Fuma, iar Mitter luă și el o țigară, iar nicotină îl ameți. Simțea fumul fierbinte și greșos în gât și nu mai dură mult până începură să vorbească. Apoi musafirul se aplecă în față ca să scuture scrumul țigării, iar Mitter văzu cine era.

Deschise ochii și o puzderie de stele își făcură loc pe căi întortocheate în

conștiința sa, amenințându-l.

„O să uit asta din nou, își zise. Mi-a venit în gând doar un moment, dar mâine va dispărea.”

Bâjbâi după creionul aflat pe măsuța de lângă pat. Îl auzi căzând pe podea. Se aplecă cu băgare de seamă peste marginea patului și pipăi cu mâinile pe întuneric pe suprafața rece a gresiei și până la urmă îl găsi.

„Unde? își zise. Unde?”

Apoi scoase Biblia din sertarul măsuței. Răsfoi până pe la Evanghelia lui Marcu și scrisese acolo numele musafirului.

Închise Biblia. O puse la locul ei și închise sertarul. Căzu la loc epuizat pe perne și simți... cum începe să tremure ceva înăuntrul lui.

Era o flacăra. O flacăra plâpândă de lumânare pe care o aprinsese cineva și de care nu încăpea nicio îndoială că merita să ai grijă. S-o păstrezi aprinsă.

Era nebun, dar cel puțin înțelegea implicațiile acestei amintiri.

Și mulțumită puterii acelei lumânări firave, își dădu sieși sarcina să accepte întreaga situație până la ivirea zorilor.

Să-i scrie o scrisoare musafirului.

Un singur rând.

Adormi. Dar se trezi din nou.

Poate că ar trebui să dea și un telefon.

Acelei persoane neplăcute... al cărei nume nu reușea să și-l amintească pe moment.

Până nu se stinge flacăra.

22

Apelul telefonic ajunsese prin centrală la ofițerul de serviciu cu doar câteva minute înainte de ora la care trebuia să iasă din post.

De fapt, ar fi trebuit să plece cu câteva ore mai devreme, dar tânăra soție a lui Widmar Krause începuse să simtă durerile nașterii dimineața devreme și, în plus, era și prima ei sarcină. Așa încât, Erich Klempje nu avea ce să facă decât să rămână în continuare la post. Își începuse tura încă din seara precedentă, de la ora nouă, dar oare nu asta-i rostul colegilor?

Avea să rămână acolo doar până când situația de urgență lua sfârșit.

Fără îndoială că femeia născuse deja, dar ajunsul cu ea la spital, așteptarea și apoi examenul medical urmate de întoarcerea acasă, toate acestea necesitau timp.

Notă cu gesturi automate în registrul negru.

„11:56. Apel telefonic de la Majorna.”

— Poliția. Sergentul Klempje. Cu ce vă pot ajuta?

Chiar în acel moment, ușile se deschiseră brusc și în secție intrară doi subofițeri, Joensuu și Kellerman, târând cu ei o târfă din Piața V, drogată.

— Nu puteți să mă aveți decât pe rând! urlă aceasta. Și prețul e dublu pentru nemernicii de polițiști jegoși!

Deși era mărunțică, iar greutatea combinată a lui Joensuu și Kellerman trebuie că depășea binișor două sute de kilograme, era vădit că celor doi nu le era ușor s-o împingă înspre celulele de detenție. Kellerman avea pe obraz o zgârietură din care curgea sânge, iar Klempje bănuia că târfa n-ar fi rămas fără niciun semn pe corp dacă polițiștii ar fi reușit s-o ducă într-un colț întunecat.

— Să mă pupați în fund! Dar mai întâi să vă spălați pe dinți! zberă ea, trimitând un genunchi bine direcționat între picioarele lui Joensuu.

Acesta înjură și se îndoi de mijloc. Klempje oftă și puse palma peste receptor. Doi ofițeri începători, care tocmai își scriau rapoartele, săriră în ajutor și în scurt timp întregul grup ieși din raza auditivă.

„Pentru numele lui Dumnezeu, își zise Klempje. Dacă nu ajung să dorm cât de curând, o să încep să țip.” Se întoarse la convorbirea telefonică.

— Da, ce doriți?

— Sunt J.M. din Majorna. Sunt J.M. din Majorna. „Oh, nu!” zise Klempje în gând.

— Da, am reținut asta. Despre ce e vorba?

— Aș dori să vorbesc cu... Aș dori să vorbesc cu...

Tăcere. Klempje clătină din cap. Vocea era monotona, dar încordată. Suna de parcă ar fi rostit un text pe care-l învățase pe dinafară.

— Da?

— Aș vrea să vorbesc cu...

— Cu cine doriți să vorbiți? Aici suntem la poliție.

— Știu asta, replică vocea. Vreau să vorbesc cu cel nesuferit.

— Cu cel nesuferit?

— Da.

— Cine e cel nesuferit? Locul ăsta colcăie de ofițeri de poliție nesuferiți, spuse Klempje, lovit de un acces de neloyalitate față de colegii săi.

— Cel mai rău dintre toți... E mare, are fața purpurie și înjură. Vreau să vorbesc cu el.

— În regulă, o să notez asta aici.

— E acolo acum?

— Nu.

— Mulțumesc.

Apelantul închise. Klempje rămase câteva secunde cu receptorul în mână.

Apoi închise și el și se întoarse la cuvintele sale încrucișate.

După două minute, apăru Krause:

— Slavă Domnului! suspină Klempe. Ei bine?

— Nimic, spuse Krause. Alarmă falsă.

— Dacă doare, doare, presupun.

— Klempe, când vine vorba de femei gravide, ești un novice.

— Poți să-mi zici și că-s bivol, numai să mă lași să dorm acum.

— Ceva deosebit?

Klempe reflectă un moment.

— Nu. Un nebun de la Majorna a sunat chiar adineauri și a vrut să vorbească cu unul căruia-i zicea „cel nesuferit”. Amuzant, nu? La cine crezi că se referea?

— V.V.?

— Păi cine altul?

— Și despre ce era vorba?

— Habar n-am. A închis. Iar Joensuu și Kellerman sunt jos în celule și se luptă cu o parașută drogată. Fir-ar să fie, chiar că ducem o viață fascinantă!

Klempe ieși din cabina de sticlă, iar Krause îi luă locul.

„Cel nesuferit? își zise el. Majorna?”

Se gândi un moment, apoi sună la etajul patru.

Niciun răspuns.

Încercă să-l prindă pe Münster.

Nici aici nu primi vreun răspuns.

„Ei, fir-ar să fie!” își zise el și scoase o carte din buzunarul de la piept. *Cum să fii un părinte bun.*

23

Scrisoarea sosi cu poșta de după-amiază.

Fără să-i acorde măcar un gând fugar, o puse în buzunarul de la piept. Avea de făcut câteva lucruri care nu sufereau amânare, așa că putea s-o citească și când se întorcea acasă. Se întrebă în treacăt ce ar fi putut să fie; nu primea des corespondență la lucru, iar scrisoarea aceasta părea să fie personală.

După care uită cu totul de ea, desigur, și abia când căuta prin buzunare fise pentru spălătorie automată de rufe o descoperi. Se folosi de un creion mecanic ca să desfacă plicul și scoase foaia de hârtie îndoită.

Era un singur rând. Dar era îndeajuns de clar.

În primele secunde, mintea i se goli cu desăvârșire. Rămase locului, nemișcat, aplecat peste birou, cu ochii țintuiți asupra cuvintelor.

Apoi, creierul începu să-i funcționeze. Încet și metodic. Încă o dată fu surprins de felul cum putea să fie atât de excitat și, în același timp, atât de calm. Cum putea să simtă simultan cum îi clocotește sângele și să-și lase gândurile să analizeze rece și obiectiv realitatea din spatele acestei scrisori.

Cercetă timbrul. Data de ieri.

Se uită mai atent. Câteva litere erau ilizibile, dar trebuia să fie Willemburg.

Se potrivea. Acolo fusese încarcerat. Toată lumea o știa. Câțiva se duseseră chiar să-l viziteze.

Întinse patul și stinse lumina. Simțea acea furnicătură în măruntaie, dar era capabil s-o țină sub control fără dificultate, întrebarea era...?

Întrebarea era atât de ușor de formulat, încât aproape că era jenant.

Mai erau și alte scrisori?

Mai erau și alte scrisori?

Se duse în bucătărie și desfăcu o bere. Se așeză lângă fereastră. Bău câteva înghițituri lungi și clipi din pricina lacrimilor pe care berea i le provoca de fiecare dată.

Cu siguranța unui somnambul, găsi și răspunsul.

Nu, nu mai erau și alte scrisori.

Era acasă de trei ore. Nimeni nu telefonase. O întârziere atât de mare ar fi fost de neconceput. Nu, nu mai erau și alte scrisori. Bătu cu degetele pe sticlă.

Mai era doar o singură posibilitate... Creierul lui funcționa acum cu viteza fulgerului... Era posibil ca livrarea scrisorilor la sediul central al poliției să dureze mai mult. S-ar putea să primească scrisoarea mâine. Asta era o posibilitate. Trebuia s-o ia în calcul.

Mai luă o înghițitură. Câteva ciori cârâiau la fereastră. Mintea i se duse la Hitchcock și ale sale *Păsări*, iar amintirea aceea avea ceva atrăgător, ceva care îl ispitea – dar probabil că acum nu era momentul potrivit să se gândească la asta.

Și dacă... dacă era o altă scrisoare, deja scrisă și pusă la poștă... irevocabil... trebuia să sosească mâine. Cel târziu mâine.

Mâine. Dacă nu auzea nimic până mâine după-amiază, era în siguranță.

Ăsta era răspunsul. Duse sticla la gură și o goli. Se uită la cer, pe deasupra acoperișurilor. Întunericul se așternea cu repeziciune; fără îndoială că și în noaptea asta cerul va fi plin de stele. Se întrebă într-o doară dacă ăsta va fi un avantaj sau un dezavantaj.

Dar chiar și așa răspunsul final era încă pe drum. Așteptase și avusese răbdare. Nu se grăbise.

Trase adânc aer în piept. Furnicătura din măruntaie devenise acum puternică și plăcută. Aproape erotică.

Sosise timpul.

Se trezi și constată că nu-și mai amintea cum îl cheamă.

Asta se mai întâmplase înainte, era sigur. Avea amintirea unei alte dimineți.

Dar acum era noapte. O coloană de lumină palidă învăluia capătul dinspre picioare al patului și lumina o siluetă aflată acolo.

Era o femeie, fără doar și poate. Silueta ei era conturată clar pe fondul ferestrei, dar fața îi rămânea în întuneric.

— Diotima? șopti el ca din senin, fără să știe de ce. Era doar un nume care se ridicase la suprafață din puțul adânc al uitării. Cineva de care-i era dor.

Dar nu, sigur nu era ea.

Femeia se apropie. Ocoli fără grabă capul patului și se opri în dreapta lui. Ridică brațul și ceva scânteie în mâna ei...

Mitter... Janek Mattias Mitter... Își aminti exact când durerea îl spintecă în două.

Și înainte ca țipătul să aibă timp să-i părăsească buzele, o pernă îi fu apăsată pe față. Bâjbâi în jur cu mâinile, încercând în zadar să-l apuce pe vizitator de încheieturile mâinilor... Dar îi lipsea forța necesară și durerea se propagă în unde incandescente din pieptul și din stomacul său.

„Sunt nimeni, își zise. Nimic altceva decât o durere colosală.”

Ultimul lucru care-i veni în minte fu o imagine. Un desen vechi, ceva pe care era posibil să-l fi desenat chiar el cândva. Sau îl luase dintr-o carte.

Era imaginea morții și era un adevăr foarte personal. Un bivoli. Și o mlaștină.

Asta era viața lui. Un bivoli căzut într-o mlaștină. Scufundându-se lent în nămol. Scufundându-se lent în moarte.

Când sosi noaptea, o noapte calmă și înstelată, doar capul îi rămăsese deasupra solului, iar ultimul lucru... ultimul lucru care dispărea era ochiul surprins al bivoliului, privind în sus la puzderia de stele.

Asta a fost imaginea finală.

Iar când noaptea se așternu peste acel ochi, totul deveni nimic.

II
Vineri, 20 noiembrie – Duminică, 29 noiembrie

— Rooth, fii bun și roag-o pe domnișoara Katz să ne aducă niște sticle cu apă minerală!

Hiller îndepărtă un fir de păr de pe gulerul sacoului și își îndreptă privirea spre ofițerii de poliție convocați.

— Unde-i Van Veeteren? N-am spus să vină toată lumea aici la ora cinci? E cinci și trei minute deja. Conferința de presă începe la șase fix și, până atunci, trebuie să știm exact unde suntem. N-am trecut de când sunt printr-o situație mai căcăcioasă ca asta!

Reinhart se ridică.

— Mă duc să-l aduc. E ocupat cu un psihiatru, scoate untul din el.

Münster se lăsă pe spătarul scaunului și încercă să se uite pe fereastră. Biroul șefului poliției era la etajul al cincilea și, în general, era denumit fie Coloana a Cincea, fie Sera. Primul supranume se referea la inamicul din rândurile noastre, iar al doilea la pasiunea ocupantului aceluși birou pentru plantele ornamentale. Fereastra imensă cu privesiște spre partea sudică a orașului lăsa să pătrundă o cantitate așa de generoasă de lumină solară caldă, că făcea posibilă existența prosperă a unui variat sortiment de azalee, bougainvillea și tot felul de palmieri. Atât de prosperă, încât imaginea panoramică inițială fusese de multă vreme înlocuită de un zid aproape impenetrabil de verdeață.

Münster oftă și se mulțumi cu cercetarea imaginii șefului poliției. Acesta se rotea într-o parte și-n alta pe scaunul pivotant. Muta hârtiile dintr-un loc în altul, își aranja cravata, își peria praful de pe costumul bleumarin... Toate acestea trădau motivul agitației: conferința de presă! Și nu era vorba doar de reporteri și fotografi de la ziare, dornici să afle detalii, ci și despre vânătorii de noutăți de la radio și televiziune. Münster văzuse o dubă cu antene de transmisie parcată în curtea clădirii, cu o jumătate de oră mai devreme. Probabil că acum se ocupau cu întinderea cablurilor și măsurarea luminii cu exponometrele în sala de conferințe. Fără doar și poate că Hiller avea dreptate.

Era într-adevăr o situație căcăcioasă.

— Van Veeteren, te-aș ruga să ne prezinți situația curentă, spuse Hiller când în sfârșit toată lumea era prezentă. Trebuie să mă duc la conferința de presă în patruzeci și cinci de minute...

— Nu, spuse Van Veeteren. Mă chinuie o durere de cap. Poate să vă lămurească Münster.

— Oh, în regulă, spuse Münster, scoțându-și blocnotesul. De la început?

Șeful poliției aprobă, iar Münster își drese glasul.

— Ei bine, era ora șapte dimineața când am primit un apel de urgență din Majorna, spitalul psihiatric din apropiere de Willemsburg.

— Știm asta, spuse Hiller.

— Reinhart și cu mine am ajuns acolo la șapte treizeci și cinci de minute, însoțiți de Jung și deBries. Victima era întinsă în pat în salonul 26B. Am izolat patul cu un cordon, desigur. Celălalt pacient fusese deja mutat într-un alt salon.

— Foarte inteligent, bombăni Van Veeteren.

— În tot cazul, mortul era Janek Mitter – amândoi l-am recunoscut și era evident ce se întâmplase. Tot patul era plin de sânge și mult sânge cursese și pe podea.

Își frunzări blocnotesul.

— Conform spuselor lui Meusse, care a sosit zece minute mai târziu, moartea a fost provocată de rănilor interne și pierderea de sânge provocate de trei plăgi adânci prin înjunghiere, dintre care una a secționat aorta. Moartea pare să se fi produs mai mult sau mai puțin instantaneu, în maximum câteva secunde, iar Meusse a estimat că momentul morții ar fi fost undeva între trei, trei și jumătate.

— Ora lupului, spuse Van Veeteren. Ora coșmarurilor și a morții.

— Cum se face că presa a ajuns la locul faptei înaintea noastră? Întrebă Hiller. Din nou, mai preciza el.

— Cineva din personal le-a vândut pontul, spuse Reinhart. Una dintre infirmiere are o fată care dormea acasă la un tip – un trepăduș de la *Neuwe Blatt*. Și-au petrecut noaptea regulându-se în apartamentul lui din blocul de locuințe al personalului, așa că ea se afla la doar trei minute de mers pe jos. Drăguț, întâmplător...

— Hm, spuse Hiller. Zi mai departe!

— Rooth și Van Veeteren au sosit după o jumătate de oră, spuse Münster. Împreună cu cei de la laboratorul de criminalistică. Au periat locul cu mare atenție, firește, dar n-au fost prea multe de găsit.

— Serios?

— În afară de ceea ce era evident, mai exact. Criminalul a pătruns în salon, a ucis victima – se pare, cu un fel de pumnal îngrozitor, cu lama dublă, cam ca un pumnal de vânătoare. Sunt foarte multe variațiuni pe tema aceasta în zilele noastre. În tot cazul, criminalul a ieșit pe fereastră și a coborât pe burlan...

— Pai eu credeam că toți pacienții sunt încuiați, remarcă Hiller.

— Nu neapărat, spuse Rooth. Mai ales cu medicamentele sofisticate pe care le au astăzi – deși au zăbrele la ferestrele de la primul și al doilea etaj. Conducța a rezistat de data asta, dar s-ar putea să se prăbușească la tura următoare – trei dintre bridele de ancorare s-au desprins.

— Păi, eu zic să-l anunțăm pe criminal, spuse Reinhart. Doar n-o să-l lăsăm

să cadă și să pătească ceva.

— Amprente? întrebă Hiller.

— Nici pomeneală și n-a lăsat nicio urmă în locul unde a coborât la sol. Chiar în acel loc e o alee asfaltată.

— Avem voie să fumăm? întrebă Reinhart.

— Du-te lângă fereastră, spuse Hiller.

Reinhart și Rooth schimbară priviri între ei. Reinhart își curăță pipa într-un ghiveci pentru plante, atrăgându-și o privire aprobatoare din partea lui Van Veeteren.

— Zi mai departe, spuse Hiller.

Münster își închise din nou blocnotesul.

— Patru angajați erau în acea noapte de serviciu – la salonul 26, respectiv. Patru camere alcătuiesc acel salon. La fel e și la primele două etaje.

— Saloanele 24, 25 și 26, fiecare pe câte un etaj diferit, explică Reinhart. În fiecare dintre ele, avem camerele A, B, C și D. În total, avem douăsprezece camere în clădirea aceea. Câte două paturi în fiecare încăpere, opt în fiecare salon; dar unele erau goale. Asta se mai întâmplă uneori, în câte un an – cineva se vindecă sau moare, și uite-așa apare câte-un loc liber.

— Dar sunt o grămadă de țăcăniți care așteaptă la coadă, spuse Reinhart, reușind în sfârșit să-și aprindă pipa.

— Deci, doisprezece angajați de serviciu în acea noapte? întrebă Hiller.

— Da, spuse Münster. În fiecare salon, doi sunt de veghe, doi dorm. I-am interogat pe toți doisprezece, mai ales pe cei de la salonul 26, bineînțeles. Și... ei bine, pare destul de clar ce s-a întâmplat.

— Serios? spuse Hiller, care, în sfârșit, renunță să-și mai rotească ceasul pe încheietura mâinii.

— A durat ceva până când ne-am dat seama, bineînțeles. A trebuit să verificăm și personalul de zi, dar toată lumea pare să fie de acord. A fost un vizitator care a rămas ascuns în clădire.

— A rămas ascuns? întrebă Hiller.

— Da, a sosit în jurul orei cinci – programul de vizite ține până la șase și jumătate. Dar femeia aceea a rămas în clădire și toată lumea a uitat de ea.

— O femeie? zise Hiller.

— Da, așa spun toți, răspunse Reinhart, care trimise un cerc de fum în direcția șefului de poliție. Dar, desigur, ar fi putut să fie și un bărbat.

— Aha. Ce fel de proceduri au cei de la spital? întrebă Hiller, dând la o parte cu mâna inelul de fum. Avem o descriere?

— Opt, spuse Münster. În linii mari, concordă între ele. O femeie înaltă, cu păr des și negru, și ochelari. Scurtă din molton și blugi. Doar trei dintre angajați au vorbit cu ea, iar ceilalți cinci au văzut-o. Inclusiv un pacient. Acesta e gata să

declare sub jurământ că era un bărbat deghizat în femeie. Ceilalți nu sunt siguri.

— Van Veeteren, tu ce părere ai? întrebă Hiller.

— Sunt de acord cu dilimache, spuse Van Veeteren. Dar rămâne de văzut cine-i acceptă jurământul.

Hiller își prinse mâinile în fața lui, pe birou.

— Așadar, această... persoană... a rămas ascunsă în clădire până la... ora trei, trei și jumătate dimineța. Apoi l-a ucis pe Mitter și a ieșit pe fereastră? Mi se pare o faptă făcută cam cu sânge rece, nu-i așa, domnilor?

— Nu-ncape îndoială, zise Reinhart.

— Oricât ar părea de dur, spuse Rooth. Seamănă al dracului de mult cu un film de serie B...

— Celălalt pacient, îl întrerupse Hiller. Cel aflat în aceeași cameră. Ce-a avut de spus?

— Nimic, zise Münster. A dormit buștean. Cred că nu s-a trezit nici când l-au cărat de-acolo.

— Niște medicamente foarte sofisticate au ăștia în zilele noastre, remarcă Rooth.

— Mai țineți minte *Zbor deasupra unui cuib de cuci*? se interesă Reinhart.

Hiller se uită la ceasul de perete.

— Mai avem un sfert de oră, îi informă el pe toți.

— Nu puteți să-i faceți pe ziaristi să mai aștepte un pic? întrebă Reinhart.

— Chiar dacă nu putem face nimic altceva, măcar ne putem strădui să demonstrăm că suntem punctuali, spuse Hiller, privind încruntat la pipa lui Reinhart. Și-apoi, am înțeles că e o transmisiune în direct.

— Măi să fiel! zise Rooth.

— Bun, zise Hiller. Van Veeteren, ce indicii avem? La ce teorii lucrezi? Și mă doare drept în cot de durerea ta de cap.

Van Veeteren își scoase scobitoarea dintre dinții de jos, o rupse și o așeză pe masa lucioasă din fața sa.

— Vreți să știți ce trebuie să spuneți sau ce părere am eu?

— Amândouă. Dar cred c-am să las gândurile tale intime după conferință. Dă-mi un pumn de perle ca să le arunc la porci.

— Cum doriți, spuse Van Veeteren. O persoană necunoscută a intrat în Majorna și l-a ucis pe Janek Mattias Mitter, care a fost găsit vinovat de omuciderea soției sale în urmă cu câteva săptămâni. Era internat la Majorna din cauza stării sale mentale fragile. Nu e nimic care să sugereze că ar exista vreo legătură între cele două crime.

— Nu pot să spun asta, pentru numele lui Dumnezeu! strigă agitat Hiller, ștergându-și fruntea.

— Atunci, spuneți că există o legătură, sugeră Van Veeteren. Din punctul

meu de vedere, n-are nicio importanță.

Urmără câteva secunde de tăcere. Singurele sunete veneau de la pipa lui Reinhart și de la șeful poliției care-și rotea ceasul de mână.

— Înseamnă că Mitter era nevinovat? întrebă Rooth. Nimeni nu-i răspuse.

— Deci, aceeași persoană a comis amândouă crimele? continuă Rooth.

Van Veeteren se lăsă pe spate și se uită în tavan.

— Era un individ tare amuzant, trebuie să recunosc, spuse el în cele din urmă. Un singur lucru mă surprinde: că n-a încercat mai degrabă să ne contacteze pe noi, dacă tot și-a amintit ceva.

— Ce vrei să spui? zise Hiller.

— Adică..., interveni Reinhart. Van Veeteren dădu încet din cap.

— ... Mitter l-a anunțat pe criminal? spuse Münster. Și pe noi, nu?

Van Veeteren nu mai zise nimic.

— Cum naiba poate să fie cineva atât de prost? se întrebă Reinhart.

— Ia încearcă tu să petreci un timp la balamuc, să te îndoape ăștia cu medicamente și să vezi ce deștept o să te simți după o săptămână, spuse Rooth. Dacă e cum spune V.V. și Mitter a reușit să facă o breșă în amnezia lui, ce naiba a urmărit procedând astfel? Trebuie să spun că am anumite îndoieli.

— Nu, e așa cum am spus eu, zise Van Veeteren căscând. Dar nu trebuie să ne certăm din pricina asta. O să vezi la sfârșit.

Hiller se ridică.

— S-a făcut timpul. Van Veeteren, vreau să discutăm ceva după aceea.

— Nicio problemă. Mă găsești la cantină. E un program la televizor pe care nu vreau să-l ratez...

Hiller își aranja cravata și se grăbi să iasă.

— N-am trecut de când sunt printr-o situație mai căcăcioasă, bombăni el.

26

Münster ciocăni la ușă și intră.

— Ia un loc, spuse Van Veeteren, arătându-i un scaun între fișete. Münster se așeză și să sprijini cu spatele de perete.

— E unsprezece, spuse el. N-ar fi mai bine să ne ducem frumușel acasă și să dormim, ca să ne putem continua munca mâine?

Van Veeteren își prinse mâinile pe biroul din fața lui.

— Oamenii gândesc mai cu spor noaptea. Dacă dormi prea mult, o să te îngrași. Deja ai început să dai semne de încetineală când te apropii de fileu. Un criminal umblă liber pe străzi. Mai ai nevoie de alte explicații?

„Of, mai taci naibii din gură”, zise Münster în gând, dar n-o spuse cu glas

tare.

— O cafea? întrebă Van Veeteren pe un ton prietenos.

— Da, te rog, spuse Münster. Exact ce aveam nevoie. Azi n-am băut decât vreo unșpe cești.

Van Veeteren turnă ceva cu miros înfiorător și de culoare cafenie dintr-un termos cam jegos. Îi întinse lui Münster un pahar din carton.

— Acum, ascultă cu atenție, inspectore. Ai face bine să te concentrezi, altfel o să-ți petreci toată noaptea aici. Munca grea începe de mâine, așa că ar fi foarte bine dacă am avea câteva idei despre ce mama dracului ar trebui să facem. Vrei să-ți suni nevasta?

Münster clătină din cap.

— Am sunat-o deja. A văzut la televizor că...

— Bun. Ei, cine-i făptașul nostru? Ucigașul?

Münster sorbi din cafeaua călâie. Făcu o grimasă când înghiți și făcu presupunerea că fiertura aceea trebuie să fi fost preparată cu douăsprezece până la optsprezece ore înainte.

— Să înțeleg din asta că nu știi? întrebă Van Veeteren. Münster încuviință din cap.

— Asta înseamnă: nu, nu știu, confirmă el.

— Și la mine e la fel, spuse Van Veeteren. Și trebuie să recunosc că n-am nici cea mai mică urmă de bănuială. Iată de ce trebuie să-ți dai mai mult silința. Să începem cu numărul doi!

— Ăă...?

— Cu cea de-a doua crimă, uciderea lui Mitter. Care e cea mai importantă întrebare?

— De ce! spuse Münster.

— Corect! Putem să ignorăm pe moment „când” și „cum” și dacă victima și-a golit mațele în ultimele opt ore. Trebuie să ne concentrăm pe întrebarea „de ce”. De ce a fost ucis Mitter.

— Presupunem că a fost același ucigaș?

— Da, spuse Van Veeteren. Dacă n-ar fi același, ar fi o cu totul altă chestiune. Un caz pe care nu-l vom rezolva vreme îndelungată, dacă folosim metodele obișnuite. Nu, fir-ar să fie, e aceeași persoană, știu că așa e. Dar de ce? Și de ce abia acum?

— A fost avertizat?

— Chiar crezi asta?

— Dar, șefu', chiar dumneata ai spus...

— După zece seara, poți să renunți la „șefu”.

— Ai spus chiar tu că ucigașul trebuie să fi fost avertizat chiar de Mitter însuși. Că Mitter și-a amintit ceva legat de prima crimă.

— Hai să zicem că sunt sigur de asta. Mitter l-a informat pe criminal că și-a amintit cine este el.

— Sau ea.

— E posibil?

— Nu.

— Vom presupune că e un bărbat. Următoarea întrebare, Münster! Münster se scarpină la ceafă.

— Cum? spuse el. Cum l-a informat Mitter pe criminal?

— Corect, și de data asta! Ești în formă maximă, Münster!

— Și de ce n-a spus nimic poliției?

— Ajungem și acolo, mai târziu, spuse Van Veeteren. Pe rând. Cum? Ce părere ai?

— Cred că... ori a telefonat, ori a scris o scrisoare. Nu cred c-a trimis un fax.

Obrajii umflați ai lui Van Veeteren tresăriră și formară ceva ce ar fi putut fi un zâmbet. Dar dură atât de puțin, încât Münster nu reuși să-și dea seama dacă așa fusese.

— A scris, confirmă Van Veeteren.

— De unde știi?

— Pentru că am verificat. Dacă mă ascuți cu atenție, o să-ți explic. Mitter a scris o scrisoare luna trecută... pe 16... și a fost pusă la poștă în aceeași zi. I s-au dat un plic, hârtie de scris și un stilou. În mod evident, aici toate obiectele sunt ținute sub cheie și date pacienților la cerere. Mai exact, dacă se poartă frumos. Totul pare a fi încuiat acolo – în afară de pacienți, dar aceștia primesc pastile, în schimb. În tot cazul, e clar că a trimis o scrisoare luna trecută. Dacă presupunem că asasinul locuiește aici, în Maardam, sau în district, măcar, trebuia s-o primească marți. Petrece ziua de miercuri așteptând, după care lovește din nou joi seara. Se deghizează, găsește o modalitate să intre în salon, așteaptă calm. Stă ascuns opt sau nouă ore – numai imaginează-ți asta, Münster. Ticălosul ăla rămâne în spital opt sau nouă ore până sosește momentul potrivit, de-aia toată povestea e atât de impresionantă. Nu e unul dintre criminalii de rând cu care avem de-a face în mod normal, cred că trebuie să ne fie clar lucrul ăsta.

Münster fu de acord. Oboseala lui începea să se risipească, să se dilueze, fiind penetrată de concentrare. Se uită pe fereastră. Siluetele catedralei și ale zgârie-norilor din Karlsplatsen se conturau pe cerul nopții și se simți năpădit de acel sentiment care întotdeauna apărea mai devreme sau mai târziu în cursul unei anchete, un sentiment care nu-l lăsa să adoarmă în pat, în pofida faptului că era atât de epuizat, încât se afla în pragul colapsului. Asta era provocarea, esența muncii lor. Criminalul era undeva, în libertate. Unul dintre cei trei sute de mii de locuitori ai orașului își asumase uciderea a două ființe omenești și era de datoria lui, a lui Van Veeteren și a celorlalți polițiști să-l prindă pe individ – sau pe

individă. La drept vorbind, avea să fie o treabă al naibii de dificilă. Puteau să lucreze mii de ore până reușeau să închidă dosarul, iar când în sfârșit vor căpăta toate răspunsurile, le va deveni limpede tuturor că ceea ce făcuseră fusese o totală irosire de timp. Își vor da seama că dacă ar fi făcut cutare sau cutare lucru imediat, l-ar fi rezolvat în două zile în loc de două luni.

Dar asta era doar începutul. Până în acel moment, nu știau practic nimic. Nu erau decât Van Veeteren și cu el însuși închiși în acest birou mizerabil, prinși în vâlmășagul de întrebări, răspunsuri și supoziții într-o căutare lentă, dar inexorabilă, a pistei corecte. Dacă n-o găseau, dacă o luau pe un drum greșit de la început – ei bine, riscau ca, peste două luni, să ajungă să stea tot în același birou, cu mii de ore pierdute și niciun criminal. Asta era piatra de moară legată de gâtul lor: să se pomenească la fundul sacului, știind că vor fi nevoiți să parcurgă tot drumul înapoi. Și întotdeauna prima cotitură era cea mai importantă.

— Am făcut o greșală, spuse Van Veeteren, de parcă i-ar fi citit gândurile lui Münster. L-am închis pe Mitter, iar acum omul e mort. Măcar atât să facem pentru el, să-l prindem de data asta pe adevăratul vinovat.

— Un lucru mă frapează, zise Münster. Crimele astea două sunt foarte diferite. Presupunând că e vorba despre același criminal. Cea de-a doua crimă e mult mai... profesionistă decât prima. Poate că Mitter a fost chiar martor la prima. Aia a părut neplănită... aleatorie. În schimb, a doua este comisă cu... mult sânge rece.

Van Veeteren încuviință din cap.

— Da, știu. A prins gustul sângelui, a mai învățat un lucru sau două. Dar să ne întoarcem la scrisoarea aceea. Mă urmărești?

— Desigur.

— Mitter îi scrie o scrisoare ucigașului, persoanei pe care o suspectează că ar avea o legătură cu moartea soției sale...

— Stop! zise Münster. De unde știi că i-a scris într-adevăr ucigașului? De ce să nu fi fost o scrisoare banală către... un prieten?

— Am început să verificăm, spuse Van Veeteren, introducând o nouă scobitoare în gură. Dar ancheta nu s-a terminat încă. Niciunul dintre cei apropiați lui n-a primit vreo scrisoare – fosta lui soție, copiii sau prietenii lui apropiați. Mai sunt câțiva de care n-am reușit încă să dăm: Petersén și Stauf lucrează la problema asta. Dar nu cred c-or să găsească pe cineva.

— Dar n-ar putea indica asta...

— Da, bineînțeles că e foarte posibil ca ucigașul să fie unul dintre aceștia; dar nu cred că va dăuna cuiva faptul că i se dă de înțeles că nu suntem o adunătură de cretini. Dacă pe urmă reușim să-l identificăm peste o săptămână sau două, nu mai avem decât să-l înfundăm. Nimic nu se compară cu un asasin ținut pentru o vreme în suspans.

Münster încuviință din cap.

— Să ne întoarcem la scrisoare, spuse Van Veeteren. Să presupunem că există într-adevăr o scrisoare prin care-l informează pe ucigaș de ceva. Întrebări, Münster!

— Ei bine, adresa, firește. A putut cineva să verifice adresa? Dar nu cred că...

— Ai perfectă dreptate! Idioții ăia orbi care lucrează la Majorna n-au văzut nimic! Nici măcar o scrisoare! Cu toate că cineva stătea lângă Mitter în timp ce scria, ca să-l supravegheze.

— De ce?

— Nu știu. Ori fac un control al scrisorilor scrise din motive de securitate, ori e pe-acolo vreun ciudat care-și scrie disertația – legătura dintre schizofrenie și folosirea cu predilecție a mâinii stângi, ce contează! Important este – și ascultă-mă cu atenție, inspectore, pentru că e esențial – că lui Mitter i se dă hârtia, stiloul, plicul și timbrul de către infirmier. El stă jos în sala de adunare – da, așa i se spune acolo – și scrie scrisoarea. Nu durează mai mult de zece minute; i-o înmânează infirmierului, care o pune la cutia poștală de lângă intrare, atunci când pleacă acasă două ore mai târziu. Până atunci, el a purtat-o în buzunarul de la piept al uniformei de lucru. E clar totul?

— Bineînțeles.

— Ce te frapează la toate astea?

Münster închise ochii. Își rezemă capul de perete și se gândi.

— Nu știu...

— Adresa.

— Ce vrei să spui?

— Gândește-te, Münster, pentru numele lui Dumnezeu! Dacă nu reușești să răspunzi la întrebare, n-o să-ți susțin niciodată cererea de promovare.

— Bineînțeles: de unde a știut el adresa?

— A criminalului, da.

— O agendă cu adrese?

— Nu, n-avea așa ceva la el. Și nu găsești în tot spitalul.

— Cartea de telefoane?

— Nu e niciuna în sala de adunare.

— Și a rămas acolo tot timpul?

— Infirmierul stătea afară, cu ochii pe el. Nu-l scăpa nicio clipă din priviri – nu mă întreba de ce. Sunt uși din sticlă între încăperi. A fumat două țigări, a spus. Evident, era o marcă din alea care se fumează în cinci minute...

— Dacă infirmierul ar fi fost mai atent, cu siguranță că ar fi putut să arunce o privire și la scrisoarea aia.

Van Veeteren mârâi.

— Crezi că nu i-am explicat asta? Dar, oricum, nu e deloc sigur că asta ne-ar fi fost de folos: nu părea să se împace prea bine cu cititul. E genul de mascul feroce care ar fi în stare să răstoarne o locomotivă, dar nu știe care capăt al stiloului se ține în jos.

Münster zâmbi cu promptitudine.

— Dar să lăsăm asta, spuse Van Veeteren. Nimeni n-a văzut ce-a scris Mitter pe plic. Nu s-a folosit nici de o agendă cu adrese, nici de cartea de telefon. Ceea ce înseamnă că...

— Că știa adresa pe dinafară. Oh, fir-ar să fie!...

— Ajung și eu în același punct, cu toate că trebuie să spun că mă deplasez mai rapid. Câte adrese știi pe dinafară, Münster?

Münster reflectă la întrebare.

— Numără-le! spuse Van Veeteren.

— A mea, spuse Münster.

— Bravo, replică Van Veeteren.

— A părinților...

— Și?

— Adresa unde-am locuit în copilărie, în Willby...

— Prea veche. Münster ezită.

— A surorii mele din Hessen... cred. Făcu o pauză.

— Oh, și sediul central al poliției, desigur, spuse în cele din urmă Münster.

Van Veeteren se pipăi în buzunar după o nouă scobitoare, dar era evident că rămăsese fără.

— Ai terminat? întrebă el. Münster încuviință din cap.

— Ai patruzeci și doi de ani și ai învățat până acum patru adrese pe dinafară. Bravo, inspectore. Eu nu reușesc să-mi amintesc decât trei. Ce concluzie tragi din asta?

— Că a scris cuiva... foarte apropiat.

— Sau?

— Lui însuși?

— Nu fi tâmpit, spuse Van Veeteren. Sau?

— La locul lui de muncă.

Van Veeteren își prinse mâinile la ceafă și se întinse în fotoliul de birou.

— Liceul Bunge, spuse el. Bem și noi o bere?

Münster încuviință din cap din nou. Van Veeteren se uită la ceasul de perete.

— Dacă mă duci acasă cu mașina, îți dau voie să mă cinstești cu o bere pe drum. Cred că la localul lui Kraus ar fi cel mai bine.

Münster își puse haina pe el.

„Cred că îmi face o favoare”, își zise.

— E deja vineri, fir-ar al naibii! anunță Van Veeteren pe când își croiau drum spre bar.

Având la el două halbe cu spumă, își făcu loc într-un spațiu aproape inexistent dintre două tinere care ședeau pe o bancă.

Aprinse o țigară de foi și, după două minute, se făcu loc și pentru Münster.

— Bunge sau un bun prieten, spuse Van Veeteren. Și fără doar și poate că putem să uităm despre bunii prieteni. Vreo problemă?

— Da, spuse Münster. Cel puțin una. Un nume neobișnuit.

— Ce vrei să spui?

— Dacă ai un nume neobișnuit, scrisorile ajung la tine orice s-ar întâmpla. Dalmatinenwinckel sau ceva de genul ăsta...

— Despre ce naiba vorbești?

— Dalmatinenwinckel. Am avut cândva o prietenă pe care așa o chema. Era de ajuns să-i scriu numele și orașul pe plic; nu mai trebuia să scriu și strada sau numărul.

— Bine că nu te-ai însurat cu ea, spuse Van Veeteren. Dar cred că ai dreptate. Trebuie să trimitem pe cineva la oficiul poștal, să verifice.

Sorbi zdravăn din halbă și-și plescăi buzele în semn de apreciere.

— Cum o să procedăm? întrebă Münster.

Dintr-odată se simțea din nou epuizat. Stătea pleoștit într-un colț al banchetei, iar ochii îl ustureau din cauza fumului. Se făcuse deja unu și jumătate. Dacă mai adăuga și timpul necesar ca să-și bea berea, să-l ducă acasă pe V.V., să ajungă la el în suburbie, să se dezbrace și să facă un duș, ajunse la concluzia că înainte de trei dimineața n-o să reușească să se cuibărească în pat lângă Synn...

Oftă. Gândul la Synn era, în acel moment, mult mai persistent decât cele legate de cazul la care lucrau; totuși, cu siguranță că ăsta era un semn de sănătate, la urma urmelor.

— Puteți să mergeți la Bunge, spuse Van Veeteren. Tu și Reinhart. Presupun că nu puteți să începeți mai devreme de luni.

Münster încuviință recunoscător.

— Scrisoarea e pe primul plan, bineînțeles. E posibil să nu reușim să-i dăm de urmă deloc, evident, dar dacă avem un noroc chior... Ei bine, dacă cineva își amintește de ea, vom ști. O să punem mâna pe el, Münster, și totul o să se termine în acel moment și în acel loc.

Münster nu spuse nimic.

— Dar nu cred că vom avea un noroc chior; simt asta. În tot cazul, verifică procedurile legate de corespondență, la liceu – cine sortează scrisorile care vin, dacă pun plicurile în compartimente separate, genul ăsta de lucruri. O să ai un plic de la Majorna cu tine, desigur, dar din păcate nu e nimic remarcabil la el. Arată ca orice plic obișnuit. Și fii cu băgare de seamă – nu e nevoie ca toți gorobeții să afle

despre această scrisoare.

— Câți profesori sunt la liceul ăla? întrebă Münster. Van Veeteren făcu o grimasă.

— Șaptezeci, cred. Și nenișorii ăia primesc o juma de tonă de scrisori în fiecare săptămână.

Münster nu era sigur dacă Van Veeteren exagerează sau nu.

— Și elevii?

— Șapte sute, oftă Van Veeteren. Nu cred că primesc așa de multe scrisori la școală, dar totuși: șapte sute. Dar-ar dracii!

— Am citit odată o poveste polițistă, despre un elev care a început să-și execute profesorii. Nouă a hăcuit până au reușit să-l prindă.

— Cunosc sentimentul, spuse Van Veeteren. Și eu am fost tentat să fac același lucru când eram elev acolo.

— Ce facem pe urmă? Verificăm alibiurile?

— Da. Interoghează-i pe toți, până la unul. Perioada în discuție este cât se poate de clară: de joi după-amiază până vineri dimineață. Azi-dimineață. Toți cei care nu vor reuși să spună ce-au făcut în acea perioadă vor fi puși la păstrare.

— Și Eva Ringmar? Sau ne ajung informațiile pe care le-avem?

— Mai fă o încercare și cu alibiurile pentru Ringmar; n-o să facă rău nimănui. Și, Münster, dacă găsim pe cineva care ar fi putut să aibă un prilej favorabil în ambele rânduri, mergi pe șipcă. Mi-ar plăcea să iau parte la ce-o să se întâmple în continuare.

Ridică halba și o goli.

— Da' bună a fost, spuse el. Mai vrei una? Münster clătină din cap.

— Serios? A, bine, cred că începe să se facă un pic cam târziu, în tot cazul, Rooth și deBries pot să mai stea la Majorna și pot să înceapă să-i ia la întrebări pe vecini. Plus Bendiksen, cred. Mai devreme sau mai târziu, trebuie să aflăm ce s-a întâmplat cu Eva Ringmar.

— Și dumneata, domnu' șef, ce-o să faci?

Fără să se gândească, revenise la obișnuita formă politicoasă de adresare. O vreme, Van Veeteren nu-i răspunse.

— Mai întâi de toate, o să vorbesc cu peruchierii, spuse el în sfârșit. Știai că în orașul ăsta poți să cumperi sau să închiriezi peruci din unsprezece locuri diferite?

— Habar n-aveam, spuse Münster. Ce chestie!

— Da. Și mai sunt câteva fire răzlețe pe care am de gând să le înnod, spuse Van Veeteren în timp ce-și lăsa țigara de foi să cadă în halbă. Știi ce cred, Münster?

— Nu.

— Cred că e o treabă urâtă. O treabă foarte urâtă, într-adevăr, dar-ar dracii.

Alese drumul care străbătea o întindere de terenuri necultivate. Sigur că avea să-i lungească drumul cu o oră, dar chiar asta își dorea astăzi.

Singur la volan, cu Julian Bream și Tarrega răsunându-i în urechi și peisajul pustiu acționând ca o barieră și un filtru între el și realitatea atât de apăsătoare; pe asta mizase, mai mult sau mai puțin. Și mașina și-o alesese cu mare grijă din parcul poliției: o Toyota roșie aproape nouă, cu geamuri fumurii și niște difuzoare decente în față și în spate.

Plecase la drum cam pe la opt; o dimineată întunecoasă și cețoasă, care se lumina odată cu trecerea timpului, dar norii cenușii și umezi nu dispăruseră nicio clipă. Când se opri să ia masa la un han din Moines, întregul sat era învăluit ca-ntr-un lițoliu de ceață deasă ce părea să se abată în valuri dinspre terenurile mlăștinoase. Își dădu seama că era una din acele zile în care lumina nu reușește să răzbată. Întunericul nu va fi niciodată cucerit în totalitate.

Mâncă o tocană de pește, preparată cu multă ceapă și mult vin, și-și lăsă gândurile să se abată asupra zilei precedente și a rezultatelor jalnice pe care le obținuse. Petrecuse mai bine de opt ore interogând angajații de la diferite prăvălii de peruci, un exercițiu ingrat și monoton pe care ar fi putut să-l delege altcuiva, ținând cont de rangul pe care-l avea, dar pe care și-l asumase totuși. Când totul s-a terminat și s-a așezat la birou ca să tragă linie, cel puțin a fost în măsură să confirme că în ultima săptămână niciuna dintre cele unsprezece prăvălii de peruci nu vânduse, nu închiriasse și nu raportase furtul unei peruci similare cu cea purtată de ucigaș în noaptea crimei de la Majorna.

Nu se așteptase la vreun alt rezultat. De ce să fi făcut o asemenea prostie o persoană atât de inteligentă și de stăpână pe sine – căci cu așa ceva aveau de-a face, orice s-ar fi zis. Dar totul trebuia verificat, iar acum asta făcea.

Nici rezultatele obținute de cei de la patologie și de la criminalistică n-au adus cu ele mari progrese. Observațiile lui Meusse fuseseră confirmate până la cele mai mici detalii, iar ceea ce băieților de la criminalistică le plăcea să numească „operațiune aspiratorie” a produs rezultate infime, de parcă locul crimei ar fi fost un teatru de operațiuni militare, iar nu în salonul unui spital de psihiatrie.

Cu toate acestea, seara adusese o rază palidă de lumină, chiar dacă nu avea nimic de-a face cu cazul. Tocmai când se pregătea să se culce, Renate îl sunase ca să-l anunțe că nu mai credea că ar fi o idee așa de bună ca ei doi să se mute împreună, în orice caz, sigur nu era nicio grabă. E timp pentru toate cele, spusese ea; și, măcar de data asta, el fusese pe deplin de acord cu ea. Așa că au încheiat convorbirea telefonică în cei mai buni termeni cu putință, iar ea chiar l-a convins să-i promită că-i va face o vizită fiului lor închis la penitenciarul de stat, de îndată ce va avea timp.

Conduse toată după-amiaza pe drumuri înguste, șerpuitoare, peste terenurile mlăștinoase și de-a lungul râului, pe măsură ce întunericul se întetea și ceața devenea tot mai densă, iar acum venea deschiderea iluzorie la care tot sperase. Chintesența mișcării... când deplasarea prin spațiu și timp părea să stimuleze, totodată, o impresie de mișcare în alte sfere. Gânduri și scheme deductive îi străbăteau conștiința, fără efort și fără rezistență, însoțite de spațiul vacant creat de chitara clasică.

Dar direcția luată de aceste mișcări de expansiune ținea ritmul cu întunecimea care se apropia. Era ceva legat de cazul acesta, legat de crimele acestea, care obliga permanent toate cele să ia o traiectorie descendentă, lăsându-i un gust infect în gură. Un sentiment de dezgust și de neputință, similar cu ceea ce trăia de fiecare dată când se confrunta cu un omor violent; pe vremea când era încă un tânăr ofițer de poliție care-și închipuia că va putea aduce schimbarea; înainte ca lupta cotidiană cu un anume tip de comportament să-l „ajusteze” îndeajuns ca să-și poată îndeplini misiunea cum se cuvine.

Mână în mână cu aceste suspiciuni era teama că știe mai multe decât înțelege. Că exista o întrebare, un indiciu, pe care trebuia să fie în stare să-l identifice și să-l cerceteze mai îndeaproape, sau vreo conexiune pe care o trecuse cu vederea, care, odată expusă la lumina zilei, se va dovedi a fi cheia cazului privit ca întreg.

Dar acesta nu era mai mult decât un simțământ vag, poate nu mai mult decât o falsă speranță, ținând cont că orice altceva lipsea; și oricare ar fi fost adevărul, nu devenise nici cu o fărâmă mai limpede în această după-amiază. Fusese și continua să fie o călătorie în necunoscut. Ceea ce creștea înăuntrul său era temerea – temerea că totul va dura prea mult, că iar va face lucrurile greșit și că răul se va dovedi a fi mult mai puternic decât era dispus să recunoască.

Răul?

Iată un concept cu care nu-i plăcea să se confrunte.

Femeia care-i deschise ușa avea părul roșcat și lung și arăta de parcă din clipă în clipă urma să nască.

— Van Veeteren, spuse el. Am telefonat ieri. Dumneavoastră sunteți doamna Berger?

— Bine ați venit, spuse ea cu un zâmbet.

Și, ca și cum i-ar fi citit gândurile, adăugă:

— Nu vă faceți griji în privința mea, mai am o lună până la termen. De fiecare dată ajung să arăt așa.

Îi luă pardesiul și-l conduse în casă. Îi prezentă doi copii, un băiat de patru sau cinci ani și o fetiță de doi-trei ani. Trecuse multă vreme de când se pricepea să facă estimări ceva mai precise în cadrul acelor grupe de vârstă.

Ea strigă ceva în direcția etajului și o voce anunță că urma să vină cât de curând. Doamna Berger îl invită pe Van Veeteren să șadă într-un fotoliu din împletitură de trestie, ce făcea parte dintr-un mic grup de piese de mobilier similare în fața unui șemineu deschis, și plecă la treburile ei, care-i impuneau prezența în bucătărie. Cei doi copii priveră pe furiș la Van Veeteren, apoi deciseră să meargă cu mama lor.

Rămase singur cam un minut. Era evident că familia Berger nu suferea deloc de pe urma lipsei de bani. Casa era situată într-un loc sigur și la o distanță destul de mare de cei mai apropiați vecini, la marginea micului oraș, cu vedere neîngădită la peisajul rural. Nu avusese destul timp ca să-și formeze o opinie despre exteriorul casei, dar interiorul și utilitățile demonstau bun gust și existența mijloacelor necesare satisfacerii acestuia.

Pentru un scurt moment, aproape că regretă că acceptase invitația care i se făcuse. Interogarea gazdei în timpul cinei nu reprezenta deloc o situație ideală. „Nu e așa de ușor să muști mâna care te hrănește”, își zise el. E mult mai simplu să înfrunți pe cineva cu privirea din cealaltă parte a unei mese instabile dintr-o celulă murdară de închisoare.

Dar nu încăpea îndoială că totul avea să fie bine. Nu avea intenția să-l interogheze în detaliu pe Andreas Berger, chiar dacă-i venea greu să se opună plăcerii de a proceda astfel. Van Veeteren venise aici doar ca să-și formeze o impresie – sigur nu era și altceva în afară de asta? Căci, deși avea deplină încredere în judecata lui Münster, chiar mai multă decât și-ar fi imaginat vreodată Münster, rămânea întotdeauna o mică șansă, o posibilitate ca Van Veeteren să observe ceva. Ceva a cărui sesizare ar necesita un al șaselea simț special, un fel de intuiție superioară sau un anume fel de imaginație pervertită...

Și, până la urmă, era imposibil ca patru ochi să nu vadă mai bine decât doi.

Băiatul, de exemplu. Era posibil să fie un picuț prea „vârșnic” pentru împrejurările date? Fără îndoială că ar fi fost o bună idee să verifice datele, atunci când se va ivi prilejul. Căci dacă într-adevăr noua doamnă Berger fusese însărcinată înainte ca fosta doamnă Berger să-și fi făcut ieșirea finală din scenă, ei bine... Cu siguranță că asta ar fi avut o anume semnificație, nu?

Andreas Berger arăta mai mult sau mai puțin așa cum și-l imaginase Van Veeteren. Suplu, relaxat, în jur de patruzeci de ani; tricou polo, geacă, pantaloni reiați. Un aer într-o câțva de intelectual.

„Prototipul omului de succes, își zise Van Veeteren. S-ar potrivi în orice reclamă de televiziune. Orice, de la aftershave și deodorant la mâncare pentru câini și pensie privată. Foarte plăcut.”

Cina dură o oră și jumătate. Conversația se legă cu ușurință, fără să fie ceva excepțional, iar după desert, soția și copiii se retraseră. Domnii se întoarseră la fotoliile lor din trestie. Berger îl îmbie să aleagă din paleta lui bogată de băuturi,

dar Van Veeteren se mulțumi cu un whisky cu apă și o țigară.

— Trebuie să fiu în stare să găsesc drumul de întoarcere la hotel, spuse el în loc de altă explicație.

— Dar de ce nu rămâneți la noi peste noapte? Avem o grămadă de camere.

— Nu m-am îndoit nicio clipă de asta, spuse Van Veeteren. Dar mi-am ocupat deja camera și prefer să dorm acolo unde-mi țin periuța de dinți.

Berger ridică din umeri.

— În plus, mâine dimineată trebuie să mă trezesc devreme, adăugă Van Veeteren. Ați avea ceva împotriva să trecem la subiectul nostru, domnule Berger?

— Firește că nu. Nu vă temeți să întrebați, domnule inspector-șef. Dacă vă pot ajuta în vreun fel să faceți lumină asupra acestei teribile tragedii, voi fi încântat să o fac.

„Nu, își zise Van Veeteren. În general, nu prea sunt acuzat că mi-e teamă să pun întrebări. Să vedem dacă ție ți-e teamă să răspunzi la ele.”

— Cum ați descoperit că Eva vă e infidelă? întrebă el pentru început.

A fost o încercare hazardată, dar văzu imediat că lovise drept în centrul țintei. Berger reacționa atât de violent, încât cubul de gheață pe care tocmai se pregătea să-l lase în pahar ateriza pe podea.

— Of, la naiba, spuse el căutând cubul în covorul mișos.

Van Veeteren așteptă cu calm.

— Despre ce naiba vorbiți acolo?

Încercarea era atât de amatoricească, încât Van Veeteren nu se putu abține să nu zâmbească.

— Ați aflat singur sau v-a spus ea?

— Nu știu despre ce vorbiți, domnule inspector.

— Sau v-a informat altcineva? Berger ezită.

— Cine v-a spus de treaba asta, domnule inspector?

— Mă tem că va trebui să respectăm regulile, domnule Berger, chiar dacă mi-ați oferit o cină delicioasă.

— Ce reguli?

— Eu pun întrebările, dumneavoastră răspundeți. Berger nu zise nimic. Sorbi din pahar.

— Chiar ați fost deosebit de ospitalier, spuse Van Veeteren, cu un gest vag care încorporează mâncarea, vinul, whisky-ul, șemine-ul și toate celelalte lucruri pe care Berger le oferise: dar timpul dumneavoastră de gândire s-a terminat acum!

— Bine, spuse Berger. A fost un alt bărbat. Da, așa se părea.

— Nu sunteți sigur?

— Nu s-a confirmat niciodată. Nu în totalitate.

— Vreți să spuneți că ea n-a mărturisit? Berger râse.

— Să mărturisească? Nu, cu siguranță că n-a făcut-o. I-a negat existența de

parcă viața ei depindea de asta.

„Poate că depindea”, își zise Van Veeteren.

— Puteți să-mi vorbiți despre asta?

Berger se lăsă pe spate și aprinse o țigară. Trase adânc fumul în piept înainte de a răspunde. Era evident că avea nevoie de câteva secunde ca să plănuiască ce avea să spună, înainte de a începe să vorbească. Van Veeteren consimți la dorința lui.

— I-am văzut, spuse în cele din urmă Berger. Era în primăvara lui 1986, martie sau aprilie, cam pe-acolo. I-am văzut împreună de două ori, și am motive să cred că au continuat să se întâlnească din când în când până pe la mijlocul lui mai, cel puțin. Era ceva... Ei bine, puteam să observ asta la ea, desigur. Se poate spune că nu era genul de femeie care să poată păstra un secret. Parcă scria pe fața ei că ceva era în neregulă. În orice caz, presupun că înțelegeți ce vreau să spun, domnule inspector? Van Veeteren încuviință din cap.

— Puteți să-mi spuneți exact când a început totul?

— De Paști. Era joia de dinaintea Paștelui, în 1986. Nu mai știu data. A fost unul din acele cazuri de pură coincidență – m-am gândit mult la asta după aceea. I-am văzut într-o mașină, în timpul pauzei de prânz. A trebuit să trec cu mașina prin centrul orașului ca să mă întâlnesc cu un cercetător din Irgenau și erau în fața mea, în diagonală, în altă mașină...

— Sunteți sigur că era soția dumneavoastră?

— Sută la sută.

— Și bărbatul?

— Adică, să vă spun cum arăta?

— Da.

— Nu știu. Era la volan. Eva ședea lângă el; am văzut-o din profil când a întors capul să-i spună ceva, dar tot ce-am văzut din el au fost umerii și ceafa. Erau pe banda din partea dreaptă, gata să cotească într-acolo. Când semaforul a trecut pe verde, au cotit la dreapta. N-aveam nicio șansă să-i urmăresc, chiar dacă aș fi vrut. Cred... cred că am fost șocat.

— Șocat? Cum puteați să știți că ea vă e... necredincioasă? Nu era posibil ca soția dumneavoastră să se afle în mașina altcuiva dintr-un motiv absolut inocent?

— Desigur. Asta am încercat să-mi spun și eu. Dar, când am întrebat-o, reacția ei a fost foarte... ei bine, n-a lăsat loc pentru îndoieli.

— În ce sens?

— A fost extrem de afectată. Susținea că fusese acasă toată ziua, că ori m-am înșelat, ori mințeam și încercam să distrug relația noastră. Și multe alte lucruri din aceeași categorie.

— Și nu e posibil ca ea să fi avut dreptate?

— Nu. Am început să pun la îndoială ceea ce văzusem, în mod firesc... Dar,

după câteva săptămâni, am ajuns din nou la aceeași discuție. Un coleg de-al meu i-a văzut împreună într-un restaurant. A fost foarte dureros. Colegul a menționat asta în trecere, ca un fel de glumă, dar mă tem că mi-am pierdut cumpătul.

— Ce a avut Eva de spus de data asta?

— La fel ca înainte. De asta era așa de ciudat. A negat totul și s-a arătat la fel de supărată ca și data trecută, făcându-l pe colegul meu mincinos, susținând că n-a pus niciodată piciorul în localul acela. Întreaga poveste era atât de flagrantă. Credeam că e sub demnitatea ei să mintă, cum s-ar spune. Și să mintă cu atâta încăpățănare. I-am spus că îmi venea mult mai greu să mă împac cu minciunile decât cu infidelitatea ei. Straniu a fost că a părut să fie de acord cu mine.

— Ce s-a întâmplat după aceea? Berger ridică din umeri.

— Relația noastră a ajuns într-un punct mort, bineînțeles. A devenit ca o străină, s-ar putea spune. Eu nu mă puteam abține să nu mă gândesc la asta și să nu-mi pun întrebări. Să-i pun și ei întrebări, numai că ea refuza să discute. De cum începeam să vorbesc despre ceva, ea închidea gura și tăcea mîlc. Timp de câteva luni, a fost un adevărat infern. Și lucrurile s-au înrăutățit. Nu m-am așteptat nicio clipă la așa ceva. Eram căsătorită de cinci ani, ne cunoșteam de zece și nu avuseserăm niciodată asemenea probleme. Sunteți căsătorit, domnule inspector-șef?

— Oarecum.

— Hm... Ei, mă rog... Nu a trecut mult și-am început să mă gândesc că, în definitiv, poate că apucasem de capătul greșit al bățului. Începeam să am senzația că totul se schimba în favoarea ei, într-un fel sau altul... Ca și cum eu eram de vină pentru tot, fiindcă eu fusesem cel care o acuzase. Îmi amintesc că mă gândeam că întreaga tărașenie începea să semene cu o adevărată *folie à deux*, dacă înțelegeți...

— Nu mă subestimați.

— Scuze...

— Ați spus că ați prins-o de mai multe ori?

— Da, dar niciodată în situații identice. Vedeam o imagine fugară... auzeam întâmplător niște convorbiri telefonice...

— Ați auzit despre ce vorbeau?

— Nu. Dar era foarte clar, chiar și așa.

— Vă ascult.

— Am mai prins-o de câteva ori spunând minciuni. Susținea că fusese acasă, în pofida faptului că eu venisem acasă în pauza de prânz și găsisem casa goală... Spunea că fusese la cinema cu vreo prietenă de-a ei. Ca să vadă un film care nu mai rula de o săptămână.

— Ce a avut de spus cu privire la toate aceste lucruri?

— Nu i-am cerut niciodată explicații. Nu știam ce să fac. Cred că așteptam să

se întâmplă ceva crucial. Întreaga situație părea atât de ireală, că pur și simplu nu știam cum să procedez.

— Ați vorbit cu cineva despre asta?

— Nu... Din păcate, nu. M-am temut că ar putea să răbufnească în afară și mi-am zis că, până la urmă, vom reuși cumva să găsim singuri o soluție.

Van Veeteren aprobă.

— E cumva un Vrejsman? zise, arătând spre o acuarelă mare prinsă de perete deasupra șemineului.

— Da, este, spuse Berger surprins. Să nu-mi spuneți că, pe lângă funcția de inspector-șef, sunteți și expert în arte plastice?

— Bineînțeles, spuse Van Veeteren. Cunosc bine opera lui Rembrandt și a lui Vrejsman. Vrejsman e unchiul meu. Sunteți absolut sigur, domnule Berger?

— Poftim? Nu prea înțeleg...

— Sunteți sigur că era infidelă? E posibil să fi fost altceva?

— Cum ar fi?

Van Veeteren desfăcu larg brațele.

— Nu mă-ntrebați pe mine. Dar ceea ce ați descoperit nu era deosebit de compromițător. Nu i-ați găsit niciodată în pat împreună, cum s-ar zice.

— Nu am considerat că ar fi necesar.

— De ce nu ne-ați spus despre asta ultima oară? Când ați vorbit cu inspectorul Münster?

Berger ezită.

— N-a... venit vorba. Presupun că n-am crezut că ar fi ceva important. Și nici acum nu cred, dacă e să mă întrebați.

Van Veeteren nu-i răspunse. Berger era foarte agasat acum. Van Veeteren aproape că-și dori să fi fost în poziția care i-ar fi permis să-l închidă peste noapte într-o celulă de la secția de poliție și să poată continua interogatoriul a doua zi de dimineață. Asta i-ar fi ușurat mult mutarea următoare. Dar pe când se întreba ce să facă în continuare, doamna Berger apăru și-și informă soțul că era chemat la telefon.

„Diavolul are grijă de supușii lui”, își zise Van Veeteren. Berger se duse să răspundă la telefon, iar Van Veeteren avu prilejul să petreacă următoarele zece minute privind lung la tăciunii aprinși și la flăcările albastre pe cale să se stingă, gândindu-se la propriile infidelități.

Fuseseră două la număr. Cea mai recentă avusese loc cu optsprezece ani în urmă și fusese la fel de catastrofală ca și prima. Căsătoria lui fusese și ea catastrofală, dar cel puțin avusese avantajul că nu afectase nicio parte inocentă.

Poate că nu era o idee rea să lase ca același lucru să se aplice și căsătoriei dintre Andreas Berger și Eva Ringmar? Decise să accepte încă un whisky cu apă în timp ce aștepta să înceapă următoarea rundă. Va trebui să se asigure că va dura

mult mai puțin decât ultima. Ceasul de pe polița șemineului arăta nouă și jumătate și chiar dacă în general nu era atent la exigențele impuse de decență și de etichetă, avea și el limite.

Aprinse o țigară și puse în buzunarul de la piept încă patru.

28

— Puteți să-mi vorbiți despre accident, domnule Berger? Promit să nu vă mai rețin mult.

Berger răscoli tăciunii cu văturaiul. Rămase pe vine un timp, cu brațele între genunchi, cu ochii țintă la foc, înainte să înceapă:

— Era 1 iunie. O sâmbătă. Eram invitați la familia Molnar, un coleg de-al meu: au o casă în districtul lacului Maarensjöarna. Urma să rămânem peste noapte. Când a sosit ora mesei, ne-am dat seama că Willie dispăruse. Avea patru ani, tocmai îi sărbătorisem ziua de naștere. Soții Molnar aveau doi copii, ceva mai măricei. Se jucaseră cu toții în grădină. Willie spusese că trebuie să se ducă la baie. L-am găsit abia duminică dimineața. Niște pescari i-au scos cadavrul dintr-un golfuluț – curentul îl purtase cale de trei kilometri.

Tăcu și-și aprinse o țigară.

— Ce distanță era de la casă până la lac?

— Doar o sută de metri. Înotaserăm mai devreme, dar Willie știa că nu are voie să se ducă acolo singur.

— A avut loc o anchetă riguroasă?

— Da, dar nu erau multe de spus. Probabil că Willie se dusese pe ponton și căzuse în apă. Avea toate hăinuțele pe el, așa că nu plecase să înoate singur. Domnule inspector-șef, chiar trebuie să trecem prin toate acestea? I-am spus toată povestea colegului dumneavoastră ... Münster, parcă așa îl cheamă.

Van Veeteren înclină aprobator din cap.

— Dar reacția Evei, puteți să-mi vorbiți despre asta? Înțeleg că vă vine greu, dar eu caut un ucigaș, domnule Berger. Cineva a omorât-o pe Eva, cineva l-a omorât pe Janek Mitter, noul ei soț. Trebuie să existe un motiv. Mă tem că e nevoie să cercetez până la capăt fiecare indiciu.

— Înțeleg. Sper că înțelegeți trauma provocată de moartea unui copil. Putem accepta ca adulții să moară, chiar dacă se întâmplă brusc și în mod neașteptat; dar când un băiețel de numai patru anișori îți este răpit... Ei bine, poți ajunge să crezi că totul – și chiar subliniez, totul – e fără rost. Orice reacție trebuie să fie considerată ca normală.

— Eva a fost cea care a reacționat mai urât? Berger încuviință din cap.

— Da.

Urmă o pauză. Berger își turnă puțin whisky.

— Vreți și dumneavoastră?

Van Veeteren clătină din cap. Berger încercă să apuce un cub de gheață cu cleștele, dar nu reuși. Puse cleștele pe masă și se folosi de degete. Lăsă trei-patru cuburi de gheață pe jumătate topită în pahar și-și linse degetele.

„Ce maniere”, își zise Van Veeteren.

— Eva, da... spuse Berger. Corect ar fi să spunem că și-a pierdut complet cumpătul.

— Cum?

— Cum? A devenit isterică. Parcă-și ieșise din minți. Era imposibil să o faci să înțeleagă de vorbă bună sau să obții un comentariu logic de la ea. Voia să se sinucidă – a trebuit s-o păzim permanent zile și nopți. Și s-o îndopăm cu medicamente, bineînțeles.

— Cât a durat asta?

— Toată vara. A fost... a fost iadul pe pământ, domnule inspector. N-am mai avut când să sufăr. Aveam nevoie de toată energia ca s-o țin pe Eva în viață. Și, dat fiind că eu eram cel mai puternic, a trebuit să port pe umeri întreaga povară. Dar presupun că așa se întâmplă pe lumea asta... Râse. Anul 1986 nu e un an pe care să vreau să-l mai trăiesc o dată, domnule inspector. Totul s-a întâmplat în 1986. Poate c-ar fi fost bine să mă duc la un astrolog și să văd ce-mi rezervă stelele. Cred că au fost niște constelații îngrozitoare.

— Eva era acasă sau la spital?

— Și, și. La început stătea mai mult la spital. Trebuia supravegheată permanent. Eram acolo în cea mai mare parte a timpului. După o vreme, am ținut-o acasă tot mai mult, dar nu îndrăzneam s-o las singură. Am început din nou serviciul abia în octombrie.

— Dar ea s-a făcut mai bine?

— Da. Când s-a sfârșit vara, mi-a fost limpede că nu mai intenționa să-și ia viața.

— Ați discutat despre accident?

— Niciodată. Am încercat, desigur; dar era absolut imposibil să discutăm despre asta. N-am pomenit niciodată de Willie, iar ea a insistat să-i aruncăm toate lucrurile. Am reușit să ascund câteva pentru mine. Dar era ca și cum el n-ar fi existat vreodată, ca și cum ea ar fi vrut să-i ștergă până și amintirea.

— Fotografii?

— La fel. I-am dat câteva poze unui bun prieten, care mi le-a păstrat la loc sigur.

— Credeți că reacția ei a fost ciudată?

— Da, desigur. Am vorbit cu mai mulți psihologi și psihiatri, și e evident că Eva avea un comportament psihotic. Dar chiar și așa, era o ameliorare față de cum

fusese vara. Reușea să supraviețuiască în unele zile fără niciun fel de probleme.

— A primit ajutor?

— Vreți să spuneți, ajutor psihiatric? Tot timpul.

— Când a început să bea?

— Cam tot atunci când am început să mă duc la serviciu, cred. Posibil să fi fost un pic mai devreme. Dar când rămânea singură acasă lucrurile scăpau cu adevărat de sub control.

— De ce nu s-a dus la muncă?

— Am vorbit despre asta. Stătuse acasă de când se născuse Willie. Am crezut că i-ar ușura situația dacă ar avea ceva de făcut în timpul zilei. Cred că ea a fost de acord, dar tot amânam, în orice caz, nu era chiar în starea potrivită ca să stea în fața unei clase de elevi.

— Asta nu pare a fi o problemă de obicei, remarcă Van Veeteren, iar Berger zâmbi ușor. Și povestea cu băutul s-a înrăutățit?

— Da. Și încă foarte repede. Până să ne dăm seama ce se întâmplă, ea era ca un burete. În fiecare zi, când ajungeam acasă era beată crișă. Zilnic bea câte patru sau cinci sticle de vin; a fost groaznic. În noiembrie, cam în aceeași perioadă a anului ca acum, de fapt, am decis că nu mai puteam continua așa. I-am telefonat unui bun prieten din Rejmershus și au internat-o imediat. Cred că asta a fost salvarea ei, chiar au reușit s-o ajute. A rămas acolo până în mai, luna mai a anului 1987. Iar când s-a externat, era din nou în stare de funcționare.

— Când ați divorțat?

— În aprilie. Asta a dorit Eva. A fost absolut de neclintit. Încă de la început, când situația ei era cât se poate de gravă, a fost foarte hotărâtă să divorțeze. Ah, la dracu cu toate!

Vocea i se frânse pe neașteptate, sub povara amărăciunii. „Era și timpul”, își zise Van Veeteren. Căută în buzunarul hainei o scobitoare, dar găsi în schimb o țigară. O aprinse și așteptă să vadă ce avea să spună Berger în continuare. Dar acesta nu mai spuse nimic.

— Trebuie să fi trecut printr-o perioadă tare dificilă, spuse în cele din urmă Van Veeteren. Soția vă înșală, copilul moare, soția înnebunește, o salvați și o readuceți la viață. Și, drept mulțumire, divorțează...

Berger râse cu amărăciune.

— O iubeați?

— Dumneavoastră ce credeți?

— Cât timp ați continuat să simțiți asta pentru ea?

— Până prin noiembrie, sau cam așa ceva. Toată bețivăneala și vomelile și umilintele – erau prea mult.

— Înțeleg.

— Poate că am reușit să reaprind scânteia speranței prin ianuarie sau

februarie, când am văzut că se face mai bine, dar pe de altă parte...

— Ce?

— Între timp am cunoscut-o pe Leila.

Van Veeteren dădu din cap. O vreme, nu spuse nimic, reflectând asupra lucrurilor, după care se ridică în picioare. Ultimele întrebări le puse din picioare, în vreme ce Berger rămăsese așezat, rotindu-și paharul de whisky și uitându-se la focul din șemineu.

„Suferă”, își zise Van Veeteren. „În ceea ce-l privește, toată povestea continuă să fie vie și foarte dureroasă. Mulțumesc lui Dumnezeu pentru asta.”

— Cunoașteți un psihiatru pe nume Eduard Caen?

— Da, a îngrijit-o pe Eva la Rejmershus. Și după aceea, cred.

— Ce părere aveți despre el?

— Foarte bună, din câte cunosc. Dar ne-am întâlnit doar în trecut.

— Înțeleg... Și bărbatul acela, cel cu care bănuieți că soția dumneavoastră a avut o relație, a mai apărut vreodată?

— Nu... N-a mai apărut.

— Ați vorbit vreodată despre el?

— Nu.

— Mai cunoașteți vreun bărbat care să fi jucat vreun rol în viața Evei?

— Înainte de divorț sau după?

— De ce nu și înainte și după?

— După, nimic. Înainte... Ei bine, când ne-am cunoscut, avea doar douăzeci și doi de ani și era aproape un copil... Nu, mă tem că nu pot să vă ajut în privința asta, domnule inspector-șef. Nu cred că au fost mulți, ca să zic așa.

Van Veeteren ridică din umeri.

— În tot cazul, vă mulțumesc foarte mult, spuse el. Dacă se întâmplă să vă amintiți ceva, orice, oricât ar fi de mărunț, despre care credeți că ar avea vreo semnificație, vă rog să mă contactați.

Îi întinse cartea de vizită. Berger o puse în portofel. Se ridică, iar Van Veeteren observă că era ușor amețit. Nu mai era prototipul succesului. În ochii lui Van Veeteren, asta era, fără urmă de îndoială, o ameliorare vizibilă.

Ajunși în hol, își strânseră mâinile, iar Berger i-o reținu un timp, încercând să-și stăpânească emoțiile.

— Sper că-l veți prinde, domnule inspector-șef, spuse el. Sper să puneți mâna pe nemericul care a făcut asta și să-l aruncați în închisoare.

„Și eu sper asta”, își zise Van Veeteren în timp ce-și ridica gulerul în încercarea de a se proteja de aerul umed al nopții.

Era nouă și câteva minute când Münster și Reinhart parcară în stradă, în fața Liceului Bunge. Lumina cenușiu-albăstrie a dimineții începea să se prelingă în jos peste contururile maiestuoase ale vechiului castel. Curtea școlii era pustie, în afară de un îngrijitor care trăgea de un cărucior plin cu scaune rupte. Münster se simți dintr-o dată neliniștit. Era greu să-ți imaginezi că înăuntrul acelei clădiri erau mai mult de șapte sute de oameni. Luminile erau aprinse în toate sălile, din câte se putea observa, dar ferestrele înalte, dreptunghiulare, de culoare galben-pal, păreau lipsite de orice semn de viață. În jurul turnului înalt și al hornurilor de pe acoperișul cu pante abrupte, se roteau stoluri de stâncuțe gureșe.

— Îh, făcu Reinhart. Tu ai învățat la școala asta? Münster clătină din cap.

— Nici eu. Slavă Domnului – trebuie să te simți aici ca și cum ai fi îngropat sub o carieră de piatră. Zi după zi, zi după zi. Bieții copii!

Rămaseră în mașină câteva minute, cât timp Reinhart își curăță pipa și făcură ultimele retușuri la strategia lor. Era întotdeauna avantajos ca mâna stângă să știe ce face mâna dreaptă.

Apoi se pregătiră să înfrunte vântul și traversară grăbiți curtea școlii.

— Te-ai gândit la faptul că, în acest moment, e posibil ca într-una din sălile alea de clasă să fie un criminal? spuse Reinhart. Știi ce-ar trebui să facem?

Münster nu zise nimic.

— Ar trebui să punem mâna pe un megafon și să strigăm că am înconjurat locul în întregime și că ucigașul ar trebui să se predea și să iasă la lumină. Gândește-te doar cât timp am putea economisi.

Münster încuviință din cap.

— Ai un megafon la tine?

— Nu.

— Păcat. Uite de-aia va trebui să discutăm cu Suurna.

Directorul purta un costum negru și era evident că îi aștepta. Tava cu cafea și prăjiturile era deja pe masă și fiecare agrafă de hârtie se afla la locul ei de pe biroul din stejar roșu.

— Bună dimineața, domnule Suurna, spuse Münster. Ne-am cunoscut deja. El e colegul meu, inspectorul Reinhart.

— Îngrozitoare poveste, spuse Suurna. Trebuie să spun că sunt profund șocat. Și îngrijorat.

Le arată fotoliile, dar el rămase în picioare.

— M-am gândit să-i aduc pe toții elevii în sala de adunare astăzi, mai încolo, să le spun câteva vorbe. N-am fixat încă o oră, m-am gândit că poate aveți ceva de spus în privința asta. Dar e groaznic, oricum ai lua-o. Extraordinar de cumplit.

„Extraordinar de cumplit? își zise Münster. Individul ăsta are mari dificultăți de exprimare.”

— Domnule Suurna, spuse Reinhart. Vă rugăm să nu faceți nimic în legătură cu crimele până când nu ne dăm noi acordul. Trebuie să înțelegeți foarte clar faptul că, după toate probabilitățile, criminalul se află undeva în această clădire.

Suurna se albi la față.

— Trebuie să vă rugăm să ne ajutați să stabilim acum liniile directoare. O să dureze cam o jumătate de oră. Presupunem că sunteți dispus în continuare să cooperați cu noi...

— Bineînțeles... dar chiar sunteți siguri că...

— Discuțiile pe care urmează să le avem, spuse Münster, întrerupându-l pe director, sunt strict confidentiale. Nu trebuie să divulgați niciun cuvânt din ceea ce suntem pe cale să convenim. Nimănui. Aveți vreo obiecție la acest punct?

— Nu... nu, firește că nu, dar...

— Această anchetă depinde de tăcerea dumneavoastră, spuse Reinhart.

— Trebuie să ne putem bizui pe dumneavoastră sută la sută, spuse Münster.

— Și să fim siguri că veți respecta instrucțiunile noastre pas cu pas, preciza Reinhart.

Suurna se așează și începu să tragă nervos de dunga pantalonilor. Münster se gândi o clipă să-l întrebe pe Suurna unde și-a petrecut seara zilei de joi, de săptămâna trecută, dar verificase deja, iar directorul părea să fie suficient de convins ca să nu mai fie nevoie de acea întrebare.

— Desigur... desigur că voi face tot ce doriți să fac, spuse el. Dar cu siguranță nu credeți că... că trebuie să fie unul dintre... pur și simplu nu pot să cred că...

— În regulă, spuse Münster, vă suntem recunoscători pentru cooperare. Puteți să faceți în așa fel încât să nu fim deloc deranjați timp de cel puțin treizeci de minute – dar absolut deloc?

— Da, desigur.

Suurna se ridică din nou, se duse la biroul său și apăsă un buton. Münster își scoase sacoul și-și suflecă mâinile.

— Cafea este cumva? întrebă Reinhart.

Nu era deloc un început prost.

— Câți profesori aveți în subordine, domnule Suurna? întrebă Münster.

— Cu totul?

— Toți, până la unul, spuse Reinhart.

— Depinde de cum îi numeri... cred că avem cincizeci și ceva cu contracte permanente... cu normă întreagă, mai mult sau mai puțin... și cincisprezece până la douăzeci angajați temporar... câțiva cu orar redus, în principal pentru limbile

de mai mică importanță... Swahili, hindi... finlandeză...

— Vrem să-i interogăm pe toți mâine, spuse Reinhart. O să începem la nouă și o să continuăm până...

— Imposibil! exclamă Suurna. Cum să faceți așa ceva? Nu pot...

— Va trebui, spuse Münster. Ne trebuie o listă a tuturor angajaților și vrem ca mâine să stăm de vorbă pe rând, cu fiecare. Ce alți angajați mai sunt?

— Poftim?

— Alți oameni care lucrează aici, spuse Reinhart. Nu profesori, ci alte categorii.

— A, înțeleg. Păi, echipa de conducere, desigur: eu și Eger, directorul adjunct... personalul administrativ și arhivarii... doctorul și asistenta de la cabinetul medical școlar... îngrijitorii și oamenii de serviciu din școală... consilierul profesional, psihologul, consilierul vocațional...

— În total, câți?

— Oh, douăzeci și ceva.

— Deci, avem cu totul cam optzeci și cinci de persoane, spuse Münster. Noi o să fim patru, așa că n-o să fie nicio problemă. Vă rog să ne rezervați camere separate, preferabil să fie vecine.

— Dar lecțiile...?

— Patru liste de nume și orele corespunzătoare. Câte douăzeci de minute pentru fiecare, o oră pauză de masă. Dacă ați putea aranja să luăm prânzul aici, în școală, ar fi și mai bine.

— Dar elevii...?

— V-aș sugera să le dați o zi liberă, spuse Reinhart. Să lucreze acasă, sau cum vreți să le spuneți. M-am gândit că ar fi dificil să păstrați orarul normal, dar depinde de dumneavoastră. În tot cazul, aș sugera să convocați cât mai curând cu putință o ședință cu toți angajații...

— Și în mod cert nu o ședință cu toți elevii în sala de adunare, spuse Münster. Întrebări?

— Trebuie să spun...

— În regulă atunci, spuse Reinhart. O să începem la nouă fix mâine dimineață. Mai era ceva, Münster?

— Poșta.

— A, da. Sunteți amabil să ne descrieți ce proceduri aveți aici în ce privește corespondența, domnule Suurna?

— Proceduri?

— Da. La ce oră este adusă corespondența? Cine o ia în primire? Cine o distribuie? Și așa mai departe...

Suurna închise ochii, iar Münster avu impresia că era pe cale să leșine. Mici broboane de transpirație se vedeau pe frunte și se ținea ferm de brațele fotoliului,

de parcă s-ar fi aflat pe scaunul dentistului sau într-un montaigne-russe.

— Procedurile privind corespondența? spuse Reinhart din nou, după o vreme.

— Îmi cer scuze, spuse Suurna, ridicând privirea. Uneori îmi scade brusc tensiunea.

„Îi scade brusc tensiunea în timp ce stă pe fotoliu?” se întrebă Münster. Suurna își șterse fruntea și-și dresе glasul.

— Poșta este adusă de două ori pe zi, spuse el. Dimineața și imediat după prânz – ora unu, unu și jumătate, pe-acolo. De ce vă interesează?

— Vă pot spune că din motive care au legătura cu ancheta, spuse Münster.

— Și am dori să nu suflați o vorbă despre toate aceste lucruri, spuse Reinhart. Putem să ne bazăm pe dumneavoastră? E absolut vital!

— Da... Desigur...

— Cine răspunde de corespondență?

— Ă... Domnișoara Bellevue sau oamenii de serviciu. Depinde, încercăm să fim cât mai flexibili cu putință în ceea ce privește anumite sarcini administrative...

— Aveți mai mulți oameni de serviciu?

— Doi.

— Puteți să aflați cine s-a ocupat de corespondență marți, săptămâna trecută?... Cine a primit-o și cine a distribuit-o.

— Poșta de dimineață sau cea de la prânz?

— Ambele. Am dori să vorbim cât mai repede posibil cu persoana respectivă.

Suurna părea derutat.

— Adică... în clipa asta?

— Da, spuse Reinhart. Dacă am putea să-i chemăm pe oamenii de serviciu și pe domnișoara... ă...

— Bellevue.

— Da, Bellevue. Dacă ați vrea să le spuneți să vină aici imediat, am putea să rezolvăm chestiunea asta pe loc.

— Nu înțeleg de ce...

Suurna nu-și termină propoziția. Se ridică și se duse la intercomul de la birou.

— Domnișoară Bellevue, te rog să-i găsești de îndată pe Mattisen și Feger și să-i aduci la mine în birou. Vrem să stăm de vorbă și cu dumneata. Cât mai repede posibil, te rog!

Se ridică și se uită la Münster și Reinhart, aparent complet derutat. Reinhart își scoase pipa și începu s-o umple cu tutun.

— Cred că nu vă deranjează să ne lăsați singuri câteva minute, spuse el, scuturând câteva fire de tutun pe covor. Dacă ne permiteți să vă folosim biroul pe post de cartier general...

— Desigur...

Münster zâmbi. Reinhart își aprinse pipa.

30

Rooth se întâlnește cu Bendiksen în secțiunea romană a băii centrale. Propunerea a venit din partea lui Bendiksen: acesta se ducea în fiecare seară de luni câteva ore la baia comunală și, după o nouă zi petrecută la Majorna, Rooth nu avu nimic împotriva.

Se dovedește că Bendiksen ducea o viață guvernată de activități regulate respectate cu sfințenie. Fiind burlac cu vechime îndelungată, era adeptul unui regim disciplinat, așa cum se cuvine unui gentleman respectabil. Lunea se ducea la baie, marțea și joia juca bridge, iar miercuri participa la ședințele societății istorice din localitate. În weekend făcea jogging și socializa cu prietenii; filmele erau programate vineri, iar serile la local, sâmbăta, în general, duminică făcea câte-o excursie, făcea curățenie și termina de citit romanul istoric pe care-l împrumutase lunea trecută de la bibliotecă, unde lucra de șaisprezece ani.

Toate acestea i le explică lui Rooth în primele cinci minute petrecute în saună.

„Și când mai reușești să te și caci cu programul ăsta?” se întrebă Rooth, care era și el celibatar.

— Ce părere aveți despre Eva Ringmar? întrebă Rooth când ajunseră la baia cu apă rece.

— Nu știu nimic despre femei, mărturisii Bendiksen, dar știu foarte multe despre cultura greacă și elenă; și-l mai știu foarte bine pe Culbertson, așa că sunt în stare să joc binișor o partidă de bridge.

— Felicitări, spuse Rooth. De câte ori ați întâlnit-o?

— Greu de spus, zise Bendiksen. De trei sau patru ori, poate; dar numai în trecere.

— În trecere?

— Da, în mijlocul lumii dezlănțuite, cum s-ar zice. Ne mai întâlnim întâmplător prin oraș, o dată la bibliotecă. Cam asta a fost tot.

— Credeam că erai bun prieten cu Mitter.

— Da, puteți să spuneți asta. Ne știam din liceu și de atunci ne-am mai întâlnit când și când. Dar, aș preciza, doar ocazional.

— Cum?

— Ce vreți să spuneți prin „cum”, domnule inspector?

— Ce făceați când vă întâlneți?

— Uneori beam împreună un pahar, două, mai stăteam la o bărfă, uneori și altceva – cred că a sosit momentul să începem să ne biciuim cu crenguțe de

mesteacăn, domnule inspector.

— Și ce altceva mai făceați, domnule Bendiksen?

— Spune-mi Klaus. „Uite-acuși”, își zise Rooth.

— Am făcut câteva excursii împreună – după ce Janek a divorțat, firește. Am fost și la pescuit. Unde vreți să ajungeți?

Sauna era pustie. Pustie și fierbinte în draci. Rooth oftă și se lăsă pe cea mai joasă banchetă.

— Nimic deosebit, spuse el. Atât doar că noi căutam un ucigaș. Cine credeți că l-a înjunghiat și l-a ucis pe Mitter?

— Aceași persoană care i-a înecat nevasta. Rooth încuviință din cap.

— Și noi suntem de aceeași părere. Deci nu aveți nimic de spus care să ne îndrepte pe pista corectă?

Bendiksen se scarpină la subsuori.

— Trebuie să înțelegeți că ne-am văzut foarte rar după ce a început să iasă cu domnișoara Ringmar. Am fost amândoi la o întrunire cu niște vechi prieteni la Freddy, într-o seară de iunie. Eram șapte sau opt inși acolo, dar n-am vorbit prea mult cu Janek. După care am participat amândoi la o ședință a clubului de istorie din localitate, cam pe la începutul lui august...

— Cum era el pe-atunci?

— Ca întotdeauna. Dar n-am avut multe să ne spunem. Am schimbat câteva idei despre culturile megalitice, dacă-mi amintesc bine. Asta era tema din seara aceea.

— Deci nu v-ați mai prea întâlnit după ce Eva Ringmar a intrat în peisaj. De ce?

— De ce? Păi, presupun că așa merg lucrurile.

— Adică?

— Cu femeile. Trebuie să ai ori prieteni, ori femei, după cum spune Pliniu. Dacă nu ai prieteni, poți foarte bine să te căsătorești. Ce părere aveți, domnule inspector?

— Se poate, spuse Rooth. Dar hai să trecem la unele detalii... Greșesc când consider că dumneavoastră ați aranjat să mergeți la pescuit în duminica de după moartea Evei Ringmar?

— Nu greșiți, așa e. Întotdeauna ne duceam la cabana lui Verhoven – e un alt bun prieten de-al nostru – într-o duminică din octombrie. E pe malul lacului Sojment, pe latura estică. Sunt o grămadă de bibani și de lipani acolo și, uneori, dacă ai noroc, poți să prinzi și câte-un păstrăv arctic sau vreun păstrăv argintiu, în tot cazul, Verhoven cu mine și cu Langemaar – șeful brigăzii de pompieri, nu știu dacă-l cunoașteți – deci noi trei ne-am dus acolo, dar Janek a avut niște probleme care l-au împiedicat să vină cu noi, desigur. Trebuie să vă spun, domnule inspector, că e o situație mizerabilă. Credeți că o să-l prindeți? Pe criminal,

desigur.

— Fără doar și poate, spuse Rooth. Apropo, cum v-ați petrecut seara de joi, săptămâna trecută?

— Eu? Joi? La clubul de bridge, bineînțeles. Doar nu vă imaginați vreo clipă că eu...

— Nu-mi imaginez absolut nimic, replică Rooth. Putem să mergem să bem o bere acum?

— Acum? zise Bendiksen. Bineînțeles că nu. Acum trebuie să înotăm, după care ne întorcem în saună câteva minute, ca să transpirăm zdravăn. Abia apoi o să ne putem permite să savurăm o bere. Dar n-ați fost niciodată până acum la saună, domnule inspector?

Rooth oftă. Petrecuse două zile bătute pe muchie încercând să smulgă informații de la Dumnezeu mai știe câți maniaci, catatonici și schizofreni, iar acum ajunsese în această saună cu bibliotecarul Bendiksen.

„De ce naiba m-am făcut polițist? se întrebă el. De ce nu m-am făcut pianist, cum voia maică-mea? Sau preot? Sau pilot de vânătoare?

Mâine o să-mi iau o zi de medical, decise el. Chiar dacă e ziua mea liberă, o să-mi iau și medical. Pentru mai multă siguranță.”

31

— Sankta Katarina e o școală pentru fete, domnule inspector-șef. Cadrele didactice sunt femei, pedagogele noastre sunt femei, îngrijitorii, grădinarul, angajații de la bucătărie – toți sunt femei. Eu sunt directoare și sunt femeie. Așa a fost încă de la începuturi, adică din 1882: numai femei, fără excepție. Noi credem că ăsta e un punct forte, domnule inspector-șef. Nu e spre binele fetelor dacă bărbații intră prea devreme în viața lor. Dar mi-e teamă că plâng la mormânt străin.

Van Veeteren încuviință din cap și încercă să stea drept. Avea o durere în șale și ce ar fi vrut el cu adevărat în acele momente era să stea întins pe podea cu picioarele ridicate pe un scaun – de regulă, asta-i făcea bine. Dar ceva îi spunea că domnișoarei Barbara di Barboza nu-i plăcea ca bărbații să stea întinși pe podeaua biroului ei. Și-așa era destul de rău că primise vizita unui bărbat. Și ofițer de poliție pe deasupra.

Dar spatele îl durea ca naiba. De la patul ăla nenorocit de hotel i se trăgea, bineînțeles. Se sculase înțepenit de dimineață, iar drumul cu mașina de două ore nu-i ameliorase starea. Poate că nu strica să-l sune pe Hernandez, chiropracticianul, când o să ajungă acasă. Trecuseră șase luni de când fusese la el ultima oară, așa că era cam timpul pentru o nouă vizită. Cel mai grav aspect era

legat de badminton. Să alerge ca apucatul după retururile scurte, în unghi, trimise de Münster putea să însemne dezastru pentru un spate cu probleme, știa asta, dar în niciun caz nu voia să amâne meciul programat pentru marți seara. Așa că va trebui să strângă din dinți și să suporte.

Își schimbă greutatea de pe dreapta pe stânga. Durerea îl făcu să geamă.

— Vă simțiți rău, domnule inspector-șef?

— Sunt bine, mulțumesc. Mă doare un pic spatele.

— Probabil din pricina regimului alimentar defectuos. Ați fi surprins dacă v-aș spune ce efecte pot avea diferitele alimente asupra mușchilor și a tensiunii musculare.

„Nu surprins, își zise Van Veeteren. Aș fi de-a dreptul furios. Aș putea fi tentat să fac lucruri care mi-ar impune apoi să mă arestez singur.”

— Sună interesant, spuse el, dar mă tem că sunt cam în criză de timp, așa că aș prefera să ne concentrăm asupra lucrurilor pentru care am venit aici.

— Domnișoara Ringmar?

— Da.

Directoarea luă un dosar de pe raftul din spatele ei și-l deschise pe birou, în fața ei.

— Eva Ringmar. Angajată la noi pe 1 septembrie 1987. A predat franceza și engleza. A demisionat la cererea ei pe 31 mai 1990.

Închise dosarul și îl puse la loc.

— Ce impresie aveți despre ea?

— Ce impresie? Bună, bineînțeles. Personal i-am luat interviul de angajare. Nu aveai ce să-i reproșezi. S-a ridicat la înălțimea așteptărilor mele și s-a achitat impecabil de sarcinile didactice și de altă natură.

— De altă natură... Ce vreți să spuneți prin asta?

— Avea anumite îndatoriri ca diriginte și pedagog. Suntem o școală cu internat, după cum ați remarcat. Nu avem grijă de fete doar în sălile de clasă, ci ne îngrijim de întreaga lor educație. Unul dintre principiile noastre este îngrijirea totală a persoanei. Și a fost întotdeauna, de la bun început. Asta ne-a și creat reputația de care ne bucurăm.

— Serios?

— Știți câte cereri de înscriere primim la fiecare început de an școlar? Peste două mii. Iar locuri nu avem decât două sute patruzeci.

Van Veeteren își lăsă umerii în jos și încercă să-și îndoaie spinarea spre înăuntru.

— Cunoșteți trecutul domnișoarei Ringmar când ați angajat-o?

— Bineînțeles. A trecut printr-o situație dificilă. Noi credem în oameni, domnule inspector-șef.

— Și sunteți la curent cu ceea ce s-a întâmplat, și-anume cu faptul că ea și

soțul ei au fost uciși?

— Să nu credeți că suntem izolate aici, în școala asta. Citim presa și ne informăm cu privire la ceea ce se întâmplă în lume. Chiar mai mult decât alții, așa zice.

Van Veeteren se întrebă dacă era la curent cu obiceiurile privind lectura ale ofițerilor de poliție, dar nu avea niciun chef să o roage să comenteze acest subiect. În schimb, scoase o scobitoare. O puse în gură și începu să o plimbe încet dintr-o parte în alta. Di Barboza își lăsa ochelarii spre vârful nasului și îl observă cu un aer critic.

„N-o să treacă mult și-o să-mi ceară din nou legitimația, își zise el. E absurd când te gândești cât poate să-ți limiteze capacitățile o simplă durere în spate.”

— Ei bine, ce altceva mai doriți să știți, domnule inspector-șef? Nici eu n-am toată ziua la dispoziție.

Van Veeteren se ridică și se duse la fereastră. Își întinse spatele și privi afară, spre câmpurile învăluite în ceață. Câteva clădiri puteau fi întrezărite printre crengile copacilor, toate fiind din aceeași cărămidă roșu-închis ca și „refectoriul”, care era locul unde Di Barboza își exercita influența, și zidul cât un stat de om ce împrejmuia stabilimentul. În stil anglo-saxon, această barieră avea partea de sus „îmbrăcată” cu cioburi de sticlă. Asta-l făcu să zâmbească atunci când ieși din curte cu mașina – să zâmbească și să se întrebe dacă cioburile de sticlă simbolice erau menite să-i împiedice pe cei de afară să pătrundă nepoftiți înăuntru sau pe cei dinăuntru să fugă afară.

În mod cert avea prejudecăți cu privire la locul ăsta. Era plin până la refuz de prejudecăți și simțea că-l cuprinde o ușoară iritare pentru că prejudecățile nu-i fuseseră confirmate de ceea ce văzuse și auzise în dimineața aceea, în pofida disponibilității lui di Barboza de a-i arăta împrejurimile. Luase prânzul în marea sală de mese în compania unui număr de circa o sută de femei de diferite vârste, în principal femei tinere, desigur; dar nicăieri nu reușise să discearnă sexualitatea reprimată sau frustrările de natură sexuală sau orice altceva s-ar fi așteptat el să sesizeze. Poate că era vorba doar de teama lui mai veche de femei, de înțelegerea faptului că, în pofida tuturor lucrurilor, sexul opus avea cele mai bune perspective de a se descurca în viață.

Cel puțin, așa ar fi diagnosticat situația soția lui; nu se îndoia de asta nicio secundă.

„Dacă m-aș fi născut femeie, își zise, al naibii să fiu dacă n-aș fi ajuns mai mult sau mai puțin ca di Barboza!”

— Ei bine? spuse di Barboza.

— Ce anume?

— Ce altceva mai doriți să știți. Timpul meu e pe terminate, domnule inspector-șef.

— Două lucruri, spuse el. Mai întâi de toate, știți cumva dacă domnișoara Ringmar a avut o relație cu un bărbat cât timp a lucrat aici... A locuit în incintă, așa e?

— A avut o cameră în anexa Curie, da. Nu, nu știu dacă a avut vreo relație. Câte întrebări au fost, domnule inspector-șef, una sau două?

Acesta ignoră corecția.

— Puteți să-mi dați numele unei colege, cineva care s-a împrietenit cu ea, care ar putea să-mi răspundă la niște întrebări mai detaliate?

Directoarea își ridică ochelarii spre rădăcina nasului și reflectă la această întrebare.

— Kempf, spuse ea. Domnișoara Kempf stă în camera învecinată celei ocupate pe atunci de domnișoara Ringmar. Cred că erau și bune prietene. În tot cazul, le-am văzut împreună din când în când.

— Nu vă amestecați cu celelalte cadre didactice, domnișoară di Barboza?

— Nu, încerc să păstrez o anumită distanță. Ne respectăm reciproc, dar nu putem ignora faptul că avem responsabilități diferite. Statutele noastre definesc rolul directorii ca fiind persoana care se află la conducerea generală a școlii și care își asumă responsabilitățile respective. Nu e menirea mea să pun la îndoială aceste statute.

Se uită la ceasul atârnat cu un lanț de gât. Van Veeteren își aminti o replică spusă de Reinhart nu cu mult timp în urmă: „De regulă, mă țin departe de femeile care poartă un ceas la gât.”

Van Veeteren se întrebă ce însemna asta. Poate conținea un sâmbure de înțelepciune superioară, așa cum era cazul pentru destul de multe dintre lucrurile pe care le trântea Reinhart.

Oricum, se simți ușurat când ieși afară, la aer curat. O luă de-a dreptul pe gazonul întins, în pofida instrucțiunilor exprese ale directorii de a se ține de aleile asfaltate. Îi simțea ochii sfredelindu-i spatele.

Două fete cam de doisprezece ani, purtând salopete peste uniforma de școală, văruiau trunchiul unui pom fructifer. Se apropie cu precauție de ele și le atrase atenția tușind.

— Scuzați-mă, dar asta e cumva anexa Curie?

— Da, intrarea e pe-acolo.

Amândouă arătară cu bidinelele și chicotiră cu pudoare.

— De ce dați cu var pe pom?

Fetele se uitară la el surprinse.

— Nu știm... Așa ni s-a spus să facem.

„Probabil ca să-i descurajeze pe câinii din vecinătate să se pișe pe el”, își zise el în timp ce deschidea ușa.

Trecu ceva vreme până reuși să stea de vorbă cu domnișoara Kempf. Mai avea trei lucrări de corectat și îi era imposibil să se întrerupă până nu termina toată mulțimea aia blestemată de lucrări, dacă nu se supăra.

Nu se supără. Se așeză în fotoliul din spatele ei și o privi în timp ce-și făcea treaba. O femeie bine clădită, aproape trecută de vârsta mijlocie, de fapt, cam de aceeași vârstă cu el. Se întrebă dacă di Barboza avusese dreptate s-o „cupleze” cu Eva Ringmar – între cele două trebuie să fi fost o diferență de cel puțin cincisprezece ani.

Dar era corect. Eva Kempf puse la fiert ceainicul și începu să explice. „Prieten” era probabil un cuvânt prea puternic.

Domnișoara Ringmar nu era genul de om care să-și deschidă sufletul, ci părea că simte nevoia unei... surori mai mari? Da, mai mult sau mai puțin. Eva și Eva. Una mare și una mai mică. Și, în definitiv, locuiau în camere vecine. Ce voia să știe?

Pentru a suta oară puse aceeași întrebare și primi același răspuns.

Nu, nu văzuse niciun bărbat în preajma ei. Domnișoara Kempf era lesbiană, nu avea niciun rost să pretindă altceva... Sau, mai exact, fusese: între timp se retrăsese pentru totdeauna de pe câmpurile de bătălie ale dragostei.

Și era un sentiment al naibii de plăcut, îl putea asigura pe domnul inspector-șef.

Nu, Eva Ringmar nu avusese nici cea mai mică aplecare spre lesbianism, puteai să-ți dai seama de asta din prima clipă.

Dar bărbați?

Nu. Cel puțin ea nu știa. Dar nu știa totul, desigur. De ce stătea așa strâmb? Avea o problemă cu spatele? Dacă se întindea pe pat, putea să-i maseze mușchii un pic.

Poate că mai avea și alte lucruri de întrebare în timp ce făcea asta?

Van Veeteren ezită. Dar nu pentru mult timp. Doar nu putea să-i facă mai rău, nu?

— Așa! Îndoiiți betelia pantalonilor în jos ca să pot ajunge unde trebuie. Acum e mai bine!

— Au! Pentru numele Domnului! Spuneți tot, domnișoară Kempf!

— Despre ce, domnule inspector-șef?

— Despre orice. Pleca de-aici uneori? Primea scrisori? telefoane misterioase în timpul nopții...?

Ea apăsă cu degetele mari în coloana lui vertebrală.

— Primea scrisori.

— De la un bărbat?

- E posibil.
 - Cât de des?
 - Nu chiar așa de des. Nu corespunde prea mult.
 - De unde erau expediate?
 - Habar n-am.
 - Din țară sau din străinătate?
 - Nu știu. Probabil că din străinătate.
 - Dar a primit mai multe scrisori de la aceeași persoană?
 - Da, cred că era vorba de un bărbat.
 - De ce credeți asta? Au!
 - Sunt lucruri de care îți dai seama.
 - Călătorii?
 - Da. Călătoria destul de mult. De mai multe ori la mama ei. Sau cel puțin așa zicea.
 - Dar?
 - Poate că mințea.
 - Deci e posibil ca ea să fi primit scrisori de la un bărbat și e posibil ca din când în când să fi plecat pentru a se întâlni cu acel bărbat?
 - Da.
 - Cât de puternică e această posibilitate?
 - Nu știu, domnule inspector-șef. Era cam... rezervată. Secretoasă. N-am presat-o niciodată. Oamenii au dreptul la o viață care să fie doar a lor – trebuie să mă credeți! Sunt lesbiană de când aveam șaptesprezece ani!
 - Ah! Dumnezeu mare! Aveți grijă... acolo e cel mai rău.
 - Am simțit, domnule inspector-șef. Pe ce fel de targa ați dormit azi-noapte?
- Continuați.
- Cât de des?
 - Vreți să spuneți, cât de des pleca?
 - Da.
 - De două sau trei ori pe trimestru, poate. Doar pentru weekend, câteva zile.
 - Vacanțele?
 - Nu știu. Eu plec întotdeauna în vacanțe. Dar nu cred că ea rămânea aici. Odată s-a dus într-o excursie organizată. Cred că în Grecia. Îi plăcea să călătorească, asta-i sigur.
 - Soțul ei... Andreas Berger?
 - Nu, nu era el, n-a vorbit niciodată despre el.
 - E posibil ca el să fi scris acele scrisori?
 - Presupun că da, dar mă îndoiesc...
 - Dar băiatul ei? Cel care a murit. V-a vorbit despre el?
 - Da, dar o singură dată... Trebuie să mă opresc acum, domnule

inspector-șef. Degetele mele se duc la culcare. Cum vă simțiți?

Van Veeteren se ridică. Nu era rău. Se mișcă temător... se aplecă în față... la dreapta, la stânga. De fapt, se simțea mai bine.

— Excelent! Păcat că va trebui să stau iar la volan. Multe mulțumiri, domnișoară Kempf. Dacă ajungeți vreodată la pușcărie, dați-mi doar un telefon și vin eu să vă scot de acolo.

Ea zâmbi și-și frecă degetele.

— Nu va fi nevoie, domnule inspector-șef. O să-mi găsesc singură modul de a evada. Dar am o lecție care începe peste zece minute, așa că va trebui să ne oprim acum.

Van Veeteren încuviință din cap.

— Aș vrea să vă mai pun doar o singură întrebare. Văd că sunteți o doamnă cu bun-simț, domnișoară Kempf. V-aș ruga să vă folosiți de această calitate și să vă abțineți de la un răspuns, dacă aveți îndoieli.

— Am înțeles.

— Bun. Credeți că e posibil ca tot timpul cât ați cunoscut-o să fi existat un bărbat în viața Evei Ringmar... un bărbat pe care, din cine știe ce motiv, ea îl ținea în secret?

Domnișoara Kempf își scoase ochelarii cu lentile ovale. Îi ținu la lumină și-i cercetă. Suflă cu putere pe lentile și le frecă cu un colț al tunicii ei roșii.

El își dădu seama că era un ritual. O ceremonie efectuată în timp ce-și forma concluziile. Ce păcat de povestea asta cu lesbianismul, își zise el.

Ea își puse ochelarii și-i întâlni privirea. Apoi, răspunse:

— Da. Cred că e posibil.

— Vă mulțumesc, spuse Van Veeteren.

Plecă din Gimsen cam pe la trei și ploaia îl întâmpină de îndată ce ajunse pe autostrada A64. Întunericul se așternea și el cu repeziciune, dar nu dădu drumul la muzică. Își dedică mintea unor gânduri și supoziții, și acceptă fără să judece făsăitul anvelopelor pe asfaltul umed.

Încercă să-și formeze în minte o imagine a Evei Ringmar, dar îi era imposibil s-o fixeze ferm într-un loc – așa cum se părea că nimeni nu reușise s-o facă. Regretă că nu încercase să obțină mai multe informații de la Mitter, dar acum totul ținea de trecut. Probabil că oricum n-ar fi fost posibil. Mitter o cunoștea doar de șase luni. Se însurase cu ea ca urmare a unui imbold inexplicabil și probabil că nu știa mai multe despre trecutul ei decât reușise să afle Van Veeteren adunând laolaltă informații disparate.

Era în fundal, undeva în trecut, acolo se ascundea ucigașul. Nu mai încăpea nicio îndoială în privința asta. Fusesse acolo de câțiva ani buni, cel puțin din acea joi din săptămâna Paștelui, în 1986. Dar nimic nu excludea posibilitatea ca totul

să fi început mult mai devreme.

Sau? Sigur așa stăteau lucrurile?

Dar ce știa el de fapt? Câte parale făceau acele supoziții, când trăgeai linie și adunai?

Dacă Eva Ringmar era o femeie misterioasă, contururile ucigașului erau și mai încețoșate. Umbra unei umbre.

Van Veeteren înjură și mușcă un capăt al scobitorii. Avea măcar un indiciu care să-i sugereze că se afla pe pista cea bună? Nu era adevărat că încerca să-și găsească bătând calea pe întuneric, și nu doar într-o singură direcție?

Și care naiba era motivul?

Scuipă așchiile de lemn și se întrebă ce să facă în continuare. Erau mai multe posibilități, una mai vagă decât cea de dinainte. Cel mai sigur era, firește, să-și pună toate speranțele în Münster și Reinhart. Cu puțin noroc, cei doi aveau să strângă năvodul în jurul liceului Bunge într-o așa măsură, încât unul sau doi clienți urâți vor fi prinși înăuntru, numai buni de studiat mai amănunțit.

Presupunând, înainte de toate, că cei doi pescuiau în locul potrivit.

A, bine, avea să afle în cel mai scurt timp. În tot cazul, erau câteva întrebări pe care nu trebuia să le treacă cu vederea. Presupuse că interogatoriile aveau să înceapă a doua zi. Astăzi nu prea mai aveau timp de mare lucru, doar cât să-l pună cu botul pe labe pe Suurna și să formuleze procedurile. Se uită la ceas și bănuie că Münster ajunsese deja acasă. Își mai dădu seama că n-avea nici cea mai mică dorință să mai șofeze alți patru sute de kilometri în seara aceea. Încă o oră, poate, apoi un motel, o convorbire telefonică cu Münster și o cină decentă. O bucată mare de carne și un sos cremos cu usturoi în el ar fi mers la fix. Și un vin zdravăn.

Se uită la casetele de pe scaunul din dreapta. Îl găsi pe Vaughan Williams și introduse caseta în casetofon.

32

Liz Hennan era speriată.

Abia după ce făcuse un duș lung și meticolos și stătuse trează în pat pe întuneric o jumătate de oră își dăduse seama care era problema.

Căci nu era ceva care s-o afecteze prea des. Pe când stătea și se uita la ceasul digital care derula de zor minutele roșii ale nopții, încercă să-și amintească simțământul.

Când fusese speriată ultima oară? La fel de speriată ca acum?

Trebuie să fi fost cu mult timp în urmă, asta era sigur.

Poate în adolescență. Între timp ajunsese la treizeci și șase de ani și fără îndoială că avusese multe ocazii în care să fie speriată. Multe de tot. Dar nu

tocmai multitudinea lor o învățase să facă față? Era calmă și obișnuită.

Viața nu e chiar așa de periculoasă. Niciun dans pe petale de trandafiri, nu este, asta cu siguranță – dar, ce naiba? Nu se așteptase niciodată să fie așa ceva. Mama ei fusese în stare s-o facă să înțeleagă asta și bravo ei.

Erau bărbați și bărbați. Iar uneori faci o greșală. Dar există întotdeauna o cale de ieșire, asta era important. Dacă te umileai sau te pricopseai cu un jeg de om, nu trebuia decât să ieși din încurcătură. Să-i spui să se ducă la dracu' și s-o iei de la început.

Așa stăteau lucrurile și așa fusese toată viața ei. Erau vremuri bune, dar și vremuri rele. Asta-i viața, cum îi plăcea lui Ron să spună.

Ceasul arăta 12:24. Îi era greu să se liniștească în noaptea asta, așa simțea... O simțea în stomac și în sâni. Și în păsărică, își plimbă degetele peste labii: uscate. Uscate iască. Nu așa se întâmplau lucrurile de obicei după ce se afla atât de aproape de un bărbat...

Speriată.

Și nu de Ron îi era ei teamă, chiar dacă n-ar fi vrut să fie în preajma lui dacă va fi aflat despre acest nou bărbat. Dar de ce să afle? Fusese mai prudentă ca oricând, nu suflase o vorbuliță nimănui, nici măcar Johannei. Nu... de fapt, cu Ron ar fi vrut ea să fie în acest moment. Își dorea ca el să stea în pat lângă ea, cuibărit aproape, cuprinzând-o cu brațul lui puternic, protector...

Așa ar fi trebuit să stea lucrurile. Se căsătorise cu Ron în urmă cu trei ani și nu fuseseră niște ani răi. Dar acum el nu era acasă. Și aveau să mai treacă optsprezece luni până când asta avea să fie din nou casa lui, iar așteptarea era îngrozitor de lungă. Următoarea lui permisie avea să fie abia peste trei săptămâni, iar el insista să și-o petreacă în vizită la nemernicul de Heinz, în Hamburg, în loc să vină acasă la ea, bulangiul! Ce drept avea să-i facă reproșuri, dacă-și mai lua și ea câte-un bărbat, din când în când?

Da, era speriată de ceea ce ar fi putut face Ron dacă ar fi aflat; dar nivelul acela de teamă nu semăna deloc cu cel de acum. Fără doar și poate c-o să-i tragă o mamă de bătaie, o s-o gonească o vreme, poate; dar frica astălaltă era ceva diferit. O simțea.

La drept vorbind, nu era sigură de ce simțea; probabil că era ceva nou. Fusese convinsă că nu mai exista nimic nou, din punctul ei de vedere, credea că trăise deja toate felurile de chestii dezagreabile posibile. Dar senzația asta era... cumplită?

Oare „teamă” era un cuvânt nepotrivit pentru asta? se întrebă ea. Era prea slab? Poate că exista ceva mai tare?

„Teroare”?

Se cutremură. Se înfășură mai strâns cu pătura.

Da, asta era. Un sentiment de teroare punea stăpânire pe ea. Bărbatul ăsta nou

o umplea de teroare.

Întinse mâna și aprinse lumina. Se ridică în capul oaselor și-și aprinse o țigară. Ce mama naibii se întâmpla? Trase fumul în piept cu sete de câteva ori și încercă să-și facă ordine în gânduri.

În seara asta se întâlneră pentru a treia oară și încă nu făcuseră sex. Asta spunea tot ce era de spus. Ceva era în neregulă, de bună seamă.

Prima oară, ea fusese la ciclu. Privind acum în urmă, își dădu seama că el aproape că păruse ușurat.

A doua oară, se duseseră la cinematograful. Nici nu se pusese problema de altceva.

Dar în seara asta ar fi trebuit să se întâmple. Băuseră câteva pahare de vin și urmăriseră nu știu ce program cretin la televizor. Ea fusese îmbrăcată cu o rochiță subțirică și transparentă, și nimic pe dedesubt și stătuseră pe canapea. Ea îl mângâiasă pe ceafă, dar el nu făcu decât să se crispeze... Să se crispeze și să-i pună o mână grea pe genunchi. O lăsă să stea acolo ca un pește mort, atacând cu și mai multă lăcomie vinul.

Apoi se scuzase că nu se simte prea bine și se dusesese la baie. Plecase imediat după orele unsprezece.

Sâmbătă urmau să se întâlnească pentru a patra oară. Va veni s-o ia direct de la muncă. Vor merge să facă o plimbare cu mașina, dacă vremea era cât de cât acceptabilă, după care se vor duce la el acasă.

Insistase cu îndărătnicie ca ea să rămână peste noapte la el. La doar o jumătate de oră după ce plecase de la ea, sunase și făcuse aranjamentele. Se scuzase din nou pentru că nu se simțise în formă maximă. Iar ea fusese de acord cu toate planurile, bineînțeles. Spusese că aștepta cu nerăbdare.

Dar nici nu așezase receptorul la locul lui că și începuse să-i pară rău. De ce nu-i spusese că avea un alt program pentru ziua de sâmbătă? De ce fusese atât de proastă încât să spună da unui bărbat pe care nu-l dorea?

De ce nu se învăța minte odată?

Își stinse țigara cu un gest agasat și observă că teama lăsa loc mâniei. Poate că asta era un semn.

Un semn că toate astea erau doar în imaginația ei. Doar nu putea fi atât de periculos. Avusese atâția bărbați în viața ei încât putea să se descurce cu încă unul. Fără doar și poate că-l va aduce pe acest John, cum își zicea, acolo unde voia ea.

Mulțumită de aceste concluzii, stinse lumina și se întoarse pe o parte. Chiar că era timpul să se culce. Se va trezi la șapte și va ajunge la magazin la opt și jumătate, ca de obicei. Totuși, cu puțin înainte de a adormi, reuși să ia două decizii pe care-și promise că și le va aminti când se va trezi a doua zi de dimineață.

În primul rând, avea să-i spună Johannei, totuși. Avea să-i explice că are obligația să păstreze o tăcere absolută, desigur; dar cu toate acestea, avea să-i relateze circumstanțele.

În al doilea rând, se va întâlni cu bărbatul ăsta sâmbătă, dar, dacă cel mai mărunț lucru ieșea prost, își va lua tâlpășița fără prea multe discuții și cu asta, gata.

Așa se va întâmpla.

După ce luă aceste decizii, Liz Hennan reuși în sfârșit să ațipească, cu gândul la chestiuni mai prozaice.

Cum ar fi adidașii ăia scumpi, de exemplu. Cei pe care intenționa să-i cumpere ca să-și amelioreze timpii de alergare și să-și crească numărul de calorii arse.

Ceea ce avea să fie o investiție neinspirată, destinată unui scop iluzoriu, ținând cont că mai avea doar trei zile de trăit.

33

— Unde-i Reinhart? întrebă Van Veeteren, aranjând două scobitori uzate în formă de cruce pe biroul din fața lui.

— Aici sunt! spuse Reinhart, pe când intra pe ușă. Am trecut câteva minute pe la anticariat. Am întârziat?

— Cine dracu' mai are timp de citit cărți? spuse Rooth.

— Eu, replică Reinhart, așezându-se lângă calorifer. O vreme scârboasă afară, apropo! Te și întrebi cum de reușesc oamenii să adune atâta energie încât să iasă din casă și să se ucidă unii pe alții.

— Să iasă din casă? spuse deBries și strănută de două ori. Majoritatea criminalilor pe care-i știuucid între patru pereți.

— Da, dar asta e pentru că nu pot să iasă afară ca s-o facă, spuse Rooth. Evident că ajungi cu nervii la pământ dacă nu faci altceva decât să stai în casă și să câști gura, zi după zi, la ploaia asta care nu se mai oprește.

— Ploaia s-a oprit alaltăieri după-amiaza, spuse Heinemann.

— Putem să începem? întrebă Van Veeteren.

Își numără turma: Münster, Reinhart, Rooth, deBries, Jung și Heinemann. Cu el cu tot, erau în total șapte inși. Șapte ofițeri care lucrau la același caz. Asta nu se întâmpla în fiecare zi.

Și, atenție, era de-abia prima săptămână. Ziarele continuau să născocescă titluri de senzație. Ucigașul psihopat. Liceul morții. Și-așa mai departe. Cu toate astea, cu fiecare nouă ediție, numărul de cuvinte alocat se diminuea considerabil.

Era foarte posibil ca, de luni încolo, unii membri ai echipei sale să primească alte misiuni. DeBries, Jung și Heinemann... poate și Rooth.

Dar, pentru moment, funcționau cu toate motoarele. Hiller își luase angajamente în mai multe rânduri, atât la televiziune cât și în fața presei scrise. Curând sosea termenul de solicitare de fonduri pentru viitorul an fiscal. Nu strica deloc dacă reușeau să pună după gratii un criminal măcar înainte de Crăciun.

Și, de data asta, pe adevăratul criminal.

Rooth își suflă nasul. Reinhart arăta de parcă și el ar fi avut nevoie să facă același lucru, dar în schimb își aprinse pipa. Van Veeteren era precaut la fiecare mișcare care îi solicita șalele. Meciul de badminton cu Münster, de marți, lăsase urme, fără doar și poate. Durerile îl chinuiau, mai ales când ședea. Aruncă o privire la deBries și Heinemann. Și ei arătau amețiți. Cine putea ști dacă starea lor se datora răcelii sau lipsei de somn. Dar oricum, la drept vorbind, adunătura lui de ofițeri de poliție nu era o gașcă deosebit de impresionantă.

„Nu sunt cea mai bună distribuție pentru o transmisiune live, își zise el. Să sperăm că interiorul arată mai bine decât învelișul.”

— Putem să începem?

— Începem cu Majorna?

Van Veeteren încuviință din cap, iar deBries scoase din servietă un blocnotes.

— Nu-s multe de zis, spuse. Am vorbit cu tot ce respiră pe-acolo, în afară de cei muți și de plantele ornamentale. Doctori, angajați, pacienți... Cu totul, o sută șaisprezece persoane. Cam o sută n-au văzut nimic, dar jumătate dintre ei cred că au văzut. Câțiva au avut vise și viziuni... Și, să mor dacă vă mint, patru au recunoscut că ei au comis crima.

Se opri și-și suflă nasul într-o batistă de hârtie.

— Am reușit totuși să ne facem o idee generală, care pare să se susțină. În proporție de nouăzeci și cinci la sută, în orice caz. Ucigașa a apărut în salonul de recepție la cinci și câteva minute. A întrebat de pacientul Janek Mitter. A spus că e o colegă de-a lui și că ar dori să-l vadă. Nimic neobișnuit în asta. Mitter avusese și alte vizite mai devreme.

— A folosit cuvântul „colegă”? întrebă Van Veeteren.

— Da, cei de-acolo sunt siguri în privința asta. Erau doi oameni în recepție când a apărut tipa.

— Și amândoi au uitat cu totul de ea? spuse Reinhart. Minunat.

— Ei bine, doar unul dintre ei a predat serviciul celor din schimbul de noapte, spuse Rooth. Am pus tot felul de întrebări despre cât de groasă sau cât de subțire era vocea respectivei persoane, desigur, și pare foarte probabil să fi fost vorba de un bărbat. A întrebat de mai multe ori cum ajunge la salonul lui Mitter și toți au rămas cu impresia că vocea îi suna ciudat.

— Bun, spuse Van Veeteren. Am stabilit că e vorba de un bărbat. Mai departe!

— Când despre locul unde s-a ascuns, continuă deBries, nu prea știm mare lucru. Sunt o mulțime de posibilități – ca să fiu mai exact, șaisprezece locuri care nu erau încuiate: magazii, spălătoare, săli comune și dulapuri fără număr.

— Eu rămăsesem cu impresia că acolo totul e ținut sub cheie, în afară de pacienți.

— Nu, nu-i adevărat, spuse Rooth. Dar, oricum ar fi, n-am găsit niciun indiciu.

— Nu cred că e foarte important, spuse Van Veeteren. Ce-ați aflat de scrisoare?

Rooth frunzări în blocnotes.

— Am verificat ce-a făcut Mitter în luna aceea, din clipa în care s-a trezit până în momentul în care i-a dat scrisoarea lui Ingrun.

— Ingrun?

— Așa-l cheamă pe îngrijitor. El a primit scrisoarea la două și cinci minute, exact. Am încercat să descoperim dacă Mitter ar fi putut să caute în cartea de telefoane înainte să înceapă să scrie – ținând minte adresa, desigur...

— Spune-ne despre ce s-a petrecut după masa de prânz, spuse Van Veeteren. Va fi suficient.

— Da, probabil. Am aflat o informație interesantă legată de acea dimineață, dar putem reveni la ea mai târziu. În tot cazul, la fiecare etaj există câte o cabină telefonică pentru uzul pacienților. Și în fiecare cabină e câte o carte de telefoane pentru districtul local. Mitter termină de mâncat în sala de mese pe la unu și un sfert, apoi se duce în fumoar împreună cu alți câțiva pacienți și mai mulți îngrijitori. După aceea, conform spuselor a doi martori, se duce la spălător. Iese de-acolo la câteva minute după ce se făcuse unu și jumătate. Aici urmează un mic hiat. Unii susțin că s-a întors pentru o vreme în camera lui, alții zic că s-a dus direct la recepție ca să ia cele necesare pentru scrierea scrisorii și că acolo a fost nevoit să aștepte câteva minute. În tot cazul, Ingrun vine la birou la două fără un sfert. Îl găsește pe Mitter așteptând acolo, ia un stilou, câteva foi de hârtie și un plic și-l duce pe Mitter cu el în camera de zi. Așteaptă afară cele zece minute câte-i trebuie lui Mitter să scrie scrisoarea. Rămâne afară fiindcă vrea să fumeze în liniște. Tocmai și-a terminat de băut cafeaua la cantina personalului.

— Avea Mitter vreun bilet, ceva scris asupra lui? întrebă Münster.

— Nu, răspuse deBries. L-am presat mult pe Ingrun asupra acestui punct. Cred că se poate spune că omul ăsta nu e cel mai inteligent dintre toți cei pe care i-am interogat, dar noi suntem atât de siguri cât vă așteptați să fim. În afară de hârtiile pe care i le dăduse Ingrun, Mitter nu mai avea nicio hârtie la el.

— A observat maimuțoiul ăsta dacă Mitter a scris mai întâi scrisoarea sau

plicul? întrebă Van Veeteren.

— Nu, din păcate, nu, spuse Rooth. Era prea preocupat de țigara pe care o fuma. Cred că l-ați cunoscut, nu-i așa?

— Da, spuse Van Veeteren. Sunt de acord cu evaluarea pe care i-ai făcut-o acestei creaturi.

Se opri și contemplă grămăjoara de scobitori ronțăite de pe birou.

— În tot cazul, spuse. Întrebarea e dacă omul a scris către Liceul Bunge, sau altcuiva. În ceea ce mă privește, eu presupun în continuare că a scris la Bunge. Vă invit să ajungeți la o concluzie diferită. Ce ziceai că s-a întâmplat în acea dimineață? Cred că știu la ce te referi, dar ai face bine să-i informezi și pe ceilalți.

Rooth oftă.

— Mitter a stat o vreme în cabina telefonică în dimineața aceea, dar evident nu ca să caute o adresă. A sunat pe cineva.

— Foarte interesant, spuse Van Veeteren. Pe cine a sunat, dacă-mi dai voie să întreb?

— Poate ne poți spune chiar dumneata, domnule inspector-șef, dacă am înțeles corect situația, zise deBries.

— Mm, mârâi Van Veeteren. Klempe a mărturisit.

— Ce să mărturisească? întrebă Reinhart, suflând un nor de fum.

— S-a primit un apel de la Majorna către ofițerul de serviciu luna trecută. Era Mitter, care avea ceva să ne spună. M-a cerut pe mine, dar eu nu eram acolo... Nimeni nu m-a informat când am ajuns.

— Dar asta-i un adevărat scandal! spuse Reinhart. Urmă o pauză de câteva secunde.

— Ce s-a întâmplat cu Klempe? întrebă Jung. Când ați aflat treaba asta, domnule inspector-șef?

— Ieri, spuse Van Veeteren. Klempe a fost înlocuit temporar. Reinhart încuviință din cap. DeBries pufni disprețuitor.

— Mai avem ceva de la Majorna? întrebă Van Veeteren. Rooth clătină din cap.

— Dacă mai sunt descoperite alte cadavre pe-acolo, spuse el, propun ca eu și cu deBries să fim scutiți de a face investigații. Nu e un loc prea sănătos pentru niște ofițeri de poliție fragili ca noi.

— Întrebări? spuse Van Veeteren.

— Una, spuse Reinhart. Dacă au reușit să uite de vizitator toată noaptea, nu e la fel de posibil ca acesta să fi plecat pur și simplu? Adică, să fi plecat fără să observe cineva? Mult mai devreme?

— În principiu, da, spuse Rooth. Dar n-avea cum să iasă pe ușa principală.

— Dar putea să plece pe altă ușă?

— Desigur, spuse deBries.

Reinhart goli conținutul pipei în coșul de gunoi.

— Ești sigur că e stinsă de tot? întrebă Rooth.

— Nu, dar dacă izbucnește vreun incendiu, probabil că vom observa. În definitiv, în camera asta sunt șapte polițiști.

Van Veeteren făcu o însemnare pe foile de hârtie din fața sa.

— Fir-ar să fie! spuse el. Am trecut cu vederea această posibilitate. Mulțumesc, Reinhart.

Reinhart își desfăcu larg brațele.

— Cu plăcere, spuse el.

— Hai să mergem mai departe. Bunge! Mai întâi, scrisoarea, vă rog!

Münster își îndreptă spatele.

— Din păcate, n-am ajuns nicăieri cu asta, spuse el. Eu și Reinhart i-am trecut prin calandru pe oamenii de serviciu și pe domnișoara Bellevue, dar nu ne putem aștepta să-și amintească de o singură scrisorică sosită cu o săptămână în urmă. Acolo se primesc aproape trei sute de scrisori zilnic, cam două sute dimineața și în jur de o sută după prânz.

— Cine distribuie corespondența?

— În acea zi, au fost domnișoara Bellevue și unul dintre oamenii de serviciu dimineața, și celălalt, după-amiaza.

Van Veeteren încuviință din cap.

— Păcat, spuse el. E ceva care nu se potrivește în cadru?

— Posibil, spuse Reinhart. Dar s-ar putea să ziceți că e o chițibușărie. Am pregătit trei plicuri: știam cu certitudine că două dintre ele s-au aflat în corespondența de săptămâna trecută trimisă la Bunge...

— Cum naiba ai putut să aranjezi așa ceva? îl întrepruse deBries.

— Nu-ți face tu probleme pentru asta, spuse Reinhart. Am o relație.

— O doamnă portugheză care predă acolo cu jumătate de normă, explică Münster.

— Îhî, făcu Reinhart. În tot cazul, toți trei – cei doi îngrijitori și domnișoara Bellevue – au recunoscut cele două plicuri menționate, dar niciunul nu pare să fi văzut deloc scrisoarea de la Majorna.

— Și ce concluzie ai tras din asta? întrebă Van Veeteren.

— Dracu știe, spuse Reinhart. Niciuna, presupun. Dar poate că merită să menționăm că au recunoscut acele plicuri, chiar dacă nu și-au amintit cui erau adresate, împreună cu faptul că nici măcar nu și-au adus aminte de scrisoarea de la Mitter.

— Nu mi se pare așa de important ca să fie reținut, opină deBries.

— Sunt de acord, spuse Reinhart.

Van Veeteren oftă și se uită la ceasul de perete.

— Cum se face că n-avem nici pic de cafea? Rooth, ești bun...

— Mă duc s-aduc, spuse Rooth și dispăru pe ușă.

— Continuați! spuse Van Veeteren luând o prăjitură daneză.

— OK, spuse Münster. Am lucrat din greu toată ziua de marți – Reinhart și cu mine, Jung și Heinemann, și am interogat în total optzeci și trei de persoane. Șapte erau absenți, dar Jung s-a dus la ei acasă ieri. Doi membri ai personalului erau în concediu de studii de trei săptămâni și cred că putem să uităm de ei. Le-am cunoscut pe majoritatea acestor personaje cu prilejul anchetei de acum o lună, și pot să vă asigur că n-a fost deloc un caz de „Vai, ce mă bucur să vă revăd!” pentru niciuna din părțile implicate.

— Nu primim salariu ca să fim plăcuți, spuse Van Veeteren. Ați găsit vreun criminal?

— Nu, spuse Münster. Vreo câțiva ar merita probabil să fie trimiși în spatele gratiilor, dar niciunul nu e un candidat serios pentru această crimă.

— Vreo... bănuială? întrebă Van Veeteren.

— Nu, în ceea ce mă privește, spuse Münster. Jung și Reinhart clătinară din cap.

— Nu prea era de așteptat, oricum, spuse Reinhart. Orice tembel poate să-și păstreze fața neclintită când nouăzeci dintre ei urmează să fie interogați!

— Fără-ndoială, spuse Van Veeteren. Să ne concentrăm asupra punctelor principale: alibiurile și data angajării.

— Ce legătură are data angajării cu asta? întrebă Rooth.

— Eu cred că ucigașul a fost angajat al liceului pentru o scurtă perioadă de timp, spuse Van Veeteren.

— De ce?

— Am eu așa, o bănuială. Nimic rațional, nimic care să reziste la un eventual proces. În tot cazul, hai să mergem mai departe!

Jung îi întinse lui Münster hârtiile pe care le avea pe genunchi.

— Bun, spuse Münster. O să fie un fel de jonglerie cu cifrele, dar dacă putem exclude optzeci și nouă din nouăzeci, nu ne mai rămâne decât să-l ridicăm pe nemernic, presupun.

— Apropo de ceea ce va rezista la un proces... remarcă Rooth.

— Nouăzeci de persoane, cu alte cuvinte, toți cei în cauză, susțin că sunt nevinovați, spuse Münster.

— Ei, nu mai spune! se minună deBries.

— Optzeci și doi spun că au un alibi pentru acea noapte de marți, când a fost ucis Mitter, ceilalți opt s-au dus acasă imediat după școală și au fost singuri toată seara și toată noaptea.

Van Veeteren făcu o însemnare.

— Am verificat alibiurile pentru șaiszeci și nouă dintre cei optzeci și doi. Am verificat și i-am eliminat. Dintre cele douăzeci și unu de cazuri îndoielnice, cred că putem exclude cam cincisprezece. Prin urmare, rămân opt, plus șase care ori n-au alibi deloc, ori au unul foarte fragil. Dacă am socotit corect, și noi așa credem, rămân paisprezece persoane și printre ele se numără și cel care ar fi fost capabil, la modul ipotetic, să-l ucidă pe Mitter.

Münster se opri. Rooth se ridică și începu să reumple ceștile de cafea. DeBries își dresе glasul. Reinhart își scoase pipa din gură și se aplecă în față. Van Veeteren scobea resturile unei prăjituri daneze cu un creion.

— Paisprezece inși, spuse el gânditor. Ai o listă cu toți ăștia, Münster?

Jung îi întinse o foaie de hârtie.

— Da, spuse Münster.

— Ai verificat care dintre ei are un alibi pentru prima crimă?

— Da, spuse Münster. Șase dintre ei au alibiuri beton pentru noaptea când a fost ucisă Ringmar.

— Cum de sunt așa de mulți în acea categorie? interveni deBries. Vorbim aici de o jumătate de oră sau cel mult patruzeci și cinci de minute, în toiuл noptii...

— Conferințe, spuse Reinhart. Patru dintre ei erau plecați la aceeași conferință, la cinci sute de kilometri de-aici.

— Iar ceilalți doi erau la Roma, respectiv și la Londra, explică Münster.

— Au rămas opt, spuse Van Veeteren. Câți sunt femeii?

— Cinci, răspunse Münster.

— Rămân trei. Corect?

— Da, spuse Münster. La liceul Bunge, nu sunt decât trei bărbați care nu au alibi pentru ambele crime.

Rooth scoase o batistă din buzunar și rămase cu ea în mână.

— Bun, spuse Van Veeteren. Câți dintre ei au fost angajați în ultimii câțiva ani?

Münster se opri timp de trei secunde.

— Niciunul, spuse. Cel mai tânăr lucrează acolo de paisprezece ani.

— La dracu', spuse Van Veeteren.

34

— E ceva care nu se potrivește.

— Eu mă gândeam că-s mai multe lucruri, spuse Münster. Venită din partea lui Münster, replica era de-a dreptul impertinentă, dar Van Veeteren o trecu cu vederea. Dintr-o dată, se simți tare obosit... Ca un bivou epuizat care se cufundă

într-o mlaștină. De unde naiba îi veneau toate imaginile astea? Probabil că citise despre asta într-o carte. Se zgâia fără entuziasm la însemnările făcute. Ce mama dracului era în neregulă?

Poate că totul, după cum dăduse de înțeles Münster?

Sau era doar un detaliu?

Münster oftă și se uită la ceasul de perete.

— Ce facem acum? întrebă el. Verificăm mai atent alibiurile?

— Nu, spuse Van Veeteren. E evident că putem să-i facem arșice pe unul sau doi dintre ei, dar nu avem voie să-i călcăm pe bătători pe șmecherii de la Bunge: am primit ordine anume de sus. Asociația părinților a amenințat că-i va ține pe copii acasă dacă mai călcăm pe-acolo. Suurma l-a sunat pe Hiller de șaptesprezece ori.

— Hm, făcu Münster. În cazul ăsta, nu văd ce...

— Du-te și ia-l din nou pe Rooth, spuse Van Veeteren. Münster se ridică în picioare.

— Dar lăsați-mă singur o jumătate de oră înainte să apăreți amândoi aici.

Münster deschise gura să spună ceva, dar inspectorul-șef se roti cu scaun cu tot și se-ntoarse cu spatele la el.

În nouăsprezece cazuri era sigur. În al douăzecilea...

Sub grămăjoara de scobitori rupte și ronțăite se afla jurnalul lui și nu trecu mult până când acesta îi atrase atenția.

„Douăzeci și opt de zile până la Ajunul Crăciunului”, calculă el.

Nouășpe fete drăguțe

Au vrut să-l ia de bărbat...

Câte ore suplimentare puteau fi transformate în zile de concediu?

A douăzecea-l ucise... nu, îl respinse...

Probabil destule ca să-și poată lua liber până la sfârșitul anului?

Iar ultima viața i-a luat.

Ce naiba făcea? Ce era chestia aia care zumzăia atât de neajutorată în creierul lui străvechi și leneș? Se gândea cumva să se dea bătut? Se gândea...

N-avea niciun rost. Gândul ajunsese drept la țintă cât ai clipi, nu va fi în stare să-l mai alunge... Mai bine recunoștea. Un șezlong pe o terasă în... Casablanca. Ar putea să ajungă acolo în doar câteva zile! Un vânticel cald, o carte și un pahar de vin alb. De ce continua să se amăgească cu ideea că acest pretențios joc al deducțiilor servea unui scop?

Dar totuși, n-ar trebui să...? Nu-i era dator lui Mitter, măcar, să rezolve acest caz? Că veni vorba, care era temperatura medie în decembrie, în nordul Africii? Nu era ceva entuziasmant, probabil. Vânturi reci dinspre Sahara și toate celelalte...

Pe ultima a înțeles-o greșit!

N-ar fi mai mare probabilitatea de reușită dacă altcineva ar prelua în întregime cazul?

Australia! Asta era! Ce spusese Caen?

Douăzeci și patru de grade... Flori de lămâi? Australia...

Formă numărul lui Hiller.

— Mă gândesc să-i încredințez acest caz lui Münster. M-am blocat.

— Nici să nu te gândești, replică Hiller.

— Sunt bătrân și-am obosit, spuse Van Veeteren.

— Prostii!

— Mă dor șalele.

— Se presupune că lucrezi cu capul, nu cu spatele. Pentru numele lui Dumnezeu, ai șase oameni în subordine!

— Mă gândeam să plec în Australia. O vreme, nu se mai auzi nimic.

— În regulă, spuse Hiller. De ce nu? Trimite-l pe ticălosul ăsta în spatele gratiilor și poți să-ți iei o lună de vacanță. Să zicem că ai șase zile în care să găsești soluția? Am promis la televiziune că o să rezolvăm acest caz în două săptămâni. În fiecare joi e cursă directă la Sydney.

Van Veeteren reflectă la propunere. Puse jos receptorul și-și cercetă din nou jurnalul.

— Mai ești acolo?

— Da, la naiba! spuse Van Veeteren.

— Ei?

— OK, hai să zicem așa, spuse Van Veeteren oftând. Dar dacă nu l-am rezolvat până miercuri, o să primești demisia mea. De data asta e serios. O să-mi cumpăr bilet mâine.

Închise înaintea că Hiller să aibă șansa să recepteze ultimul cuvânt. Se mai uită odată în însemnările făcute. Apoi rupse foile de hârtie din teanc și le aruncă la coș.

„Mai am șase zile”, își zise.

Dar parcă ultima din poezioara aia a scăpat cu fața curată, aproape?

Rooth se așeză pe scaunul de pe care se ridicase cu o jumătate de oră în urmă.

— Ce-ai făcut înainte să te duci la Majorna? întrebă Van Veeteren.

— Bendiksen.

— Un posibil asasin?

— Nici vorbă.

— A primit o scrisoare?

— Nu.

— Ce mai ai?

- Fosta soție. Copiii. N-au primit scrisori...
- Indicii?
- Nu. Fosta soție părea șocată.
- Presupun că iese din discuție ca posibil ucigaș. Altcineva?
- Marcus Greijer și Uwe Borgmann.
- Cumnatul și... vecinul.
- Exact. Nimic.
- Alibiuri?
- Beton.
- De cât timp locuiesc în Maardam?
- Greijer de vreo zece ani, Borgmann dintotdeauna.
- OK, altceva?

Rooth clătină din cap. Van Veeteren scoase o foaie de hârtie din sertarul biroului.

— Am aici o listă cu douăzeci și opt de nume. Sunt cei pe care i-a sugerat Mitter ca fiind posibیلی ucigași ai Evei Ringmar. Cred că i-am anchetat pe cei mai mulți dintre ei, dar nu pe toți.

Îi întinse hârtia lui Rooth.

— Vreau ca tu și deBries să vă ocupați de ei.

— Mai exact, ce anume urmărim?

— Alibiuri, desigur. Și trecutul lor. Ne interesează cei care s-au mutat în Maardam de curând. Și... ei bine, folosiți-vă imaginația, pentru numele lui Dumnezeu!

Rooth își suflă zgomotos nasul.

— Până când trebuie să facem treaba asta? Van Veeteren se uită în jurnalul său.

— Să zicem, până luni. Dar dacă-l găsiți pe criminal înainte de luni, aveți toată libertatea să ne dați de știre.

— Cu cea mai mare plăcere, spuse Rooth. Să aveți un weekend plăcut!

Împături foaia și o puse în buzunarul de la piept al hainei. Se ridică și adăugă:

— O să-l găsim, fără doar și poate, nu vă temeți.

— Plimbă ursul, spuse Van Veeteren.

— Și noi ce facem, acum? întrebă Münster când rămaseră din nou singuri.

Van Veeteren mai rupse câteva file cu însemnări în timp ce reflecta la problemă.

— Tu și cu Reinhart puteți să faceți orice vă trece prin cap, spuse el în cele din urmă. Cel care rezolvă cazul primește o sticlă de coniac.

— De cinci stele? întrebă Münster.

— De patru, preciza Van Veeteren. Pot să-ți dau câteva indicii? Münster

încuviință din cap.

— Concentrați-vă pe cei angajați de curând la Bunge. În orice caz, pariez că acolo o să-l găsim! Dar, pentru numele lui Dumnezeu, nu vă duceți acolo!

— Avem numele lor, spuse Münster. Toți cei care s-au angajat după Eva Ringmar.

— Câți sunt?

Münster își scoase blocnotesul și-l frunzări puțin.

— Bărbați?

— Da, numai bărbați, desigur.

— Unsprezece.

— Așa de mulți?

— Da, în definitiv există o anumită fluctuație a forței de muncă. Probabil că nu e așa de neobișnuit, dacă ne gândim.

— Câți au alibi pentru prima crimă?

— Numai pentru prima?

— Da.

Münster verifică.

— Unul, spuse el.

— Numai unul?

— Da.

— Mai rămân zece. E vreunul din ăia și pe lista lui Mitter?

— I-ați dat-o lui Rooth.

Van Veeteren scoase altă foaie de hârtie din sertar.

— Ai auzit vreodată de fotocopiere, inspectore?

Münster luă lista și începu să compare. Van Veeteren se ridică și se duse la fereastră. Cu mâinile la spate, se uita la ploaie.

— Doi, spuse Münster. Gert Weiss și Erich Volker.

— E Weiss chiar așa de nou venit?

— Da. A sosit cam în aceeași perioadă cu Eva Ringmar.

— Înțeleg... Înțeleg. Acest Erich Volker, cine naiba e?

— Predă temporar chimia și fizica, spuse Münster. Angajat în septembrie '91.

— Interesant, spuse Van Veeteren. În locul tău, l-aș strânge un pic mai mult de părțile sensibile. Bineînțeles, vă dați tare la toți ăștia. Și la Weiss. Pot să văd și eu lista noilor angajați?

Münster îi dădu lista. Van Veeteren o studie o jumătate de minut, legănându-se în față și în spate pe călcâie și mormăind nedeslușit.

— Hm, spuse. Poate... dar poate nu. Nu se știe niciodată. Münster așteptă lămuriri, dar nu avu parte de ele.

— Alte indicii? Întrebă el după o vreme.

— Joia din săptămâna Paștelui, anul 1986. Dacă persoana cercetată se afla în Karpatz într-o mașină la ora prânzului, atunci el e omul. Împreună cu Eva Ringmar, mai exact.

Münster făcu o mutră de parcă ar fi mâncat ceva neplăcut. Apoi încuviință din cap și făcu o însemnare. Mai trecuse prin genul ăsta de situații.

— Orice altceva? întrebă el.

— Toată perioada aprilie și mai '86, spuse Van Veeteren. În Karpatz, desigur. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, nu-i puneți întrebarea direct. Dacă are și cea mai mică bănuială, o să se retragă din laț.

Münster mai făcu o însemnare.

— Asta e tot?

Van Veeteren încuviință din cap. Münster puse blocnotesul în buzunarul hainei.

— Luni?

— Luni, spuse Van Veeteren.

— Și dumneavoastră ce-aveți de gând să faceți? întrebă Münster din prag.

Van Veeteren ridică din umeri.

— O să vedem, spuse. Beate Lingen, pentru început.

Münster închise ușa în spatele lui.

Cine naiba era Beate Lingen? se întrebă. Ah, bine măcar că nu mai trebuia să joace badminton în următoarele zile.

Dacă lucra toată ziua de vineri, poate reușea să aibă weekendul liber.

Când ajunse în biroul lui, telefonul sună.

— Încă ceva, spuse Van Veeteren, că tot am vorbit despre asta. 31 mai este tot o dată bună – 1986, mai exact. Duminică după-amiază, undeva între lacuri, la Maarensjøarna. Dar e numai o intuiție și va trebui să fii extrem de precaut. Ai înțeles?

— Nu, spuse Münster.

— Bine, spuse Van Veeteren și închise.

35

Vineri rămase acasă.

Se trezi pe la nouă și conectă din nou telefonul.

Căută o agenție de voiaj în paginile galbene ale cărții de telefoane și, înainte să se dea jos din pat, își rezervase biletul. O cursă Australian Airways joi, 5 decembrie, ora plecării: 7:30 dimineața. Fără dată fixă a întoarcerii.

După care scoase din nou telefonul din priză și se sculă ca să-și ia micul

dejun.

Se așează la masa din bucătărie. Ascultă ploaia. Mestecă un sendviș justificabil de gros din pâine integrală cu brânză și castravete. Ziarul de dimineață era întins în fața lui și, dintr-odată, avu acea senzație.

O senzație de bine. Încercă s-o înăbușe, dar ea rămase acolo, caldă, persistentă și total lipsită de ambiguitate. O senzație de recunoștință pentru bogățiile infinite ale vieții.

Orice s-ar întâmpla, peste șapte zile își va lua micul dejun în balconul camerei sale de hotel din Sydney. Răsfoind absent un ghid pentru Marea Barieră de Corali. Aprinzând o țigară și îndreptându-și fața în sus, spre soare.

Până atunci, ori îl va fi prins pe criminal, ori își va fi dat demisia.

Era un joc pe care nu puteai decât să-l câștigi. O dimineață mustind de libertate. Fără câini care să vomite în fața frigiderului. Fără o nevastă care să vrea să se mute înapoi la el. Ușa încuiată. Telefonul tras din priză.

Își aminti de Ferrati și de chiloțerii cu volănașe. La naiba cu toate, viața era o simfonie.

Apoi se gândi la Mitter. Și la Eva Ringmar, pe care n-o cunoscuse pe când încă mai respira. Despre ea era vorba, de fapt.

Atunci realizează că simfonia era într-o cheie minoră.

Termină de citit ziarul pe la unsprezece. Făcu o baie cu multă spună, puse o suită pentru violoncel de Bach la volum maxim, aprinse o lumânare pe scaunul din baie și se lăsă să alunece în apă.

După douăzeci de minute, nu mișcase niciun deget, dar un gând se înălțase la suprafața creierului.

Un gând luase naștere mulțumită combinației dintre căldura apei, flacăra lumânării și tonalitatea aspră a violoncelului.

Era un gând îngrozitor. O posibilitate pe care prefera s-o alunge. S-o înece. S-o stingă. S-o întrerupă. Era imaginea unui criminal.

Nu, încă nu-l încolțise. Dar era o cale.

O cărare accesibilă pe care nu era nevoie decât s-o urmeze până la capăt. Să nu se oprească din mers atât cât era posibil și să vadă ce avea să descopere la destinație.

După-amiază stătu întins pe canapea și ascultă în continuare Bach. Adormi o vreme și se trezi pe întuneric. Se ridică, opri magnetofonul și reconectă telefonul. Două apeluri.

Primul, către Beate Lingen. Își amintea de el – așa spuse, iar el își dădu seama după voce că spune adevărul. Totuși, reuși să se facă invitat la ceai duminică după-amiază. Ea avea o oră la dispoziție, ar fi suficient?

Ar fi minunat, răspuse el. În definitiv, ea nu era decât o oprire intermediară. Celălalt apel fu către Andreas Berger. Încă o dată, avu noroc. La telefon răspuse chiar Berger. Leila ieșise cu copiii. Putea să vorbească neînhibat, iar asta era o condiție.

— Am o întrebare foarte personală. Am o întrebare despre care cred că ar putea să fie cheia acestei tragedii. Nu trebuie să răspundeți dacă nu doriți.

— Înțeleg.

Van Veeteren se opri. Căută cuvântul potrivit.

— A fost Eva... o bună amantă?

Tăcere. Dar în acea tăcere răspunsul era audibil.

— O să... o să folosiți ceea ce am să vă spun într-un fel sau altul? Adică...

— Nu, spuse Van Veeteren. Aveți cuvântul meu. Berger își dresе glasul.

— Era... începu el ezitant. Eva făcea dragoste ca nicio altă femeie de pe pământ. N-am avut eu prea multe, dar cred că pot să afirm asta chiar și așa. Era... nu știu, cuvintele par atât de inadecvate... Era înger și târfă... femeie și mamă... și prietenă. Satisfăcea orice. Da, orice.

— Mulțumesc. Asta explică multe. N-am să folosesc ceea ce ați spus în vreo manieră nepotrivită.

Ziua de sâmbătă aduse cu ea un cer albastru deschis și niște nori diafani, ce pluteau în bătaia vântului. Soarele părea rece și îndepărtat, iar vântul bătea dinspre mare. Petrecu dimineața plimbându-se pe lângă canale și observă cu surprindere că putea să respire. Aerul era ușor; în el se simțea o boare de iarnă.

Pe la două, luă tramvaiul spre Leimaar. Beate Lingen locuia într-unul dintre blocurile de apartamente recent construite pe culmea dealului. Sus de tot, la etajul al șaselea, cu vedere spre întregul oraș. Spre câmpie și spre cursul sinuos al râului spre coastă.

Avea un balcon din termopan cu încălzire prin infraroșu și tomate în ghivece, și au stat acolo tot timpul, bând ceai rusesc și mâncând biscuiți Kremmen cu gem.

— Când sunt acasă, aici îmi petrec cea mai mare parte a timpului, spuse ea. Dacă ar fi fost o cameră, cred că mi-aș fi mutat și patul aici.

Van Veeteren încuviință din cap. Era un loc remarcabil. Ca și cum ai sta într-o cușcă din sticlă încălzită, plutind fără opreliști deasupra lumii. Cu vedere spre toate cele și în același timp complet detașat de toate.

„Mi-ar plăcea să-mi scriu memoriile într-un loc ca ăsta”, își zise el.

— Ce vreți să știți, domnule inspector-șef?

Fără entuziasm, își îngădui să se lase readus la realitate.

— Domnișoară Lingen, dacă-mi amintesc bine, ați cunoscut-o pe Eva Ringmar la școală. De data asta, aceasta e perioada de care sunt cel mai interesat. Ia să vedem, era...

- Muhlboden. Liceul local.
- Și ați fost colege de clasă?
- Da. Între 1970 și 1973. Am dat examenul de absolvire în mai.
- V-ați născut la Muhlboden?
- Într-un sătuc din apropiere. Veneam cu autobuzul.
- Și Eva Ringmar?
- La fel. Locuia în Leuwen, nu știu dacă vă sunt cunoscute împrejurimile?
- Am fost acolo.
- Da, multe dintre noi locuiam în afara orașului: e o școală mare. E destinată unui district foarte mare, cred.
- Cât de bine ați cunoscut-o?
- Mai deloc. Nu ne petrecream timpul împreună. Nu eram niciodată în aceeași gașcă – știți cum e. Sunteți toți în aceeași clasă, stați în aceeași încăpere în fiecare zi, dar nu știi absolut nimic despre cei mai mulți dintre colegii tăi de clasă.
- Știți cumva dacă... dacă Eva a avut un prieten în acea perioadă, cineva cu care să aibă o relație stabilă?
- „Ce expresie oribilă”, își zise el.
- M-am gândit la asta, spuse Beate Lingen. Îmi amintesc că s-a întâmplat ceva în anul trei – anul final, mai exact, toamna – când un băiat a avut un accident. Nu era un coleg de clasă de-al nostru, cred că era cu un an mai mare, de fapt. Dar am impresia că Eva a fost implicată în acel incident, într-un fel sau altul.
- Cum?
- Nu știu exact. Cred că a fost ceva legat de o anumită petrecere. Unele dintre fetele din clasa noastră au fost acolo, în orice caz, și a avut loc un accident.
- Ce fel de accident?
- Băiatul a murit. A căzut de pe o stâncă. Erau la o casă de vacanță la Kerran – sunt mai multe coaste abrupte acolo, o falie geologică, cred că așa se spune – și-mi amintesc că l-au găsit pe băiat a doua zi de dimineață. Presupun că un rol în povestea asta l-a jucat și consumul de băuturi tari...
- Dar sunteți absolut sigură că Eva a fost prezentă?
- Da, trebuie să fi fost acolo. Au încercat să mușamalizeze povestea, din câte-mi amintesc. Nimeni nu voia să vorbească despre ce se întâmplase. Era ca și cum... ca și cum fusese ceva rușinos, de fapt.
- Și a fost un accident?
- Poftim? Ă, da... Bineînțeles.
- N-au fost niciun fel de... ă... suspiciuni?
- Suspiciuni? Nu. Ce fel de suspiciuni?
- Nu contează, spuse Van Veeteren. Domnișoară Lingen, ați vorbit vreodată cu Eva Ringmar despre ce s-a întâmplat? Mai târziu, vreau să spun. În Karpatz sau când vă mai vedeți cu ea prin Maardam?

— Nu, niciodată. Nu prea am petrecut timp împreună în Karpatz. Doar ne întâlneam întâmplător, așa cum faci când ești în aceeași clasă. Era mai mult o obligație, cred, aproape... Avea propriul ei cerc de prieteni, așa cum aveam și eu, la drept vorbind.

— Dar pe urmă, în Maardam? Mai vorbeai despre zilele de școală?

— Nu, mai deloc. Poate că ne mai aminteam de câte-un profesor, dar, cum am spus, ne mișcăm în cercuri diferite. Nu prea aveam subiecte comune de discuție.

— Ați avut impresia că Eva Ringmar era reticentă în privința trecutului?

Ea ezită.

— Da... spuse, în cele din urmă. Cred că se poate spune asta.

— Domnișoară Lingen, spuse el în final. Sunt foarte curios să aflu anumite lucruri din acea perioadă – anii de liceu din Mühlboden. Credeți că mi-ați putea da numele cuiva care a fost apropiat de Eva Ringmar în acei ani?... Cineva care să știe mai mult decât dumneavoastră? Preferabil, mai multe persoane.

Beate Lingen se gândi la solicitarea lui Van Veeteren.

— Grete Wojdat, spuse ea după un timp. Da... Grete Wojdat și Ulrike deMaas. Erau bune amice, știu asta. Ulrike era din aceeași localitate, cred: Leuven. În tot cazul, veneau la școală cu același autobuz.

Van Veeteren își notă numele.

— Aveți vreo idee unde ar putea fi ele acum? întrebă el. Dacă s-au căsătorit și și-au schimbat numele, de exemplu?

Beate Lingen se gândi din nou înainte să răspundă.

— Nu știu nimic despre Grete Wojdat, spuse ea. Dar Ulrike... cu Ulrike deMaas m-am întâlnit acum câțiva ani, de fapt. Locuia în Friesen... Era, pe-atunci, în orice caz... măritată, dar cred că și-a păstrat numele de fată.

— Ulrike deMaas, spuse Van Veeteren, subliniind numele. Friesen... Credeți că merită să-i fac o vizită?

— De unde Dumnezeu să știu, domnule inspector? zise ea, privindu-l surprinsă. N-am nici cea mai mică idee despre ce încercați să aflați!

„Cred c-ar trebui să fii recunoscătoare pentru asta, domnișoară Lingen”, își zise Van Veeteren.

Când plecă, era întuneric, iar vântul bătea mai puternic. Când ajunse la stația de tramvai, constată că vehiculul era în stăpânirea unei bande de suporteri violenți ai unei echipe de fotbal, care țipau și zbierau, cu eșarfele și fesurile lor roșii-albe. Van Veeteren renunță și o luă pe jos.

Pe când trecea prin districtul Deijkstraat, traversă Pampas, zona întinsă și joasă situată la sudul pădurii municipale, unde, cândva, demult, își începuse cariera sinuoasă de ofițer de poliție. Când ajunse la intersecția dintre Burgerlaan și

Zwille, se opri și contemplă proprietatea dăruită vecină cu berăria Ritmeeters.

Arăta exact așa cum și-o amintea. Fațada era crăpată și în curs de dezintegrare, cu tencuiala desprinzându-se în bucăți mari. Până și desenele obscene graffiti de la nivelul străzii păreau din altă epocă.

Nu se vedea nicio lumină la vreuna dintre cele două ferestre de la etajul al doilea, tot așa cum se întâmplase și în acea vară blândă și înmiresmată de acum douăzeci și nouă de ani, când Van Veeteren și inspectorul Munck dăduseră buzna în apartament ca urmare a unui apel telefonic isteric. Munck intrase primul și primise în stomac rafala de gloanțe expediată de domnul Ocker. Van Veeteren stătuse pe podeaua holului, ținând în mâini capul lui Munck, care murise apoi din cauza sângelui pierdut. Domnul Ocker zăcea pe podea la trei metri de ei, în apartament, împușcat în gât de Van Veeteren.

Doamna Ocker și fiica lor de patru ani au fost găsite de cei de la ambulanță strangulate și înghesuite într-un șifonier din dormitor.

Încercă să-și amintească de când nu mai auzise nimic despre Elisabeth Munck. Trebuie să fi trecut câțiva ani buni. În pofida faptului că nu lipsise mult să devină amantul ei, într-o tentativă disperată de a ameliora situația, de a clădi punți și de a se împăca cu propriile lui sentimente distorsionate de vinovăție.

Continuă să se plimbe pe podul Alexander, întrebându-se totodată de ce alesese tocmai acest traseu. Pentru numele lui Dumnezeu, erau o grămadă de amintiri care să păstreze vie povestea de la Burgerlaan 35: nu era nevoie să mai scoată la suprafață ceva nou.

Trecuseră câteva minute după cinci și jumătate când intră în biroul lui de la etajul al patrulea, iar după numai cincisprezece minute o contactase deja pe Ulrike deMaas. Vorbi cu ea la telefon și stabili o întâlnire pentru ziua următoare.

Apoi telefona la garajul poliției și comandă aceeași mașină pe care o folosisese duminica precedentă. După ce rezolvă și asta, stinse lumina și rămase așezat pe întuneric, cu mâinile prinse la ceafă.

Era straniu cum toate piesele cădeau singure la locul lor.

„Ai zice că e cineva care trage sforile”, se gândi el.

Nu era un gând nou și, ca de obicei, îl dădu la o parte.

36

Cadavrul lui Elizabeth Karen Hennan a fost găsit la marginea parcului Leisner din Maardam de un cetățean matinal care ieșise cu câinele la plimbare. Femeia era goală și fusese aruncată într-o tufă de păducel, la doar câțiva pași de alea pentru bicicliști și călăreți, care străbătea parcul de la un capăt la altul, astfel că erau motive serioase pentru a bănuși că ucigașul o adusese până acolo cu o

mașină sau cu un alt vehicul.

Nu se făcuse nicio încercare de a ascunde cadavrul. Domnul Moussère îl văzuse chiar înainte ca ciobănescul lui german să ajungă la tufă, iar încercarea lui de a-l împiedica pe câine să dea curs instinctelor lui naturale fusese zadarnică.

Poliția a fost sunată de la o cabină telefonică din apropiere, iar apelul a fost înregistrat la ora 6:52. La locul respectiv, după doar câteva minute, a ajuns mașina de patrulare nr. 26. Subofițerii Rodin și Markovic au izolat de îndată zona și au efectuat primul interogatoriu al domnului Moussère.

La 7:25, a sosit inspectorul Reinhart, însoțit de inspectorul Heinemann și doi tehnicieni de la criminalistică. Echipa medicală a ajuns după douăzeci de minute, iar primul jurnalist, Aaron Cohen de la *Allgemeine*, și-a făcut apariția abia pe la opt și jumătate, în mod evident, cel care avea sarcina să asculte comunicațiile radio ale poliției adormise, dar Cohen susținea insistent că nu el era de vină.

În acel moment, aproape totul era clar și, măcar de data asta, Reinhart reuși să facă o sinteză bine cumpănită și corespunzător prelucrată a situației.

Cadavrul părea să fie al unei anume Elizabeth K. Hennis, în vârstă de treizeci și șase de ani, rezidentă în Maardam și angajată ca asistentă de vânzări la buticul de suveniruri Gloss din Karlstorget. Deși cadavrul fusese descoperit nud, identificarea fusese simplă, deoarece lucrurile personale ale victimei se aflau ceva mai încolo, în același desiş. Poliția i-a recuperat hainele – în afară de chiloți – și poșeta, conținând bani, chei și actele de identitate.

Ora morții nu fusese încă stabilită, dar patologul poliției, Meusse, fusese în măsură să facă o estimare. Judecând după temperatura cadavrului și gradul de *rigor mortis*, se părea că victima încetase din viață undeva între orele unu și trei dimineața.

Cauza morții nu ridica niciun semn de întrebare. Elizabeth Hennis fusese strangulată, probabil într-un alt loc decât cel în care-i fusese găsit cadavrul. Nu era niciun semn din care să reiasă că victima opusese rezistență față de agresor, ceea ce se putea explica prin faptul că mai întâi fusese adusă în stare de inconștiență cu o lovitură aplicată în tâmplă cu un obiect contondent.

Printre detaliile omise de sinteza lui Reinhart se număra faptul că trupul neînsuflețit fusese supus unui anumit grad de violență sexuală, probabil și înainte, dar și după momentul morții.

Șeful Poliției, Edmund Hiller, a fost informat cu privire la crimă în jurul orei zece dimineața, pe când își bea liniștit cafeaua la domiciliu, el ordonând imediat inspectorului detectiv Reinhart să preia conducerea anchetei. De asemenea, îi retrase pe inspectorii Rooth și Heinemann din echipa care ancheta așa-numita „ucidere a profesorului”, și-i puse la dispoziția lui Reinhart.

În acest punct, nici Hiller, nici altcineva nu aveau motive să suspecteze că între cele două cazuri ar exista vreo legătură.

Când inspectorul-șef Van Veeteren își luă Toyota roșie din parcul de mașini al poliției în aceeași dimineață, nu avea nici cea mai mică idee despre evenimentele nopții precedente; dar, desigur, nu există niciun indiciu că, dacă acesta ar fi știut ce se întâmplase, desfășurarea ulterioară a evenimentelor s-ar fi modificat într-un mod semnificativ.

III

Duminică, 29 noiembrie – Joi, 3 decembrie

Orașul Friesen părea să nu se fi deranjat să se dea jos din pat în această duminică cenușie și cețoasă de noiembrie. Exact la ora două și jumătate, Van Veeteren parcă lângă stația de cale ferată și nu avu nevoie de mai mult de două minute ca să găsească restaurantul Poseidon, aflat într-un subsol din partea de nord a pieței comerciale.

Localul era sărăcăcios și pustiu, dar chiar și așa avu grijă să aleagă un separeu închis, într-un colț îndepărtat. Luă loc și comandă o bere. Chelnerul era bondoc și complet chel, amintindu-i lui Van Veeteren de un gangster dintr-un film pe care-l văzuse cu mulți ani în urmă.

Era o întregă serie de filme, fără doar și poate; dar numele îi scăpa. Atât numele personajului, cât și al actorului.

Pe când stătea acolo și-o aștepta pe Ulrike deMaas, un nou sentiment punea stăpânire pe el, și anume că acesta era locul unde trebuia să fie, locul potrivit.

Că aici ar fi trebuit să vină cu mult timp în urmă, pentru o discuție cu această veche prietenă a Evei. O simțea în atmosferă, în pustietatea umedă. De parcă acest restaurant și această după-amiază de duminică l-ar fi așteptat. Dacă ăsta ar fi fost un film, ceea ce urma să se întâmple era inevitabila scenă-cheie; una care ar fi putut fi decupată la montaj și folosită iarăși și iarăși. Arătând flashbackuri scurte, fiecare de câte o secundă sau două, din întreaga poveste de până acum... Totul era foarte limpede acum, toată povestea; dar ăsta era genul de cunoaștere de care, de regulă, ar fi preferat să nu fie conștient. Această intuiție ce părea să-l afecteze doar pe el, și aproape că putea să-l convingă să-și imagineze că era un fel de vehicul al unui nivel superior al justiției; un instrument care nu dădea greș niciodată, nici măcar în al douăzeci și unulea caz...

Totuși, nu era ceva cu care să se poată lăuda. Își aminti cum descoperise cândva un violator încuindu-se în birou și jucând pasiențe vreme de o jumătate de oră. Era ceva ce nu putea fi inclus în conferințele susținute în fața noilor recruți.

Sorbi berea fără grabă și așteptă. Ședea ca un naș mafirot imperturbabil în lumina galben-murdară ce cădea pe masă. Cheliosul venise să aprindă o lumânare care să indice că separeul fusese ocupat, dar în afară de asta, rămase în umbră, așteptând, așa cum Van Veeteren o aștepta pe Ulrike deMaas.

Aceasta sosi la scurt timp după trei, exact așa cum promisese. O femeie suplă, cu tenul închis, îmbrăcată cu o haină de molton și un șal ruginiu. Terminase serviciul la muzeu la ora trei; acesta era situat în cealaltă parte a pieței, și nu îi

luase mult să stingă luminile și să încuie. Van Veeteren bănuia că numărul de vizitatori era similar cu cel al clienților de la Poseidon; era duminică, prima duminică din postul Crăciunului pe deasupra: fără îndoială că oamenii aveau lucruri mai bune de făcut decât să viziteze muzeele și restaurantele locale.

— Domnul inspector-șef Veeteren?

— Van Veeteren. Vă rog, luați loc. Presupun că sunteți Ulrike deMaas?

Ea încuviință din cap, își scoase haina și o atarnă pe spătarul scaunului.

— Vă rog să mă scuzați că am propus să ne întâlnim aici și nu la mine acasă, dar în momentul ăsta e agitație mare acolo și mi-ați spus că voi ați să vorbiți în tihnă...

Zâmbi timid.

— Nici nu-mi puteam imagina un loc mai potrivit decât ăsta, spuse Van Veeteren. Ce-ați dori?

Cheliosul își făcu apariția din umbre.

— De mâncare? Întrebă ea.

— Desigur, spuse Van Veeteren. Am mers cu mașina două ore și voi mai petrece două ore la volan, ca să ajung acasă. O mâncare caldă în această penumbră autumnală e o exigență minimă din partea mea. Alegeți ce doriți. Statul plătește.

Ea zâmbi din nou, ceva mai sigură pe ea. Își scoase cordeluța care-i prindea părul, lăsând să se reverse o cascadă castanie. Van Veeteren își aduse aminte că era un polițai bătrân care mai avea doar zece ani până la pensie.

Ea își aprinse o țigară.

— Știți, domnule inspector-șef, când am citit despre moartea ei, era ca și cum... ei bine, nu chiar ca și cum m-aș fi așteptat, dar n-am fost nici șocată sau consternată, sau mai știu eu cum ar fi trebuit să fiu. Nu e ciudat?

— Probabil. Ați putea să-mi explicați mai amănunțit? Ea ezită.

— Eva era... era acel gen de persoană, într-un fel – îi plăcea să ducă o viață plină de riscuri. Ei bine, poate că e o exagerare, dar era ceva... ceva dramatic în privința ei.

— O cunoșteți bine?

— La fel de bine ca oricare, cred. În zilele acelea, la acea perioadă mă refer. Mai târziu nu ne-am mai întâlnit. Am fost colege de clasă șase ani – ultimii trei ani de generală în Leuven și trei ani la liceul din Muhlboden. Am petrecut mult timp împreună în liceu; eram patru sau cinci în același grup. Gașca noastră, așa îi spuneam.

— Fete?

— Da, o gașcă de fete. În general, ne strângeam doar două sau trei când era să facem ceva împreună. Celelalte erau ocupate cu băieții la acea vreme, dar

fiecare dintre noi își tot schimba preocupările.

— Înțeleg. Eva avea mulți prieteni pe vremea aceea?

— Nu, probabil că era cea mai precaută dintre noi toate. Da, spun asta fără să am vreo îndoială, dar...

— Dar ce?

— Într-un fel ciudat, ea avea motive mai întemeiate decât noi, celelalte, să fie precaută. Pare straniu, dar întotdeauna se arunca cu ambele picioare înainte, cum s-ar zice, și trebuia să se țină bine în frâu ca aibă siguranța că nu se accidentează... sau „rănește”, poate c-ar fi mai nimerit să spun. Era puternică și fragilă în același timp, dacă înțelegeți ce vreau să spun.

— Nu prea, nu, recunosc Van Veeteren.

— Pe lângă asta, s-a schimbat destul de mult în liceu. Abia dacă o știam când eram la școala din Leuven. Ea și fratele ei geamăn, Rolf, erau nedespărțiți. Cam pe atunci a murit și tatăl lor. Cred că din punctul ei de vedere a fost un lucru bun. Omul ăla era un mare bețiv. N-aș fi surprinsă să aflu că-i bătea – ca și pe maică-sa, presupun.

— Și cum s-a schimbat Eva în liceu?

— A devenit mai deschisă, cumva. Și-a făcut prietene apropiate. A început să trăiască, s-ar putea spune.

— Asta mulțumită morții tatălui ei?

— Da, așa cred. Legătura strânsă cu Rolf parcă s-a mai slăbit și ea. Cred că aveau nevoie unul de celălalt mai ales ca un mijloc de apărare împotriva tatălui lor.

— Rolf a plecat de-acasă ulterior, așa e?

— Da, venea și el la liceu, era într-o clasă paralelă, dar curând a părăsit școala. A plecat pe mare... Până la urmă, s-a stabilit în America, parcă așa-mi amintesc.

Van Veeteren încuviință din cap.

— Vă amintiți numele vreunui băiat cu care a fost pe-atunci Eva?

— Hm, m-am tot gândit la asta de când m-ați sunat, dar singurii doi de care-mi aduc aminte, cei cu care a avut relații apropiate, dacă înțelegeți ce vreau să spun, au fost Rickard Antoni, care era în aceeași clasă cu noi – asta a fost chiar spre final, cu puțin înainte să terminăm liceul. Cred că a durat doar câteva săptămâni; în orice caz, l-a părăsit când a început studiile la universitate, în toamnă. Între timp, el s-a împrietenit cu altă fată, Kristine Reger, o prietenă de-a mea. În cele din urmă, s-au căsătorit.

— Și celălalt cine a fost?

— Celălalt?

— Da, ați spus că v-ați amintit de doi tineri cu care Eva a avut o relație.

— Paul Bejsten, desigur. Cel care a murit.

— Puteți să-mi povestiți despre el?

Ea oftă adânc. Aprinse încă o țigară și rămase tăcută o vreme, cu capul rezemat pe o mână.

„S-a oprit ca să-și facă curaj, își zise el. Ca să-și învingă repulsia.”

— Era de Ziua tuturor sfinților, în ultimul an de școală, începu ea. Unul dintre băieții din clasa noastră, Erwin Lange îl chema, avea o casă de vacanță – sau, mai exact, părinții lui aveau o casă de vacanță – nu departe de Kerran. E un peisaj frumos, spectaculos acolo, cu mlaștini, faleze și râpe. Nu știu dacă ați fost vreodată pe-acolo.

Van Veeteren clătină din cap.

— În tot cazul, am făcut un mare chef. Cred că eram vreo douăzeci, majoritatea din clasa noastră, dar mai erau și alții. Eva era cu acest Paul Bejsen de câteva luni. Era ceva mai mare decât noi; își luase examenul de absolvire a liceului. Știu că aveau o relație adevărată.

— A fost primul ei iubit? Ulrike deMaas ezită.

— Ei bine, nu știu cine altcineva ar fi putut să fie primul... Și totuși...

— Continuați.

— Și totuși, nu puteai să scapi de senzația că ea mai trecuse prin toate acestea înainte și că, de fapt, era foarte experimentată.

— De ce aveai sentimentul ăsta?

— Nu știu. E doar ceva pe care-l observi. Noi, fetele, noi, femeile, dacă vreți, observăm, oricum. Putem să ne dăm seama dacă o fată s-a culcat deja cu un băiat.

Van Veeteren încuviință. „S-ar putea să aibă dreptate.”

— Ce s-a întâmplat în seara aceea?

— S-a băut la greu, băuturi tari, au mai fost hașiș și alte chestii din belșug, dar nimeni n-a luat-o pe pustii, cum s-ar spune. La drept vorbind, ne-am distrat de minune. Am stat adunați în jurul unui mare foc de tabără toată noaptea, am fript un porc la grătar, am băut și am cântat și... mă rog, ați înțeles cum stăteau lucrurile. Când și când, câte-un cuplu mai pleca, în casă sau în spatele vreunui tufiș, alții se întorceau. Cunosc cel puțin două fete care și-au pierdut virginitatea în noaptea aceea.

Făcu o scurtă pauză.

— Una dintre ele am fost eu.

Van Veeteren schimbă scobitoarea cu o țigară.

— Aveam optsprezece ani, pentru numele lui Dumnezeu! Era și timpul. În tot cazul, în dimineața următoare am aflat ce se întâmplase și pot să vă spun că a fost o dimineață îngrozitoare, de coșmar, după cum vă puteți imagina. Pe toți ne-au trezit polițiștii; cred că nu era trecut de șapte și jumătate. Douăzeci de tineri mahmuri și care abia apucaseră să doarmă câteva ore. Polițiștii au adus cu ei un vecin. El găsisse cadavrul pe fundul unei prăpăștii. Cred... cred că aia a fost o

dimineață în care foarte mulți dintre noi s-au maturizat.

Câteva secunde, nu mai zise nimic.

— Eu, cel puțin, sigur m-am maturizat. Mi-am pierdut virginitatea și un bun prieten în aceeași noapte.

— Erați o bună prietenă de-a lui Paul Bejsen?

— Mă rog, poate că nu, dar îl cunoșteam destul de bine. Era un băiat drăguț, plăcut și talentat. Toată lumea îl plăcea. Cred că mai multe fete erau îndrăgostite de el.

— Și dumneavoastră?

— Nu. Nu atunci. Cred că fusesem, mai demult.

— Ce s-a întâmplat?

Ulrike deMaas își ridică umerii, de parcă dintr-o dată i s-ar fi făcut frig.

— Ieșiseră la plimbare înspre ținutul mlăștinos, el și Eva. Ea l-a anunțat că între ei totul s-a terminat, dintr-un motiv oarecare. L-a lăsat acolo. Nu știu, cred că băiatul era beat de-a binelea, dar asta a fost unul din lucrurile care au fost trecute sub tăcere, desigur. În orice caz, și-a luat zilele. S-a aruncat într-o prăpastie, în mod destul de straniu, a ales locul potrivit. A fost de-a dreptul macabru. Conform folclorului local, Vejme Klint era pe vremuri prăpastia sinucigașilor – știți, locul unde, cu mult timp în urmă, bătrânii se duceau atunci când simțeau că viața li se apropie de sfârșit. Așa încât să nu devină o povară pentru familiile lor.

Ulrike clătină din cap.

— A fost ceva îngrozitor, domnule inspector-șef. Și niciodată nu s-a așezat un capac mai greu peste ceva care fierbe, ca atunci. Părinții lui erau foarte cucernici, Biserica Reformată, iar el era singurul lor copil... Mă rog, sunt sigură că înțelegeți circumstanțele. Muhlboden nu e o localitate prea mare.

Van Veeteren încuviință din cap.

— Dar ancheta poliției? Cu siguranță că ați fost interogați cu toții.

— Da, a trebuit să ne ducem toți pe la secția de poliție și să relatăm propria versiune despre cele întâmplate... Separat, la ore diferite. Asta a durat câteva zile, am fost scutiți de la școală. Dar nu puteam să spunem mare lucru, bineînțeles.

— N-a lăsat nicio scrisoare?

— Nu.

— Cum a primit vestea Eva Ringmar?

— Greu. Foarte greu, cred. Dacă-mi amintesc bine, a rămas acasă tot restul semestrului... Sau cea mai mare parte, cel puțin. Da, a participat la ceremoniile de sfârșit de semestru, îmi amintesc acum. Eram amândouă în cor; nu repetase nimic, desigur, dar n-a avut importanță. S-au cântat doar cântecele obișnuite...

Se opri din nou.

— Azi e prima duminică din postul Crăciunului. Au trecut douăzeci de ani de

când s-a întâmplat. Nu m-am gândit la asta. Pot să... pot să vă pun o întrebare, domnule inspector-șef?

— Firește.

— De ce scormoniți povestea asta de demult – doar nu credeți că ar avea vreo legătură cu, cu...

— Cu ce, domnișoară deMaas? Sau doamnă?

— Undeva între, presupun... Cu ceea ce s-a întâmplat acum, bineînțeles. Uciderea Evei și a soțului ei. Chiar credeți că e vreo legătură?

— Domnișoară deMaas, se hotărî Van Veeteren, dacă am învățat ceva de când practic meseria asta, e că în lumea noastră sunt mai multe legături decât particule în univers.

Se opri și îngădui ochilor ei verzi să-l observe.

— Cel mai greu e să le descoperi pe cele potrivite, adăugă el în cele din urmă.

— Ați reușit să faceți asta? întrebă ea, cu puțin înainte să-și ia rămas-bun în piață. Adică, ați găsit legăturile potrivite?

— Cred că da, spuse el. Mai trebuie doar să studiez ceva mai atent componentele, ca să fiu sigur.

Nu reieșise foarte clar la ce anume se referise când spusese asta... Ochii ei fuseseră atât de mari și de serioși și nici nu sunase caraghios... Și-apoi, de ce e esențial să gândești înainte de a vorbi? Nu învățase în atâția ani că se poate foarte bine să fie și viceversa?

„Lasă cuvintele să iasă, întotdeauna ascund ceva”, după cum spunea mereu Reinhart.

Ulrike îl îmbrățișă și îi mulțumi pentru masă, iar el își dădu seama că era a doua femeie din această anchetă de care s-ar fi putut îndrăgosti.

Dacă ar fi avut o vârstă mai potrivită. Și dacă ar fi fost genul care se îndrăgostește.

A fost nevoie de o jumătate de oră de mers cu mașina ca să se descotorosească de aceste emoții nepoftite, dar chiar și așa îi rămase destul timp ca să se gândească la cele ce i se povestiseră și să-și plănuiască pasul următor.

Nu mai era mult de mers, simțea asta. Încă un interogatoriu, cel mult două. Câteva întrebări specifice adresate persoanei potrivite și întreg fundalul avea să devină clar.

Apoi tot ce mai rămânea de făcut era să-l imobilizeze pe actorul principal al dramei. Persoana care joacă rolul cel mai important...

Criminalul.

Oftă și simți cum îl cuprinde dezgustul. Câți erau, până la urmă? Câți oameni își pierduseră viața din cauza acestui tip compulsiv, pervers...?

Nu era sigur.

Doi... foarte sigur.

Trei... cel mai probabil.

Patru... posibil.

Chiar mai mulți?

Consideră că această eventualitate nu e improbabilă. După atâția ani petrecuți în zona mai tenebroasă a societății, puține erau lucrurile pe care le mai considera improbabile.

Dar totuși. Dacă nu mărturisește?

Dacă s-a „călit” atât de mult încât va nega totul atunci când va fi înfruntat de Van Veeteren?

Asta nu era foarte probabil, dar era posibil, firește. În cazul ăsta, vor trebui să descopere dovezi pentru toată încărcătura de rahat!

Înjură cu glas tare și accelerează... Dar apoi își aduse aminte circumstanțele. Dovezi?

Nu mai constituiau problema lui. Era ceva pe care restul echipei îl putea rezolva – Münster, Reinhart sau Rooth – în timp ce el ședea undeva la plajă, sub un palmier din Brisbane.

Oare erau palmieri în Brisbane?

Puse caseta cu Händel și apăsa și mai tare pedala de accelerație.

38

Münster își examina listele. Apoi îl contemplă pe Jung, care ședea pe jumătate adormit sub portretul ministrului justiției.

Stăpân și sclav, își zise Münster. Ministrul cu ochi de șoim stătea drept și țeapăn, fiind înfățișat din cap până-n picioare pe un fond bleu, flancat de drapel și de leu într-o parte, iar în cealaltă parte de biroul său, pe care trona codul de legi și ciocanul de lemn, simbol al profesiei de judecător.

Jung, pe de altă parte, arăta mai degrabă ca un criminal profesionist. Gârbovit, îmbrăcat cu niște pantaloni reiați jechoși și o cămașă pătată de cafea, nebărbierit și cu pungi negre sub ochi în care se adunase oboseala câtorva zile de muncă neîntreruptă.

— Ei bine, spuse Münster, dregându-și glasul, din câte-mi dau eu seama, am cam terminat.

— Hm? făcu Jung.

— A mai rămas unul. Așa că el trebuie să fie.

— Ce dracu spui acolo? zise Jung, frecându-se la ochi cu pumnii. Mai e cafea?

Münster umplu două căni.

— Stai jos aici și verifică ce fac, că vreau să mai trec prin ei o dată.

Jung îl părăsi pe ministru și se așeză la birou.

— Uite-aici avem numele celor care nu au alibi pentru uciderea Evei, spuse Münster, întinzându-i o foaie de hârtie. Sunt destul de mulți, bineînțeles.

— Auzi, aici e inclusă toată populația planetei sau doar din Europa? întrebă Jung.

— Personalul de la Bunge plus câteva alte cunoștințe, preciza Münster.

Jung încuviință din cap și sorbi din cafea.

— Aici îi avem pe cei care locuiesc în Maardam de mai puțin de doi ani, spuse Münster, întinzându-i altă foaie de hârtie.

— Și, în sfârșit, cei care nu au alibiuri beton pentru noaptea în care a fost ucis Mitter.

— Adică, cei care ar fi putut să vină la el într-o vizită scurtă, spuse Jung.

— Și pe urmă să revină, spuse Münster, și să-i facă de petrecanie.

— Și-apoi să-și ia tălpășița, spuse Jung.

— După ce l-au înjunghiat, preciza Münster. Apropo, tocmai am primit un raport de la deBries. Pare destul de probabil – chiar așa a spus, „destul de probabil” – ca cineva să se fi urcat și să fi coborât pe burlan de mai multe ori.

— Cum a reușit să-și dea seama de asta? Münster zâmbi.

— El și cu Moss au fost acolo și s-au cățărat pe drăcia aia. Mai exact, Moss s-a cățărat, iar deBries a făcut observații. Au încercat opt conduite diferite, între sol și etajul al treilea. Toate au supraviețuit fără probleme la coborâre, dar doar trei dintre ele au rezistat la patru încercări.

— Ce greutate are Moss? întrebă Jung.

— Până-n șaptezeci de kilograme, mi se pare, spuse Münster. Se gândește să plece din poliție, după cum spune deBries; dar atât pacienții, cât și doctorii se pare c-au avut o zi foarte distractivă... În tot cazul, uită-te atent la nume și compară listele. Câți dintre ei apar pe toate trei?

Jung cercetă câteva clipe foile de hârtie.

— Unul.

— Exact, spuse Münster. L-am prins. Mai e un lucru care trimite la el – îl vezi?

— Scrisoarea? spuse Jung.

— Da, spuse Münster. Dacă el e omul, asta confirmă și teoria scrisorii. Mergem?

Jung se uită la ceas.

— Unde să mergem? întrebă el.

— Acasă, bineînțeles, spuse Münster. O să-l sun pe Van Veeteren mâine dimineață.

— Auzi, Münster, spuse Jung pe când coborau cu liftul la parter. Ce e în spatele acestei povești? Care-i motivul, adică?

— Habar n-am, răspunse Münster.

— Reinhart la telefon, spuse Reinhart.

— Ce dracu'... spuse Van Veeteren. Tu știi cât e ceasul?

— Patru și jumătate, spuse Reinhart. Dar ce, dormeați?

— Du-te dracului! spuse Van Veeteren. Ce vrei?

— Ați auzit de femeia din parcul Leisner?

— Da, am auzit ceva. Ce-i cu ea? A înviat?

— Cred că există o legătură.

— O legătură?

— Da. O conexiune.

— Cu ce?

— Cu criminalul dumneavoastră, bineînțeles. Scuze, am crezut că am plăcerea să vorbesc cu inspectorul-șef Van Veeteren, recunoscut pentru perspicacitatea sa?...

— Nu, sunt administratorul proprietății postume a acestuia, spuse Van Veeteren. Pentru numele lui Dumnezeu, spune-mi ce vrei, inspectore, dacă nu vrei să mai avem un caz de rezolvat.

— Am interogat mai mulți oameni...

— Nădăjduiesc c-ai făcut-o...

— Printre alții, o prietenă de-a decedatei, Johanna Goertz. Se pare că această Liz Hennan i-a mărturisit unele lucruri.

— Hennan? Asta-i victima?

— Da, Liz Hennan. I-a spus Johannei Goertz, marța trecută, că a cunoscut un bărbat nou. Urma să se întâlnească cu el duminică – duminica trecută, mai exact – și că se simțea un pic speriată. I-a povestit și câte ceva despre el, nu foarte multe pentru că nici nu știa multe. Nici măcar cum îl cheamă. Își zicea John, dar ea nu credea că e numele lui adevărat. Mai sunteți pe fir?

— Da, zise Van Veeteren. Treci la chestiune, Reinhart.

— Imediat, spuse acesta. În tot cazul, se pare că individul i-a spus lui Liz ceva ciudat, așa, în treacăt, sau cum doriți s-o considerați... I-a spus că într-o zi l-a surprins pe consilierul profesional cu o elevă.

— Ce?

— Da. În flagrant. Consilierul profesional cu o elevă. Ce credeți că sugerează asta?

Van Veeteren rămase tăcut câteva secunde.

— Liceul, spuse el.

— Așa cred și eu, spuse Reinhart. Dar acum mă simt cam obosit... Cred c-o

să mă culc și-o să deconectez telefonul. Puteți să mă sunați la nouă.

— Stai puțin, zise Van Veeteren. Dar era prea târziu.

Scrise al șaselea nume chiar pe ultima pagină a cărții.

Contemplă lista preț de câteva momente. Trei femei și trei bărbați. Era un fel de echilibru acolo, orice-ar fi avut cineva de obiectat – chiar dacă unul dintre bărbați fusese doar un copil.

Notă și data. Încercă să găsească o armonie acolo, dar asta era mai dificil. Datele specifice erau răspândite de-a lungul anilor și lunilor: singura tendință era că intervalul dintre ele se scurta. Opt ani... șase ani... din nou șase ani... șapte săptămâni... zece zile...

Închise cartea și-o puse în buzunarul exterior al genții de voiaj. Se uită la ceas. Cinci și câteva minute. Afară era tot întuneric beznă. Valizele erau toate pregătite și așezate pe pat. N-avea niciun rost să mai aștepte. Cel mai bine era să plece de îndată.

Să lase totul în urma lui, din nou.

Simțea epuizarea ca pe niște ace înfipite în carne, așa că se hotărî să nu se deplaseze prea departe. Trei sau patru sute de kilometri, poate. Apoi un motel și un pat.

Cel mai important era să plece de-aici. Să-și ia tălpașița.

Dacă reușea să doarmă cât de cât, va putea să înfrunte din nou viața a doua zi de dimineață. De la început, de data asta.

Fără toate vechiturile. Alea țineau acum de trecut. În sfârșit, înțeleșese că totul se terminase acum.

Mâine. Într-un loc nou.

39

— Ce naiba faceți aici? spuse Suurna.

— Am venit să spun salut vechii mele școli, spuse Van Veeteren. Da' de când ați început să înjurați, domnule director?

— Am venit să ridicăm un criminal, spuse Reinhart. Suurna deschise și închise gura de câteva ori, dar niciun cuvânt nu se făcu auzit. Se prinse cu mâinile de birou și încă o dată Münster avu impresia că o să leșine.

— Dar, vă rog, domnule director, luați loc, spuse el. Ușor, așa.

— Îl căutam pe Carl Ferger, spuse Van Veeteren. Știți unde este în acest moment?

— Îngrijitorul? spuse Suurna. Sunteți cu adevărat siguri că...?

— Absolut siguri, spuse Reinhart. Puteți să aflați unde e, vă rugăm?

— Ă... da, desigur, spuse Suurna. Pot s-o rog pe domnișoara Bellevue... Apăsă butonul intercomului.

— Spuneți-i să vină aici, zise Van Veeteren. Nu vrem să-l alarmăm.

După o jumătate de minut, apărură domnișoara Bellevue, cu ochii mari și cerceii legănându-se la urechi.

— Acești domni îl caută pe Ferger, spuse Suurna. Știți cumva unde este?

— N-a sosit încă, spuse domnișoara Bellevue, legănându-și cerceii.

— N-a sosit? spuse Suurna. De ce?

— La ce oră trebuia să înceapă serviciul? interveni Van Veeteren.

— La șapte și jumătate, spuse domnișoara Bellevue. N-a anunțat c-ar fi bolnav. Nu știu ce s-a întâmplat. Mattisen a întrebat de el de câteva ori – azi trebuiau să mute pianul.

— La dracu'! Înjură Van Veeteren.

— L-a sunat cineva acasă? întrebă Reinhart.

— Mattisen a sunat, dar nu i-a răspuns nimeni. Poate că i s-a stricat mașina, sau ceva de genul ăsta.

— Și asta a durat două ore? spuse Suurna. Locuiește la doar zece minute de mers pe jos, nu-i așa?

— La dracu'! făcu din nou Van Veeteren. Dă-ne adresa individului, domnule director. Tu și cum mine mergem să-i facem o vizită, Münster! Reinhart, tu ai grijă de consilierul profesional!

— Cu plăcere, zise Reinhart.

Bătu și intră.

Consilierul profesional era un tip la patruzeci de ani. Barbă, sandale și un inel în ureche.

— Hei, ia stai așa, ce... începu el.

— Știi, sunt cam strâmtorat cu timpul, zise Reinhart. Îmi dai voie să-ți sugerez să te ocupi de tânărul ăsta ceva mai târziu?

Băiatul de pe sofa se ridică fără prea mare entuziasm.

— Ești drăguț să aștepti afară câteva momente? spuse consilierul profesional. Ce dracu înseamnă asta?! Dai buzna aici și...

Reinhart așteptă până când băiatul închise ușa după el.

— Ca să-ți spun drept, sunt al naibii de grăbit. De-aia o să-ți dau o șansă să-ți salvezi pielea.

— Nu știu despre ce vorbești. Cine ești, mai întâi de toate?

— Poliția, spuse Reinhart. Dacă mărturisești pe loc, promit să n-o fac publică; cel puțin de data asta. Dacă încerci să mă duci cu preșul... ei bine, mi-e greu să văd cum naiba o să-ți păstrezi serviciul.

Consilierul profesional nu spuse nimic. Se așeză cu băgare de seamă pe

marginea biroului.

— Ai avut sau n-ai avut o relație cu o elevă în timpul anului trecut? Ba chiar i-ai tras-o aici, în școală...

Niciun răspuns. Consilierul înghiți în sec și se apucă cu mâna de barbă.

— Nu pe tine te vreau, fir-ar al dracului să fie! spuse Reinhart. Sunt pe urmele unui căcat și mai mare decât tine. Ai zece secunde, pe urmă te duc direct la secție!

Consilierul profesional dădu drumul bărbii și încercă să-l privească pe Reinhart în ochi.

— Da, spuse el. A...

— Mulțumesc, spuse Reinhart. E suficient.

Ieși din cabinet și trânti ușa atât de tare, încât zgomotul reverberă pe coridor.

— Dărâmă ușa! ordonă Van Veeteren.

— Avem oameni care știu să descuie încuietori, spuse Münster.

— N-avem timp, replică Van Veeteren.

— De obicei, există un îngrijitor, spuse Münster.

— Dă ușa aia jos, am spus! Chiar trebuie s-o fac eu personal? Münster evalua situația. Ușa era situată ideal, nicio îndoială în privința asta. La distanță apreciabilă față de scară. Putea să-și ia un elan de opt metri. Van Veeteren se dădu la o parte.

— Dă tot ce poți! îl îndemnă el.

Münster se năpusti asupra ușii, cu umărul înainte. Se auzi un pârâit sonor, atât dinspre ușă, cât și dinspre Münster, dar atât.

— Încă o dată! zise Van Veeteren. Münster atacă din nou, la fel de ineficient.

— Adu-l pe îngrijitor! spuse Van Veeteren. Eu aștept aici. După zece minute, Münster se întoarse cu un bărbat uscățiv, îmbrăcat în salopetă și purtând pe cap o șapcă.

— Domnul Gobowsky, explică Münster.

Un cerc de scobitori uzate se formase la picioarele lui Van Veeteren, iar domnul Gobowsky se uită la el cu un ochi critic. Apoi ceru să vadă legitimația lui Van Veeteren.

„Ticălosul ăsta a văzut multe filme, se pare.”

Apartamentul era alcătuit din două camere mici și o bucătărie și mai mică și dură cam cinci secunde ca să-și dea seama că locatarul își luase zborul. Van Veeteren se prăbuși într-un fotoliu din piele sintetică.

— A spălat putina, spuse el. Trebuie să declanșăm alertă generală. Individul ăsta o să bage-n faliment poliția. Münster, tu rămâi aici și vezi ce mai găsești! O să trimit pe cineva să te ajute.

Münster încuviință din cap. Inspectorul-șef se întoarse spre îngrijitor, care

bănanăia pe hol, curios să afle ce se întâmplase.

— Avea mașină? îl întrebă Van Veeteren.

— Un Fiat albastru, spuse domnul Gobowsky. Model 326, cred.

— Unde-o parca de obicei?

— În parcare de-afară.

Domnul Gobowsky arătă cu capul în direcția curții.

— Vino cu mine, te rog, să vedem dacă mai e acolo, spuse Van Veeteren. Îl lăsăm aici pe domnul inspector.

— Stați așa! strigă Münster, tocmai când treceau pragul ușii. Uitați-vă la asta! Îi întinse o mică fotografie înrămată. Van Veeteren o luă și o examină.

— Eva Ringmar, spuse el. Cu câțiva ani mai tânără, dar ea e, fără doar și poate.

— Deci, nu mai avem îndoieli, nu? zise Münster.

— Am avut eu vreodată îndoieli? spuse Van Veeteren, lăsându-l pe Münster în plata Domnului.

— Carl Ferger, da, spuse Reinhart. A venit aici în 1986, se pare, poate cu un an mai devreme. Trimite imediat faxuri! Și spune-le că avem nevoie de răspunsuri al dracului de repede, dacă nu chiar mai devreme, chiar din clipa în care-l gădesc! Pune stegulețe roșii și etichete de avertizare și anunță Interpolul și tot ce mai ai din gama asta! Și bagă de seamă să ne informezi, ori pe mine, ori pe unul dintre colegi, în momentul în care ai primit vreun răspuns! Ai înțeles?

Widmar Krause încuviință din cap.

— Unul la biroul de imigrări, iar altul în partea cealaltă, OK? repetă Reinhart. Lasă-i să se ia la întrecere, să vedem cine câștigă!

Krause ieși din încăpere. Reinhart se uită la ceasul de perete. Douăsprezece și un sfert. Se uită la Van Veeteren, care era prăbușit peste birou.

„Arată ca un animal împăiat, neterminat încă”, gândi Reinhart.

— Unde credeți că este? spuse el.

— Probabil că stă pitit și trage la aghioase într-un motel, undeva, spuse Van Veeteren. La drept vorbind, nu-i o idee rea. Știi că nu știu care idiot m-a trezit în dimineața asta la patru și jumătate? Hai să mergem la masă.

— Cu plăcere, spuse Reinhart. Dar nu la cantină.

— Nu, la naiba, spuse Van Veeteren. Dacă tot n-avem altceva de făcut decât să stăm și să așteptăm, am putea să mergem într-un loc ceva mai select.

— Bun, spuse Reinhart. Hai să mergem la La Canaille și să lăsăm numărul la centrală. Dar ce ne facem dacă e Klempje de serviciu?

— Nicio șansă, spuse Van Veeteren. E tot în exil.

Schimbarea bruscă se produse odată cu știrile de la ora prânzului.

Dormise trei ore într-o parcare. Ghemuit pe bancheta din spate, învelit cu o pătură. Se trezise pentru că-i era frig. Înainte să pornească la drum, porni radioul, prinse partea de mijloc a știrilor și auzi că era căutat de poliție.

Alertă generală. Carl Ferger. Suspectat de trei crime. Se deplasează într-un Fiat albastru, cu numărul de înmatriculare...

Opri radioul. Timp de câteva secunde, timpul și lumea încremeniră. Sângele îi bubuia în tâmple. Strânse volanul atât de tare cu mâinile, încât i se albiră încheieturile degetelor.

Fusese descoperit. Era căutat de poliție.

Vânat.

Era pe fugă.

Dură un timp până când asimila informația.

Trei crime?

Nu putu să nu râdă.

Care dintre ele, i-ar fi întrebat. Da, va încerca să-și amintească să-i întrebe acest lucru, dacă eventual aveau să-l prindă. Scuză-mă, domnule polițist ticălos și nenorocit, ar fi spus el. Am comis șase crime. De care dintre ele sunt suspectat?

Geamurile se aburiseră de la respirația sa. Le șterse cu batista. Deschise puțin geamul șoferului, se uită în jur. Parcarea era pustie, exceptând un tir aflat la vreo cincizeci de metri în fața lui.

Un Fiat albastru... Of, dar-ar dracii! De ce oprise radioul? Îl porni din nou, dar acum se auzea doar muzică. Ce altceva mai știau? Unde credeau că e el acum?

Alertă generală. Ce însemna asta? Filtre pe drumuri?

Puțin probabil. Condusese peste trei sute de kilometri de când plecase din Maardam. Dacă ar fi știut cu aproximație când plecase, ar fi trebuit să-și dea seama că putea să fi ajuns între timp oriunde, mai mult sau mai puțin.

Dar cum?

Cum naiba îl descoperiseră?

Porni mașina. Trecu încet pe lângă camion și ieși pe autostradă.

Liz trebuie să fi fost. Târfa aia nenorocită. Ceva mersese prost, dar nu înțelegea cum de făcuseră legătura cu celelalte. Căteaua! Ce bine ar fi fost dacă și-ar fi ascultat de la început vocea interioară... Vocea care-l avertizase, spunându-i să se țină departe de ea, de curvulița aia. Căteaua aia nenorocită.

Nimic mai mult decât o cătea nenorocită.

N-avea să mai repete niciodată greșeala aceea, cel puțin. Și la drept vorbind, era lucrul cel mai rezonabil ca poliția să fie de acord că el efectua un serviciu public prin faptul că scăpa societatea de individe ca Liz Hennan. Nu avea nimic

să-și reproșeze în cazul ei. Celelalte nu erau la fel de bune. Fuseseră provocate de diferite tipuri de necesitate. Dar acum nu era momentul să stea și să facă analize.

Acum trebuia să acționeze. Declicul se produsese cumva – și el presimțise că asta se va întâmpla, nu? Intuiția îl salvase încă o dată – de ce altceva ar fi fugit? Se întâmplase la fel ca atunci, cu Ellen...

Ellen. Trecuseră deja doisprezece ani. Și ea fusese o curvulița, fără doar și poate. O curvulița dezgustătoare, exact la fel ca Liz. Le vedea pe amândouă cu ochii minții, la fel de dornice, la fel de nesătute...

Se opri să alimenteze. Indicatorul îi dăduse de știre că va trebui să mai pună benzină. De ce le vedea întruna? Trupurile lor goale, pizdulicile lor palpitânde... Dar acum nu avea timp de pierdut cu ele. Trebuia să se concentreze asupra chestiunilor esențiale, nu să piardă timpul cu aceste imagini dezgustătoare. Trebuia să fie pregătit. Trebuia să fie în stare de alertă, să facă ceea ce se cuvenea – situația devenise presantă. Căutat de poliție.

Se uită la ceasul de la mână. Doar douăsprezece și un sfert. Oare mesajul pe care-l auzise fusese primul sau mai fuseseră și altele, mai devreme? Mai bine să țină radioul pornit, ca să nu mai piardă ceva.

Porni radioul și își aprinse o țigară. Nici din alea nu prea mai avea.

Să facă plinul și să-și cumpere țigări, astea erau cele mai urgente lucruri. Pe urmă?

Radioul? se gândi. Dar televiziunea? Ziarele? Publicaseră deja vreo fotografie de-a lui?

Urma să fie recunoscut la fel de ușor ca președintele în momentul în care avea să intre în incinta stației de benzină?

Televizorul nu era o problemă așa de mare, se gândi el. Nimeni nu stătea să caște gura la televizor dimineța. Cu ziarele era mai rău. Dar ziarele de dimineță nu publicaseră nimic – cel puțin, cele pe care le cumpăraseră mai devreme. Relataseră despre crimă, firește, dar nu suflaseră niciun cuvânt despre Carl Ferger într-un Fiat albastru.

Știrea va apărea în ziarele de seară, desigur. O fotografie pe panourile de afișaj, poate. Ca atunci când un ministru din guvern fusese ucis cu câțiva ani în urmă.

Nu se putea abține să nu zâmbească. Când ajungea la chioșcuri prima ediție?

La două? Două și jumătate?

Până atunci trebuia să devină altcineva.

Simplu ca bună ziua. Trebuia să ajungă într-un oraș de mărime rezonabilă cât mai curând și să-și aranjeze un deghizament. Păcat că aruncase peruca – deși se știa despre ea, fără îndoială. Altceva?

Mașina.

Să scape de ea și să închirieze alta?

Nu-i plăcea ideea. Ar fi presupus riscuri evidente. Decise să riște și să-și continue drumul cu Fiatul. Atâta timp cât avea grijă s-o parcheze cât mai discret n-avea de ce să se teamă. Să mânjească plăcuțele cu mizerie, poate. Trebuie să fie mii de Fiaturi albastre în toată țara.

Și pe urmă?

Întrebarea puse stăpânire pe el și nu-i mai dădu pace preț de câteva secunde. Amenințând să-l sufoce. Ce naiba trebuia să facă după-aia?

În seara asta? În noaptea asta? Măine?

Înghiți în sec și apăsă și mai tare pedala de accelerație. Înăbuși întrebarea. Avea nevoie să rezolve lucrurile pe rând. Mai întâi, înfățișarea, după care putea să ia decizii în funcție de cum evolua situația. În asta consta forța lui, la urma urmelor. Capacitatea sa instinctivă de a lua deciziile potrivite la momentul critic. Banii, de exemplu. Își golise contul încă de sâmbăta trecută. Acum i-au blocat contul, desigur, dar ce dacă? Avea destui bani să-i ajungă măcar câteva săptămâni.

Să nu facă nimic nehibzuit. Totul era sub control. Nu-l vor prinde nici de data asta, nemernicii. Gândul de a sta ascuns câteva zile într-o cameră de hotel obscur îl făcu din nou să zâmbească. Să citească despre vânătoare în ziare, să stea în fiecare seară în sala comună pentru televizor, ascultând cum se mai desfășura vânătoria în care cel vânat era chiar el...

Următoarea ieșire Malbork, 1 000 de metri, citi el pe indicatoare. Excelent.

Dădu semnalul că intenționa să facă la dreapta și răpăi cu degetele pe volan.

41

— Cât e ora? Ce s-a întâmplat cu marele detectiv care este populația? De ce nu l-au găsit până acum?

— E opt și jumătate, spuse Münster. Cred că s-a ascuns undeva.

— Ei, nu mai spune!

— N-avea cum să nu descopere că poliția îl caută. Apropo, o să se mai transmită la televizor un apel, la nouă.

— Nu-s idiot, spuse Van Veeteren. Dar de ce n-a răspuns nimeni la faxurile noastre? Poți să-mi dai o explicație și pentru asta, inspectore?

— Le-au căzut calculatoarele ăloră de la biroul de imigrări, dar azi-dimineață le-au pus din nou în funcțiune. Ălalți sunt într-o zonă cu fus orar diferit, desigur. Răspunsul lor ar putea să vină tocmai la miezul nopții, dacă nu chiar mâine dimineață.

Van Veeteren își contemplă scobitoarea.

— Pot să vă întreb ceva? Îndrăzni Münster.

— Zi, spuse Van Veeteren. Dar nu-ți promit c-o să-ți răspund.

— Cine anume e Carl Ferger ăsta?

— Încă nu te-ai prins, Münster? Münster roși și-și drese glasul.

— Cum să mă prind dacă nu mi se dau toate informațiile? se plânse el. Ca să fiu sincer, nu văd care-i motivul pentru care țineți ascunse anumite detalii importante, domnule inspector-șef. Informații vitale pentru acest caz, mai exact.

Roși din nou, de data asta din pricina propriului său tupeu. Dar inspectorul-șef nu reacționa. Se mulțumi să rămână nemișcat la birou, cu bărbia sprijinită pe mâini. Își îngustă ochii ca pe niște fante în timp ce-l privea fix pe Münster. Fără să facă vreo încercare să răspundă repede.

— Münster, spuse el în cele din urmă. Simțul tău de sincronizare nu face nici doi bani. Dacă mă ascuți, o să-ți explic câteva lucruri, spre binele tău. Nu-mi fac iluzii c-ai să înțelegi prea multe din ce-o să spun, dar chiar și așa, sunt pregătit să-ți acord câteva minute.

— Vă mulțumesc, spuse Münster. Sunteți foarte amabil.

— Trebuie să înțelegi, Münster, că lucrurile sunt interconectate. Că sunt anumite legi care se aplică, anumite modele repetitive. Noi înotăm în jurul acelor modele repetitive, ne mișcăm, gândim, ne trăim viața în concordanță cu aceste reguli. Totul se reduce la subtilități – nu sunt ușor de identificat, dar trebuie să încercăm să le auzim, să le căutăm, trebuie să fim cât se poate de treji și să ne ținem ochii deschiși ca să sesizăm răspântiile de drumuri favorabile. Știi ce e acela un determinant?

— Determinant?

— Da.

— Habar n-am, spuse Münster.

— Nici eu, spuse Van Veeteren. Dar sunt pe urmele lui. Asta e ceea ce ne spune încotro să mergem, Münster; el ne arată calea pe care trebuie s-o urmăm, ce să facem în continuare, ce drum să alegem. Cred că ești de acord cu faptul că într-un roman trebuie să existe o intrigă?

— Da, bineînțeles.

— Că trebuie să fie o poveste sau măcar un fir de legătură care să treacă printr-un film sau o piesă de teatru și să lege laolaltă toate episoadele?

— Da...

— Un roman, un film sau o piesă de teatru, Münster – nu sunt altceva decât viață împăiată. Viață care a fost capturată și împăiată exact așa cum un taxidermist împăiază un animal mort. Sunt create pentru ca noi să le putem examina cu ușurință acceptabilă. Să le extragem din realitatea curentă și să ne uităm la ele de la distanță. Mă urmărești?

— Da, spuse Münster. Așa cred...

— În tot cazul, dacă trebuie să existe intrigi sau fire de legătură care să

asigure că viața împăiată, versiunea aia artificială, nu se destramă, atunci desigur că același lucru trebuie să se aplice și la articolul veritabil, viața reală. Asta-i esența.

— Esența?

— Da, esența. Evident, poți alege să trăiești o viață lipsită de sens, dacă vrei – să te uiți la film de la sfârșit la început, pentru numele lui Dumnezeu, sau să ții cartea cu susul în jos în timp ce-o citești. Dar să nu-ți faci iluzii că dacă o să procedezi astfel, o să înțelegi ceva. Vezi, există nu doar una, ci mii de puncte esențiale, șiruri întregi de astfel de puncte, modele repetitive, reguli, determinanți. O să plec în Australia marți, Münster, și pot să te asigur cu cea mai mare convingere că nu e o simplă întâmplare. Este exact lucrul potrivit de făcut. Nu crezi asta?

Doar pentru o clipă, Münster avu viziuni cu propria sa lagună ideală... Synn și copiii și două săptămâni pe țărmul unei mări albastre...

— Dacă noi doi am fi într-un film, spuse Van Veeteren rupând în două o scobitoare, sau într-o carte, atunci desigur că ar fi de neiertat din partea mea să-ți spun anumite lucruri în acest moment. Ar fi ca un șut în dinți tras iubitorilor de cinema, o insultă la adresa genului. Poate că și o subestimare a talentelor tale, Münster. Mă urmărești?

— Nu, spuse Münster.

— O crimă împotriva determinantului, spuse Van Veeteren, dând impresia o secundă că ar putea să zâmbească. Dacă nu avem o religie, cel mai neînsemnat lucru pe care-l putem face e să încercăm să trăim ca și cum am fi într-o carte sau într-un film. Astea-s singurele indicii pe care-o să le obții, Münster.

„Ce naiba se întâmplă?, se întrebă Münster. Oare omul ăsta chiar stă acolo și spune lucrurile astea sau visez eu?”

— De-aia sunt agasat, spuse Van Veeteren. Trebuie să-l găsească în noaptea asta. Îl vreau aici mâine și vreau să-l confrunt cu răspunsurile pe care le vom primi pe faxuri. Și cu o altă persoană.

Avem de-a face cu un criminal în serie, Münster, ți-e clar asta? Nu se întâmplă prea des.

„E clar, visez”, hotărî Münster.

Se auzi o bătaie în ușă și subofițerul Beygens vârî capul înăuntru.

— Îmi cer scuze, domnule inspector-șef, dar tocmai am primit un fax din străinătate.

— Excelent, spuse Van Veeteren. Dă-l încoace!

— Ești un adevărat prieten! spuse Ulich.

Tomas Heckel ar fi trebuit să înceapă schimbul abia la zece, dar în seara asta aveau un aranjament special. Dacă Heckel începea la nouă fără un sfert, Ulich ar fi avut timp să ajungă la gala de box unde băiatul lui urma să ia parte la un meci de categoria semigrea cu un boxer englez de culoare pe care-l chema Whitecock.

Nu era evenimentul principal al galei, firește, ci doar unul dintre meciurile secundare. Dar, la fel ca tatăl său odinioară, tânărul Ulich era posesorul unei lovituri de pumn formidabile. Și avea o capacitate deosebită de a încasa pedepse.

Heckel, care era student la medicină în anul doi, era conștient de riscurile pe care boxerii și le asumau când permiteau altora să le bumbăcească tigvele pentru bani, dar serviciul lui de portar de noapte era prea important pentru el ca să se angajeze într-o controversă cu privire la părțile pozitive și negative ale acestui lucru. Nici nu voia să-l priveze pe tată de prilejul de a se afla la marginea ringului în momentul când celulele cerebrale ale băiatului său intrau în colaps. Pe lângă sendvișuri și cafea, rucsacul lui conținea și trei tratate dolofane de anatomie. Intenționa să stea treaz toată noaptea și să studieze pe brânci. Timpul înseamnă bani și nu mai avea decât șase zile până la examen.

— Ești un adevărat prieten, spuse din nou Ulich în timp ce-și scotea trupul de uriaș din cabina portarului. Dacă băiatul meu învinge, te cinstesc cu o sticlă de țârie!

— Nici prin cap nu-mi trece să accept așa ceva, spuse Heckel. E ceva ce trebuie să știi?

Ulich se gândi un moment.

— E o echipă de handbal din Copenhaga la etajul al treilea, spuse el. Ar fi bine să stai cu ochii pe ei. A, da, mai e cineva care trebuie să-și mute mașina. A parcat-o aiurea și mașina ăloră de la salubritate n-o să poată să golească pubelele mâine dimineată. Prawitz m-a sunat ca să-mi spună, e un bilet lângă telefon. Cred că e vorba de Czerpinski, tipul de la camera 26. Am sunat la el, dar nu era acasă.

— În regulă, spuse Heckel. Distracție plăcută. Sper ca băiatul să se descurce.

— O să-l jupoaie de viu pe ăla, lua-l-ar dracu'! spuse Ulich, boxând cu aerul în timp ce ieșea pe porțile batante.

Heckel se așeză și începu să frunzărească registrul de evidență. Treizeci din treizeci și șase de camere erau ocupate – nu era deloc rău pentru o zi de luni în decembrie. Porni micul televizor al lui Ulich: putea fi o bună idee să se uite la știri înainte de a se dedica studiilor de anatomie. În plus, de obicei îi venea greu să se liniștească și să citească înainte de miezul nopții.

Mai erau câteva minute. Un program ridicol numit *O problemă de sport* nu se terminase încă. Ce zisese Ulich?

O mașină parcată aiurea?

Găsi biletul. Îl citi și memora numărul de înmatriculare al mașinii în timp ce suna la camera 26. Niciun răspuns. Închise telefonul, dar lipi biletul de aparat, ca să nu uite.

Programul de știri începu. Subiectul principal era urmărirea criminalului, firește. Auzise de el de mai multe ori în cursul după-amiezii. Erau articole și în ziarele de pe tejghea, observă el. Carl Ferger... cel puțin trei crime... Fiat albastru, numărul de înmatriculare...

Se holbă la numărul afișat pe ecranul televizorului.

Apoi se holbă la telefon.

Opri televizorul și luă un ziar din teanc. Smulse biletul pe care tocmai îl lipise de telefon și începu să compare literă cu literă și cifră cu cifră. De parcă abia învățase să citească. Sau ca și cum stătea cu un bilet de loterie în mână, un bilet cu care tocmai câștigase un milion și nu-i venea să creadă că era adevărat...

Un gând absurd și enervant îi zumzăia prin cap: n-avea să mai facă prea multă recapitulare la anatomie în noaptea aia. După care se concentrează și sună la poliție.

Primul apel veni imediat după ora nouă și jumătate. Münster îl prelua, căci Van Veeteren tocmai se dusesse la baie.

— Excelent, spuse Münster. Da, înțeleg. O să vă sune în cinci minute. Ce număr aveți?

Notă numărul, apoi își continuă liniștit lectura ziarului de seară. Van Veeteren se întoarce. Münster așteptă câteva secunde.

— L-au prins, în Schaabe, spuse el cu cel mai calm ton pe care reuși să-l păstreze.

— Ce-au făcut? exclamă Van Veeteren. Era și timpul, fir-ar să fie!

— Mă rog, aproape l-au prins, preciza Münster. Ați face bine să dați un telefon. Adineauri a sunat un anume inspector-șef Frank. Îl cunoașteți?

Van Veeteren încuviință din cap și formă numărul.

— Frank? Van Veeteren la telefon. Sunt încântat să aud că până și o găină chioară poate să găsească un bob de grâu... Ce vești ai să-mi dai?

Münster îl observa pe șeful lui pe deasupra ziarului. Van Veeteren era aplecat peste telefon și avea o înfățișare de-ai fi zis că vrea să-l stoarcă pe criminal din receptor. În tot acest timp, mesteca de zor două scobitori și asculta.

— Înțeleg... Ai grijă să-l înhățați când se întoarce, altfel te jupoi de viu. Trebuie să plec în Australia joi și am nevoie de el până atunci.

Frank spuse ceva, iar Van Veeteren aprobă lent.

— Bine, spuse el. O să stau aici. Să suni în clipa-n care-ai pus gheara pe el.

Închise telefonul.

— Poți să te duci acasă acum, îi spuse lui Münster. O să-l ridice de îndată ce apare la hotel. Și-a ras părul din cap, și-a pus ochelari și s-a deghizat, se pare. Un nemernic inventiv. A rezervat o cameră la Palace Hotel pentru patru nopți, unde se ține un congres al agenților de vânzări pentru membre artificiale... Ai mai auzit de-o asemenea chestie, Münster? Vânzător de membre artificiale!

— Cum l-au găsit?

— A parcat ilegal, spuse Van Veeteren ridicând din umeri. E păcatul capital al vremurilor noastre, fără doar și poate.

Când Münster ieși în aerul aspru al nopții, își dădu seama cu surprindere că nu murea să ajungă acasă: ar fi rămas fericit aici să aștepte împreună cu inspectorul-șef. Să mai zăbovească o vreme și să citească ziarul până venea următorul apel telefonic...

Ultimul verset.

Semnalul care anunța sfârșitul vânătorii.

Caz închis. Criminalul capturat.

Timpul ca roțile justiției să înceapă să se învârtă...

Mai erau câteva detalii de clarificat, se părea; dar chiar și așa, faptele esențiale păreau clare. Faxul explicase totul; nu mai era loc pentru teorii și soluții alternative. Van Veeteren avusese dreptate. Ca de obicei. Carl Ferger era omul căutat.

Și era, după cum remarcase cineva cu câteva săptămâni în urmă, o treabă îngrozitoare.

Pe când se deplasa cu mașina spre suburbia unde locuia, Münster se gândea la ceea ce-i spusese Van Veeteren despre determinant. Nu prea-și putea da seama dacă inspectorul-șef fusese serios sau nu. Totuși, nu se putea nega că în spusele lui era ceva adevăr și era posibil ca vechea poveste să se repete: singura modalitate de a-i prinde pe cei mai mari răufăcători era să întinzi un năvod cu ochiuri mari menit să-i captureze atât pe cei serioși, cât și pe cei mai ușuratici.

Pe moment, fu surprins de felul cum formulase acel gând, dar apoi se gândi că trebuie să fi fost vreuna din zicerile lui Reinhart.

Un năvod cu ochiuri mari...

În orice caz, se hotărî să caute „determinant” în noua, dar încă incompleta sa enciclopedie în douăzeci și patru de volume, când va ajunge acasă.

Van Veeteren nu trebui să aștepte atât cât se temuse. Apelul de la Frank veni devreme, la zece și jumătate. Ferger fusese arestat.

Intrase în hotel fără nicio grijă și imediat fusese copleșit de intervenția a doisprezece ofițeri de poliție.

— Doisprezece? se întrebă Van Veeteren.

— Doisprezece, spuse Frank.

— A mărturisit?

— Nu. Face pe prostul.

— În regulă, spuse Van Veeteren. Pune-l într-o dubă cu gratii și expediază-l aici în noaptea asta. Am poftă să-l halesc la micul dejun.

— Dorința ta e poruncă pentru mine, spuse Frank. Cum îți mai merge lovitura de rever? Îmi amintesc că aveai ceva probleme cu ea când eram în Frigge...

— E letală, spuse Van Veeteren. Când mai apari prin zonă, dă un telefon și-o să-ți fac o demonstrație.

43

Münster nu l-ar fi recunoscut în veci.

La drept vorbind, nu prea și-l amintea foarte clar de la interogatoriile luate la Bunge, dar acest specimen uman chirchit nu prezenta nici cea mai mică asemănare cu imaginea care fusese transmisă la televizor și propagată prin presă.

Într-un fel, arăta mai tânăr. Capul rotund și complet ras dădea o dubioasă impresie de inocență. Sau de naivitate. Sau poate de ceva diferit: senilitate avansată.

O combinație a celor două?

Stătea lângă perete, cu mâinile împreunate în fața lui, pe masa jerpelită. Privea în jos. Probabil că, din când în când, închidea ochii.

Reinhart și Münster ședeau în fața peretelui opus în încăperea dreptunghiulară. De o parte și de alta a ușii. Scaunul inspectorului-șef părea să fi fost așezat cu meticulozitate în centrul geometric. Münster nu putea să vadă din Van Veeteren decât spatele: a rămas nemișcat ca un sfinx pe tot parcursul interogatoriului. Pronunța întrebările fără modulații și cu dispreț, de parcă ar fi știut dinainte toate răspunsurile și, de fapt, desfășurarea interogatoriului nu-l interesa câtuși de puțin.

— Știi de ce te afli aici?

— Nu.

— Nu te-am întrebat dacă ești vinovat. Te-am întrebat dacă știi de ce ești aici. Un apel la informații despre tine a fost transmis la radio și la televiziune, la șizeci și opt de ziare diferite, însoțit de numele și poza ta. În pofida acestor evidențe, susții că nu știi de ce te afli aici. Te gândești să pledezi că ești idiot sau că nu știi să citești?

— Nu. Știu de ce sunt aici.

Avea vocea slabă, dar fără urmă de șovăială.

— Vreau să-ți fie clar de la bun început că nu simt decât dispreț pentru tine,

domnule Ferger. Vederea ta nu trezește în mine decât cel mai profund dezgust. În circumstanțe diferite și într-o societate mai puțin civilizată decât cea în care trăim, n-aș fi ezitat nicio clipă să te execut pe loc. Ai înțeles?

Ferger înghiți în sec.

— Sunt convins că sentimentele îmi sunt împărtășite nu doar de colegi, ci cam de toți cei care știu ce ai făcut.

— Sunt nevinovat.

— Taci din gură, domnule Ferger. Te afli aici pentru că ești un criminal. Vei fi acuzat de uciderea Evei Ringmar pe 3 octombrie, a lui Janek Mitter pe 20 noiembrie și a lui Elizabeth Hennan pe 28 noiembrie. Ai mai ucis un copil de patru ani pe 31 mai 1986, dar n-am terminat încă de acumulat dovezile necesare pentru acea crimă.

— Nu-i adevărat.

A fost o șoaptă atât de slabă, încât Münster abia dac-o auzi. Van Veeteren o ignoră.

— Dacă îți închipui că răspunsurile pe care le vei da vor putea schimba câtuși de puțin lucrurile, dă-mi voie să te ușurez de povara acestei iluzii. Vei fi găsit vinovat și-ți vei petrece restul vieții în închisoare. Trebuie să te avertizez că există o probabilitate să fii executat...

— Ce naiba spui acolo?

Continua să vorbească mai degrabă cu masa decât cu Van Veeteren.

— Nu ca rezultat al unui proces legal, desigur, ci de către unul dintre colegii de pârnaie. Există un profund dispreț pentru gunoarie ca tine chiar și în pușcăriile noastre. Se pot întâmpla unele lucruri foarte urâte. Vreau să te previn în privința asta, ca să-ți poți lua precauțiile pe care le vei considera necesare.

Ferger se foi în scaun.

— Nimeni n-o să ridice un deget să te ajute. De ce n-ai vrut un avocat?

— E treaba mea.

— Nu se oferă nimeni voluntar ca să te apere, desigur; dar chiar și așa, ai dreptul legal la un avocat, dacă vrei. Legea se aplică și în cazul unora de teapa ta, domnule Ferger. De ce ai ucis-o pe Liz Hennan?

— N-am dat niciodată ochii cu ea.

— Pentru că nu puteai s-o satisfaci?

— N-am dat niciodată ochii cu ea.

— Pentru că te-a luat peste picior fiindcă ai fost un amant atât de incapabil?

Niciun răspuns.

— Ți-e frică de femei? Crezi că Liz Hennan era o curvulița? Ferger mormăi ceva.

— A fost cumva un „da”?

— N-am dat niciodată ochii cu ea.

- Atunci, de ce avea fotografia ta la ea?
- Nu i-am dat niciodată o fotografie.
- Dar tu aveai fotografia ei.
- Nu... e... Minți.
- Scuze. Am vrut să spun că aveai fotografia Evei Ringmar. E-adevărat?
- Poate... Nu-mi amintesc.
- Am găsit-o în apartamentul tău. Ai avut o relație cu Eva Ringmar?
- Niciun răspuns.
- Și Eva Ringmar era o curvulița?
- Nu. Nu vreau să mai răspund la nicio întrebare.
- Nici eu nu vreau să-ți mai pun vreuna. De ce te-ai dus acasă la Janek Mitter și Eva Ringmar pe 2 octombrie?
- Niciun răspuns.
- Te-ai dus acolo seara, dar te-ai întors dimineța foarte devreme și ai ucis-o pe Eva Ringmar înecând-o în cadă.
- Niciun răspuns.
- Crezi că nu știm cine ești?
- Nu știu despre ce vorbești.
- Ce alibi ai pentru moartea lui Janek Mitter?
- Am fost la o pizzerie...
- Da, între unsprezece și douăsprezece. Dar Mitter a fost ucis după asta, la orele mici ale dimineții. Ai vreun alibi mai bun decât ăsta?
- M-am întors acasă și m-am culcat. Am crezut...
- Ce-ai crezut?
- Nimic. Nu-ți mai răspund la nicio întrebare.
- De ce crezi că Eva l-a preferat pe Mitter și nu pe tine? Feger își lăsă capul și mai mult și privi fix la masă.
- De ce l-a preferat pe Andreas Berger? Așteptă câteva secunde.
- Chiar dacă ești un vierme, domnule Feger, sunt sigur că nu există niciun motiv să fii un vierme prost. Susții că ești nevinovat și că nu ai nicio legătură cu uciderea Evei Ringmar, a lui Janek Mitter și a lui Liz Hennan. Adevărat?
- Da.
- Atunci de ce ți-ai ras părul, te-ai deghizat și te-ai ascuns, dacă ești nevinovat?
- M-am ascuns pentru că am aflat că mă caută poliția.
- Primul mesaj cu privire la căutarea ta n-a fost transmis decât ieri la prânz. Deja stăteai ascuns de câteva ore înainte de asta.
- Nu, am avut o problemă cu mașina. Am plecat din oraș în weekend, dar n-am mai putut să mă întorc.
- Unde-ai fost?

— Departe, în nord.
— Unde ai petrecut noaptea?
— La un motel.
— Cum se numește și unde e situat?
— Nu-mi mai amintesc.
— De ce n-ai anunțat la școală?
— Am încercat să sun, dar n-am reușit să obțin legătura.
— Dacă nu poți să oferi răspunsuri mai bune decât astea, domnule Ferger, îți sugerez ca mai bine să-ți ții gura. Te faci naibii de râs.

Van Veeteren se opri.

— Vrei o țigară?

— Da, te rog.

Van Veeteren scoase un pachet din buzunar și-l scutură ca să scoată o țigară. O băgă între buze și o aprinse.

— N-ai să primești nicio țigară. M-am săturat de tine.

Se ridică și se întoarse cu spatele la Ferger. Pentru prima oară, Ferger ridică privirea. Doar pentru un scurt moment, dar chiar și așa, Münster avu răgazul să citească expresia din ochii lui. Era speriat. Speriat de moarte, complet și de-a binelea.

— Un singur lucru, spuse Van Veeteren, întorcându-se ca să se uite din nou la Ferger. Ce senzație ai când îneci un copil? Trebuie să fi opus un pic de rezistență. Cât a durat? La ce-ți închipui că se gândea atunci când s-a întâmpat?

Ferger își ținea mâinile împreunate strâns acum, iar capul îi tremura ușor. Nu spuse nimic, dar Münster n-ar fi fost surprins dacă ar fi cedat nervos dintr-o clipă în alta. Să se-arunce la podea, să răstoarne masa sau pur și simplu să înceapă să urle și să zbiere.

— Îl las în mâinile voastre acum, spuse Van Veeteren. O să plec vreo trei ore. Nu trebuie să părăsească această încăpere, nu va primi nimic de mâncare sau de băut. Nu are voie să fumeze. Puneți-i întrebări, dacă vreți. Rămâne la latitudinea voastră.

Apoi îi salută dând din cap pe Reinhart și Münster și ieși din încăpere.

Cu cât se apropia, cu atât reducea viteza.

Când mai avea doar vreo doi kilometri până la destinație, se opri într-o parcare. Se dădu jos din mașină. Se așeză cu spatele la vântul care bătea în rafale și fumă o țigară. Aproape că se obișnuise acum cu fumatul. Nu-și mai amintea vreun alt caz care să-l facă să fumeze atâtea țigări. Cel puțin, în anii din urmă.

Nu încăpea îndoială că existau motive. Dar totul se terminase acum, mai mult sau mai puțin. Doar de pus ultimele puncte pe i-uri. Ultima tușă de catran ca să definitiveze acest tablou respingător.

Se întrebă cât de necesar era. Se întrebuse încă de când plecase, încercase să se gândească la căi de a ocoli, de a evita acest pas final. Scutindu-se atât pe sine, cât și pe ea de această decădere finală.

Poate și pe el?

Da, probabil că și pe el.

Dar totul era în van, desigur. Nu era nimic altceva decât obișnuita, familiara rețineră pe care de fiecare dată era forțat să și-o învingă atunci când apăsa butonul soneriei și trebuia să informeze soția că, din nefericire, soțul ei... Da, tristă constatare, nu avea de ales, va fi nevoit să-i spună...

Nu avea scăpare.

Nicio circumstanță atenuantă.

Nicio cale de a ușura suferința.

Aruncă țigara într-o băltoacă și se urcă din nou în mașină.

Ea deschise ușa aproape imediat. Îl aștepta.

— Bună dimineața, spuse el. Ei bine, iată-mă. Ea încuviință din cap.

— Presupun că ați urmărit știrile în ultimele zile?

— Da.

Ea se uită în jur, ca și cum ar fi vrut să verifice dacă nu uitase ceva: să ude florile ori să închidă aragazul.

— Sunteți gata să veniți cu mine?

— Da, sunt gata.

Vocea ei era așa cum și-o amintea. Fermă și clară, dar monotonă.

— Pot să vă întreb ceva? spuse el. Ați știut cum stăteau lucrurile cu adevărat? Ați știut ce se întâmplă, încă de-atunci?

— Cred c-ar fi bine să plecăm acum, domnule inspector-șef. Își luă paltonul din cuier, iar el o ajută să-l îmbrace. Ea își înfășură un șal din mătase în jurul capului, își luă poșeta și mănușile din coș și se întoarse cu fața spre el.

— Sunt gata, spuse ea.

Drumul înapoi dură mult mai puțin. Tot timpul, ea stătu dreaptă și imobilă în scaunul pasagerului din dreapta lui. Cu mâinile încrucișate peste poșetă. Privind fix, drept înainte.

Nu rosti nicio vorbă, și nici el. Dat fiind că totul era clar acum, totul era lămurit și rezolvat, nu mai era nimic de spus. El înțelese acest lucru, iar tăcerea nu fu nicio clipă stânjenitoare.

Chiar și așa, poate că ar fi preferat să-i pună o întrebare, să formuleze o acuzație. Dar înțelese că ar fi fost imposibil.

Nu-nțelegeți – i-ar fi plăcut s-o întrebe – nu-nțelegeți că dacă mi-ați fi spus totul atunci, prima oară, am fi salvat o viață? Poate chiar două.

Dar nu putea s-o întrebe așa ceva.
Nu că i-ar fi dat vreun răspuns, acum, în orice caz.
Și nici nu e sigur că ar fi trebuit s-o facă atunci.

Când intrară în încăpere, nimic nu se schimbase.

Reinhart și Münster ședeau pe scaunele lor, de o parte și de alta a ușii. Criminalul stătea gârbovit deasupra mesei sale, în fața peretelui opus. Aerul era greu, poate ușor dulceag. Van Veeteren se întrebă dacă de când plecase se pronunțase măcar un cuvânt.

Ea făcu trei pași către el. Se opri în spatele scaunului inspectorului-șef și-și rezemă mâinile de spătar.

El ridică privirea. Falca de jos începu să-i tremure.

— Rolf? spuse ea.

În vocea ei se simțea o urmă de surprindere fericită, zdrobită însă imediat și brutal de realitatea situației.

Rolf Ringmar se prăbuși lent peste masă.

44

— Să fiu al naibii dacă toată povestea asta nu e o adevărată tragedie greacă, spuse Van Veeteren închizând ușa. Are un element de inevitabilitate încă de la început. Așa cum știi, incestul era considerat unul dintre cele mai rele păcate pe care le puteai comite. Cu nimic mai prejos decât o crimă împotriva zeilor.

Münster încuviință din cap. Scoase mașina din parcare cu spatele.

— Doar imaginează-ți, spuse Van Veeteren. Ai treisprezece, paisprezece ani. Primele stadii ale pubertății. Ești sensibil și vulnerabil ca o rană deschisă. Un băiețel pe cale să devină bărbat. Primii pași ezitanți. Care e primul lucru cu care te identifici?

— Tatăl tău, spuse Münster. „A trecut el însuși prin asta”, își zise.

— Exact. Și ce face tatăl tău? Bea ca un porc și se înjosește. Te lovește. Te bate de-a binelea, și nu o dată, ci noapte după noapte, poate. Te torturează, te insultă. Maică-ta e prea slabă ca să intervină. E la fel de speriată de el ca tine. Te prefaci că nu se întâmplă, îți ții gura și mergi mai departe, păstrând secretul în interiorul familiei. Ești lipsit de apărare. Nu ai niciun drept: e tatăl tău și e în deplinătatea drepturilor lui. Nu ai cui să te adresezi, n-ai unde să găsești consolare – în afară de o persoană. Există doar o singură persoană care te poate alina...

— Sora ta.

— Care și ea e bătută uneori, dar nici pe departe la fel de des. Ea e acolo, e un pic mai tare decât tine, ceva mai puțin rănită.

E acolo în camera voastră comună când în sfârșit te îndepărtezi de el. Să spunem că aveți amândoi paisprezece ani. Stați amândoi în pat, iar ea te consolează. Te cuibărești lângă ea, iar ea te protejează. Îți așază o mână tătăduitoare pe trup... ai paisprezece ani... vă țineți strâns în brațe, vă simțiți în siguranță unul în brațele celuilalt, și îl auzi cum urlă și bate câmpii... Infern și blestem, Münster!

Münster tuși ezitant.

— E noapte și sunteți dezbrăcați. Aveți paisprezece ani, sunteți frate și soră. Nu e nimic greșit în ceea ce faceți, Münster – cine naiba să-i învinuiască pentru asta? Cine, în afară de zei, are dreptul să-i condamne pe acești doi copii pentru felul cum au evoluat lucrurile? Pentru că au devenit amanți? Cine, Münster? Cine?

— Nu știu, spuse Münster.

— Poți să înțelegi ce i-a dăruit ea? spuse Van Veeteren inspirând adânc. Să poți să vii la o femeie atunci când ești bătut, degradat și vai de capul tău... La o femeie care îți e iubită, mamă și soră. Toate la un loc. Există oare vreo iubire care să fie mai puternică decât asta, Münster? Doar imaginează-ți să fii îndrăgostit pentru prima oară și totul e perfect de la bun început... Iubirea aceea, relația aceea e atât de puternică încât trebuie să fie mai durabilă decât orice altceva vei trăi vreodată în toată viața ta... Infern și blestem, Münster, ce șansă avea?

— Cât timp a durat povestea asta? întrebă Münster.

— Doi sau trei ani, așa cred. E destul de confuz când e vorba să spună când a început. Cel mai probabil, relația a fost la fel de puternică de ambele părți o bună bucată de timp. Cred că până la urmă Eva a reușit să evadeze din strânsoarea relației – nu pentru că și-a dorit cu adevărat, ci pentru că știa că nu e bine. Că e interzis. Că e imposibil de continuat.

— Dar pentru el a fost la fel de imposibil de oprit, spuse Münster.

Van Veeteren își aprinse o țigară.

— Da, dar ea l-a respins. Ce s-a întâmplat în casa lor, atât cât mai trăia încă tatăl lor, cât și după aceea... ei bine, aș prefera să nu mă gândesc, Münster.

— Și pe urmă a apărut Paul Bejsen, spuse Münster.

— Da. Probabil n-a fost mai mult decât o tentativă din partea ei; nu cred că a fost cu adevărat îndrăgostită de el. Probabil că și l-a luat drept prieten în chip de demonstrație că gata, ce-a fost a fost, și că de-acum s-a terminat, fără cale de întoarcere. Iar Rolf, ei bine, el...

— A așteptat răbdător momentul oportun, spuse Münster.

— Da, poți să spui și așa, zise Van Veeteren. A așteptat un prilej ca să-i demonstreze cât de serios privea el lucrurile. Iar când a avut loc acea petrecere, a profitat de ocazie.

— A așteptat acolo, în ținutul mlăștinios, spuse Münster.

— Exact. A bătuit prin întuneric, sperând să apară un prilej favorabil. Aproape ca un vârcolac.

— V-a povestit și asta?

Van Veeteren încuviință din cap.

— Da. În stil telegrafic, ține cont. Asta a fost cu aproape douăzeci de ani în urmă. Termenul legal de prescripție este de douăzeci și unu de ani – așa că am putea să-l acuzăm și de crima aceea, dacă cineva ar crede că are rost s-o facem.

— Și Eva l-a obligat să plece?

— Da. I-a dat un ultimatum. Ori dispărea, ori îl dădea pe mâna poliției. Pune-te în situația lui, Münster. A comis o crimă, nu doar pentru că era gelos, dar și ca să demonstreze cât de puternică era iubirea lui. Iar ea l-a respins. Cred că în acele luni n-a lipsit mult să se sinucidă; mi-a dat de înțeles asta. Și la fel pe la începutul perioadei de exil. Poate...

— ... c-ar fi fost mai bine, spuse Münster, terminând în locul lui propoziția.

— Avem oare vreun drept să gândim astfel? întrebă Van Veeteren. Avem?

Münster nu răspunse nimic. Se uită la ceas. Șase fără un sfert.

— La ce oră decolează avionul? La șapte și jumătate? Van Veeteren încuviință din cap.

— Trebuie să mă prezint acolo cu o oră înainte.

— Ajungem în douăzeci de minute.

Niciunul nu mai zise nimic câteva secunde, dar Münster simțea că vor trebui să treacă prin toată povestea.

— Care-i treaba cu această Ellen Caine? spuse el.

— Ah, da, zise Van Veeteren. S-a descurcat cu greu opt ani – remarcabil și asta, ca să fim reținuți în aprecieri, dar și-a păstrat cumpătul. S-a stabilit în Toronto, a schimbat mai multe slujbe, dar s-a menținut pe linia de plutire. Până când a cunoscut o femeie. Susține că ea a fost cea care s-a ținut de capul lui, și nu invers, și probabil că așa au stat lucrurile. În orice caz, ea a fost incapabilă să-i ofere măcar o părtică din ce promise de la Eva. Dumnezeu știe ce se petrece în mintea lui când vine vorba de sex și de femei, Münster. Dar el cere imposibilul pentru că a trăit imposibilul. Pe urmă a ucis-o pe Ellen Caine fiindcă l-a dezamăgit. Nu știu dacă l-a părăsit, nu vrea să vorbească despre asta. Probabil că el nu s-a putut împăca cu ideea de a fi amant, poate că a fost implicat și un element de gelozie sinceră și intensă. În tot cazul, a omorât-o. A aruncat-o de pe un viaduct în calea unui tir. Nimănui nu i-a trecut vreodată prin cap că a fost altceva decât un accident, sau posibil o sinucidere. Nimeni nu știa că el s-a aflat în preajmă.

— De ce și-a schimbat numele?

— Cred că începuse să se gândească să se întoarcă în Europa cu o nouă identitate. Adică, în faza asta, după povestea cu Ellen. Cam prin 1980. S-a mutat

în New York, în tot cazul, a devenit cetățean american după câțiva ani și și-a schimbat numele în Carl Ferger. Pare să fi dus o viață mai mult sau mai puțin normală. La suprafață, cel puțin. Dar, cu toate astea, e o enigmă, Münster. Ce l-a făcut să revină aici în ianuarie 1986? Nici măcar el nu poate să ofere o explicație.

— Determinantul, poate? spuse Münster cu un zâmbet abia schițat.

— Ce? exclamă Van Veeteren surprins. Dumnezeu mare și bun, chiar cred că inspectorul Münster a început să se prindă de unele lucruri! În tot cazul, s-a întors aici, a găsit-o pe Eva și a început s-o cicălească. În toate felurile posibile, fără doar și poate. E de presupus că însuși faptul că, dintr-odată, se afla în vecinătatea ei a devenit mai mult sau mai puțin insuportabil pentru el. Asta spune el, cel puțin. Firește, a fost extrem de gelos pe Berger. Dar chestia cea mai rea a fost copilul. Faptul că ea făcuse un copil cu altcineva. Ei da, totul se bramburește acum, Münster.

— Așa că ucide copilul ca s-o pedepsească pe ea?

— Da, așa cred. Ideea lui despre propriul ego pare să oscileze între un zeu atotputernic și răzpunător și un băiețel disperat care încearcă să se împace cu pubertatea și lipsa de identitate.

— Și ce s-a mai întâmplat după crima aia?

— Eva l-a protejat din nou, în pofida faptului că aici e punctul în care ea renunță la viața ei, când își dă seama că nimic nu va mai putea fi vreodată normal. Poate că și-a dat seama și că legătura dintre ea și Rolf era mai puternică decât își imaginase. Și din punct de vedere sexual. Au reluat relația lor interzisă de mai multe ori în acei ani. El locuia în Franța – ea nu voia să-l aibă prea aproape – iar ea îi făcea câte o vizită din când în când. Cel puțin, el asta susține. Poate că și-a imaginat că totul va ieși așa cum își dorise în final, sau poate că ea i-a reînnoit speranțele.

— Numai că ea se descotorosește din nou de el. Van Veeteren încuviință din cap.

— S-a mutat aici. Un nou început. Poate că nici nu i-a spus unde pleacă, dar el a luat-o pe urmele ei și a găsit-o, bineînțeles. El a reușit să-și găsească un job chiar la același liceu. Trebuie să fi fost un șoc teribil pentru ea când directorul i l-a prezentat pe noul îngrijitor al școlii.

— Asta s-a întâmplat anul ăsta?

— Da, în ianuarie. La începutul trimestrului, după vacanța de Crăciun.

— Așa că s-a măritat cu Mitter doar ca să-i arate cum stăteau lucrurile?

Van Veeteren oftă.

— Da, e posibil. Poate că și ea era la fel de furioasă ca el. Am rămas cu impresia de la Mitter că relația lor era ceva ce depășea înțelegerea lui. Că felul cum făceau dragoste era o chestiune de viață și de moarte tot timpul. Mă rog, ceva de genul ăsta, cred.

— De ce a ucis-o pe ea, și nu pe Mitter?

— Cred c-a fost un impuls, un lucru pe care l-a făcut sub imperiul unei stări de moment. Poate că a încercat să scape odată pentru totdeauna de aceste circumstanțe oribile. Oricum, totul a fost o serie de accidente, de șansă pură. Faptul că Mitter s-a îmbătat atât de rău încât și-a pierdut memoria a fost ceva pe care Ferger nu l-a anticipat, desigur. El se aștepta ca Mitter să spună că Ferger fusese cu ei mai devreme în seara aceea, dar era sigur că nu era nimic care să indice că se întorsese mai târziu și-o ucisese. Trebuie că s-a întrebat de ce naiba n-a venit poliția la el. Van Veeteren clătină din cap.

— Șase crime, spuse el. Am crezut că sunt patru sau poate cinci. Dar au fost șase.

Făcu o pauză și privi pe geam, în întuneric.

— Tu ce crezi, începu el, că o face pe mama lui să vrea să continue să trăiască? De ce naiba să nu-și ia zilele? Sau pur și simplu să se întindă în pat și să moară?

Münster se gândi un moment.

— Hamlet? Prea speriată?

— Nu. Doar ai cunoscut-o.

— E bisericoadă?

Van Veeteren nu putu să nu râdă.

— Ce fel de Dumnezeu ar îngădui ca soțul să te înjosească și să te maltrateze, copiii tăi să se bălăcească în mocirla incestului, fiul tău s-o ucidă pe fiica ta...

Münster ezită.

— Nu știu. Poate că se pedepsește – continuând să trăiască, vreau să spun.

Van Veeteren se întoarse cu privirea la Münster.

— Excelent, spuse el surprins. Bine gândit, Münster! Va trebui să-mi aduc aminte să nu te mai subestimez pe viitor.

— Mulțumesc, spuse Münster. Aproape c-am ajuns la aeroport. Mai e un singur lucru.

— Care?

— V-aș fi recunoscător dacă mi-ați trimite o carte poștală, domnule inspector-șef. Pentru timbru. Știți, băiețelul meu a început să colecționeze timbre...

— Desigur, spuse Van Veeteren.

Münster parcă mașina și scoase valizele din portbagaj.

— Deci, ne vedem în ianuarie, spuse Van Veeteren.

— La sfârșitul lui ianuarie, preciza Münster. O să-mi iau două săptămâni de concediu după Anul Nou.

— Bravo, Münster! Unde te duci?

— În Maldive, zise Münster, zâmbind cu sfială.

— Excelent, Münster, spuse Van Veeteren, strângându-i mâna. Dar să te menții în formă. Când o să mă-ntorc, o să fie greu să-mi ții piept.

— Știu, spuse Münster.

45

Femeia îl apucă de braț.

„Ce mai e acum, pentru Dumnezeu?” își zise Ingrun. Abia se așezase să-și aprindă o țigară. De ce nu-l lăsau nicio clipă în pace?

— Ce vrei? spuse el încercând să-și elibereze brațul. Femeia își înfipsese unghiile bine.

— Luca, capitolul 15, versetul II¹! șuieră ea.

— Ce?

— Luca, 15:11! Am vrut să citesc din Biblie și-am constatat că cineva a mâzgălit-o!

Văzu că în cealaltă mână femeia ținea o Biblie. O flutura amenințător, cu degetul arătător vârât între pagini.

— Ia dă să văd!

Ea îi dădu drumul la braț. Deschise Biblia și i-o întinse. De-a curmezișul, pe o întregă pagină, era scris cu litere mari, îngroșate: *Carl Ferger*.

— Dumnezeu n-o să ierte niciodată una ca asta! țipă ea îndurerată, frângându-și mâinile.

Ingrun ezită o clipă. Apoi rupse pagina și-o aruncă în coșul de gunoi.

— Citește altceva! spuse el, închizând Biblia.

¹ Este vorba despre pilda fiului risipitor.

HÅKAN NESSER

UN ROMAN POLIȚIST DIN SERIA «INSPECTOR VAN VEETEREN»

Profesorul de istorie și filosofie de la liceul Bunge din Maardam, Janek Mitter, se trezește într-o dimineață mahmur și constată că nu-și mai poate aminti nimic, nici măcar propriul nume. Următoarea constatare cumplită este aceea că proaspăta lui soție, Eva Ringmar, zace înecată în cadă. Pentru că pare evident că el a făcut-o, neexistând nicio dovadă în alt sens, și pentru că Mitter nu se poartă ca și cum ar fi nevinovat, juriul îl condamnă pentru crimă.

Dar din exact aceleași motive, inspector-șef Van Veeteren, un tip experimentat și cu fler, bănuiește că rezolvarea acestui caz nu e la îndemâna oricui. Ancheta îl poartă pe coastele cețoase și umede ale țărmurilor nordice, în mici sate de pescari uitate de lume, pe autostrăzi pustii pe care le străbate singur, ascultând chitară clasică și punându-și mintea la lucru pentru descălcirea ițelor întortocheate ale acestei tragedii. Pe măsură ce sapă mai adânc, rădăcinile contorsionate ale acestor crime violente îl vor șoca până și pe el.

Håkan Nesser este în mod cert unul dintre cei mai bine vânduți autori de romane polițiste. S-a născut în 1950, în Suedia. Cărțile sale au fost publicate în douăzeci și cinci de țări, bucurându-se de un succes fulminant.

A fost recompensat cu Glass Key Award (2000). De asemenea, este singurul autor care a primit de trei ori Best Swedish Crime Novel Award. Au fost ecranizate cele mai multe dintre volumele seriei Van Veeteren.

ISBN 978-973-707-461-4

www.edituratrei.ro